

1. ÚVOD	4
1.1. O Průvodci	4
1.2. Zdroje informací	4
1.3. Slovníček pojmů	5
1.4. Stručná informace o Kontrole podmíněnosti v ČR	6
2. DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (GAEC)	9
2.1. Eroze půdy	10
2.1.1. GAEC 1	10
2.1.2. GAEC 2	11
2.2. Organické složky půdy	18
2.2.1. GAEC 3	18
2.2.2. GAEC 4	19
2.3. Struktura půdy	20
2.3.1. GAEC 5	20
2.4. Minimální úroveň péče	21
2.4.1. GAEC 6	21
2.4.2. GAEC 7	23
2.4.3. GAEC 8	25
2.4.4. GAEC 9	26
2.5. Ochrana vody a hospodaření s ní	27
2.5.1. GAEC 10	27
2.5.2. GAEC 11	27
3. POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (SMR)	35
3.1. Životní prostředí	36
3.1.1. Ochrana volně žijících ptáků (SMR 1)	36
3.1.2. Ochrana podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami (SMR 2)	41
3.1.3. Používání upravených kalů na zemědělské půdě (SMR 3)	50
3.1.4. Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (SMR 4)	59
3.1.5. Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (SMR 5)	70
3.1.6. Minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření (5a)	73
3.2. Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin	79
3.2.1. Označování hospodářských zvířat - prasata, skot, ovce a kozy (SMR 6, 7 a 8)	79

3.2.2. Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření (8a)	88
3.2.3. Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh (SMR 9)	98
3.2.4. Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat (SMR 10)	109
3.2.5. Zásady a požadavky potravinového práva (SMR 11)	115
3.2.6. Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií - TSE (SMR 12)	145
3.2.7. Oznamování nálezů - tlumení slintavky a kulhavky, tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat, tlumení a eradikace katarální horečky ovcí (SMR 13, 14 a 15)	158
3.3. Dobré životní podmínky zvířat	162
3.3.1. Minimální požadavky na ochranu telat	162
3.3.2. Minimální požadavky na ochranu prasat	172
3.3.3. Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely	186

4. KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2013 **202**

4.1. Výběr subjektů ke kontrole, počet kontrol	202
4.2. Způsob a průběh kontroly	203
4.3. Výsledek kontroly a jeho vyhodnocení	204
4.4. Souhrnné vyhodnocení zpráv o kontrole a stanovení výše podpory	215
4.5. Práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a kontrolních pracovníků	219

5. PŘÍLOHY **221**

5.1. Harmonogram postupného zavádění povinných požadavků na hospodaření (SMR) v ČR	221
5.2. Přehled kontrolovaných požadavků v roce 2013	223
5.3. Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)	238
5.4. Dodatek ke standardu GAEC 2	239
5.5. Dodatek k SMR 3	245
5.6. Dodatek k SMR 4	246
5.7. Tabulka kontrolovaných požadavků, jejichž porušení představuje přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat	252
5.8. Seznam zkratk	255
5.9. Důležité kontakty	258

Vážení zemědělci,

s plným vědomím toho, že zdravá zemědělská půda je nejen důležitým výrobním nástrojem, ale i velmi cenným a současně omezeným přírodním bohatstvím, byly v minulém roce zpřísněny podmínky pro zemědělské hospodaření na půdách ohrožených erozí. Většina z Vás se s novými podmínkami vyrovnala velmi dobře a při kontrolách podmíněnosti obstála.

Aktualizovaná publikace „Průvodce zemědělce Kontrolou podmíněnosti“ Vám nyní přináší informace o změnách pro rok 2013.

První důležitou změnou je úprava znění standardu GAEC 2, který řeší problematiku protierozní ochrany půdy stanovením požadavků na pěstování vybraných hlavních plodin na silně a mírně erozně ohrožených půdách. Mezi tyto vybrané hlavní plodiny je od 1. ledna 2013 nově zahrnut i čirok, který je obdobně jako kukuřice erozně nebezpečnou plodinou. Standard GAEC 2 s ohledem na požadavky zemědělské praxe také nově obsahuje výjimku pro pěstování zmíněných plodin na malých plochách do 0,4 ha.

Další důležitou změnou je závěrečné rozšíření povinných požadavků na hospodaření, tentokrát v oblasti „Dobrých životních podmínek zvířat“. Jedná se o požadavky zaměřené na ochranu telat, prasat a obecně zvířat chovaných pro hospodářské účely. Vzhledem k tomu, že všechny tyto požadavky jsou již součástí našeho právního řádu a jsou tak pro zemědělské podnikatele známé, nebude jejich dodržování představovat žádnou zátěž.

Věřím, že společným úsilím navrátíme zemědělství jeho klíčovou pozici v národním hospodářství a zároveň zajistíme trvalou udržitelnost zemědělského hospodaření nejen pro dnešní generace.

Petr Bendl
ministr zemědělství

I.1. O PRŮVODCI

Průvodce zemědělcem Kontrolou podmíněnosti pro rok 2013 je určen zejména všem zemědělským subjektům, které žádají o:

- přímé platby,
- zvláštní podpory,
- některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova (PRV),
- a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem (SOT).

Údaje uvedené v publikaci slouží jako pomůcka pro rychlou orientaci v problematice Kontroly podmíněnosti, nejsou však právně závazné a nenahrazují výklad metodických postupů kontrolních orgánů.

Tento Průvodce je aktualizovanou verzí pro rok 2013. Přináší aktuální přehled kontrolovaných požadavků, způsob jejich kontroly a systém vyhodnocování případných porušení.

Jak pracovat s průvodcem

Snadnější orientaci v obsahu napomáhá barevně odlišné zpracování kapitol. V úvodní kapitole I získáte základní přehled o systému Kontroly podmíněnosti, kapitolách 2 a 3 najdete znění každého kontrolovaného standardu nebo požadavku, zdůvodnění jeho kontroly a upřesnění, co bude při kontrole požadovat kontrolní orgán. Součástí každé kapitoly jsou užitečné poznámky, příklady z praxe a tabulky hodnocení případných porušení. Detailní popis systému kontroly a vyhodnocování porušení je uveden v kapitole 4.

Aktualizace

Průvodce je platný pro rok 2013. Všechny případné změny naleznete na internetových stránkách Ministerstva zemědělství ČR <http://eagri.cz/public/eagri/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance>. Na těchto stránkách je Průvodce dostupný rovněž v elektronické podobě ke stažení.

I.2. ZDROJE INFORMACÍ

Ministerstvo zemědělství

Těšnov 17, 117 05 Praha 1

Tel.: 222 000 270

Fax: 222 000 630

<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance>

E-mail: cross-compliance@mze.cz

HelpDesk

Vaše dotazy technického a informačního charakteru vám budou zodpovězeny v rámci informačního servisu:

<http://eagri.cz/public/eagri/dotace/kontroly-podminenosti-cross-compliance/help-desk-cross-compliance>.

Naleznete zde také odpovědi na nejčastěji kladené otázky (FAQ).

Zemědělský poradenský systém MZe

Poradenskou pomoc k problematice Kontrol podmíněnosti poskytnou:

- Akreditovaní poradci vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství;
- Agentury pro zemědělství a venkov;
- Ústav zemědělské ekonomiky a informací (ÚZEI) prostřednictvím metodiků poradenství;
- Nevládní organizace v rámci programů MZe na podporu poradenství.

Další odkazy na vzdělávací a poradenské aktivity:

- www.eagri.cz
- www.agronavigator.cz
- www.agroporadenstvi.cz

1.3. SLOVNÍČEK POJMŮ

Akt: nařízení a směrnice uvedené v příloze č. II nařízení Rady (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a v příloze č. 3 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, v platném znění.

Analýza rizik: část procesu výběru zemědělského subjektu ke kontrole založená na vyhodnocení rizik hospodaření.

Agroenvironmentální opatření: zemědělské činnosti směřující k ochraně, udržení a zvyšování environmentální kvality zemědělské půdy. Patří sem, mimo jiné, i údržba travních porostů či podpora ekologického zemědělství.

Cross Compliance: anglický výraz pro Kontrolu podmíněnosti tzn. plněním vybraných požadavků podmíněné poskytování stanovených podpor.

Kontrola podmíněnosti: poskytování přímých plateb, některých podpor z osy II Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor společné organizace trhu s vínem je „podmíněno“ dodržováním vybraných legislativních předpisů. Kontrola podmíněnosti v roce 2013 zahrnuje dvě části – **standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC)** a **povinné požadavky na hospodaření (SMR)**, v jejichž rámci jsou vyhodnocovány i Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci Agroenvironmentálních opatření (AEO).

Kontrolní orgán: organizace oprávněná ke kontrole podmíněnosti. Pro rok 2013 to jsou Česká inspekce životního prostředí, Česká plemenářská inspekce, Státní rostlinolékařská správa, Státní veterinární správa, Státní zemědělský intervenční fond, Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv.

Kontrolovaný požadavek: vybraná základní povinnost vyplývající z právních předpisů, které je třeba v rámci Kontroly podmíněnosti dodržovat. Kontrolované požadavky jsou formulovány do jednoduchých otázek, na které je v případě správného plnění požadavku možno odpovědět ANO.

Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin: jedná se o minimální požadavky, které se vztahují na žadatele o podpory v rámci Agroenvironmentálních opatření Programu rozvoje venkova. Již od roku 2007 jsou povinnou podmínkou pro poskytnutí podpory v AEO. Jejich dodržování je ověřováno 11 kontrolovanými požadavky.

Oblast: pro účely vyhodnocování se v roce 2013 použijí celkem 4 oblasti podmíněnosti: (nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytované některých podpor, v platném znění)

- oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav;
- oblast řízení: Životní prostředí;
- oblast řízení: Veřejné zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin;
- oblast řízení: Dobré životní podmínky zvířat.

Povinné požadavky na hospodaření (SMR): jedná se o požadavky, které jsou uvedené ve vybraných člancích 18ti aktů (nařízení a směrnic Evropské unie) z oblasti Životního prostředí, Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin a Dobrých životních podmínek zvířat. Z nich v tomto roce platí všech 18 nařízení a směrnic. Jejich dodržování je ověřováno 102 kontrolovanými požadavky.

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC): tento termín označuje standardy hospodaření, které jsou definované členskými státy Evropské unie v souvislosti se zachováním kvality půdy, minimální úrovní péče a ochrany vody a hospodaření s ní (na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení Rady (ES) č. 73/2009, a povinnostmi souvisejícími se zachováním stálých pastvin).

I.4. STRUČNÁ INFORMACE O KONTROLE PODMÍNĚNOSTI V ČR

CO JE KONTROLA PODMÍNĚNOSTI:

Řešení negativních dopadů zemědělství na krajinu a životní prostředí je jedním z hlavních témat současné zemědělské politiky. Systém Kontroly podmíněnosti byl v roce 2003 iniciován reformou Společné zemědělské politiky a stal se klíčovým prvkem k vyjednávání o zachování evropských podpor do zemědělství. S ohledem na zavedení tohoto systému je i v České republice vyplácení přímých plateb a dalších evropských podpor „podmíněno“ plněním podmínek udržování půdy v Dobrém zemědělském a environmentálním stavu, dodržováním povinných požadavků v oblasti Životního prostředí, Veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin a Dobrých životních podmínek zvířat. V případě, že žadatel o podpory tyto podmínky nedodrží, může mu být snížena nebo, v krajním případě, neposkytnuta výplata vybraných podpor. Plnění těchto povinností je ověřováno pomocí tzv. kontrolovaných požadavků. Jejich formu a metodu kontroly si každá země EU stanovuje sama, dle národních specifik.

V roce 2013 platí, že:

Na všechny žadatele o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem se vztahuje povinnost plnit:

- **Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC – Good Agricultural and Environmental Conditions)** a dodržování poměru stálých pastvin;
- **Povinné požadavky na hospodaření (SMR – Statutory Management Requirements).**

Na všechny žadatele o podporu v rámci agroenvironmentálních opatření se současně vztahuje povinnost plnit:

- **Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření (AEO požadavky).**

Přehled podpor, na jejichž žadatele se vztahuje povinnost plnění kontrol podmíněnosti:

PŘÍMÉ PLATBY:

- Jednotná platba na plochu (SAPS) – nařízení vlády č. 47/2007 Sb., v platném znění;
- Oddělená platba za cukr (SSP) – nařízení vlády č. 45/2007 Sb., v platném znění;
- Oddělená platba za rajčata (STP) – nařízení vlády č. 95/2008 Sb., v platném znění;

ZVLÁŠTNÍ PODPORA:

- Zvláštní podpora na brambory pro výrobu škrobu – nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na chmel – nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka – nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na tele masného typu – nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění;
- Zvláštní podpora na bahnice, popřípadě kozy, pasené na travních porostech – nařízení vlády č. 60/2012 Sb., v platném znění.

SPOLEČNÁ ORGANIZACE TRHU S VÍNEM

- Prémie za vykloučení vinice – nařízení vlády č. 245/2004 Sb., v platném znění;
- Podpora na zelenou sklizeň (v České republice tato podpora není v roce 2013 otevřena);
- Podpora na restrukturalizaci a přeměnu vinic - nařízení vlády č. 245/2004 Sb., v platném znění.

OPATŘENÍ OSY II PROGRAMU ROZVOJE VENKOVA (PRV):

- Platby v rámci méně příznivých oblastí (LFA) – nařízení vlády č. 75/2007 Sb., v platném znění;
- Platby v rámci oblastí Natura 2000 na zemědělské půdě – nařízení vlády č. 75/2007 Sb., v platném znění;
- Agroenvironmentální opatření (AEO) – nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění;
- Zalesňování zemědělské půdy – nařízení vlády č. 239/2007 Sb., v platném znění;
- Zachování hospodářského souboru lesního porostu v rámci opatření Natura 2000 v lesích – nařízení vlády č. 147/2008 Sb., v platném znění;
- Zlepšování druhové skladby lesů v rámci lesnickoenvironmentálních plateb - nařízení č. 53/2009 Sb., v platném znění.

Právní rámec

Evropské právní předpisy:

Nařízení Rady (ES) č. 73/2009 ze dne 19. I. 2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005 (ES), č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003.

Nařízení Komise (ES) č. 1122/2009 ze dne 30. listopadu 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 73/2009, pokud jde o podmíněnost, modulaci a integrovaný administrativní a kontrolní systém v rámci režimů přímých podpor pro zemědělce stanovených v uvedeném nařízení, a k nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, pokud jde o podmíněnost v rámci režimu přímé podpory pro odvětví vína.

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV).

Nařízení Komise (EU) č. 65/2011 ze dne 27. ledna 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o provádění kontrolních postupů a podmíněnosti s ohledem na opatření na podporu rozvoje venkova.

Národní právní předpisy:

Nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění.

Nařízení vlády č. 480/2009 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění.

KONTROLNÍ ORGÁNY

V roce 2013 kontroly podmíněnosti provádí 8 kontrolních orgánů:

- **Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)** kontroluje Dobrý zemědělský a environmentální stav (GAEC I -10);
- **Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 1 a 5 v oblasti Životní prostředí;
- **Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 2, 3, 4 a AEO požadavky 5a v oblasti Životní prostředí a dále participuje na kontrole povinných požadavků na hospodaření SMR 11 a 12 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin; delegovaně provádí kontroly standardu GAEC 11.
- **Česká plemenářská inspekce (ČPI)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 6, 7, 8 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Státní rostlinolékařská správa (SRS)** kontroluje povinné požadavky na hospodaření SMR 9 a AEO požadavky 8a v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)** spolu se Státní veterinární správou provádí kontrolu povinných požadavků na hospodaření SMR 10 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin;
- **Státní veterinární správa (SVS)** se podílí na kontrole povinných požadavků na hospodaření SMR 11 a 12 a dále kontroluje plnění povinných požadavků na hospodaření SMR 13, 14 a 15 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin; od 1.1.2013 provádí kontrolu plnění požadavků SMR 16, 17 a 18 z oblasti Dobré životní podmínky zvířat;
- **Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)** participuje na kontrole povinných požadavků na hospodaření SMR 11 v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin.

Počet a výběr kontrolovaných subjektů

Počet podniků vybraných ke Kontrole podmíněnosti musí dosahovat míry nejméně 1 % žadatelů o přímé platby, některé podpory osy II PRV a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem. Tato minimální míra kontrol může být dosažena na úrovni každého příslušného kontrolního orgánu, nebo na úrovni aktu či normy nebo souboru aktů či norem. Pro zajištění reprezentativnosti kontrolního vzorku je cca 25 % z minimálního počtu kontrolovaných zemědělců vybráno náhodným výběrem a cca 75 % je vybráno na základě analýzy rizik.

Hodnocení míry porušení

Nedodržení požadavků a standardů v rámci systému podmíněnosti je hodnoceno pomocí kritérií: rozsah, závažnost, trvalost a opakování. Při prvním porušení je procentní snížení nastaveno výchovně. Teprve v případě, že zjištěné nedostatky nejsou napraveny a dochází

ke opakovanému porušení, je celková výše podpory, které mají být poskytnuty, snížena výrazně.

Povinnost plnění a sankce

Vztah Kontroly podmíněnosti a ostatních kontrol

Pokud v podniku, který nebyl cíleně vybrán ke Kontrole podmíněnosti, proběhne kontrola národní legislativy a bude při ní zjištěno porušení kontrolovaného požadavku podmíněnosti, může mít toto porušení dopad do výše čerpaných podpor.

Upozornění:

Kdo poruší požadavky Kontroly podmíněnosti, musí si být vědom skutečnosti, že tím současně poruší i národní právní předpisy a vystavuje se nebezpečí postihu i za toto porušení. Snížení výše podpory nenahrazuje správní pokutu ani jakoukoli jinou sankci, která může být udělena kontrolním orgánem nebo soudem za porušení národních právních předpisů.

¹ Podrobně o kritériích hodnocení v kapitole 4.3.

2. DOBRÝ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (GAEC)

Standardy Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) zajišťují zemědělské hospodaření ve shodě s ochranou životního prostředí. Jsou definovány v nařízeních vlády jednotlivých dotačních titulů a jejich dodržování je pro zemědělce v České republice povinné od roku 2004. Hospodaření v souladu se standardy GAEC je jednou z podmínek poskytnutí plně výše přímých plateb, zvláštních podpor, některých podpor z osy II Programu rozvoje venkova a některých podpor společné organizace trhu s vínem. Standardy GAEC individuálně definují členské země Evropské unie na základě rámce stanoveného v příloze č. III nařízení

Rady (ES) č. 73/2009, jež obsahuje 5 tematických okruhů (eroze půdy, organické složky půdy, struktura půdy, minimální úroveň péče, ochrana vody a hospodaření s ní). V České republice se uplatňuje 11 standardů GAEC.

Od roku 2013 je platná Metodika řešící zařazování opakovaně monitorovaných půdních bloků s projevy eroze do MEO (mírně erozně ohrožených) a SEO (silně erozně ohrožených) oblastí. Metodika obsahuje podmínky zařazování výše zmíněných půdních bloků a s tím související provádění rychlých revizí na půdním bloku a redesignování vrstvy v LPIS.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, zvláštní podpory, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem.

Kontroluje: ■ GAEC I – 10 Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), GAEC II - Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola ověřuje aktuální stav v terénu a to na veškeré zemědělské půdě skutečně obhospodařované žadatelem. U podpor týkajících se lesnické problematiky² jsou předmětem kontroly i lesní pozemky uvedené v žádosti o podporu.

Kontrola vychází z evidence půdních bloků nebo jejich dílů (LPIS) s podkladem leteckých ortofotografických snímků, popř. katastrálních map. Kontrola může být prováděna prostřednictvím dálkového průzkumu Země

(DPZ), formou správní kontroly a fyzické kontroly na místě (FKNM).

Kontrola na základě DPZ vychází z leteckých a satelitních snímků pořízených v průběhu roku i snímků historických a může být doplněna ověřením stavu pozemku v terénu (rychlou polní návštěvou). Při správní kontrole se ověřují administrativní informace vztahující se k předmětu příslušné podpory (např. informace z LPIS) a při FKNM je vždy prováděno šetření v terénu.

Kde můžete získat informace:

- Systém evidence využití půdy (LPIS), Agentury pro zemědělství a venkov, Portál farmáře, katastrální nebo pozemkový úřad, Příručka ochrany proti vodní erozi, internetové stránky MZe (www.eagri.cz).

² Viz tabulka „Přehled podpor“ na str. 6

2.1. EROZE PŮDY

2.1.1. Standard GAEC I

Žadatel na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s druhem zemědělské kultury orná půda, jehož průměrná sklonitost přesahuje 7°, zajistí po sklizni plodiny založení porostu následné plodiny, nebo uplatní alespoň jedno z níže uvedených opatření:

- a) strniště sklizené plodiny je ponecháno na půdním bloku, popřípadě jeho dílu minimálně do 30. listopadu, jestliže to není v rozporu s bodem 2, nebo
- b) půda zůstane zorána, popřípadě podmítnuta za účelem zasakování vody minimálně do 30. listopadu, jestliže operace není v rozporu s bodem 2.

Důvod: Ochrana půdy před erozí, zvýšení vsaku vody do půdy a omezení povrchového odtoku vody.

Tento standard řeší problematiku protierozní ochrany půdy na svažitých pozemcích prováděním minimálních opatření vedoucích k omezení smyvu půdy, zpomalení povrchového odtoku a zvýšení retence vody v krajině. Zmíněná opatření jsou zároveň důležitá pro snižování rizika povodní a jimi působených škod.

Kontrolní otázka: Byly na půdních blocích s průměrnou sklonitostí nad 7° dodrženy předepsané zásady ochrany půdy proti erozi?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda bylo na dotčených pozemcích ponecháno strniště sklizené plodiny nebo byl po sklizni založen porost následné plodiny nebo zda byla půda do příslušného data ponechána v zoráném či podmítnutém stavu.

Splněním standardu je i úprava půdy pomocí kultivátoru, ovšem pouze za předpokladu, že nebude použito žádné přídavné zařízení urovnávající půdu a bude naplněn smysl standardu.

Za porušení podmínek standardu bude považováno provedení předset'ové přípravy půdy bez následného založení porostu.

Za porušení podmínek standardu bude považován výskyt strniště širokořádkové plodiny na ploše PB s průměrnou sklonitostí nad 7°, která je zároveň označena v LPIS jako SEO plocha. Rovněž, za porušení podmínek standardu bude považován výskyt strniště širokořádkové plodiny na ploše PB s průměrnou sklonitostí nad 7°, která je zároveň označena v LPIS jako MEO plocha a širokořádková plodina nebyla založena pomocí buď obecné anebo specifické půdoochranné technologie (*jedná se o porušení GAEC 2*).

Poznámka:

Průměrná sklonitost půdního bloku je uvedena v LPIS v podrobných údajích o půdním bloku.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

I. příklad: Zemědělec založil 5. 10. porost ozimého ječmene na pozemku o výměře 10 ha s průměrnou sklonitostí 8°. Tento porost vlivem sucha nezržel. Zemědělec následně tento pozemek nově neosel, ponechal jej v tomto stavu a chce provést výsev jarní plodiny.
Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec ponechal strniště kukuřice na pozemku o výměře 1,2 ha, který je charakterizován průměrným sklonem 9° a zároveň kategorií SEO plocha.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost velká, porušení je trvalé. Zároveň došlo k rozporu se standardem GAEC 2 - na SEO ploše byla pěstována kukuřice.

2.1.2. Standard GAEC 2

Žadatel na ploše půdního bloku, popřípadě jeho dílu, označené v evidenci půdy od 1.7. příslušného kalendářního roku do 30. 6. následujícího kalendářního roku jako půda:

- a) silně erozně ohrožená, zajistí, že se nebudou pěstovat širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok. Porosty obilnin a řepky olejné na takto označené ploše budou zakládány s využitím půdoochranných technologií; v případě obilnin nemusí být dodržena podmínka půdoochranných technologií při zakládání porostů pouze v případě, že budou pěstovány s podsevem jetelovin nebo jetelotravních směsí,
- b) mírně erozně ohrožená, zajistí, že širokořádkové plodiny kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok budou zakládány pouze s využitím půdoochranných technologií.

Tyto podmínky nemusí být dodrženy na souvislé ploše s výměrou nižší než 0,4 ha zemědělské půdy, jejíž delší strana je orientována ve směru vrstevnic s maximální odchylkou od vrstevnice do 30° a pod níž se nachází pás zemědělské půdy o minimální šíři 24 m, jež přerušuje odtokové linie procházející plochou širokořádkové plodiny a na kterém je žadatelem pěstován travní porost, víceletá pícnina nebo jiná než širokořádková plodina, s tím, že žadatel může tento postup uplatnit pouze na jedné takto vymezené ploše nebo součet takových ploch nepřesáhne výměru 0,4 ha zemědělské půdy.

Vysvětlení výjimky:

- výjimka 0,4 ha se vztahuje na žadatele;
- souvislé plochy širokořádkové plodiny se mohou počítat libovolně na jednom PB nebo více PB žadatele, ale součet nesmí přesáhnout 0,4 ha;
- delší strana je orientována ve směru vrstevnic = řádky porostu jsou orientovány ve směru vrstevnic (s maximální odchylkou od vrstevnice do 30°);
- pod níž se nachází pás zemědělské půdy = bezprostředně pod ní (pouze s tolerancí danou zákresy v LPIS) a pás se může vyskytovat i na sousedním/sousedních PB, pokud též patří žadateli a ten na nich pěstuje travní porost, víceletou pícninu nebo jinou než širokořádkovou plodinu;
- odtokové linie procházející plochou širokořádkové plodiny = pás musí přerušit všechny OL procházející plochou širokořádkové plodiny (nejen ty procházející plochou SEO/MEO).

Důvod: Ochrana půdy před vodní erozí a ochrana komunikací a dalších staveb před zaplavením nebo zanesením splavenou půdou.

Tento standard řeší problematiku protierozní ochrany půdy stanovením požadavků na způsob pěstování vybraných hlavních plodin na silně a mírně erozně ohrožených plochách. Pro vymezení kategorií erozní ohroženosti půd je využito nejen kritérium sklonitosti svahu, ale i další faktory jako délka svahu po spádnici, erodovatelnost půdy, faktor přívalových dešťů faktor protierozních opatření a faktor ochranného vlivu vegetace.

Vrstva erozní ohroženosti půd je přístupná v LPIS prostřednictvím Portálu farmáře či na Agenturách pro zemědělství a venkov. LPIS poskytuje jak vlastní vymezení ohrožených půd, tak doporučený management pro půdní blok.

Standardu GAEC 2 na SEO plochách vyhovují pouze následující obecné půdoochranné technologie:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazenka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování

Při použití uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů obilnin a řepky olejné na SEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 30% pokrývnosti půdy rostlinnými zbytky do doby vzházení porostu.

Podmínka použití obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů obilnin na SEO ploše nemusí být dodržena v případě, že budou pěstovány pouze s podsevem jetelovin nebo jetelotravních směsí setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Standardu GAEC 2 na MEO plochách vyhovují následující obecné půdoochranné technologie:

- bezorebné setí/sázení (technologie přímého setí do nezpracované půdy)
- setí/sázení do mulče
- setí/sázení do mělké podmítky
- setí/sázení do ochranné plodiny (např. do vymrzající meziplodiny – svazenka vratičolistá, hořčice bílá)
- důlkování

Při použití uvedených obecných půdoochranných technologií při zakládání porostů vybraných širokořádkových plodin na MEO plochách platí podmínka dodržení stanovené minimální 20% pokrývnosti půdy rostlinnými zbytky. Přičemž do 30. června musí být zachována ještě minimální 10% pokrývnost půdy rostlinnými zbytky a po 1. červenci musí být vizuálně prokazatelné, že při zakládání porostů vybraných širokořádkových

plodin na MEO plochách byla použita obecná půdoochranná technologie. Výčet těchto obecných půdoochranných technologií je pouze orientační. Žadatel musí porost založit takovým způsobem, který umožní splnit podmínku minimální pokrývnosti. SZIF při kontrolách nesleduje, jaká technologie byla provedena, pouze hodnotí ponechání dostatečného množství rostlinných zbytků.

Standardu GAEC 2 pouze na MEO plochách vyhovují kromě výše uvedených obecných i následující specifické půdoochranné technologie:

- přerušovací pásy
- zasakovací pásy
- osetí souvratí
- setí / sázení po vrstevnici
- odkameňování
- podrývání u cukrové řepy
- pěstování luskoobilných směsí (LOS)

Konkrétnější informace o svém PB/DPB získá zemědělec po přihlášení do systému LPIS. LPIS poskytuje možnost kromě zobrazení každého půdního bloku samostatně, vyexportovat i informativní výpis pro všechny PB/DPB přes záložku „Tisky“ a odrážku „Erozní ohroženost PB/DPB“. Výpis obsahuje kompletní informace o tom, jaké půdoochranné tech-

nologie se mohou použít na PB/DPB a i další relevantní podkladové informace k půdním blokům, jako je průměrná sklonitost, největší délka odtokové linie, výměry jednotlivých kategorií erozní ohroženosti a uplatňovaná opatření pro splnění definovaného managementu a samotnou realizaci předepsaných specifických půdoochranných technologií.

Podmínka použití obecných či specifických půdoochranných technologií při zakładání porostů širokořádkových plodin na MEO ploše nemusí být dodržena v případech, že budou pěstovány s podsevem jiné než širokořádkové plodiny setým nejpozději společně s hlavní plodinou.

Přerušovací pásy (P)

Přerušovací pás jiné než širokořádkové plodiny o minimální šířce 12 m, který bude založen na ploše MEO, nebo na ploše souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na ploše PB/DPB tak, aby max. nepřerušovaná délka odtokové linie byla (měřeno proti směru odtokové linie od hranice PB/DPB):

- na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 300 m (P1)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 250 m (P2)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 200 m (P3)

Zároveň platí, že tento pás je založen minimálně tak, že protíná všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. V případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny

zasahující do plochy MEO je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, bude založen minimálně jeden přerušovací pás.

Jako přerušovací pás pro účely plnění podmínek GAEC 2 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Zasakovací pásy (Z)

Pás jiné než širokořádkové plodiny o minimální šířce 12 m bude založen na spodní hranici PB/DPB, nebo na spodní hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, nebo na spodní hranici plochy MEO, a to minimálně tak, aby tento pás v místě svého založení protínal všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro PB/DPB s velikostí menší než 35 ha (ZO).

V případě PB/DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od zasakovacího pásu aplikovaného na hranici PB/DPB, nebo na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany zasakovacího pásu):

- 300 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (Z1)
- 250 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (Z2)
- 200 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (Z3)

je kromě zasakovacího pásu nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Osetí souvratí (S)

Souvrat' osetá jinou než širokořádkovou plodinou o minimální šířce 12 m bude založena na hranici PB/DPB nebo na hranici souvislé plochy plodiny zasahující na plochu MEO, a to minimálně tak, aby tato souvrat' v místě svého založení protínala všechny odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS v rámci příslušného PB/DPB, které zasahují do plochy MEO. Toto platí pro PB/DPB s velikostí menší než 35 ha (SO).

V případě PB/DPB větších než 35 ha platí, že pokud souvislá délka odtokové linie povrchové vody vyznačené v LPIS přesahuje od souvratě k horní hranici vyznačené plochy MEO (měřeno proti směru odtokové linie od horní hrany souvratě):

- 300 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně (S1)
- 250 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 - 5° včetně (S2)
- 200 metrů na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° (S3)

je kromě osetí souvratí nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů. Na vzdálenosti pásů se aplikují vzdálenosti z půdoochranné technologie přerušovacích pásů.

Jako souvrat' pro účely plnění podmínek GAEC 2 nelze použít biopás založený s dotací v rámci AEO EAFRD.

Setí/sázení po vrstevnici (V)

Na PB/DPB s velikostí přes 35 ha nelze tuto technologii realizovat jako jedinou půdoochrannou pro splnění podmínek standardu GAEC 2. Půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici lze použít, avšak nebude ze strany SZIF považována za splnění podmínky GAEC 2 – MEO a také nebude kontrolována (V0).

Tuto půdoochrannou technologii lze realizovat pouze na PB/DPB do velikosti 35 ha. Řádky porostu budou vedeny ve směru vrstevnic, přičemž tolerovaná bude odchylka od vrstevnice do 30°. V případě, že je na odtokové linii vedené v LPIS vyznačena značka přerušovacího pásu při setí/sázení po vrstevnici, je tato půdoochranná technologie pro PB/DPB do 35 ha včetně nedostatečná. Je nutné realizovat i půdoochrannou technologii přerušovacích pásů, a to tak, aby max. nepřerušovaná délka odtokové linie byla:

- na PB/DPB o průměrné sklonitosti do 3° včetně max. 600 m (V1)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti 3 – 5° včetně max. 500 m (V2)
- na PB/DPB o průměrné sklonitosti nad 5° max. 400 m (V3)

U PB/DPB do 35 ha včetně jsou v LPIS uvedeny kategorie vhodnosti těchto PB/DPB k použití půdoochranné technologie setí/sázení po vrstevnici. Vhodnost PB/DPB pro půdoochrannou technologii setí/sázení po vrstevnici je určena „jednosměrností“ svahu. Podle expozice svahu se plochy třídí zpravidla do čtyř nebo osmi hlavních kvadrantů směrové růžice. Expozicí plochy pak rozumíme

úhel mezi normálou k ní a směrem, vůči němuž expozici uvažujeme, např. vůči slunečním paprskům. Expozice svahu je závislá na jeho orientaci a sklonu. Měříme ji buď přímo v terénu, nebo nejčastěji na mapách a digitálních modelech terénu. Expozice se vyjadřuje ve stupních ve směru hodinových ručiček od 0 (sever) až 360 (opět na sever).

Na základě provedených testů byly PB/DPB s plochou MEO rozděleny dle rozsahu expozice na 4 kategorie vhodnosti:

Odkameňování (K)

Tato půdoochranná technologie je tvořena následujícími operacemi: rýhování, separace hrud a kamene, sázení do odkameněné půdy.

Současně platí, že mezi jednotlivými dvojřádky je prostor, kam byly separátorem uloženy kameny a hroudy, které mohou tvořit drenážní vrstvu.

Tato půdoochranná technologie je mezi specifické půdoochranné technologie na MEO plochách zařazena podmíněně.

Podrývání u cukrové řepy (R)

Zemědělec zajistí v případě této PT následující kroky:

- prokáže vedení evidence o podrytých PB (tyto PB byly podryty na podzim 2012 a zároveň do 15. října 2012 zemědělec ohlásil příslušné agentuře pro zemědělství a venkov podrývání prostřednictvím formuláře o Hlášení provádění podrývání u PB/DPB s následným pěstováním cukrové řepy)
- prokáže vlastnictví/pronájem kypřiče.

Na podzim 2013 již nebude potřeba ohlašovací povinnost o provádění R, ale pokud zemědělec bude chtít R použít pro osevy v roce 2014, je potřeba, aby prokypřil půdní profil do hloubky min. 35 cm. Při kontrolách na místě v roce 2014 nebude SZIF už kontrolovat vedení evidence o podrytých PB, ale v terénu prověří stanovenou minimální hloubku prokypření. Prokypření půdního profilu do hloubky více jak 35 cm nebude bráno jako porušení.

Pěstování luskoobilných směsí (LOS) při dodržení níže uvedených parametrů:

- plodiny obsažené ve směsi se na metr čtvereční výsevu LOS nahodile střídají;
- na metr čtvereční výsevu LOS v meziřádkovém rozmezí do 15 cm se nachází min. 50% zastoupení rostlin obilnin;
- LOS obsahuje z výčtu širokořádkových plodin pouze bob setý nebo sóju.

Výhodou porostu LOS z hlediska protierozní ochrany je jeho schopnost rychlého vzcházení a zapojení porostu. Díky této vlastnosti dokáže zajistit včasné pokrytí půdy a tím působit protierozně. Při zakládání porostů LOS, tedy směsi luskoviny a obilniny, je třeba dbát zvýšené opatrnosti na možnou separaci semen secím strojem. Je tedy vhodné zvýšit poměr obilovin vůči luskovině, protože minimální zastoupení bude počítáno na zkusných plochách MEO.

Shrnutí správné aplikace použití půdoochranných technologií:

- Pro splnění standardu GAEC 2 při pěstování obilnin a řepky na SEO ploše a širokořádkových plodin na MEO ploše PB/DPB je nutné použít jednu z půdoochranných technologií – obecných pro SEO plochy, obecných nebo specifických pro MEO plochy nebo využít podsev (a to opět za podmínek definovaných pro příslušnou kategorii erozní ohroženosti):
  - Pro SEO plochy pouze podsev jetelovin nebo jetelotravních směsí setý nejpozději společně s hlavní plodinou (tedy s porosty obilnin)
  - Pro MEO plochy pouze podsev jiné než širokořádkové plodiny setý nejpozději společně s hlavní plodinou.

Kontrolní otázka: Byly na plochách půdních bloků, označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené, dodrženy předepsané zásady hospodaření?

Při kontrole na místě bude zjišťováno, zda na plochách půdních bloků, označených jako silně erozně ohrožené (SEO), nebyly pěstovány širokořádkové plodiny (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) a zda porosty obilnin a řepky olejné byly zakládány pouze s využitím obecných půdoochranných technologií.

Hodnoceno bude ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 30%) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů, které na jednoduchých příkladech ukazují, jak vypadá pozemek po ponechání určitého množství posklizňových zbytků.

Pokud budou na pozemku pěstovány obilniny bez využití obecné půdoochranné technologie, bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jetelovin nebo jetelotravních směsí.

Využití specifických půdoochranných technologií při zakládání obilnin a řepky olejné na SEO na plochách půdních bloků je porušení standardu GAEC 2.

Na plochách půdních bloků, označených jako mírně erozně ohrožené (MEO), bude kontrolováno, zda byly porosty širokořádkových plodin založeny s využitím buď obecných půdoochranných technologií anebo specifických půdoochranných technologií.

V případě využití obecných půdoochranných technologií bude hodnoceno ponechání dostatečného množství (pokryvnost povrchu půdy min. 20%/10%) rostlinných zbytků na pozemku pomocí kontrolních snímků, tzv. etalonů.

V případě využití specifických půdoochranných technologií bude hodnoceno, zda byla dodržena šíře přerušovacího, zasakovacího pásu a souvratě (min. 12 m), protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO, dodržení max. nepřerušené délky odtokových linií podle prům. sklonitosti PB, odchylka směru řádků porostu od vrstevnice (do 30°) a realizace technologie odkameňování. U podryvání u cukrové řepy se na místě zkontroluje, zda žadatel vede evidenci o podrytých PB a zda žadatel vlastní nebo si pronajal při realizaci PT kypřič. Z faktury musí být zřejmé, že bylo provedeno nakypření. V případě pěstování LOS na ploše MEO budou kontrolovány všechny uvedené parametry.

Pokud budou na pozemku pěstovány širokořádkové plodiny bez využití buď obecné anebo specifické půdoochranné technologie bude kontrolováno, zda byl proveden podsev jiné než širokořádkové plodiny.

Za porušení podmínek tohoto standardu není považováno využití krajinného prvku jako přerušovacího pásu, zasakovacího pásu nebo souvratě, pokud příslušný krajinný prvek splní všechny podmínky specifické půdoochranné technologie - minimální šířka 12 m, protnutí všech odtokových linií zasahujících do plochy MEO atd.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,5 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená kukuřici s použitím půdoochranné technologie.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je malý, závažnost střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 1,2 ha označené v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená pšenici bez podsevu jetelovin nebo jetelotravních směsí. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost malá, porušení je trvalé.

3. příklad: Zemědělec pěstuje na ploše 0,8 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená kukuřici. Tento porost nebyl založen půdoochrannou technologií. Na ploše 1,5 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje slunečnici s využitím specifické půdoochranné technologie. Zasadovací pás má šířku 10 m a nedodržel max. nepřerušenu délku odtokové linie. Na ploše 0,6 ha označené v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená pěstuje brambory s využitím specifické půdoochranné technologie. Odchylka směru řádku porostu od vrstevnice je 37°.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

4. příklad: Zemědělec pěstuje na celé výměře PB kukuřici. Tento porost byl založen specifickou půdoochrannou technologií, kde šíře pásu je 10 m. Na PB se nachází plocha 0,4 ha označená v evidenci půdy jako silně erozně ohrožená a plocha 1,7 ha označená v evidenci půdy jako mírně erozně ohrožená.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení je trvalé.

Důsledek vodní eroze

2.2. ORGANICKÉ SLOŽKY PŮDY

2.2.1. Standard GAEC 3

Žadatel na minimálně 20 % jím užívané výměry půdních bloků, popřípadě jejich dílů s druhem zemědělské kultury orná půda, vztažené k celkové výměře tohoto druhu kultury užívané žadatelem k 31. květnu příslušného kalendářního roku v evidenci půdy, zajistí každoročně:

- a) aplikování tuhých statkových hnojiv nebo tuhých organických hnojiv v minimální dávce 25 tun na hektar, s výjimkou tuhých statkových hnojiv z chovu drůbeže, kde je minimální dávka stanovena na 4 tuny na hektar. Při plnění podmínky zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. slámy) podle jiného právního předpisu není stanovena minimální dávka nebo
- b) pokrytí tohoto procenta výměry, popřípadě jeho odpovídající části, v termínu minimálně od 31. května do 31. července příslušného kalendářního roku porostem jedné z následujících plodin, popřípadě jejich směsí: jeteloviny, vikev huňatá, vikev panonská, vikev setá, bob polní, lupina modrá, hrách setý. Porosty výše uvedených plodin lze zakládat i jako podsev do krycí plodiny, popřípadě jako směsí s travami v případě, že zastoupení trav v porostu nepřesáhne 50 %.

Důvod: Organické složky půdy zlepšují strukturu půdy, zvyšují využitelnost průmyslových hnojiv a v neposlední řadě příznivě ovlivňují vodní režim půdy.

Cílem zavedení tohoto standardu je zvýšit používání hnojiv s vyšším obsahem organických složek, které zlepšují strukturu půdy a v dlouhodobém horizontu zvyšují její úrodnost.

Na předepsané výměře lze kombinovat plnění požadavku jak možnostmi uvedenými v odstavci a), tak v odstavci b). Lze tedy např. na 5% rozlohy zaorat slámu, na 5% použít kompost, na 5% aplikovat hnůj a na 5% pěstovat vyjmenované zlepšující plodiny.

Kontrolní otázka: Byla na předepsané výměře půdních bloků uplatněna nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?

Při kontrole na místě bude zjišťován skutečný stav pozemků, tedy je-li jejich předepsaná část pokryta porostem uvedených plodin či vyhnojena v souladu se standardem. Aplikace hnojiv (včetně jejich množství) bude zjišťována dle evidence hnojení.

Pokud bude zemědělec plnit podmínky standardu zapravením ponechaných produktů při pěstování rostlin (např. sláma, chrást), minimální dávka se na toto plnění nevztahuje. Použití produktů při pěstování rostlin však zemědělec **musí** v každém případě zanést do evidence hnojení, v opačném případě podmínky standardu nesplnil.

Poznámka:

Splněním podmínek standardu je i aplikace digestátu z bioplynových stanic, pokud obsah sušiny digestátu (nebo jeho separátu) přesáhne 13 %.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec aplikoval tuhá statková hnojiva na výměře 20 ha, což činí 15 % celkové výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS; tato hnojiva byla aplikována v dávce 21 t/ha. Dále zaoral slámu na 4 ha, což činí 3 % celkové výměry užívané orné půdy.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je velký, závažnost velká, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec provozuje pouze rostlinnou výrobu a zachování úrovně organických složek půdy řeší zapravením posklizňových zbytků. Zaoral slámu na 30 ha, což činí 15 % celkové výměry užívané orné půdy, kterou má evidovanou k 31. 5. v LPIS a dále zaoral porost jetelotrávy na výměře 12 ha, což činí 6 % celkové výměry užívané orné půdy. Zastoupení trav v tomto porostu přesáhlo 50 %.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, závažnost velká, porušení není trvalé.

2.2.2. Standard GAEC 4

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu pálit bylinné zbytky.

Důvod: Ochrana živočichů a půdních organismů a využití biomasy jiným způsobem než neproduktivním spálením. Vypalování porostu je také přímo zakázáno zákonem o požární ochraně, zákonem o odpadech a zákonem o ovzduší.

Kontrolní otázka: Nebyly na dotčených půdních blocích nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?

Při kontrole na místě bude hodnocena skutečně vypálená plocha nikoli plocha celého půdního bloku nebo jeho dílu. Posuzuje se, zda vypalování bylo provedeno bodově (na shrabaných hromadách bylinných zbytků) nebo plošně. Nejzávažnější je plošné vypalování travních porostů, a to i v trvalých kulturách (sady, vinice). Pálení staré chmelové natě, větví a ostříhaných výhonů révy vinné není porušením standardu GAEC 4.

Poznámka:

Za porušení podmínek tohoto standardu není považováno ani pálení bramborové natě z nařízení Státní rostlinolékařské správy (SRS) v rámci mimořádných rostlinolékařských opatření podle § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění. Tato mimořádná opatření může SRS nařídit z důvodu ochrany proti zavlékání a šíření „karanténních škodlivých organismů“ (původce bakteriální kroužkovitosti bramboru, původce bakteriální hnědé hniloby, původce rakoviny bramboru, hřadátka bramborového a hřadátka nažloutlého).

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Na půdním bloku s kulturou sad o výměře 0,5 ha zemědělec plošně vypálil travu.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Na půdním bloku s kulturou travní porost zemědělec posekal starou trávu, pro kterou neměl využití v rámci podniku. Proto ji zapálil na hromadě o velikosti 10 m². Kvůli silnému větru došlo k rozšíření plamenů na jím obhospodařovaný sousední půdní blok o výměře 7 ha s kulturou travní porost. Došlo tak k požáru louky a celoplošnému vypálení travního porostu.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.3. OCHRANA STRUKTURY PŮDY

2.3.1. Standard GAEC 5

Žadatel nebude na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu provádět agrotechnické zásahy, pokud je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7.

Důvod: Ochrana půdy před utužením, které vede k zásadnímu zhoršení fyzikálních vlastností půdy (především struktury, pórovitosti a propustnosti) a narušení biologické aktivity v půdě. Standard definuje podmínky, za kterých by na půdě nemělo docházet k pojezdům zemědělské mechanizace a dále stanovuje výjimky z těchto podmínek. Jednou z těchto výjimek je vlastní sklizeň plodiny, druhou regulace vybraných invazních rostlin dle GAEC 7.

Kontrolní otázka: Byl dodržen zákaz provádění agrotechnických zásahů v době, kdy je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu 7?

Při kontrole bude hodnoceno poježdění mechanizací po půdě zaplavené nebo přesycené vodou se zohledněním výše uvedených výjimek.

Poznámka:

Za vlastní sklizeň plodiny je na PB/DPB s kulturou travní porost považována seč i sečení nedopasků.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec rozmetal hnůj na pozemku v době, kdy byla půda přesycená vodou. Popojžděním mechanizace zůstaly na pozemku vyjeté hluboké koleje. Tento pozemek obsahuje HPJ č. 17, 31 a 53.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec provedl po období trvalých dešťů aplikaci fungicidů v porostu obilnin. Popojžděním postřikovače zůstaly v kolejových meziřádcích vyjeté hluboké koleje. Tento pozemek obsahuje HPJ č. 29, 33, 65 a 70.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je vysoká, porušení je trvalé.

2.4. MINIMÁLNÍ ÚROVEŇ PÉČE

2.4.1. Standard GAEC 6

Žadatel nezruší, případně nepoškodí krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník. Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu.

Důvod: Ochrana krajinných prvků a druhu zemědělské kultury rybník.

Krajinné prvky se podílí na zachování agrobiodiverzity, mají významnou protierozní funkci, jsou nedílnou součástí zemědělské krajiny, člení ji a spoluvytváří její ráz. Společně s rybníky mají též příznivý vliv na vodní režim krajiny.

Jako krajinný prvek je v LPIS evidován útvar, který odpovídá definici některého z druhů krajinných prvků stanovených nařízením vlády č. 335/2009 Sb., o stanovení druhů krajinných prvků, v platném znění. Jedná se o **meze, terasy, travnaté údolnice, skupiny dřevin, stromořadí a solitérní dřeviny**.

Mez - souvislý zatravněný útvar liniového typu, sloužící zejména ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, zpravidla vymezující hranici PB/DPB. Součástí meze může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Terasa - svažitý útvar liniového typu tvořený terasovým stupněm, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, a zmenšující sklon části svahu půdního PB/DPB, zpravidla vymezující hranici PB/DPB. Součástí terasy může být dřevinná vegetace, popřípadě kamenná zídka.

Travnatá údolnice - členitý svažitý útvar, sloužící ke snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze, vymezující dráhu soustředěného odtoku vody z PB/DPB se zemědělskou kulturou orná půda. Součástí travnaté údolnice může být dřevinná vegetace.

Skupina dřevin - útvar neliniového typu, tvořený nejméně 2 kusy dřevinné vegetace s nejvyšší možnou výměrou 2 000 m². Za skupinu dřevin se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Stromořadí - útvar liniového typu, tvořený nejméně 5 kusy dřevinné vegetace a zpravidla s pravidelně se opakujícími prvky. Za stromořadí se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice, a dřevinná vegetace, která plní funkci lesa podle § 3 lesního zákona.

Solitérní dřevina - izolovaně rostoucí dřevina s průmětem koruny od 8 m² vyskytující se v zemědělsky obhospodařované krajině mimo les. Za solitérní dřevinu se nepovažuje dřevinná vegetace, která je součástí meze, terasy nebo travnaté údolnice.

Každému krajinnému prvku jsou přiřazeny základní údaje: identifikační číslo, druh, příslušnost k půdnímu bloku, výměra, vlastník, uživatel a zařazení do katastrálního území. Vrstva takto evidovaných krajinných prvků je k dispozici v LPIS.

Poznámka:

Zpravidla se za KP nepovažuje keř rostoucí kolem sloupů elektrického vedení, skruží, náletové dřeviny apod., pokud nesplňuje definici dle NV č. 335/2009 Sb.

Kontrolní otázka: Nebyly rušeny, popřípadě poškozovány, definované krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybník?

Při kontrole na místě bude posuzováno zejména to, zda v souvislosti se zemědělským hospodařením nedošlo k rušení, popřípadě poškození některého krajinného prvku (i neevidovaného v LPIS). Součástí většiny kontrolovaných krajinných prvků může být dřevinná vegetace. Nepovolené vykácení této dřevinné vegetace je posuzováno jako poškození příslušného krajinného prvku. Za poškození druhu zemědělské kultury rybník bude primárně považováno zavážení zeminou, odpady apod.

Za poškození KP není považováno udržování KP v jeho hranicích (zaštípnutí šlahounů keřů na mezi, likvidace náletů apod.), poškození vegetace na KP způsobené běžnou, nedestruktivní pastvou nebo divokou zvěří, kácení dřevin, je-li jejich stavem ohrožen život či zdraví nebo hrozí škoda značného rozsahu (kácení z těchto důvodů musí být do 15 dnů od provedení oznámení OOP), odstraňování dřevin při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (ochranné pásmo elektrického vedení, plynovodu, železnice, atd.)

Za rušení, popřípadě poškození krajinného prvku se nepovažuje, dojde-li k zásahu vůči němu se souhlasem příslušného orgánu (orgán ochrany přírody dle § 75 zákona č. 114/1992 Sb.). Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny jsou před poškozováním a ničením chráněny i tzv. významné krajinné prvky (VKP) a dále dřeviny rostoucí mimo les. Na dodržování povinnosti nepoškozovat a neničit VKP a dřeviny rostoucí mimo les dohlíží Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP). VKP jsou lesy, rašelinisté, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy; a dále jiné části krajiny, které zaregistruje orgán OOP jako VKP - zejména mokřady, stepní trávníky, remízy, meze, trvalé travní plochy, atd. Dřevina rostoucí mimo les je strom či keř rostoucí jednotlivě i ve skupinách na pozemcích mimo lesní půdní fond.

Dodržování ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. je povinné pro všechny fyzické i právnické osoby, bez ohledu na to, zda zemědělsky hospodaří či nikoli – tzn. i pro majitele půdy. Hospodaření v souladu se standardy GAEC je povinné pro všechny zemědělce – žadatele o podpory zahrnuté v systému podmíněnosti. V případě, že je zemědělcem poškozen nebo zničen KP, který je současně i VKP, může být zemědělec pokutován ČIŽP a zároveň mu budou kráceny podpory.

V případě, že zásah do KP chce provést vlastník pozemku, musí tak provést v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb. Z hlediska dodržování podmínek GAEC je vhodné, aby se vlastník a uživatel na zásahu do KP dohodli. Uživatel se pak při eventuální kontrole ze strany SZIF může prokázat písemným sdělením vlastníka, že zásah provedl.

V případě, že došlo poškození/zrušení KP bez vědomí a přičinění zemědělce/žadatele musí tuto skutečnost prokázat. V obdobných případech je při posuzování přičitatelnosti porušení brán zřetel zejména na potvrzení institucí, které předmětné porušení způsobily - např. poškození KP správou a údržbou silnic a železnic nebo pracovníky správy energetických sítí, či potvrzení Policie ČR o tom, že KP byl poškozen jinou osobou než uživatelem - zejména v případě škod přesahující 5000 Kč = trestný čin. Při kontrole je každý takový případ posuzován individuálně.

V případě, že k poškození KP došlo zásahem vyšší moci a zemědělec tuto skutečnost doloží, nebude toto poškození považováno za porušení podmínek standardu GAEC 6. Každý takový případ bude posuzován individuálně.

GAEC 7: Žadatel o platby zahrnuté do kontroly podmíněnosti musí zajistit regulaci invazních rostlin i na ploše KP, ke kterému se přihlásil prostřednictvím evidence a na jehož plochu pobírá podpory.

GAEC 9: Přestože se KP po zaevidování stává součástí půdního bloku, nepřebírá automaticky kulturu PB, ve kterém se nachází. Z tohoto důvodu není od žadatele vyžadováno dodržování standardu GAEC 9 na ploše KP. Obdobně není vyžadováno dodržování managementů AEO na ploše evidovaných KP.

Poznámka:

Druh zemědělské kultury (rybník) je nově zavedenou kulturou evidovanou v LPIS.

Dodržování podmínek tohoto standardu se bez výjimek vztahuje i na žadatele, který se prostřednictvím evidence nepřihlásil ke krajinnému prvku na jím užívaném PB.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou orná půda vykácel část dřevinné vegetace na krajinném prvku mez, krajinný prvek však zůstal zachován (nedošlo k poškození travnaté plochy vymezující mez).

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je střední, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec na pozemku s kulturou travní porost vykácel dřevinnou vegetaci dvou krajinných prvků skupina dřevin, čímž úplně zrušil tyto krajinné prvky.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je vysoká, porušení je trvalé.

2.4.2. Standard GAEC 7

Žadatel zajistí na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu regulaci rostlin netýkavky žláznatá tak, aby se na něm v průběhu příslušného kalendářního roku nevyskytovaly kvetoucí nebo odkvetlé rostliny tohoto druhu. Zároveň zajistí regulaci rostlin bolševníku velkolepého tak, aby výška těchto rostlin nepřesáhla 70 cm v průběhu příslušného kalendářního roku.

Důvod: Zabránění šíření nežádoucích invazních rostlin na zemědělskou půdu a snížení zásoby jejich semen v půdním fondu.

Geograficky nepůvodní rostliny se snadno rozmnožují, velmi rychle se šíří a osidlují všechna příhodná stanoviště, což vede k degradaci přirozených společenstev či obsazení zemědělské půdy.

Kontrolní otázka: Nevyskytují se na dotčených půdních blocích neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?

Při kontrole na místě bude zjišťován výskyt rostlin druhů netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý.

Hodnoceno bude množství kvetoucích či odkvetlých rostlin netýkavky žláznatá a množství rostlin bolševníku velkolepého vyšších než 70 cm.

Doporučené postupy regulace:

Netýkavku žláznatou lze regulovat v zásadě dvěma metodami: chemicky nebo mechanicky. Chemická metoda regulace spočívá v postřiku lodyh. Nejvhodnější je použít postřik před kvetením, aby se tak zabránilo tvorbě semen. Mechanické metody regulace jsou vhodné v porostech, kde se netýkavka vyskytuje v menším zápoji a pro zemědělce zařazené do systému ekologického zemědělství. Nejúčinnějším mechanickým způsobem regulace je vytrhávání. Alternativním způsobem je kosení a následná likvidace biomasy. Účinným způsobem potlačování netýkavky tam, kde je to vhodné, může být též pastva a pošlapávání skotem a ovci. Klíčení semen pomůže zabránit též udržování a podporování hustého travního drnu.

Bolševník velkolepý lze regulovat podobným způsobem jako netýkavku, avšak s určitými

omezeními vycházejícími z jeho specifických vlastností. Bolševník je velmi nebezpečný, šťáva z lodyh a listů obsahuje fototoxické látky - po kontaktu s rostlinou a následném oslunění se na kůži vytváří velmi bolestivé a obtížně hojitelné puchýře; nebezpečné je i nadýchání ve vzduchu rozprášených šťáv. Bolševník velkolepý lze regulovat chemickými postřiky, přičemž nejúčinnější aplikace postřiku je brzy na jaře. Jen minimální nebo žádný účinek má v době kvetení rostliny. Mezi mechanické metody patří přesekávání kořenů, kosení, případně pastva. Kořeny je ideální přesekat brzy na jaře a zásah v případě potřeby opakovat uprostřed léta. Další vhodnou metodou regulace bolševníku je pravidelné kosení. Jako účinná metoda kontroly mladých rostlin bolševníku se ukazuje i pastva. Zvířata však potřebují určitou dobu, aby si na chuť bolševníku zvykla.

Poznámka:

Pokud má žadatel na svém PB/DPB evidovaný vnitřní krajinný prvek, zajistí regulaci invazních rostlin i na ploše tohoto KP.

Na regulaci šíření invazních druhů rostlin lze získat finanční podporu – více informací naleznete na internetových stránkách www.dotace.nature.cz.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec hospodáři na celkové výměře 150 ha, která je tvořena 20 PB. Na jednom PB s kulturou travní porost nezabránil vykvetení rostlin netýkavky žláznaté. Tento PB tvoří 5 % počtu všech PB užívaných žadatelem. Na PB byl nalezen porost kvetoucích rostlin v počtu 20 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je malá, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec na 4 PB s kulturou travní porost neprovedl regulaci rostlin bolševníku velkolepého. Tyto PB tvoří celkem 33 % počtu všech PB užívaných žadatelem. Počet neregulovaných rostlin, tj. vyšších než 70 cm, byl na těchto PB celkem 35 ks.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení není trvalé.

2.4.3. Standard GAEC 8

Žadatel nezmění na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu druh zemědělské kultury travní porost na druh zemědělské kultury orná půda.

Důvod: Ochrana travních porostů, která mimo jiné vychází z článku 6 nařízení Rady (ES) č. 73/2009 v souvislosti se zachováním poměru stálých pastvin vůči zemědělské půdě ve srovnání s referenčním rokem stanoveným tímto předpisem.

Travní porosty chrání půdu proti vodní a větrné erozi, příznivě ovlivňují množství a kvalitu povrchové i podzemní vody, napomáhají

zadržování srážek a zpomalení jejich odtoku, akumulují půdní organickou hmotu a mají velký význam v ochraně biodiverzity.

Kontrolní otázka: Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?

Obnova travního porostu je možná maximálně jednou za 5 let; v tomto případě není chápána jako porušení standardu GAEC 8. Rozhodujícím pro posouzení, zda je travní porost obnovován či nikoliv, je stav k 31. 8. příslušného roku, ve kterém došlo k rozorání za účelem obnovy. Po tomto termínu musí být na pozemku souvislý travní porost, v případě obnovy s použitím krycí plodiny musí být krycí plodina již sklizena (pokud byl

travní porost rozorán na podzim, posoudí se jeho obnova v následujícím roce).

Travní porost je evidován v LPIS buď jako travní porost – stálá pastvina nebo jako ostatní travní porost. Rozorání je považováno za závažnější, pokud je rozorána stálá pastvina, dále pokud k němu dojde na pozemcích se sklonitostí nad 7° nebo pozemek obsahuje hlavní půdní jednotky (HPJ, vyjádřené druhou a třetí číslicí kódu BPE) s vysokou vsakovací schopností.

Poznámka:

Stálá pastvina je plocha s porostem travin, jejíž porost mohl vzniknout přirozeně nebo osetím a déle než 5 let nebyla zahrnuta v osevním postupu do střídání plodin. Není rozhodující, zda je porost na této ploše určený k pastvě hospodářských zvířat.

Vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) s vysokou vsakovací schopností jsou: č. 04, 05, 13, 16, 17, 21, 22, 27, 29-32, 34, 36-38, 40, 42 a 55. Tyto údaje jsou vedeny v podrobných údajích v LPIS u každého půdního bloku.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec rozorál travní porost na ploše 0,8 ha, s průměrnou sklonitostí 5° za účelem obnovy. Kontrolou dne 10. 9. byl na tomto pozemku zjištěn porost brambor. Tento pozemek neobsahuje vybranou HPJ, v LPIS je evidován jako travní porost - stálá pastvina.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2. příklad: Zemědělec rozorál 2 pozemky s kulturou travní porost – stálá pastvina. Na jednom pozemku byla velikost rozorané části 0,7 ha, pěstována plodina brambory, průměrná sklonitost rozoraného pozemku je 6° a díl obsahuje HPJ 29, která patří mezi vybrané. Na druhém pozemku byla velikost rozorané části 0,5 ha, pěstovaná plodina oves, průměrná sklonitost rozorané části 10°, HPJ 35, která nepatří mezi vybrané.

Hodnocení: Rozsah porušení je střední, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.4.4. Standard GAEC 9

Žadatel zajistí, aby se po 31. říjnu kalendářního roku na půdním bloku, popřípadě jeho dílu s kulturou travní porost nenacházel porost vyšší než 30 cm, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvod: Zajištění minimální úrovně péče o travní porosty.

Travní porosty jsou nedílnou součástí kulturní krajiny a řádnou údržbou jsou podporovány všechny jejich mimoprodukční funkce (protierozní, ekologické, estetické).

Kontrolní otázka: Nenachází se na dotčeném půdním bloku po 31. říjnu travní porost vyšší než 30 cm?

Při kontrole na místě bude posuzována výše **souvislého** travního porostu. Za porušení bude považován výskyt porostu v průměru převyšující 30 cm na celé ploše PB/DPB. Výskyt jednotlivých stébel nebo trsů vyšších než 30 cm za porušení standardu považován nebude. V takovém případě bude posuzována výše souvislého travního porostu na plochách min. 20 m², kde se nachází porost převyšující v průměru 30 cm.

Poznámka:

Jiným právním předpisem se rozumí především zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění a nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, v platném znění.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. příklad: Zemědělec na 2 PB s kulturou travní porost o celkové výměře 10 ha provedl 1. seč dne 25. 6. s následným odklizem biomasy. Následně seče již nebyly provedeny a dne 1. 11. se na těchto PB nacházel souvislý travní porost vyšší než 30 cm. Tyto PB tvoří celkem 15 % počtu všech PB s kulturou travní porost užívaných žadatelem.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je střední, porušení není trvalé.

2. příklad: Zemědělec užívá PB o výměře 15 ha s kulturou travní porost k pastvě hospodářských zvířat. Tento PB tvoří celkem 5 % počtu všech PB s kulturou travní porost užívaných žadatelem. Po ukončení pastvy neprovedl posečení nedopasků a na části PB o výměře 1 ha se dne 1. 11. nachází jejich souvislý porost vyšší než 30 cm.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je malá, porušení není trvalé.

2.5. OCHRANA VODY A HOSPODAŘENÍ S NÍ

2.5.1. Standard GAEC 10

Žadatel, který využívá zavlažování a je zároveň vlastníkem nebo provozovatelem zavlažovací soustavy, předloží pro tento účel platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami v souladu s jiným právním předpisem.

Důvod: Ochrana vody a hospodaření s ní v souladu s platným právním předpisem (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění).

Povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami je jedním ze základních institutů vodního práva. Na základě povolení vznikne danému subjektu právo nakládat s povrchovou nebo podzemní vodou, resp. právo ji odebírat nebo používat pro účely v povolení uvedené. K udělení povolení k nakládání s vodami je kompetentní příslušný vodoprávní úřad, a to po provedeném vodoprávním řízení zahájeném na žádost fyzické nebo právnické osoby.

Příslušným vodoprávním úřadem je většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností, v některých případech krajský úřad, pověřený obecní úřad nebo újezdní úřad. Vzor žádosti žadatele se specifikací potřebných dokladů je uveden ve vyhlášce č. 432/2001 Sb., o dokladech žádosti o rozhodnutí nebo vyjádření a o náležitostech povolení, souhlasů a vyjádření vodoprávního úřadu, v platném znění.

Kontrolní otázka: Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?

Poznámka:

Povolení k nakládání s vodami se vydává na časově omezenou dobu, při kontrole na místě bude požadováno předložení **platného** povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Příklad: Zemědělec vlastníci zavlažovací soustavu používá k zavlažování pozemků, na kterých pěstuje zeleninu, vodu z podzemních zdrojů. Při kontrole nepředložil platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami.

Hodnocení: Rozsah porušení je velký, závažnost je velká, porušení je trvalé.

2.5.2. Standard GAEC 11

Žadatel na jím užívaném půdním bloku, popřípadě jeho dílu sousedícím s útvarem povrchových vod zachová ochranný pás neuhnojené půdy o šířce nejméně 3 m od břehové čáry, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

Důvod: Ochrana vody před znečištěním pocházejícím ze zemědělské činnosti (zejména omezení průsaku a povrchového smyvu látek z použitých hnojiv) a předcházení možnému vzniku takového znečištění.

Voda je stejně jako půda cenný a nenahraditelný přírodní zdroj. Vzhledem k problematice změny klimatu, jejíž následkem se bude mimo jiné také snižovat dostupnost kvalitní vody, je nutné věnovat vodě zvýšenou ochranu. Povinnost zabránit vniknutí hnojivých látek do vody

přímo vyplývá z §39 odst. I zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, v platném znění. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí.

Zemědělci hospodařící v nitrátově zranitelných oblastech již toto opatření znají a omezení již nyní respektují.

Při hnojení je nutné přizpůsobit odstup aplikační techniky povětrnostním podmínkám, typu zařízení, druhu, skupenství a vlastnostem hnojiva, charakteru břehu a hnojeného porostu. Povinnost udržovat třímetrový ochranný pás nehnojené půdy se vztahuje pouze na půdní bloky, popř. jejich díly, které přímo přiléhají k útvaru povrchových vod.

Útvar povrchových vod je pojem definovaný v § 2 odst. 4 zmíněného zákona o vodách. Je to vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se dle § 43 zákona o vodách rozumí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo převažující část roku. Při pochybnostech o tom, zda jde o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Břehová čára je dle výše zmíněného zákona určena hladinou vody, která zpravidla stačí protékat tímto korytem, aniž se vylévá do přilehlého území.

Kontrolní otázka: Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Při kontrole na místě bude zjišťován **fyzický výskyt hnojiva** v ochranném pásu. Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (včetně hnojiv statkových). Nevztahuje se na exkrementy zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na travních porostech a na ponechané rostlinné zbytky. Zemědělec nemá povinnost zaznamenávat skutečnost udržování nehnojeného pásu a tento standard je tedy kontrolován pouze v terénu.

Pro zachování nehnojeného pásu platí zásady:

- Minimální šířka 3 m se měří od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.
- Zákaz hnojení se netýká pastvy hospodářských zvířat, tzn. pastva je v tomto pásu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do povrchového trvalého vodního toku (optimálně za pomoci ohradníků). Omezení rovněž neplatí pro aplikaci tzv. pomocných látek a ponechání rostlinných zbytků.

Poznámka:

Jiným právním předpisem je v definici standardu myšleno nařízení vlády č. 262/2012 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Příklad: Při kontrole na místě byla na půdním bloku s kulturou orná půda, který v délce 65 m přímo přiléhá k vodnímu toku, zjištěna aplikace hnoje téměř k břehové čáře. Měření prokázalo, že ochranný nehnojený pás byl zachován pouze v průměrné šířce 1,5 m.

Hodnocení: Rozsah porušení je malý, závažnost je střední, porušení je trvalé.

GAEC 1: BYLY NA PŮDNÍCH BLOCÍCH S PRŮMĚRNOU SKLONITOSTÍ NAD 7° DODRŽENY PŘEDEPSANÉ ZÁSADY OCHRANY PŮDY PROTI EROZI?

		Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
1	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáh 1ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2ha	Překročení průměrné sklonitosti 7° na každém PB, kde došlo k porušení, nepřesáhlo 0,5°	Překročení průměrné sklonitosti 7° je alespoň na jednom PB, kde došlo k porušení, více než 1°	Překročení průměrné sklonitosti 7° je alespoň na jednom PB, kde došlo k porušení, více než 1°	Velká	x	2	42

GAEC 2: BYLY NA PLOCHÁCH PŮDNÍCH BLOKŮ, OZNAČENÝCH JAKO SILNĚ NEBO MÍRNĚ EROZNĚ OHROŽENÉ, DODRŽENY PŘEDEPSANÉ ZÁSADY HOSPODAŘENÍ?

		Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
2	Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáh 1ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2ha	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byla pěstována řepka olejná nebo obilniny bez použití OPT, případně obilniny bez podsevu jetelovin</p> <p>Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás osety jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/ nebo nepřerušena délka OL podle zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p>	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány širokořádkové plodiny OPT.</p> <p>Pro MEO - SPT P: Přerušovací pás neprotl více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/ nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB a/ nebo v případech, ve kterých šířka plochy MEO, popřípadě souvislé plochy plodiny zasahující</p>	<p>Pro SEO: Na silně erozně ohrožené ploše byly pěstovány širokořádkové plodiny bez použití OPT.</p> <p>Pro MEO - SPT P: PT nebyla realizována</p> <p>Pro MEO - SPT Z: PT nebyla realizována.</p>	Velká			

DOBŘÍ ZEMĚDĚLSKÝ A ENVIRONMENTÁLNÍ STAV (GAEC)

Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body						
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	x	2	42		
			<p>Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás osetý jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/ nebo neproti max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p> <p>Pro MEO - SPT S: Souvrat' osetá jinou než širokořádkovou plodinou nemá šířku alespoň 12 m a/ nebo neproti max. 10 % OL zasahujících do plochy MEO a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylna směru řádků porostu od vrstevnice překročila 30° a je do 40° a toto porušení nespadá do kategorie střední závažnosti.</p>	<p>do plochy MEO, je užší než stanovená vzdálenost mezi pásy, nebyl založen minimálně jeden přerušovací pás.</p> <p>Pro MEO - SPT Z: Zasakovací pás neproti více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha.</p> <p>Pro MEO - SPT S: Souvrat' neproti více než 10 % OL zasahujících do plochy MEO a/nebo byla překročena maximální nepřerušená délka OL podle průměrné sklonitosti PB většího než 35 ha.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylna směru řádků porostu od vrstevnice je 40° - 50° a/nebo maximální nepřerušovaná délka OL označené značkou byla překročena.</p>	<p>Pro MEO - SPT S: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT V: Odchylna směru řádků porostu od vrstevnice je nad 50°.</p> <p>Pro MEO - SPT K: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT R: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - SPT LOS: PT nebyla realizována.</p> <p>Pro MEO - OPT: PT nebyla realizována.</p>							
2	6	14	2	10	26	x	2					

GAEC 3: BYLA NA PŘEDEPSANÉ VÝMĚRE PŮDNÍCH BLOKŮ POUŽITA NAŘÍZENÁ OPATŘENÍ VEDOUcí K ZACHOVÁNÍ ÚROVNĚ ORGANICKÝCH SLOŽEK PŮDY?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
Opětření byla použita na více než 15 % ploch avšak méně než 20 %	Opětření byla použita na 10-15 % ploch	Opětření byla použita na méně než 10 % ploch	x	x	Zjištěno porušení			
1	14	38	x	x	2	1	x	41

GAEC 4: NEBYLY NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEBO JEJICH DÍLECH PÁLENY BYLINNÉ ZBYTKY?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníš), nepřesáhl 1 ha	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníš), je 1-2 ha	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníš), je nad 2 ha	Pálení bylo prováděno pouze na orné půdě	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a nebylo prováděno plošně	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a to plošně			
2	6	14	2	10	26	x	2	42

GAEC 5: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PROVÁDĚNÍ AGROTECHNICKÝCH ZÁSADŮV DOBĚ, KDY JE PŮDA ZAPLAVENÁ NEBO PŘESYCENÁ VODOU, S VÝJIMKOU VLASTNÍ SKLIZNĚ PLODINY A PLNĚNÍ PODMÍNKY BODU 7?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano
x	x	Zjištěno porušení	Půdní bloky, na kterých došlo k porušení, obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ ¹)	Porušení lokalizované na plochách s vybranými hlavními půdními jednotkami (HPJ ²)	Porušení lokalizované na plochách s vybranými hlavními půdními jednotkami (HPJ ³)		
x	x	14	4	10	26	x	2 42

HPJ¹: 01, 08, 17, 18, 24, 27, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 55, 56, 58, 60, 62, 64, 65, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78.

HPJ²: 02, 03, 04, 05, 06, 07, 11, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 30, 33, 41, 42, 43, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 57, 59, 61, 63, 67.

HPJ³: 09, 10, 12, 14, 44, 46, 47, 48, 66, 68, 69, 70, 71.

GAEC 6: NEBYLY RUŠENY, POPŘÍPADĚ POŠKOZOVÁNY, DEFINOVANÉ KRAJINNÉ PRVKY A DRUH ZEMĚDĚLSKÉ KULTURY RYBNÍK?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano
Došlo k poškození nebo zrušení 1 krajinného prvku	Došlo k poškození nebo zrušení 2 krajinných prvků	Došlo k poškození nebo zrušení 3 a více krajinných prvků	x	Došlo k poškození nebo zrušení výhradně dřevinné vegetace na krajinných prvcích mez, terasa a/nebo travnatá údolnice	Došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků dřevin, stromoradií a/nebo kultury rybníků, popřípadě došlo k poškození nebo zrušení krajinných prvků mez, terasa a/nebo travnatá údolnice a/nebo travnatá údolnice a nejedná se o případ střední závažnosti.		
2	6	14	2	10	26	x	2 42

GAEC 7: NEVYSKYTUJÍ SE NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEREGULOVANÉ INVAZNÍ ROSTLINY NETÝKAVKA ŽLÁZNATÁ A BOLŠEVNIKVELKOLEPÝ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost	Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano
Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30 % počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly		
1	6	14	1	10	26	1	x
						41	

GAEC 8: NEDOŠLO KE ZMĚNĚ KULTURY Z TRAVNÍHO POROSTU NA ORNOU PŮDU?

Rozsah		Závažnost			Trvalost	Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano
Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, nepřesáhl 1 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je 1-5 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je nad 5 ha	Průměrná sklonitost každého rozorávaného pozemku je do 7°, rozorávané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPI) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho rozorávaného pozemku je 7°-9°, rozorávané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPI) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho rozorávaného pozemku je nad 9°, rozorávané pozemky obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPI) nebo byla rozorána stálá pastvina		
2	6	14	2	10	26	x	2
						42	

GAEC 9: NENACHÁZÍ SE NA DOTČENÉM PŮDNÍM BLOKU PO 31. ŘÍJNU TRAVNÍ POROSTY VÝŠÍ NEŽ 30 CM?

Rozsah		Závažnost			Trvalost	Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne Ano
Součet ploch, kde došlo k porušení, nepřesáhá 1 ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je 1-2 ha	Součet ploch, kde došlo k porušení, je nad 2 ha	Porušení se vyskytvalo na méně než 10 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užíváním žadatelem v době kontroly	Porušení se vyskytvalo na 10-30 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užíváním žadatelem v době kontroly	Porušení se vyskytvalo na více než 30 % počtu všech půdních bloků s kulturou travní porost užíváním žadatelem v době kontroly	
1	6	14	1	10	26	1 x 2 41

GAEC 10: BYLO PŘEDLOŽENO PLATNÉ POVOLENÍ K NAKLÁDÁNÍ S POVRCHOVÝMI NEBO PODZEMNÍMI VODAMI?

Rozsah		Závažnost			Trvalost	Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne Ano
x	x	Nepředloženo	x	x	Nepředloženo	
x	x	14	x	x	26	x 2 42

Vybrané HPJ: 04; 05; 13; 16; 17; 21; 22; 27; 29-32; 34; 36-38; 40; 42 a 55.

GAEC 11: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

Rozsah		Závažnost			Trvalost	Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne Ano
Počet DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.	
2	6	14	2	10	26	x 2 42

3. POVINNÉ POŽADAVKY NA HOSPODAŘENÍ (SMR)

Povinné požadavky na hospodaření zemědělského subjektu (*Statutory Management Requirements – SMR*) jsou stanoveny vybranými články nařízení a směrnic Evropského společenství a jsou zapracovány do platných národních právních předpisů. Kontrola jejich dodržování je běžně prováděna státními kontrolními orgány. Od roku 2009 je dodržování vybraných povinných požadavků provázáno s vyplácením přímých plateb, některých podpor z osy II Programu rozvoje venkova (PRV) a některých podpor v rámci společné organizace trhu s vínem.

Nařízení a směrnice (ES) stanovují pouze výsledek, kterého má být jejich plněním dosaženo. Každá země si formu a metody, jak

tohoto výsledku dosáhnout, stanovuje sama, a to tak, aby mohla zohledňovat svá národní specifika.

V rámci Kontroly podmíněnosti jsou definovány 3 oblasti SMR (Životní prostředí; Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin; Dobré životní podmínky zvířat) obsahující požadavky 18 nařízení a směrnic (ES). V roce 2013 došlo k rozšíření povinných požadavků na hospodaření o požadavky z oblasti Dobré životní podmínky zvířat a kontroly podmíněnosti tak již obsahují kompletně všechny požadavky stanovené evropskou legislativou.

Počet vybraných kontrolovaných požadavků SMR v rámci všech nařízení a směrnic platných v ČR pro rok 2013 je 102.

Oblast ochrany životního prostředí

Cílem je chránit životní prostředí a jeho složky, zejména volně žijící ptáky, ostatní volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a přírodní stanoviště, půdu a vodu.

Oblast veřejného zdraví, zdraví zvířat a rostlin

Cílem požadavků zařazených od roku 2011 je zajištění potravinové bezpečnosti, snížení rizika ohrožení zdraví lidí, zvířat a rostlin.

Oblast dobrých životních podmínek zvířat

Povinné požadavky zaměřené na udržování základních podmínek života a zdraví zvířat a jejich ochranu jsou uplatňovány od roku 2013.

Etapy zavádění SMR v ČR:

od 1. 1. 2009: 8 nařízení a směrnic z oblasti ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin – celkem se jedná o 30 kontrolovaných požadavků;

od 1. 1. 2011: 7 nařízení a směrnic z oblasti veřejného zdraví, zdraví zvířat a zdraví rostlin – celkem se jedná o 42 kontrolovaných požadavků;

od 1. 1. 2013: 3 směrnice z oblasti dobrých životních podmínek zvířat³ – celkem se jedná o 30 kontrolovaných požadavků.

³ Přehled všech nařízení a směrnic (ES) naleznete v příloze č.5

3.1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

3.1.1. SMR I: ochrana volně žijících ptáků

Hlavním cílem je ochrana populací vybraných druhů ptáků, které jsou ohroženy vyhubením nebo poškozením jejich stanovišť, jsou vzácné a vyžadují zvláštní pozornost. Pro ochranu těchto ptačích druhů jsou vymezeny na území České republiky nejvhodnější lokality jako tzv. ptačí oblasti⁴. Na celém území České republiky platí zákaz úmyslného zabíjení, od-

chyty, zraňování a rušení volně žijících ptáků, úmyslného poškozování, ničení nebo odstraňování jejich hnízd a vajec a dalších činností přímo poškozujících ptačí jedince nebo jejich stanoviště. Pro zajištění ochrany ptáků a v návaznosti i dalších živočichů je nutno udržovat dobrý stav jejich stanoviště (biotopu), zejména zachovat vhodné podmínky pro rozmnožování, hnízdění, odpočinek a obstarávání potravy. Mezi nejvýznamnější biotopy patří zejména přírodě blízké travní porosty a mokřády, křoviny a jiná rozptýlená zeleň v krajině.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem.

Kontroluje: ■ Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek SMR I/1:

Nedošlo k poškození nebo zničení významného krajinného prvku⁵ vodní tok a niva?

Důvod: Mnoho ptačích druhů je svou existencí vázáno na okolí vodních toků a údolní nivy. Břehy a břehové porosty dřevin či mokřadní vegetace představují pro řadu druhů vhodné místo pro hnízdění, zdroj potravy, úkryt i odpočinek. Prostřednictvím ochrany významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva je chráněno také ptactvo.

Čejka chocholatá (autor Dušan Boucný)

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole u žadatele bude posuzováno zejména to, zda v souvislosti se zemědělským hospodařením na půdních blocích/dílech nedochází k zásahům do významných krajinných prvků – vodních toků a údolních niv – bez příslušného stanoviska orgánu ochrany přírody.

Poznámka:

Za zásahy poškozující významné krajinné prvky vodní tok nebo údolní niva bude z hle-

diska Kontroly podmíněnosti považováno zasypávání a úprava koryt vodních toků, významné poškozování koryt pastvou (zejména skotu), změna stávajícího vodního režimu vysušováním nebo odvodňováním a změna trvalých travních porostů údolních niv na ornou půdu. Při zamýšleném zásahu do významných krajinných prvků je nutno opatřit si závazné stanovisko orgánu ochrany přírody.

⁴ Součástí soustavy chráněných území Natura 2000 vytvářené na území států EU v souladu se směrnicí Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků, dále jen „směrnice o ptácích“

⁵ Významné krajinné prvky jsou definovány v zákoně č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Kde můžete získat informace:

- V případě, že hospodaříte na území národního parku nebo chráněné krajinné oblasti, informace vám podá Správa příslušného národního parku nebo chráněné krajinné oblasti. V ostatních případech podá informace obec s rozšířenou působností.

Kontrolovaný požadavek SMR I/2:

Nedošlo k zásahu do krajinných prvků (remízky, meze, křovinné pásy a jiná rozptýlená zeleň) v rozporu se zákonem?

Důvod: Rozptýlená zeleň tvoří nedílnou součást venkovské krajiny, člení ji a utváří její ráz. Poskytuje útočiště mnoha druhům živočichů i rostlin, které by jinde v zemědělské krajině už nenašly životní prostor. Nabízí úkryt a potravní zdroje zejména pro ptáky a drobné savce a tím podporuje biologickou ochranu pěstovaných rostlin před škůdci.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole podmínenosti budou pracovníci ČIŽP zaznamenávány případy kácení a likvidace dřevin rostoucích mimo les

bez příslušných povolení orgánu ochrany přírody. Bude také kontrolováno, zda jsou úpravy dřevin prováděny mimo období od 1. 3. do 15. 8. (tj. mimo dobu hnízdění).

Poznámka:

Doporučuje se kácet zeleň jen v nezbytně nutných případech. Zasažovat do krajinných prvků je možné pouze tak, aby nedocházelo k likvidaci stanovišť, a k zbytečným úhynům volně žijících ptáků tzn. pouze v souladu se zákonnými pravidly⁶ a mimo vegetační dobu, kdy není ohroženo hnízdění.

Kde můžete získat informace:

- Při zamýšleném zásahu do dřevin a krajinných prvků se obraťte na příslušný orgán ochrany přírody – obecní úřad, úřad obce s rozšířenou působností, Správu národního parku či Správu chráněné krajinné oblasti.

Kontrolovaný požadavek SMR I/3:

Nedošlo k úmyslnému usmrcení ptáků jakýmkoliv způsobem, k úmyslnému poškozování hnízd a vajec vedoucím k jejich zničení nebo odstraňování, k úmyslnému vyrušování vybraných druhů ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat?

Důvod: Při zemědělských činnostech je důležité minimalizovat ztráty na ptačích populacích, které může způsobit zemědělská mechanizace (při orbě, seči a dalších pojezdech).

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole budou zaznamenávány případy usmrcení ptáků, poškozování nebo ničení jejich hnízd, jejich vyrušování či další škodlivé zásahy namířené cíleně proti jejich při-

rozenému vývoji. U vybraných druhů ptáků (viz níže) mohou instituce ochrany přírody vymezit v terénu hnízda, jejichž vyznačená plocha pak musí být po dobu hnízdění vnechána z obhospodařování.

⁶ Zejména § 8 a § 5a odst. 1 zákona č. 114/192 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Vymezení hnízda/hnízdiště – V případě, že orgán ochrany přírody vymezení hnízdo/hnízdiště, bude o tom dotčeného zemědělce písemně informovat. Současně informuje také regionální pracoviště České inspekce životního prostředí. Součástí tohoto oznámení bude:

- Vymezení hnízda/hnízdiště v mapovém podkladu – letecký snímek (maximální možná vymezená plocha činí 400 m²)

- Popis orientace k významným bodům v krajině (zeleň, tok, morfologie apod.)
- Uvedení termínu, kdy lze předpokládat ukončení doby hnízdění, a je tedy možné zahájit zemědělské práce na ploše vynechané z hospodaření.

V případě, že je obtížné identifikovat místo v terénu, může být hnízdo/ hnízdiště vyznačeno na žádost dotčeného zemědělce.

Druhy ptáků, u kterých může být vymezováno hnízdiště a termíny, do kdy bude zemědělec o jejich vymezení informován:

- **moták lužní** – oznámení o vymezení hnízd/a do 31. 7. v zemědělských plodinách;
- **čejka chocholátá** – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;
- **kulík říční** – oznámení o vymezení hnízd/a do 30. 4. na orné půdě;
- **břehouš černoočasný, vodouš rudonohý, koliha velká, bekasina otavní a chřástal polní** – oznámení o vymezení hnízd do 30. 6. na travních porostech.

Kde můžete získat informace:

- Instituce, které mohou vymezit v terénu hnízda vybraných druhů ptáků zemědělské krajiny – Správy národních parků, Správy CHKO, střediska AOPK ČR⁷. Informace o vymezení může zemědělci rovněž poskytnout Česká společnost ornitologická.

Kulík říční (autor Tomáš Bělka)

⁷ Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, www.ochranaprirody.cz.

Ochrana volně žijících ptáků SMR I/1: NEDOŠLO K POŠKOZENÍ NEBO ZNIČENÍ VÝZNAMNĚHO KRAJINNĚHO PRVKU VODNÍ TOKA NIVA?

		Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
1	Poškození nebo negativní zásah na max. 30 % rozlohy příslušné části lokality nebo úseku toku*	3	6	9	Možný návrat do původního stavu samovolným vývojem	Možný návrat do původního stavu prostřednictvím vhodných patření	10	x	5	24	
	Poškození nebo negativní zásah na více než 30 % rozlohy příslušné části lokality nebo úseku toku*										

* Postiženou plochu obecně vztahovat k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovaným subjektem obhospodářovány (tj. např. více než 50 % z rozlohy, která je součástí těchto půdních bloků). V případech, kdy je součástí obhospodářovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. vymezená plocha tvoří méně než 1/10 plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 1/10 celkové rozlohy vymezené plochy), posuzovat poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný prvek tvoří většinu plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzovat poškození přísněji.

SMR I/2: NEDOŠLO K ZÁSAHU DO KRAJINNÝCH PRVKŮ (REMÍZKY, MEZE, KŘOVINNÉ PÁSY A JINÁ ROZPTÝLENÁ ZELENĚ)?

		Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
2	Kácení max. 2 ks stromů z velké skupiny nebo kácení max. 5 ks solitérních stromů nebo likvidace max. 50 % plochy ostatní zeleně	3	6	9	3	6	9	x	4	22	
	Kácení max. 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo kácení max. 1/3 jejich počtu z velké skupiny nebo více než 5 ks solitérních stromů nebo více než 50 % plochy ostatní zeleně										

SMR I/3: NEDOŠLO K ÚMYSLNÉMU USMRČENÍ PTÁKŮ JAKÝMKOLIV ZPŮSOBEM, K ÚMYSLNÉMU POŠKŮZOVÁNÍ HNÍZD A VAJEC VEDOUcí K JEJICH ZNIČENÍ NEBO ODSTRAŇOVÁNÍ, K ÚMYSLNÉMU VYRUŠOVÁNÍ VYBRANÝCH DRUHŮ PTÁKŮ, ZEJMÉNA BĚHEM ROZMNOŽOVÁNÍ A ODCHOVU MLÁDĚT? **

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Zničení jednotlivého užívaného hnízda** nebo usmrčení jedince nebo škodlivý zásah na území do 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu	Zničení většího počtu užívaných hnízd** nebo usmrčení většího počtu jedinců nebo škodlivý zásah na území nad 30 % rozlohy příslušné části hnízdiště cílového druhu	Zničení hnízdní kolonie nebo usmrčení velkého počtu jedinců nebo destrukce příslušné části hnízdiště cílového druhu	Usmrčení nebo zničení užívaného hnízda mimo hnízdní období, při zásahu do hnízdiště neohrožena hnízdní sezóna cílového druhu	Usmrčení ptáka nebo zničení užívaného hnízda v hnízdním období, při zásahu do hnízdiště ohrožena hnízdní sezóna bez likvidace populace cílového druhu	Záměrné zničení obsazeného hnízda, při zásahu do hnízdiště ohrožena i místní populace cílového druhu	x	4	23
3	6	9	5	8	10	x	4	23

** Užívaným hnízdem se rozumí pravidelně obsazované hnízdo nebo hnízdiště těch druhů, které využívají a obsazují svá hnízda po více let

3.1.2. SMR 2: ochrana podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami

Cílem je zabránit znečišťování podzemních vod nebezpečnými látkami a omezovat nebo odstraňovat důsledky znečištění, ke kterému již došlo⁸.

Závadné látky jsou obecně všechny látky, které mohou ohrozit jakost nebo zdravotní nezávadnost povrchových nebo podzemních vod. Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrozily jejich prostředí. V rámci závadných látek jsou definovány dvě skupiny:

- zvláště nebezpečné závadné látky (dále jen „zvláště nebezpečné látky“);
- nebezpečné závadné látky (dále jen „nebezpečné látky“).

Na zacházení s nimi se většinou vztahují přísnější opatření než na nakládání s ostatními závadnými látkami. V zemědělství se zachází s **nebezpečnými látkami** (nikoliv tedy se zvláště nebezpečnými látkami), mezi které patří zejména:

- **minerální oleje a ropné látky** (nafta, benzin apod.);
- **přípravky na ochranu rostlin**;
- **minerální dusíkatá a fosforečná hnojiva** (jednosložková i vícenosložková);
- **organická, příp. organominerální hnojiva a jejich výluhy** (např. digestát z bioplynových stanic, komposty a jejich výluhy apod.);
- **statková hnojiva** (hnůj, kejda, močůvka, hnojůvka, silážní šťávy apod.).

Kontrolované požadavky SMR 2/1 a SMR 2/2 se týkají všech nebezpečných látek používaných v zemědělství. Požadavky SMR 2/3 a SMR 2/4 jsou při kontrole podmíněnosti zaměřeny pouze na ropné látky, které představují největší nebezpečí. Obecně se však i tyto požadavky týkají všech nebezpečných látek.

Každý, kdo zachází se závadnými látkami, je povinen učinit přiměřená opatření, aby tyto látky nevnikly do povrchových nebo podzemních vod.

Povinnosti při zacházení se závadnými látkami:

- vypracovat havarijní plán, který schvaluje příslušný vodoprávní úřad.
- zabránit nežádoucímu úniku závadných látek do půdy a jejich nežádoucímu smísení s odpadními vodami
- používat jen takové zařízení, které je vhodné i z hlediska ochrany vod
- sklady musí být zabezpečeny nepropustnou úpravou proti úniku závadných látek do podzemních vod
- nejméně jednou za 6 měsíců kontrolovat sklady a skládky (vizuálně, smyslově posoudit v případě kontrolního systému)
- nejméně jednou za 5 let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, zkoušet těsnosti potrubí nebo nádrží určených pro skladování nebezpečných a zvláště nebezpečných látek
- vybudovat a provozovat odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku závadných látek

Týká se: ▪ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří zacházejí s výše uvedenými látkami.

Kontroluje: ▪ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

⁸ Požadavky evropské směrnice jsou uplatněny v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR 2/1:

Nedošlo při zacházení s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení jejich prostředí?

Důvod: Zajistit provádění přiměřených opatření, aby ze skladů, stájí, uskladněných objemných krmiv a z ostatních prostor neunikaly do povrchových nebo podzemních vod nebo do jejich prostředí žádné nebezpečné látky. Tato opatření se vztahují i na použité obaly.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Základem kontroly je fyzická prohlídka provozu i terénu. Kontrolní orgán posoudí situaci v nakládání se závadnými látkami uvedenými v havarijním plánu. Zjišťuje případné úniky závadných látek ze stájí, skladů a skládek. Zhodnotí, zda byla přijata přiměřená opatření k zamezení úniků. Při hodnocení závažnosti porušení se přihlédne zejména:

- k množství a charakteru uniklé látky;
- k místu, kde k vlastnímu ohrožení došlo;
- k množství a charakteru látky, která pronikla do povrchových nebo podzemních vod;
- ke škodlivým následkům a možností jejich odstranění;
- k vlivu závadné látky na jakost vod;
- ke stupni ochrany dotčeného území (zda se jedná o chráněné území).

Poznámka:

Přiměřená opatření jsou ta, která jsou obecně známá, ekonomicky únosná a technicky proveditelná. Minerální, organická a organominerální hnojiva, statková hnojiva a přípravky na ochranu rostlin mohou být na zemědělské půdě používány jen tehdy, když nehrozí jejich přímé vniknutí do povrchových nebo podzemních vod. Mytí motorových vozidel a zemědělských strojů ve vodních tocích nebo na místech, kde by mohlo dojít k ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod, je zakázáno.

Kde můžete získat informace:

- § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.
- Vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.
- Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění.

Místo vhodné k uložení tuhých statkových a organických hnojiv:

Obecné podmínky pro uložení tuhých statkových a organických hnojiv na zemědělské půdě stanoví zákon o hnojivech a jeho prováděcí vyhláška č. 274/1998 Sb. Uložení těchto hnojiv na zemědělské půdě ve zranitelných oblastech je možné pouze na místech uvedených ve schváleném havarijním plánu, který schvaluje příslušný vodohospodářský úřad. Na orné půdě i travních porostech mohou být uložena jednotlivě nebo ve směsi tuhá statková hnojiva nebo kompost vyrobený pro vlastní účely ze statkových hnojiv.

Při posuzování vhodnosti místa pro uložení tuhých statkových a organických hnojiv z hlediska ochrany vod je kladen důraz zejména na to, aby byla zajištěna bezpečnost jakosti povrchových a podzemních vod. Je posuzováno, zda byla provedena přiměřená opatření k zabránění přítoku povrchové vody do hnojiště a odtoku hnojivky a přítoku povrchové vody z hnojiště do povrchových a podzemních vod (např. vyhloubením záchytných brázd ve svahu pod a nad složištěm a situováním složiště delší stranou po spádnicí).

Poznámka:

Pomocí aplikace na Portálu farmáře (Registr půdy – LPIS) lze ověřit zda zvolené místo k uložení hnoje na zemědělské půdě, je vhodné z hlediska minimalizace ohrožení jakosti podzemních i povrchových vod (např. zda náleží do zranitelné oblasti či nikoliv nebo jiná omezení).

Vhodně situované polní složiště hnoje

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Nevhodná aplikace hnojůvky: Pracovník zemědělského podniku vypustil z cisterny hnojůvku na okraj půdního bloku bez plošného rozstříku. Při následných deštích byla nebezpečná látka splavena do nejbližší vodoteče a do vyrovnávací nádrže. Byly kontaminovány podzemní vody, které jsou zdrojem pitné vody. Znečištění vod bylo zjištěno analýzou vzorků povrchových a podzemních vod. Na základě terénního průzkumu a výsledků analýzy byla dokumentována příčinná souvislost mezi vypuštěním hnojůvky a znečištěním vod.

Hodnocení: Rozsah porušení byl hodnocen jako střední (zasazena byla jak vodoteč, tak vyrovnávací nádrž, tedy 2 případy znečištění vod), závažnost byla hodnocena jako velká, dopad porušení jako trvalý.

Kontrolovaný požadavek SMR 2/2:

Jsou sklady nebezpečných látek vhodné z hlediska ochrany vod?

Důvod: Používat pouze sklady vhodné z hlediska ochrany jakosti vod, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku skladovaných nebezpečných látek (do podzemních nebo povrchových vod nebo do půdy) a jejich nežádoucímu smísení s odpadními nebo srážkovými vodami.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Základem kontroly je fyzická prohlídka stavu skladů minerálních olejů, ropných látek, přípravků na ochranu rostlin, minerálních, organických, příp. organominerálních hnojiv, statkových hnojiv a objemných krmiv. Kontrolovaný subjekt předloží provozní deník se záznamy o výsledcích vlastní kontroly skladů (včetně kontroly výstupů jejich kontrolního systému) a skládek závadných látek. Kontrolní orgán se zaměří na technické zabezpečení skladovacích prostor, včetně čerpacích stanic pohonných hmot a jejich manipulačních ploch. Posouzena bude zejména:

- nepropustnost konstrukce skladů;
- zamezení přítoku srážkových vod z okolních ploch;
- zabezpečení skladu proti úniku závadných látek:
  - do povrchových vod
  - do podzemních vod
  - do půdy
  - do kanalizace, která není součástí technologického vybavení;
- umístění nádrží na kapalná minerální hnojiva do záchytných van.

Poznámka:

Zařízení, v němž se závadné látky zachycují, skladují nebo zpracovávají, musí být umístěno tak, aby se zabránilo úniku těchto látek do půdy nebo jejich smísení s odpadními nebo srážkovými vodami. Konstrukce skladů musí být nepropustná. Sklady ropných látek (čerpací stanice pohonných hmot) se musí stejně jako ostatní sklady a skládky závadných látek vizuálně kontrolovat nejméně jednou za 6 měsíců, se zápisem o výsledcích této kontroly do provozního deníku.

Kde můžete získat informace:

- § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.
- Základní technické požadavky na zemědělské stavby uvádí vyhláška Ministerstva zemědělství č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, v platném znění.
- Informace o umístění drenáží a jiných melioračních staveb podají pracoviště Zemědělské vodohospodářské správy.

Skladování siláží a senáží: Siláž nebo senáž musí být uložena neprodyšně a nepropustně, aby do ní nemohla vtékat dešťová voda nebo povrchová voda, zejména z přívalových srážek, a aby do okolí skladu nemohly vytékat štěavy nebo výluhy.

Skladování siláží a senáží ve vacích: Při skladování siláží nebo senáží ve vacích nebo jednotlivých balících musí být splněna

podmínka, že při skladování a manipulaci nesmí dojít k závažnějšímu úniku silážních nebo senážních šťáv. Při hodnocení závažnosti porušení se přihlédně vedle technického zabezpečení i k charakteru a množství skladovaných krmiv.

Hnojiště: Hnojiště musí být zabezpečeno tak, aby se zamezilo samovolnému proniknutí závadných látek do okolního terénu,

podloží a povrchových nebo podzemních vod. Dno hnojiště má mít podélný sklon směrem k hnojčkové jámce. Podélný a příčný sklon dna manipulačních ploch je vytvořen tak, že hnojčvka a znečištěná srážková voda odtékají do sběrných žlábků a do jímky.

Důležitá je kontrola kvality stavebních prací v průběhu výstavby a před uvedením do provozu. Při provozu hnojiště je nutno nejméně jednou za 6 měsíců vizuálně kontrolovat stav hnojčvkové jímky a povrchů hnojiště.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Nevhodné skladování siláže: Byl zjištěn únik silážních šťáv a skladování konzervované píče ve žlabech, které nesplňovaly požadavky na nepropustnost.

1. žlab: Dno zapuštěného průjezdného žlabu tvořily betonové panely. Uprostřed byl kanál, který měl vytěsněné silážní šťávy a znečištěné srážkové vody odvádět do sběrné jímky. V době kontroly byla v kanálu z důvodů zanesení vpusti do jímky nahromaděna srážková voda znečištěná silážními šťávami.

Strany silážního žlabu tvořily pouze volně o terén opřené betonové panely bez vyspárování (mezery cca 10 cm), které nenavazovaly ani na jeho panelové dno (mezera cca 15 cm). Zda byl prostor pod panely zabezpečen nepropustnou úpravou, statutární zástupce společnosti nevěděl, dokumentace uvedeného žlabu neexistuje.

2. žlab: U pravého rohu žlabu byla ve vodohospodářsky nezabezpečeném terénu vyhloubena mělká rýha o šíři cca 15 cm, která odváděla silážní šťávy po terénu do sběrné jímky vzdálené cca 15 m.

Hodnocení: Rozsah porušení byl hodnocen jako střední (technické zabezpečení neodpovídá ve 2 případech), závažnost jako velká, dopad porušení jako odstranitelný.

Sklad ropných látek a přípravků na ochranu rostlin: Závadné látky jsou při skladování zabezpečeny dvojnásobně. Základní ochranu tvoří dodavatelské obaly (nádrže, sudy, barely, kontejnery nebo pytle). Další stupeň ochrany tvoří další ochranné nádoby nebo záchytná vana či havarijní jímka, kterou může tvořit i nepropustná podlaha s nepropustným soklem stěn a zvýšeným prahem ve vstupních otvorech.

Manipulační plochy čerpací stanice pohonných hmot: Musí mít nepropustnou a dostatečně odolnou úpravu proti účinkům ropných látek a musí být zabezpečeny proti vlivu srážkových vod z okolí. Výhodným řešením je zastržení manipulačních ploch, jinak musí být srážkové vody odvedeny do jímky a likvidovány přes čistící zařízení. Ideálním řešením skladů ropných látek jsou dvouplášťové nádrže s kontinuální indikací meziplášťového prostoru. Největší nebezpečí z hlediska ochrany vod představují podzemní, zevně

nekontrolovatelné jednoplášťové nádrže s jejich potrubními rozvody.

Čerpací stanice pohonných hmot vhodně zabezpečená proti únikům ropných látek i vlivu srážkových vod

Kontrolovaný požadavek SMR 2/3:

Jsou nejméně jednou za pět let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?

Důvod: Ropné látky představují značné nebezpečí, zejména pro podzemní vody. Proto je nutno těsnost potrubí a nádrží určených pro jejich skladování pravidelně a odborně zkoušet.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení havarijního plánu, provozního deníku (záznamy o výsledcích vizuální kontroly, zjištěných závadách a provedených opravách)

a protokolu o zkoušce těsnosti nádrží a potrubních rozvodů (event. kontroly technického stavu). Z předložených podkladů se zjišťuje, kdy byla provedena poslední zkouška.

Poznámka:

Pokud není stanoveno jinak (např. zvláštní normou nebo podle požadavku výrobce), provádějí se zkoušky těsnosti skladovacích nádrží a potrubních rozvodů na ropné látky nejméně jednou za 5 let, zpravidla podle příslušné přílohy ČSN 75 3415. Přitom je vhodné zkontrolovat celkový technický stav zařízení. Zkoušky těsnosti a kontrolu technického stavu jsou oprávněny provádět pouze odborné firmy.

Kde můžete získat informace:

- § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.
- Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění.
- ČSN 75 3415 Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování.
- ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny – Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci.
- ČSN 65 0202 Hořlavé kapaliny. Plnění a stáčení. Výdejní čerpací stanice.

Kontrolovaný požadavek SMR 2/4:

Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?

Důvod: Správně vybudovaný a fungující kontrolní systém (nejlépe kontinuálně provozovaný) má upozornit na případné úniky ropných látek a zejména havárie, které by mohly mít velmi negativní dopad na jakost podzemních nebo povrchových vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Proveří, zda je kontrolní systém popsán v havarijním plánu skutečně vybudován a zda je funkční. V provozním deníku zjistí, zda je

pravidelně prověřována funkčnost kontinuálního indikačního systému, pokud je jím zařízení vybaveno.

Poznámka:

Při vizuální kontrole skladu (nejméně jednou za 6 měsíců) je třeba prověřit funkčnost kontinuálního indikačního systému a výsledky zapsat do provozního deníku. Pokud není kontrolní systém kontinuální, musí se provádět pravidelné smyslové či analytické posuzování možných úniků způsobem uvedeným v havarijním plánu. Nádrž musí být zabezpečena automatickým zařízením proti přeplnění nebo opatřena zvukovou nebo světelnou signalizací při dosažení maximální hladiny.

Indikace netěsnosti skladů ropných látek:

- v případě dvouplošťových nádrží pomocí vakua, přetlaku (dusíku, vzduchu) popř. pomocí analyzátoru par skladované látky;
- v případě umístění nádrže do havarijní vany (bunkru) pomocí čichací sondy; ta musí být uzavřena víčkem, které se otvírá pouze při kontrole;
- staré jednoplošťové nádrže jsou někdy uloženy na základové desce vyspádované do jímky, ve které je čichací sonda.

Kde můžete získat informace:

- § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění.
- Vyhláška č. 450/2005 Sb., o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků, v platném znění stanoví náležitosti nakládání se závadnými látkami a havarijního plánu.
- ČSN 75 3415 Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování.
- ČSN 65 0201 Hořlavé kapaliny – Prostory pro výrobu, skladování a manipulaci.
- ČSN 65 0202 Hořlavé kapaliny. Plnění a stáčení. Výdejní čerpací stanice.

Ochrana podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami SMR 2/1: NEDOŠLO PŘI ZACHÁZENÍ S NEBEZPEČNÝMI LÁTKAMI K JEJICH VNIKNUTÍ DO POVRCHOVÝCH ČI PODZEMNÍCH VOD NEBO K OHROŽENÍ JEJICH PROSTŘEDÍ?

	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet		
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká		Ne	Ano
1	Došlo k ohrožení nebo znečištění podzemních nebo povrchových vod v jednom případě	Došlo k ohrožení nebo znečištění podzemních nebo povrchových vod ve dvou případech	Došlo k ohrožení nebo znečištění podzemních nebo povrchových vod ve více než dvou případech	Došlo k mírnému ohrožení vod	Došlo k závažnému ohrožení vod	Došlo ke znečištění povrchových nebo podzemních vod	x	10	30

SMR 2/2: JSOU SKLADY NEBEZPEČNÝCH LÁTEK VHODNÉ Z HLEDISKA OCHRANY VOD?

	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet		
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká		Ne	Ano
2	Technické zabezpečení neodpovídá v jednom případě	Technické zabezpečení neodpovídá ve dvou případech	Technické zabezpečení neodpovídá ve více než dvou případech	Malé technické nedostatky	Střední technické nedostatky	Převážně nesplňuje požadavky technického zabezpečení	1	x	11

SMR 2/3: JSOU NEJMÉNĚ JEDNOU ZA PĚT LET, POKUD NENÍ TECHNICKOU NORMOU NEBO VÝROBCEM STANOVENA LHŮTA KRATŠÍ, PROVÁDĚNY ZKOUŠKY TĚSNOSTI POTRUBÍ A NÁDRŽÍ URČENÝCH PRO SKLADOVÁNÍ ROPNÝCH LÁTEK?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Zkoušky těsnosti byly provedeny, ale ne v požadovaných intervalech	Zkoušky těsnosti nebyly provedeny	Jedná se o skladování v nadzemních dvouplášťových nádržích nebo s havarijní vavonou	Jedná se o skladování v ostatních případech, nespádajících pod malou ani velkou závažnost	Jedná se o skladování v podzemních jednoplášťových nádržích			
x	2	5	1	3	5	1	x	11

SMR 2/4: JE VYBUDOVÁN A PROVOZOVÁN ODPOVÍDAJÍCÍ KONTROLNÍ SYSTÉM PRO ZJIŠŤOVÁNÍ ÚNIKU SKLADOVANÝCH ROPNÝCH LÁTEK?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Kontrolní systém pro zjišťování úniku je vybudován, ale není provozován	Kontrolní systém pro zjišťování úniku není vybudován	Pevně stanoveno	x	x			
x	2	3	1	x	x	1	x	5

3.1.3. SMR 3: používání upravených kalů na zemědělské půdě

Cílem je, aby různé typy kalů (z čistíren odpadních vod, septiků apod.) mohly být bezpečně využity na zemědělské půdě, a tak přispívat k udržování úrodnosti půdy při současném zajištění ochrany lidského zdraví a životního prostředí. Jde o tři základní okruhy opatření:

- Povinnost původce kalu zpracovat program použití kalu a předat jej uživateli kalu;
- Omezení (zákaz) aplikace kalu na vymezených plochách;
- Povinnost dodržovat podmínky pro správné použití kalů na zemědělské půdě.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří používají upravené kaly na zemědělské půdě.

Kontroluje: ■ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolovaný požadavek SMR 3/1:

Bylo používání kalů podloženo zpracovaným Programem použití upravených kalů na zemědělské půdě?

Důvod: Zemědělskému subjektu musí být poskytnuta jasná pravidla, která je třeba dodržet při použití upravených kalů na zemědělské půdě.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení programu o použití upravených kalů. Kontrolní orgán porovná půdní bloky vybrané k použití kalů a další podmínky stanovené v programu se záznamy

v evidenci o hnojivech, pomocných látkách, upravených kalcích a sedimentech, kterou je zemědělec povinen vést podle zákona o hnojivech. Plnění programu lze ověřit i fyzickou kontrolou na místě.

Poznámka:

Původce kalů musí zajistit zpracování programu a jeho předání zemědělci před plánovaným použitím kalů. Program musí obsahovat: Vyhodnocení kvality kalů z hlediska jejich použití na zemědělské půdě (dodržení mezních hodnot koncentrací rizikových prvků a mikrobiologických ukazatelů);

- Výčet vybraných pozemků určených k použití kalů;
- Zhodnocení hydrologických poměrů v zájmovém území použití kalů;

- Zařazení použití kalů do osevního postupu;
  - Návrh monitoringu kalů a půdy;
  - Plán odběru vzorků;
  - Opatření na ochranu zdraví při práci s kaly.
- Za dodržení podmínek stanovených v programu odpovídá zemědělec, který smí aplikovat pouze upravené kaly, a to s ohledem na potřeby výživy rostlin, za podmínek stanovených zákonem a prováděcí vyhláškou a v souladu s programem použití kalů tak, aby se tím nezhoršila kvalita půdy a jakost povrchových a podzemních vod.

Kde můžete získat informace:

- Vyhláška č. 382/2001 Sb., v platném znění, zejména § 5.

⁹ Požadavky evropské směrnice byly uplatněny v zákoně č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění. Další podmínky vymezuje vyhláška č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, v platném znění.

Bezpečný transport kalu v kontejneru

Manipulace s kalu na nepropustném dvoře

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel použil upravené kalu na zemědělské půdě o výměře 8 ha, aniž by měl pro toto použití k dispozici „Program použití kalu na zemědělské půdě“.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

Kontrolovaný požadavek SMR 3/2: Byl dodržen zákaz použití kalu?

Důvod: Zamezit používání upravených kalu na plochách, kde by mohlo dojít k ohrožení lidského zdraví nebo životního prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení evidence o hnojivech, pomocných látkách, upravených kálech a sedimentech¹⁰, do níž zemědělský podnikatel zaznamenává použití upravených kalu. Kontrolní orgán srovná plochy aplikace kalu uvedené v evidenci s plochami určenými k aplikaci

v programu použití upravených kalu. Rovněž vyhodnotí splnění požadavku na dodržení mezních hodnot rizikových prvků v půdě a mikrobiologických ukazatelů v kálech (viz příloha č. 6.4). Používání upravených kalu lze ověřit i fyzickou kontrolou na místě.

Poznámka:

Použití kalu je zakázáno:

- na zemědělské půdě, která je součástí chráněných území přírody a krajiny podle zvláštního právního předpisu;
- na lesních porostních půdách využívaných pro lesní pěstební činnosti;
- v pásmu ochrany vodních zdrojů, na zamokřených a zaplavovaných půdách;
- na trvalých travních porostech a travních porostech na orné půdě v průběhu vegetačního období až do poslední seče;
- v intenzivně plodících ovocných výsadbách;
- na pozemcích využívaných k pěstování polních zelenin v roce jejich pěstování a v roce předcházejícím;
- v průběhu vegetace při pěstování pícnin, kukuřice a při pěstování cukrové řepy s využitím chrástu ke krmení;

¹⁰ Povinnost vést evidenci vyplývá z § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.

POUŽÍVÁNÍ UPRAVENÝCH KALŮ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ – SMR 3

- jestliže z půdních rozborů vyplyne, že obsah vybraných rizikových látek v průměrném vzorku překračuje jednu z hodnot stanovených ve vyhl. č. 382/2001 Sb., v platném znění;
- na půdách s hodnotou výměnné půdní reakce (pH výměnné) nižší než 5,6;
- na plochách, které jsou využívány k rekreaci a sportu, a na veřejně přístupných prostranstvích;
- jestliže kaly nesplňují mikrobiologická kritéria daná vyhláškou č. 382/2001 Sb.¹¹

Kde můžete získat informace:

- Plochy, na nichž je použití kalů zakázáno, jsou uvedeny v § 33 zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.
- Mikrobiologická kritéria pro použití kalů na zemědělské půdě jsou uvedena v příloze č. 4 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.
- Mezní hodnoty vybraných rizikových prvků v půdě jsou stanoveny v příloze č. 2 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel použil v předcházejícím roce upravené kaly na pozemku o výměře 4 ha, který je v roce kontroly využíván k pěstování polní zeleniny. Použité upravené kaly zároveň nesplňovaly mikrobiologická kritéria stanovená vyhláškou.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 3/3: Byla dodržena dávka sušiny kalu na 1 ha?

Důvod: Zamezit používání nadměrných dávek upravených kalů, které by mohlo vést k nadměrnému vnosu rizikových prvků a látek do půdy a tím k ohrožení základního článku potravního řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Porovná záznamy v evidenci o hnojivech, pomocných látkách, upravených kalech a sedimentech se skutečně přijatým množstvím kalů (ověřením dodacích listů apod.). Následně ověří výpočet dávky sušiny kalů použitých na 1 ha

zemědělské půdy, přičemž porovná celkové dodané množství kalů s plochou, na níž byly použity. V souvislosti s tím bude kontrolní orgán vyžadovat předložení evidenčního listu využití kalů v zemědělství. Dodržování požadavku lze ověřit fyzickou kontrolou na místě.

Poznámka:

Zemědělský podnikatel nesmí použít více než 5 tun sušiny kalů na 1 ha v průběhu tří po sobě následujících let. Toto množství lze zvýšit až na 10 tun sušiny kalů v průběhu pěti po sobě následujících let, pokud použité kaly obsahují méně než polovinu limitního množství každé ze sledovaných rizikových látek a prvků a dávka dusíku v kalech nepřekročí 70 % celkového množství dusíku pro hnojenou plodinu.

¹¹ Vyhodnocení mikrobiologických ukazatelů z hlediska posouzení zákazu použití kalu na daném půdním bloku stanovuje a vyžaduje § 33 odst. 3 písm. k) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění.

Evidenční list využití kalů v zemědělství¹² musí obsahovat:

- identifikační údaje původce kalů;
- identifikační údaje uživatele kalů;
- vyhodnocení agrochemických vlastností půd vybraných k použití kalů;
- zhodnocení půd vybraných k použití kalů z hlediska obsahu rizikových prvků;
- vyhodnocení kalů z hlediska jejich agrochemických vlastností (obsahu živin), obsahu rizikových prvků a rizikových látek a hodnot mikrobiologických ukazatelů;
- výpočet vnosu rizikových prvků do půdy použitou dávkou kalů.

Kde můžete získat informace:

- Limitní dávky stanoví § 1 písm. c) vyhláška č. 382/2001 Sb., v platném znění.
- Množství dusíku potřebné pro hnojenou plodinu nestanovuje žádný platný právní předpis, ale uvádí je např. „Metodický pokyn pro hnojení plodin“ (ÚKZÚZ, 2000; autoři: Trávník K. a kol.) nebo Rámcová metodika výživy rostlin a hnojení (VÚRV, v.v.i., 2008; autoři: Klír J., Kunzová E., Čermák P.).

Příklad nadměrné aplikace kalu

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Z evidence o hnojivech (kalech) použitých na zemědělské půdě bylo zjištěno překročení stanovené dávky sušiny upraveného kalu o 1,5 tuny. Tuto nadlimitní dávku použil zemědělský podnikatel na zemědělské půdě o výměře 2 ha.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

PŘÍKLAD VÝPOČTU DÁVKY KALŮ NA 1 ha ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY:

Kal – sušina 20 % v čerstvé hmotě (analyticky stanoveno), tzn. 5 tun čerstvého kalu obsahuje 1 tunu sušiny. Maximálně povolená dávka – 5 tun sušiny/ha za 3 roky.

Zemědělský podnikatel může použít dávku 25 tun kalů/ha v čerstvé hmotě za 3 roky.

¹² Příloha č. I k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.

Nadměrná dávka kalu (nedodržení maximální dávky sušiny na 1 ha)

Kontrolovaný požadavek SMR 3/4:

Byly na zemědělské půdě použity upravené kaly splňující mezní hodnoty obsahu rizikových látek a rizikových prvků a jejich použití nemohlo vést ke vzniku škody na zemědělské půdě nebo na okolních pozemcích?

Důvod: Zamezit používání upravených kalů s nadlimitním obsahem rizikových látek a prvků na zemědělské půdě, které by mohlo vést ke škodě na zemědělské půdě na dotčeném pozemku nebo na sousedících pozemcích nebo v jeho širším okolí a k ohrožení lidského zdraví a životního prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Porovná mezní hodnoty koncentrací rizikových látek a prvků stanovené vyhláškou s laboratorně zjištěnými hodnotami. Bude též vyžadovat vyhodnocení kalů z hlediska

jejich použití na zemědělské půdě, které je povinnou částí zpracovaného programu použití upravených kalů, a předložení evidenčního listu využití kalů v zemědělství.

Poznámka:

Na zemědělskou půdu mohou být aplikovány pouze kaly, které vyhovují mezním hodnotám koncentrací vybraných rizikových látek a prvků a mikrobiologickým kritériím uvedeným v příloze k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění (viz příloha č. 6.4). Povinný obsah evidenčního listu využití kalů v zemědělství (příloha č. 1 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění) viz kontrolovaný požadavek č. 3 výše.

Kde můžete získat informace:

- Mezní hodnoty koncentrací rizikových látek a prvků v kalech pro jejich použití na zemědělské půdě uvádí příloha č. 3 k vyhlášce č. 382/2001 Sb., v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR3/5:

Je soustavně a řádně vedena evidence o upravených kalech použitých na zemědělské půdě?

Důvod: Důkladná a pravdivá evidence o používání upravených kalů na zemědělské půdě jako jednoho z rizikových vstupů umožňuje rychle nalézt a vyloučit případné zdroje znečištění půdy, vody a potravních řetězců.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku zemědělec prokazuje prostřednictvím záznamů o použití kalů v předlo-

žené evidenci o hnojivech, pomocných látkách a upravených kalech a sedimentech použitých na zemědělské půdě.

Poznámka:

Podnikatelé hospodařící na zemědělské půdě jsou povinni vést evidenci o upravených kalech použitých na zemědělské půdě (§ 9 odst. 5 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění). Neúplnost údajů v evidenci bude posuzována z hlediska možnosti kontroly plnění požadavku. Jestliže chybějící údaj nemá vliv na výsledek kontroly, nebude neúplnost evidence považována za porušení požadavku.

Požadavky na vedení evidence o hnojivech, pomocných látkách, upravených kalech a sedimentech:

Je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- evidence musí být vedena soustavně a řádně (pozor – je nutno zaznamenávat i pastvu hospodářských zvířat);
- záznam o použití hnojiva, pomocné látky, upraveného kalu nebo sedimentu musí být v evidenci proveden do 1 měsíce od ukončení jeho použití;
- vede se evidence o množství, druhu a době použití hnojiv, pomocných hnojiv, upravených kalů a sedimentů;
- při vedení evidence nezáleží na formě, ale na obsahu;
- evidence může být vedena několika způsoby (v papírové podobě, pomocí počítačových programů, s využitím Portálu farmáře);
- záznamy v evidenci mohou být řazeny podle pozemků, podle plodin nebo podle let;
- evidence se uchovává 7 let a musí být na požádání předložena kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.).

Kde můžete získat informace:

- Požadavky na vedení evidence stanoví § 7 vyhlášky č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.
- Údaje, které je zemědělský podnikatel povinen zaznamenávat, jsou uvedeny v příloze č. 1 k téže vyhlášce.

Používání upravených kalů na zemědělské půdě SMR 3/1: BYLO POUŽÍVÁNÍ KALŮ PODLOŽENO ZPRACOVANÝM PROGRAMEM POUŽITÍ UPRAVENÝCH KALŮ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u méně než 5 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u 5-10 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	Použití upr. kalů na zem. půdě nebylo podloženo úplným programem u více než 10 ha ploch, na kterých byly kaly použity.	x	x	Pevně stanoveno			
2	6	8	x	8	8	1	x	17

SMR 3/2: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ KALŮ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše do 1 ha.	Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše 1-3 ha.	Zákaz použití kalů nebyl dodržen na ploše nad 3 ha.	Malá	Byly porušeny dva zákazy.	Byly porušeny tři a více zákazů.			
6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 3/3: BYLA DODRŽENA DÁVKA SUŠINY KALU NA 1 ha?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na méně než 5 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na 5-10 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha nebyla dodržena na více než 10 ha.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o méně než 1 tunu stanovené dávky.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o 1-2 tuny stanovené dávky.	Dávka sušiny kalu na 1 ha byla překročena o více než 2 tuny stanovené dávky.	x	10	26
4	6	8	4	6	8	x	10	26

SMR 3/4: BYLY NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ POUŽITY UPRAVENÉ KALY SPLŇUJÍCÍ MEZNÍ HODNOTY OBSAHU RIZIKOVÝCH LÁTEK A RIZIKOVÝCH PRVKŮ A JEJICH POUŽITÍ NEMOHLA VĚST KEVZNIKU ŠKODY NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ NEBO NA OKOLNÍCH POZEMCÍCH?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Upravené kaly byly nesprávně použity na méně než 0,5 ha ploch.	Upravené kaly byly nesprávně použity na 0,5-1 ha ploch.	Upravené kaly byly nesprávně použity na více než 1 ha ploch.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 1 ukazatele.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 2 ukazatelů.	Došlo k překročení mezní hodnoty pro rizikové látky a prvky v kalech u 3 a více ukazatelů	x	10	30
6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 3/5: JE SOUSTAVNĚ A ŘÁDNĚ VEDENA EVIDENCE O UPRAVENÝCH KALECH POUŽITÝCH NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ?

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Evidence Používání upravených kalů chybí u jednoho nebo dílu půdního bloku.	Evidence Používání upravených kalů chybí u dvou až tří půdních bloků nebo dílů půdních bloků.	Evidence Používání upravených kalů chybí u tří a více půdních bloků nebo dílů půdních bloků.	Chybí jeden z požadovaných údajů.	Chybí dva z požadovaných údajů.	Chybí tři a více z požadovaných údajů nebo není evidence zpracována.			
	4	6	8	4	6	8	1	x	17

3.1.4. SMR 4: ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů

Na základě požadavků evropské nitrátové směrnice¹³ jsou vymezeny **zranitelné oblasti**, kde znečištění podzemních a povrchových vod dusičnany již přesáhlo nebo by mohlo přesáhnout stanovenou mez 50 mg/l. Pro zemědělce ve zranitelných oblastech je stanoven povinný **akční program**, který má vést ke snížení obsahu dusičnanů ve vodách. Akční program obsahuje požadavky uvedené v obecných zásadách správné zemědělské praxe a další požadavky, výslovně stanovené nitrátovou směrnicí v těchto okruzích:

- zákaz aplikace hnojiv v období zákazu hnojení (neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch)
- dodržení stanovených limitů přívodu dusíku pro jednotlivé plodiny
- dostatečné kapacity skladovacích prostor pro statková hnojiva;
- omezená aplikace hnojiv s ohledem na půdní a klimatické podmínky;
- maximální limit organického hnojení 170 kg N/ha;
- omezená aplikace hnojiv a zákaz pěstování širokořádkových plodin na svažitých pozemcích;
- omezená aplikace hnojiv v blízkosti vodních toků, rybníků a nádrží;
- zákaz aplikace hnojiv na podmáčených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří hospodaří ve zranitelných oblastech.

Kontroluje: ■ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kde můžete získat informace:

- Zranitelné oblasti i akční program jsou vyhlášeny v nařízení vlády č. 262/2012 Sb., ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb. a č. 108/2008 Sb.
- Zákaz aplikace hnojiv na podmáčených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách je uveden v § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.
- Komentované znění nařízení vlády č. 262/2012 Sb. je vydáno jako odborná publikace a je k dispozici na Agenturách pro zemědělství a venkov a na www.eagri.cz.
- Požadavky na vedení evidence o hnojivech, pomocných látkách, upravených kalech a sedimentech jsou uvedeny výše u SMR 3 (používání upravených kalů), kontrolního požadavku č. 5.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/1:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?

Důvod: Omezit hnojení dusíkatými hnojivými látkami v nevhodném období a tím zabránit jejich smyvu do povrchových vod a průsaku do zdrojů podzemních vod.

¹³ Směrnice rady 91/676/EHS, implementovaná nařízením vlády č. 103/2003 Sb., ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb. a č. 108/2008 Sb.

OCHRANA VOD PŘED ZNEČIŠTĚNÍM DUSIČNANY ZE ZEMĚDĚLSKÝCH ZDROJŮ – SMR 4

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku zemědělec prokazuje údaji v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. V případě po-

třeby je možno kontrolovat i knihu jízd nebo výkaz práce. Kontrolní orgán může kontrolovat plnění požadavku také na místě v období zákazu hnojení (viz příloha č. 6.5.).

Poznámka:

Období zákazu neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch (zejména skleníků a fóliovníků).

Kde můžete získat informace:

- Zařazení do klimatického regionu a období zákazu hnojení u jednotlivých půdních bloků/dílů – informativní výpis z evidence půdních bloků LPIS nebo mapa půdních bloků/dílů na Portálu farmáře v LPIS.
- Evidence o hnojivech – bezplatná Evidence o hnojivech je dostupná na Portálu farmáře. Prostřednictvím tlačítka INFO NITRÁT lze zjistit, jaké omezující podmínky, včetně termínů zákazu hnojení, se k půdnímu bloku vážou. Pro plánované aplikace hnojiv lze zjistit, zda nedojde ke konfliktu s termíny zákazu hnojení.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/2:

Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?

Důvod: Zamezit přehnojení zemědělské půdy dusíkem, který pěstovaná plodina nevyužije k tvorbě výnosu, a který může proto prosáknout do zdrojů podzemních vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Zemědělec prokazuje splnění požadavku údaji v předložené evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. Kontrolní orgán provede výpočet dodaného dusíku v použitých hnojivech a upravených kalech a porovná takto vypočítané množství dusíku se stanoveným limitem.

V případě překročení limitu musí být předloženy údaje z vlastní evidence zemědělského podniku o výnosech na konkrétních pozemcích. Výsledky AZZP, jako podpůrný údaj

o vysoké úrodnosti půdy, jsou dostupné k jednotlivým PB/DPB v Portálu farmáře aplikaci LPIS. Dokladem pro zdůvodnění překročení může být např. i rozbor rostlin a půd na obsah dusíku, který charakterizuje momentální výživný stav porostu nebo půdy na daném zemědělském pozemku. Těchto údajů se využije ve sporných případech, a nebo pokud se v posledních letech na pozemku pěstovaly plodiny, u nichž není v tabulce příloze č. 3 stanoven výnos odpovídající hnojení. (více informací naleznete v příloze č. 5.6. v kapitole 5)

Kontrolovaný požadavek SMR 4/3:

Byl dodržen maximální limit 170 kg/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?

Důvod: Zabránit nepřiměřenému přehnojení zemědělské půdy dusíkem, které by mohlo vést ke znečištění povrchových a podzemních zdrojů vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán na základě průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení stanoví skutečné množství vyprodukovaných statkových hnojiv a dusíku ve statkových hnojivech za 1 rok. Stanovené množství je upraveno na základě doloženého příjmu nebo výdeje statkových, organických a organominerálních hnojiv a upravených kalů. Následně kontrolní orgán provede kontrolu evidence o hnojivech použitých na zemědělské půdě a dalších dokladů předložených ze-

mědělcem o jiném použití statkového nebo organického hnojiva než ke hnojení. Odtud vypočte množství dusíku v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech a kalech. Dále stanoví průměrnou výměru zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Od ní odečte celé zemědělské pozemky nevhodné pro hnojení a vypočte průměrnou dávku dusíku v použitých statkových, organických a organominerálních hnojivech a upravených kalech na 1 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.

Poznámka:

Průměrný stav hospodářských zvířat¹⁴ zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví z evidence hospodářských zvířat jako 365 denní průměr. Průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce se stanoví jako průměr z 12 výměr zemědělské půdy zjišťovaných k poslednímu dni v každém kalendářním měsíci.

Kde můžete získat informace:

- Průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku je uvedena na informačním výpisu na Portálu farmáře v LPIS.
- Ke zjištění průměrného přísunu dusíku na 1 ha zemědělské půdy lze vedle ručního výpočtu použít běžné komerční softwarové programy nebo bezplatnou základní Evidenci o hnojivech na Portálu farmáře, která nabízí sestavu s automatickým výpočtem průměrného ročního přísunu N z hnojiv a z pastvy za kalendářní rok¹⁵.

Započítávají se **všechny** dusíkaté hnojivé látky, které obsahují **organickou** formu dusíku **živočišného** původu, tedy statková hnojiva, organická a organominerální hnojiva, ale také upravené kaly používané na zemědělské půdě. Počítá se pouze se zemědělskými pozemky (půdními bloky nebo díly půdních bloků) vhodnými k aplikaci uvedených hnojiv. Použije se průměrná výměra zemědělské půdy zemědělského podniku v daném kalendářním roce. Na jednotlivých pozemcích je možno překročit limit 170 kg N/ha/rok pou-

ze za předpokladu, že celková dávka v rámci zemědělského podniku překročena nebude. Výši aplikované dávky dusíku lze vypočítat dvěma způsoby:

1. podle průměrných obsahů celkového dusíku v použitých organických a organominerálních hnojivech a statkových hnojivech;
2. podle produkce dusíku v exkrementech chovaných hospodářských zvířat.

Pro oba způsoby výpočtu je nutno stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce.

¹⁴ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění.

¹⁵ Při výpočtu jsou použity koeficienty uvedené v přílohách č. 2 a 3 vyhlášky č. 274/1998 Sb, o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

Zemědělský podnik obhospodařuje v ročním průměru 100 ha orné půdy. Z toho má 80 ha ve zranitelné oblasti. Jeden půdní blok s výměrou 5 ha je v I. zóně ochranného pásma vodního zdroje. Průměrný stav zvířat během roku byl 80 ks krav a 40 ks telat při ustájení s produkcí močůvky. Produkce statkových hnojiv v podniku se rovná jejich roční aplikaci (vyrovnaný meziroční skladový obrat). Zemědělský podnik však v roce 2008 prodal 200 t hnoje sousednímu podniku. O toto množství je v roce 2008 použití ke hnojení v rámci podniku nižší.

Způsob výpočtu 1:

Průměrná roční produkce statkových hnojiv je u krav 8,1 t hnoje a 5,2 t močůvky na DJ, u telat 9,8 t hnoje a 8,7 t močůvky na 1 DJ (vyhláška č. 274/1998 Sb., příloha č. 3, tabulka A). 80 krav o průměrné hmotnosti 650 kg je $80 \times 1,3 = 104$ DJ (koeficient přepočtu kusů DJ je $650/500 = 1,3$); 104 DJ v kategorii krav tedy produkuje 842 t hnoje a 541 t močůvky. 40 telat do 6 měsíců o průměrné hmotnosti 110 kg je $40 \times 0,22 = 8,8$ DJ (koeficient přepočtu na DJ je $110/500 = 0,22$); 8,8 DJ v kategorii telat tedy produkuje 86 t hnoje a 77 t močůvky.

Celková roční produkce statkových hnojiv u skotu je tedy 929 t hnoje a 617 t močůvky.

Po prodeji 200 t hnoje zbývá ke hnojení 729 t hnoje.

Obsah dusíku v 1 tuně hnoje skotu je 5,0 kg N, v 1 tuně močůvky 2,5 kg N (vyhláška č. 274/1998 Sb., příloha č. 2).

729 t hnoje za rok $\times 5,0$ kg N = 3643 kg N, 617 t močůvky $\times 2,5$ kg N = 1543 kg N.

Celkové množství dusíku v použitých statkových hnojivech je 5187 kg N.

Pro posouzení plnění limitu 170 kg/ha budeme počítat s celkovou průměrnou výměrou zemědělských pozemků, tj. 100 ha. Od ní je nutno odečíst půdní bloky nebo díly půdních bloků nevhodné ke hnojení, tj. 5 ha v ochranném pásmu.

Celková výměra vhodná ke hnojení je 95 ha.

Dávka v průměru zemědělského podniku je 5187 kg N / 95 ha = **55 kg N na hektar.**

Způsob výpočtu 2:

80 krav o průměrné hmotnosti 650 kg = 104 DJ, 40 telat do 6 měsíců o průměrné hmotnosti 110 kg = 8,8 DJ (viz způsob výpočtu 1). Celkový počet DJ skotu je tedy 112,8.

Průměrná roční produkce dusíku v exkrementech skotu je 78 kg N v přepočtu na 1 DJ

(vyhláška č. 274/1998 Sb., příloha č. 3, tabulka B), tj. celkem $112,8 \times 78 = 8798$ kg N.

Při stelivovém ustájení se odečítají ztráty N ve stájích a při skladování statkových hnojiv ve výši 35 %. Po odpočtu ztrát je **produkce určená ke hnojení** $8798 \times (1 - 0,35) = 5719$ kg N.

Ve hnoji je však navíc obsažen dusík steliva. Při průměrné denní spotřebě steliva 2,5 kg/DJ představuje **dusík ve slámě** 515 kg N ($2,5$ kg slámy $\times 112,8$ DJ $\times 365$ dní $\times 5$ kg N/1000). **Vypočtená produkce dusíku ve statkových hnojivech je 6234 kg N.**

Odpočet dusíku v prodaném hnoji je 1000 kg N (200 t $\times 5$ kg N).

Celkové množství dusíku v použitých statkových hnojivech je 5234 kg N.

Celková výměra zemědělské půdy vhodné ke hnojení je 95 ha (viz způsob výpočtu 1).

Dávka v průměru zemědělského podniku je 5234 kg N / 95 ha = **55 kg N na 1 hektar.**

DJ = dobytčí jednotka (500 kg živé hmotnosti).

Pokud nejsou k dispozici vlastní údaje o průměrné hmotnosti dobytka, použijí se údaje z vyhlášky č. 274/1998 Sb., příloha č. 3, tabulka B.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/4:

Byla dodržena kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva, která musí být dostatečná pro uskladnění statkových hnojiv v období zákazu hnojení a v období, kdy nelze hnojit s ohledem na půdně-klimatické podmínky?

Důvod: Zabezpečit skladování statkových hnojiv po dobu nevhodnou ke hnojení a zamezit tak jejich použití na zemědělskou půdu při nepříznivých klimatických podmínkách.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole dostatečnosti kapacity jímek se vychází z průměrných stavů hospodářských zvířat v posuzovaném kalendářním roce a technologie jejich ustájení. Na tomto základě je proveden výpočet skutečné produkce

statkových hnojiv. Dále se prověří skutečná kapacita skladovacích prostor podniku na základě fyzické kontroly v terénu a kontroly dokladů o příjmu a výdeji kejdy a močůvky. Poté je provedeno porovnání produkce kejdy a močůvky s kapacitami pro jejich skladování.

Poznámka:

Při výpočtu skutečné produkce statkových hnojiv se použijí koeficienty stanovené v příloze č. 3 vyhlášky č. 274/1998 Sb., pokud podnik nepředloží podklady o zjištění produkce statkových hnojiv, získané prokazatelným způsobem¹⁶. Kapacity skladovacích prostor mohou být sníženy v případě (dodacím listem, fakturou) doložitelného uvádění statkových hnojiv do oběhu, jejich využití k výrobě organických hnojiv nebo k produkci bioplynu, popř. jejich likvidace jako odpadu. **Pozor – i po tomto snížení musí zemědělský podnikatel disponovat kapacitou pro uskladnění dvouměsíční produkce statkových hnojiv.** Pro výpočet skladovacích kapacit je nutné stanovit průměrný stav hospodářských zvířat zemědělského podniku v daném kalendářním roce z evidence hospodářských zvířat (zákon č. 154/2000 Sb., v platném znění vyhláška č. 136/2004 Sb.) jako 365 denní průměr.

Kde můžete získat informace:

- Minimální kapacita jímek na kejdu a močůvku je stanovena v obecně platné vyhlášce č. 274/1998 Sb., v platném znění.
- Ke zjištění potřebných skladovacích kapacit doporučujeme používat údaje o stavech zvířat z ústřední evidence (průměrný roční stav) zjištělné na Portálu farmáře, aplikace Registr zvířat, a tabulkové kapacity dle přílohy č. 3 části B vyhlášky č. 274/1998 Sb., v platném znění. Je možno využít i souborů s přednastavenými vzorci pro výpočet skladovacích kapacit umístěných v sekci Důležité manuály na Portálu farmáře.

¹⁶ § 4 odst. 3 vyhlášky č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, v platném znění.

OCHRANA VOD PŘED ZNEČIŠTĚNÍM DUSIČNANY ZE ZEMĚDĚLSKÝCH ZDROJŮ – SMR 4

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Příklad výpočtu kapacity skladovacích prostor: Zemědělský podnik má průměrný stav 480 ks prasat s produkcí kejdy. Jako sklad pro kejdu vlastní 2 jímky o celkové kapacitě 400 m³. Jímky pro kejdu musí kapacitně odpovídat minimálně čtyřměsíční produkci kejdy podle vyhlášky č. 274/1998 Sb., v platném znění.

480 ks prasat = 57,6 DJ prasat (koeficient přepočtu hmotnosti na DJ je 0,12 – vyhláška č. 274/1998 Sb., v platném znění, příloha č. 3, tabulka B)

1 DJ prasat požaduje na čtyřměsíční kapacitu 6,1 m³ (vyhláška č. 274/1998 Sb., v platném znění, příloha č. 3, tabulka B). Čtyřměsíční produkce kejdy je 57,6 DJ x 6,1 m³ = **351,36 m³**
Zemědělský podnik má tedy **dostatečnou kapacitu** na uskladnění kejdy prasat.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/5:

Byl dodržen zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

Důvod: Ochrana půd a vod před erozí a jejími dopady, včetně znečištění dusičnany.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V rámci tohoto požadavku jsou kontrolovány PB, které přímo sousedí, tj. přímo se dotýkají břehové čáry útvaru povrchových vod a PB, které jakoukoliv svou částí jsou od břehové čáry útvaru povrchových vod vzdáleny do 25 m. Splnění požadavku zemědělec prokazuje údaji v předložené evidenci o hnoji-

vech použitých na zemědělské půdě. Lze po případě kontrolovat i knihu jízd nebo výkaz práce. Kontrolní orgán může ověřit plnění požadavku také v průběhu vegetačního období fyzickou kontrolou na místě.

Výše uvedené se nevztahuje na svahy upravené terasováním.

Evidence o použití hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

zemědělský podnikatel:

vlastník lesního pozemku:

fyzická nebo právnická osoba provozující lesní výrobu:

datum narození (IČ, bylo-li přiděleno):

IČ, bylo-li přiděleno:

Katastrální území ¹⁾	Pozemek ¹⁾		Plodina ²⁾	Hnojení		Hnojiva, upravené kalý (v sušině)										Pomocné látky, hnojiva se stopovými živinami		
	číslo	plocha (ha)		plocha (ha)	plocha (ha)	druh nebo název	celkem (t, kg, litry)	dávka (t, kg, litr na 1 ha)	přívod živin (kg/ha)							název	dávka (kg, litr na 1 ha)	
									N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	CaO	S				

¹⁾ Pokud je zemědělský podnikatel zařazen v registru půdy podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, uvede v rubrice katastrální území číslo čtverce mapy a v rubrice pozemek zkrácený kód půdního bloku nebo jeho dílu.

²⁾ U trvalých travních porostů se uvede pouze zemědělská kultura travní porost“.

Vzor evidence o použití hnojiv, statkových hnojiv, pomocných látek a upravených kalů

Vhodné využití svažitého pozemku (stálá pastvina)

Nevhodné využití svažitého pozemku (pěstování kukuřice)

Kde můžete získat informace

- Informativní výpisy z nitrátové směrnice nebo na Portálu farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.
- Útvar povrchových vod je pojem stanovený v zákoně č. 254/2001 Sb., o vodách, v platném znění, a zahrnuje vymezené soustředění povrchové vody v určitém prostředí, např. v jezeru, ve vodní nádrži, v korytě vodního toku. Vodním tokem se podle § 43 rozumějí povrchové vody tekoucí vlastním spádem v korytě trvale nebo po převažující část roku. Při pochybnostech o skutečnosti, zda se jedná o vodní tok, rozhoduje vodoprávní úřad.

Kontrolovaný požadavek SMR 4/6:

Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Důvod: Omezení průsaku a povrchového smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do útvarů povrchových vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění kontrolního požadavku se zjišťuje kontrolou v terénu, a to kontrolou výskytu hnojiva v ochranném pásu.

Poznámka:

Třímetrový ochranný pás se vztahuje pouze na zemědělské pozemky přímo přiléhající k útvaru povrchových vod (definice útvaru povrchových vod je uvedena výše u kontrolovaného požadavku SMR 4/5). Zákaz hnojení v ochranném pásu se vztahuje pouze na aplikaci hnojiv, včetně hnojiv statkových a nevztahuje se na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky ani na výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu

na zemědělském pozemku. V případě povrchového trvalého vodního toku však musí však být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).

Kde můžete získat informace:

- Informace o zemědělských pozemcích sousedících s útvary povrchových vod – Portál farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků). Vzdálenost od útvaru povrchových vod je v mapě označena pouze orientačně, rozhodující je skutečný stav na místě.

Příklad ochranného pásu kolem břehu rybníka

Kontrolovaný požadavek SMR 4/7:

Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?

Důvod: Zamezit smyvu látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv do povrchových vod, popř. též jejich rychlému průsaku do půdy, drenáží a podzemních vod.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola tohoto požadavku probíhá v terénu a ve zranitelných oblastech je plnění specifikováno na všechny dusíkaté hnojivé látky. Výjimkou jsou výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jejich jiném pobytu na zemědělském pozemku.

Při podezření na porušení probíhá kontrola dat aplikace hnojiv dle evidence o hnojivech použitých na zemědělskou půdu, knihy jízdy, popř. výkazů práce, s využitím záznamů nejbližších hydrometeorologických stanic.

Kde můžete získat informace:

- Zákaz aplikace hnojiv na zemědělské pozemky v případě nepříznivých půdních podmínek je uveden v § 7 odst. 6 NV č. 262/2012 Sb. Nepříznivé půdní podmínky (podmáčené, zaplavené, promrzlé a sněhem pokryté půdy) jsou blíže definovány v § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.
- Další informace k plnění požadavků nitratové směrnice jsou uvedeny v kapitole 5 (PŘÍLOHY, na str.)

Nesprávné hnojení na půdu pokrytou vrstvou sněhu

**Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů
SMR 4/1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?**

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha	Použití nad 40 kg N/ha.			
6	8	10	6	8	10	x	10	30

SMR 4/2: BYLY PŘI HNOJENÍ JEDNOTLIVÝCH PLODIN DODRŽENY LIMITY STANOVENÉ V PŘÍLOZE č. 3 K NAŘÍZENÍ VLÁDY č. 262/2012 Sb.?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Nedodržení limitu na ploše do 20 ha.	Nedodržení limitu na ploše 20-50 ha.	Nedodržení limitu na ploše nad 50 ha.	Překročení limitu do 20 kg N/ha.	Překročení limitu o 20-40 kg N/ha.	Překročení limitu nad 40 kg N/ha.			
5	6	7	5	6	7	x	10	24

SMR 4/3: BYL DODRŽEN MAXIMÁLNÍ LIMIT 170 kg N/ha/rok V POUŽITÝCH ORGANICKÝCH, ORGANOMINERÁLNÍCH A STATKOVÝCH HNOJIVECH V PRŮMĚRU ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	x	Pevně stanoveno.	Limit překročen o 20-40 kg dávky N/ha.	Limit překročen o 20-40 kg dávky N/ha.	Limit překročen nad 40 kg dávky N/ha.			
x	x	10	6	8	10	x	10	30

OCHRANA VOD PŘED ZNEČIŠTĚNÍM DUSÍKOVÝMI ZE ZEMĚDĚLSKÝCH ZDROJŮ – SMR 4

SMR 4/4: BYLA DODRŽENA KAPACITA SKLADOVACÍCH PROSTOR PRO STATKOVÁ HNOJIVA, KTERÁ MUSÍ BÝT DOSTATEČNÁ PRO USKLADNĚNÍ STATKOVÝCH HNOJIV V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ AV OBDOBÍ, KDY NELŽE HNOJIT S OHLEDEM NA PŮDNĚ-KLIMATICKÉ PODMÍNKY?

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ano		Ne
4	Zemědělský podnikatel obhospodaruje více než 1000 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.	Zemědělský podnikatel obhospodaruje 100 až 1000 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.	Zemědělský podnikatel obhospodaruje méně než 100 ha zemědělské půdy vhodné ke hnojení.	Chybí kapacita jímek do 30 m ³ .	Chybí kapacita jímek od 31 do 60 m ³ .	Chybí kapacita jímek nad 60 m ³ .			
	6	8	10	6	8	10		1	x
									21

SMR 4/5: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PĚSTOVÁNÍ ŠIROKOŘÁDKOVÝCH PLODIN (KUKURICE, BRAMBORY, ŘEPA, BOB SETÝ, SÓJA, SLUNEČNICE A ČIROK) NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH SE SKLONITOSTÍ PŘEVÝŠJÍCÍ 7°, JEJICHŽ JAKÁKOLIV ČÁST SE NACHÁZÍ VE VZDÁLENOSTI MENŠÍ NEŽ 25 m OD ÚTVARU POVRCHOVÝCH VOD?

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ano		Ne
5	Nedodržení na ploše do 5 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně soustředí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně soustředí s útvarem povrchových vod.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně soustředí s útvary povrchových vod, v délce do 25 m.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně soustředí s útvary povrchových vod, v délce 26-50 m.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně soustředí s útvary povrchových vod, v délce nad 50 m.				
	5	6	8	5	6	8		x	10
									26

SMR 4/6: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
6	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 1 až 3	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 4 a více	Hnojení bylo provedeno v rámci nehojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry	Hnojení bylo provedeno v rámci nehojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry	Hnojení bylo provedeno v rámci nehojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry				
5	6	8	5	6	8	x	10	26	

SMR 4/7: BYL NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH DODRŽEN ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ DUSIKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÝCH PŮDNÍCH PODMÍNEK DEFINOVANÝCH ZÁKONĚ O HNOJIVECH?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
7	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.				
5	6	8	5	6	8	x	10	26	

3.1.5. SMR 5: ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Evropské směrnice a zákon o ochraně přírody a krajiny¹⁷ definují, pro které druhy rostlin, živočichů a typy přírodních stanovišť mají být vymezeny lokality soustavy Natura 2000. Podle směrnice o stanovištích jsou to **evropsky významné lokality (EVL)**. Často se jedná o území, kde se díky tradičnímu a citlivému hospodaření dochovala cenná stanoviště nebo vzácný rostlinný či živočišný druh. Předmětem ochrany může být jeden nebo více typů stanovišť (např. podmáčené louky, stepní lokality) nebo evropsky význam-

né druhy rostlin či živočichů (jako např. hořeček český, orchidej střevíčník pantočlíček, syseľ obecný nebo modrásek očkováný). Mezi nejzávažnější škodlivé zásahy patří změna vodního režimu (vysušování pozemků) na lokalitách, kde je předmětem ochrany nivní společenstvo nebo druhy na ně vázané, a rozorávání při změně travních porostů na ornou půdu nebo při obnově travních porostů, jsou-li předmětem ochrany luční společenstva nebo druhy rostlin a živočichů vázané na tato společenstva.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří hospodaří v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000.

Kontroluje: ■ Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Kontrolovaný požadavek SMR 5/1:

Nedochází k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?

Důvod: Přispět k zachování rozmanitosti živočišných a rostlinných druhů prostřednictvím ochrany stanovišť (biotopů) volně žijících živočichů a volně rostoucích rostlin a zabezpečit ochranu těch druhů a typů přírodních stanovišť, která jsou z evropského pohledu nejcennější, nejvíce ohrožená, vzácná či omezená jen na určitou oblast.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole se bude zjišťovat, zda nebyl poškozen předmět ochrany¹⁸, pro který je evropsky významná lokalita zřízena.

Poznámka:

Evropsky významné lokality je možno využívat pouze tak, aby nedošlo k závažnému nebo nevratnému poškození či zničení evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů. Podmínky hospodaření nejsou všeobecné, ale vždy se podřizují potřebám konkrétního území, respektive předmětů ochrany dané lokality. K zásahům, které by mohly vést k takovým nežádoucím důsledkům, si musí ten, kdo tyto zásahy zamýšlí, předem opatřit souhlas orgánu ochrany přírody (na území národních parků správy národních parků, na území CHKO správy CHKO, na území vojenských újezdů újezdního úřadu a na ostatním území odboru životního prostředí krajského úřadu). V EVL, které byly vyhlášeny jako jedna z kategorií ZCHÚ, se hospodaření řídí základními a bližšími ochrannými podmínkami dané lokality.

¹⁷ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

¹⁸ § 45b a § 45c zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost (podmáčenou louku) na půdním bloku o ploše 5 ha. Na část tohoto půdního bloku (cca 50 % rozlohy) zasahuje EVL s předmětem ochrany Nivní louka říčních údolí svazu *Cnidion dubii*, předmět ochrany se nachází právě na území posuzovaného půdního bloku. Na pozemek přitom zasahuje velmi malá část rozlohy EVL (do 5 %). Zemědělec v rámci využití louky změnil vodní režim podmáčené části (obnovou v minulosti zazemněných odvodňovacích rýh) a v rámci zvýšení výnosu na celé ploše louky přišel kulturní travní směs. Důsledkem je částečné vysušení louky a změna druhové struktury lučního společenstva na podmáčené louce.

Hodnocení: Rozsah zjištěného porušení je střední, vzhledem k poměrně malé části EVL zasahující na daný půdní blok, byť se škodlivý zásah týká celé plochy předmětu ochrany na daném půdním bloku. Závažnost porušení je střední, protože prostřednictvím vhodných opatření (opětovnou změnou vodního režimu a následnou správnou údržbou) by bylo možno dosáhnout původního stavu. V případě výrazné změny kultury (rozorání nebo dramatická změna druhové skladby) by závažnost byla hodnocena jako velká. Poškození je primárně hodnoceno jako trvalé, neboť bez přijetí adekvátních opatření dojde k dlouhodobé změně charakteru lučního společenstva.

2. Příklad: Zemědělec obhospodařuje travní porost na půdním bloku o rozloze 10 ha. Na půdní blok zasahuje převážná část EVL s předmětem ochrany hořeček český (*Gentianella praecox*). Chráněné území přitom tvoří cca 10 % rozlohy hodnoceného půdního bloku. Zemědělec rozšířil navazující půdní blok s ornou půdou na úkor travního porostu a rozorál i část travního porostu s těžištěm výskytu hořečku.

Hodnocení: Rozsah i závažnost zjištěného porušení jsou velké, neboť došlo k pravděpodobnému zničení předmětu ochrany. Porušení je trvalé. Inspektor zároveň nahlásí porušení (rozorání) příslušné kontrolní organizaci.

Cenným typem stanoviště je např. podmáčená druhově bohatá louka

Chráněnými druhy na loukách v EVL mohou být například orchideje, jako je rudohlávek jehlančovitý

Kde můžete získat informace:

- Informačními místy pro zemědělce ohledně „směrnice o ptácích“ a „směrnice o stanovištích“¹⁹ jsou instituce ochrany přírody – správy NP, správy CHKO, střediska AOPK ČR.
- Informace a popisy všech EVL naleznete na www.natura2000.cz.
- Hranice EVL je možné dohledat v mapovém podkladu v LPIS na Portálu farmáře.
- V případě jakýchkoliv pochybností kontaktujte orgány ochrany přírody.

¹⁹ Směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a směrnice Rady č. 79/409/EHS, o ochraně volně žijících ptáků.

Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin SMR 5/1: NEDOCHÁZÍ K POŠKOZENÍ PŘEDMĚTU OCHRANY EVROPSKY VÝZNAMNÉ LOKALITY?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Škodlivý zásah na území o velikosti max. do 30 % rozlohy skutečného nebo předpokládaného výskytu předmětu ochrany*.	Škodlivý zásah na území o velikosti nad 30 % rozlohy skutečného nebo předpokládaného výskytu předmětu ochrany*.	Škodlivý zásah eliminující výskyt předmětu ochrany na příslušném území*.	Možný návrat do původního stavu samovolným vývojem.	Možný návrat do původního stavu prostřednictvím vhodných opatření.	Bez možnosti návratu do původního stavu.			
3	6	10	5	7	10	x	5	25

* Postižená plocha se obecně vztahuje k rozloze chráněného prvku v rámci půdních bloků, které jsou kontrolovány subjektem obhospodařovanými. V případech, kdy je součástí obhospodařovaných půdních bloků chráněný prvek pouze okrajově (např. vymezená plocha tvoří méně než 10 % plochy kontrolovaných půdních bloků nebo je součástí těchto půdních bloků méně než 10 % celkové rozlohy vymezené plochy), posuzuje se poškození mírněji. V případech, kdy naopak chráněný prvek tvoří většinu plochy kontrolovaných půdních bloků, nebo je v těchto blocích obsažen celý či jeho převážná část, posuzovat poškození přísněji.

3.1.6. 5a: minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření

Kontrolované požadavky vycházejí ze zásad správné zemědělské praxe, které jsou pro zemědělce mimo oblasti zranitelné dusičnany doporučené, pro žadatele o podpory AEO se však stávají povinnými. Jsou stanoveny požadavky v těchto okruzích, vymezených podle zásad správné zemědělské praxe nitratové směrnic:

- zákaz aplikace hnojiv v období zákazu hnojení (neplatí pro výkaly a moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo jiném pobytu na zemědělské půdě a pro hnojení zakrytých ploch)

- omezená aplikace hnojiv a zákaz pěstování širokořádkových plodin na svažitých půdách;
- zákaz aplikace hnojiv v blízkosti vod;
- opatření pro rovnoměrnost aplikace hnojiv;
- zákaz aplikace hnojiv na podmáčených, zaplavených, promrzlých a sněhem pokrytých půdách.

V každém okruhu byl vybrán jeden kontrolovaný požadavek. Dále se mezi minimální požadavky na používání hnojiv řadí požadavky ohledně znečištění fosforem.

Týká se: ■ Všech žadatelů o podporu v rámci agroenvironmentálních opatření.

Kontroluje: ■ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kde můžete získat informace:

- Požadavky na vedení evidence o hnojivech jsou uvedeny výše u SMR 3 (používání upravených kalů), kontrolního požadavku SMR 3/5.

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 1:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/1).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 2:

Byl dodržen zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a čirok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/5).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 3:

Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/6).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 4: Je při hnojení zajištěno rovnoměrné pokrytí pozemku?

Důvod: Zamezit místnímu smyvu nebo průsaku látek, zejména dusíkatých, z použitých hnojiv.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Rovnoměrnost pokrytí pozemku hnojivem se kontroluje vždy v terénu. Při podezření na porušení probíhá též kontrola dat aplikace hnojiv podle evidence o hnojivech, knihy jízd, popř. výkazů práce. Za rovnoměrné se považuje vyrovnané rozprostření hnojiva na ploše hnojeného půdního bloku. Zhodnocení rovnoměrnosti nebo nerovnoměrnosti použití hnojiva vždy závisí na posouzení inspektora v rámci fyzické kontroly na místě. Aktuální stav v terénu musí být vždy dokumentován (pomocí fotodokumentace). V žádném případě se však neposuzuje rovnoměrnost v řádu rozdílů jednotek procent. Za porušení se považují zásadní chyby v aplikaci, zejména je-li některá část pozemku zjevně hnojena výrazně více než ostatní. Za důkaz porušení bude považována:

- existence lagun po aplikaci kejdy, případně ploch vyschlých lagun nebo holých ploch

v porostu očividně způsobených místním přesycením půdy kejdou, močůvkou nebo hnojůvkou;

- průkazným způsobem doložitelná nesprávná aplikace hnoje, kompostu nebo upraveného kalu, například rozvozem po pozemku bez rozmetání, pouze s hrubým rozhrnováním hromad hnojiv po části pozemku;
- existence hromádek nebo shluků minerálního hnojiva na povrchu plochy.

Za důkaz průkazného porušení bude považována fotodokumentace pořízená úředním inspektorem při kontrole nebo prokazatelně dokumentovaný podnět třetí osoby následně ověřený úřední kontrolou.

Výjimkou je diferencované hnojení, kterým jsou na základě chemických rozborů srovnávány rozdíly agrochemických vlastností daného pozemku.

Kde můžete získat informace:

- Používání hnojiv a upravených kalů upřesňuje § 9 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, v platném znění.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

K porušení požadavku dojde např. tehdy, když je travní porost hnojen kejdou plošným rozstříkáním s příliš velkými rozestupy jednotlivých pojezdů, což způsobí viditelné „pruhování“ pozemku zaslou kejdou, přičemž zhruba 1/3 plochy zůstane nepohnojena, nebo naopak, když se na pozemku vyskytnou místa s nadměrným množstvím kejdy (např. hromádky, překryté pásy).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 5:

Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?

Požadavek, jeho zdůvodnění, způsob kontroly a zdroje informací jsou stejné jako pro oblasti zranitelné dusičnany (kontrolovaný požadavek SMR 4/7).

Kontrolovaný požadavek 5a/ AEO 6:

Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě se svahovitostí nad 10°, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv zapravených do půdy do 24 hodin po jejich použití?

Důvod: Zabránit smyvu dusíkatých hnojivých látek při použití hnojiv na pozemcích s extrémní sklonitostí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Splnění požadavku prokazuje zemědělský podnikatel kontrolnímu orgánu prostřednictvím záznamů v evidenci o hnojivech použitých na zemědělské půdě. Kontrolní orgán provede kontrolu záznamů v předložené

evidenci s výpisem obhospodařovaných pozemků s průměrnou sklonitostí převyšující 10°. Plnění požadavku lze také ověřit fyzickou kontrolou na místě. Zákaz se nevztahuje na ponechané sklíditelné rostlinné zbytky.

Kde můžete získat informace:

- Informace o zemědělských pozemcích s průměrnou sklonitostí nad 10° lze zjistit z informativních výpisů nitrátové směrnice nebo na Portálu farmáře v LPIS (informace u jednotlivých půdních bloků nebo dílů půdních bloků).

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY PRO POUŽITÍ HNOJIV V RÁMCI AGROENVIRONMENTÁLNÍCH OPATŘENÍ ■ 5a

Minimální požadavky pro použití hnojiv v rámci agroenvironmentálních opatření 5a/AEO 1: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V OBDOBÍ ZÁKAZU HNOJENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	Body
1	Nedodržení do 5 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení 5-10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Nedodržení nad 10 ha plochy, kde je období zákazu hnojení.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.	x	10	30	

5a/AEO 2: BYL DODRŽEN ZÁKAZ PĚSTOVÁNÍ ŠIROKOŘÁDKOVÝCH PLODIN (KUKUŘICE, BRAMBORY, ŘEPA, BOB SETÝ, SÓJA, SLUNEČNICE A ČIROK) NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH SE SKLONITOSTÍ PŘEVYŠUJÍCÍ 7°, JEJICHŽ JAKÁKOLIV ČÁST SE NACHÁZÍ VE VZDÁLENOSTI MENŠÍ NEŽ 25 M OD ÚTVARU PVRCHOVÝCH VOD?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	Body
2	Nedodržení na ploše do 5 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 5-10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Nedodržení na ploše nad 10 ha pozemků se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod, v délce do 25 m.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod, v délce 26-50 m.	Širokořádkové plodiny byly pěstovány na pozemcích se sklonem nad 7°, které současně sousedí s útvarem povrchových vod, v délce nad 50 m.	x	10	26	

5a/ AEO 3: JSOU V BLÍZKOSTI POVRCHOVÝCH VOD UDRŽOVÁNY OCHRANNÉ NEHNOJENÉ PÁSY V ŠÍŘCE 3 M OD BŘEHOVÉ ČÁRY?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 1.	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 2 až 3.	Počet PB/DPB, kde došlo k porušení je 4 a více.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 2 do 3 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti od 1 do 2 metrů od břehové čáry.	Hnojení bylo provedeno v rámci nehnojeného pásu ve vzdálenosti do 1 metru od břehové čáry.			
4	6	8	4	6	8	x	10	26

5a/ AEO 4: JE PŘI HNOJENÍ ZAJIŠTĚNO ROVNOMĚRNÉ POKRYTÍ POZEMKU?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Nedodržení na ploše do 10 ha.	Nedodržení na ploše 10-20 ha.	Nedodržení na ploše nad 20 ha.	Nerovnoměrnost v pokrytí do 25 %.	Nerovnoměrnost v pokrytí 26-50 %.	Nerovnoměrnost v pokrytí nad 50 %.			
4	6	8	4	6	8	x	10	26

5a/AEO 5: BYL NA ZEMĚDĚLSKÝCH POZEMCÍCH DODRŽEN ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNIVÝCH ÚJDNÍCH PODMÍNEK DEFINOVANÝCH V ZÁKONĚ O HNOJIVECH?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše 5- 10 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.		
4	6	8	4	6	8	x	10	26

SMR 5a/AEO 6: BYL DODRŽEN ZÁKAZ POUŽITÍ DUSÍKATÝCH HNOJIVÝCH LÁTEK NA ORNÉ PŮDĚ SE SVAŽI-
TOSTÍ NAD 10°, SVÝJM KOU TUHÝCH STATKOVÝCH HNOJIV A TUHÝCH ORGANICKÝCH HNOJIV ZAPRAVE-
NÝCH DO PŮDY DO 24 HODIN PO JEJICH POUŽITÍ?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	Nedodržení na ploše do 5 ha.	Nedodržení na ploše nad 10 ha.	Použití do 20 kg N/ha.	Použití 20-40 kg N/ha.	Použití nad 40 kg N/ha.			
4	5	6	3	4	6	x	10	22

3.2. VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ZDRAVÍ ROSTLIN

3.2.1. SMR 6, 7 a 8: označování hospodářských zvířat – prasata, skot, ovce a kozy

Cílem povinných požadavků²⁰ je zajistit přesnou evidenci o hospodářství a zvířatech. Při zjištění nákazy umožní správně a úplně vedená evidence zvířat vysledovat původce nákazy až na konkrétní hospodářství a na si-

tuaci optimálně reagovat. Je také podmínkou správně aplikovaných preventivních opatření v chovech i při porážce (např. při plošné vakcinaci, vyšetření BSE apod.).

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří jsou chovateli²¹ **prasat** nebo **skotu** nebo **ovci** či **koz.** Od roku 2006 se povinnosti spojené s označováním a evidencí zvířat vztahují na všechny chovatele s výjimkou toho, kdo chová pouze jedno prase určené pro domácí porážku.

Kontroluje: ■ Česká plemenářská inspekce (ČPI)

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Plemenářský zákon ukládá chovateli povinnost **předvést zvířata** tak, aby bylo možno zajistit jejich individuální kontrolu. ČPI, přistupuje ke kontrole zvířat s maximálním ohledem na provozní podmínky, pohodu a zdraví zvířat i bezpečnost práce. V tomto ohledu vychází vždy chovateli vstříc. K tomu, aby mohlo být posouzeno plnění všech požadavků kontrol podmíněnosti i ostatních zákonných požadavků, je nutno **provést inventuru zvířat přítomných na hospodářství** v den kontroly. Inventura se provádí na základě aktuálního výpisu evidovaných zvířat z ústřední evidence. V chovu prasat se inventura neprovádí a kontroly označení zvířat se provádějí namátkově na zvoleném vzorku chované populace. Chovatel je povinen **předložit stájový registr** (resp. registr prasat v hospodářství). Pokud jej vede na počítači, musí umožnit

nahlízet do uložených dat o zvířatech a jejich pohybech. Při kontrole skotu je chovatel povinen **předložit na každé zvíře vystavený průvodní list skotu**. Při kontrolách podmíněnosti se posuzuje, zda byl průvodní list vystaven ústřední evidencí. O výsledku kontroly se sepisuje protokol, s jehož obsahem je chovatel seznámen a svůj souhlas s kontrolním zjištěním stvrzuje podpisem. Při zjištění nedostatků se ukládají opatření k nápravě. U skotu je možné uložit i zákaz přemístování zvířat, pokud se nedostatky týkají konkrétních zvířat, která jsou v době kontroly přítomna v hospodářství. Uložená opatření se ruší po odstranění nedostatků. Plnění ostatních kontrolovaných požadavků, které nejsou součástí systému kontrol podmíněnosti a týkají se povinností chovatele uvedených v plemenářském zákoně, je posuzováno z hlediska úplnosti, správnosti a rozsahu.

Kde můžete získat informace:

- Vedení ústřední evidence a objednávání ušních známek – Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
- Přehled schválených počítačových programů k vedení stájových registrů jednotlivých druhů hospodářských zvířat – ČMSCH, a.s., www.cmsch.cz (Ústřední evidence).

²⁰ Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci hospodářských zvířat (plemenářský zákon), v platném znění a jeho prováděcí vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, v platném znění (dále v textu jen „vyhláška“).

²¹ Ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění.

▪ SMR 6 – Chovatelé prasat

Kontrolovaný požadavek SMR 6/1:

Je hospodářství s chovem prasat zaregistrováno v ústřední evidenci?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Plnění požadavku bude prověřováno pouze u těch chovatelů – žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společ-

né organizace trhu s vínem, u kterých bylo na základě podnětu nebo při jiném šetření zjištěno, že chovají prasata, ale nemají zaregistrované hospodářství.

Kontrolovaný požadavek SMR 6/2:

Je založen a veden registr prasat v hospodářství?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda chovatel založil a vede registr prasat v hospodářství. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je stájový registr založen, má všechny náležitosti, které jsou na něj kladeny příslušnou národní legislativou, a je veden. Samotná existence chyb ve stájovém registru není hodnocena, plnění požadavku podmíněnosti je chápáno ve smyslu, že chovatel si je povinnosti vést stájový

registr vědom a že učinil všechna opatření (podmínky) pro naplnění účelu tohoto požadavku. Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo na počítači (používaný program musí být schválen pověřenou osobou)²². Registr však nelze vést vlastním způsobem ani v písemné ani v počítačové formě.

Kontrolovaný požadavek SMR 6/3:

Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, která nebyla nikdy označena způsobem stanoveným vyhláškou. Kontrola označování bude probíhat vzorkovým systémem. V každém chovu bude provedena kontrola 10 ná-

hodně vybraných prasat, na které se vztahuje povinnost označování. Pokud bude i jediné prasce zjištěno neoznačené, bude kontrola pokračovat na dalším vzorku 50 prasat. Pokud i zde budou zjištěny nedostatky, provede se kontrola u dalších 100 náhodně vybraných prasat.

²² Podle ustanovení vyhlášky č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem ve znění vyhlášky č. 199/2007 Sb., v platném znění.

Neoznačené zvíře

Označené zvíře

■ SMR 7 – Chovatelé skotu

Kontrolovaný požadavek SMR 7/1:

Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, která nebyla nikdy označena způsobem stanoveným vyhláškou. Do zjištění se nezahrnují zvířata, která původně chovatel označil, ale která ztratila jednu nebo obě ušní známky nebo jsou jejich ušní známky neplatné. Pozornost při kontrole je zaměřena na skutečnost, zda zvíře bylo po narození označeno dvěma ušními známkami.

V rámci kontroly podmíněnosti je posouzeno jako splnění tohoto požadavku, za předpokladu, že chovatel si je vědom povinnosti označovat zvířata a že telata skutečně označuje. Ztráta jedné i obou ušních známek zjištěná v okamžiku kontroly na místě není proto posuzována jako neplnění požadavků tohoto požadavku v případě, kdy zvíře bylo po narození označeno.

Kontrolovaný požadavek SMR 7/2:

Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata, na která nebyly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, kterým nebyl nikdy vydán průvodní list skotu (dále jen „PLS“). Neposuzuje se obsah a úplnost PLS, pořadí duplikátů, případ-

ně ztráta ani zničení již vydaného PLS. Každé zvíře bez PLS posuzuje inspektor zvláště a přihlíží ke všem okolnostem, které je možné doložit, případně potvrdit v ústřední evidenci.

Kontrolovaný požadavek SMR 7/3: Je založen a veden stájový registr?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda chovatel založil a vede stájový registr. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je stájový registr založen, má všechny náležitosti, které jsou na něj kladeny příslušnou národní legislativou, a je veden. Samotná existence chyb ve stájovém registru není hodnocena, plnění požadavku podmíněnosti je chápáno ve smyslu, že chovatel si je povinnosti

vést stájový registr vědom a že učinil všechna opatření (podmínky) pro naplnění účelu tohoto požadavku. Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovateli poskytne pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo v elektronické formě (používaný program musí být schválen pověřenou osobou)²³. Stájový registr však nelze vést vlastním způsobem ani v písemné ani v elektronické formě.

Kontrolovaný požadavek SMR 7/4: Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, která nebyla nikdy evidována v ústřední evidenci. Do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená telata nebo zvířata přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování)

ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení. Za splnění tohoto požadavku je tedy považováno, když evidenčně zvíře v databázi existuje a je možné v databázi zaznamenávat údaje o jeho přesunech, jsou tedy naplněny předpoklady pro správné vedení záznamů.

■ SMR 8 – Chovatelé ovcí a koz

Kontrolovaný požadavek SMR 8/1: Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, která nebyla nikdy označena způsobem stanoveným vyhláškou. Do zjištění se nezahrnují zvířata, která původně chovatel označil, ale která ztratila jednu nebo obě ušní známky nebo jsou jejich ušní známky neplatné. Pozornost při kontrole je zaměřena na skutečnost, zda zvíře bylo po narození označeno dvěma ušními známkami.

V rámci kontroly podmíněnosti je posouzeno jako splnění tohoto požadavku, za předpokladu, že chovatel si je vědom povinnosti označovat zvířata a že je skutečně označuje. Ztráta jedné nebo obou ušních známek zjištěná v okamžiku kontroly na místě není proto posuzována jako neplnění požadavků tohoto požadavku v případech, kdy zvíře bylo po narození označeno.

²³ Podle ustanovení vyhlášky č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem ve znění vyhlášky č. 199/2007 Sb., v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR 8/2: Je založen a veden stájový registr?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda chovatel založil a vede stájový registr. Za splnění tohoto požadavku se považuje, když je stájový registr založen, má všechny náležitosti, které jsou na něj kladeny příslušnou národní legislativou, a je veden. Samotná existence chyb ve stájovém registru není hodnocena, plnění požadavku podmíněnosti je chápáno ve smyslu, že chovatel si je povinnosti

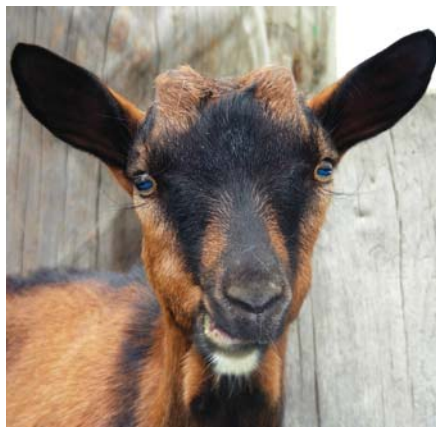
vést stájový registr vědom a že učinil všechna opatření (podmínky) pro naplnění účelu tohoto požadavku. Registr může být veden ručně (na formuláři, který chovatel poskytně pověřená osoba, která vede ústřední evidenci) nebo v elektronické formě (používaný program musí být schválen pověřenou osobou)²⁴. Stájový registr však nelze vést vlastním způsobem ani v písemné ani v elektronické formě.

Kontrolovaný požadavek SMR 8/3: Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Posuzuje se, zda se na hospodářství nacházejí zvířata, která nebyla nikdy evidována v ústřední evidenci. Do tohoto ukazatele se nezahrnují zvířata „na cestě“ (narozená

mláďata nebo zvířata přemístěná na hospodářství a splňující lhůtu pro nahlášení a zpracování) ani zvířata, která nebyla evidována z důvodu chybného hlášení.

Neoznačené zvíře

Označené zvíře

²⁴ Podle ustanovení vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění.

OZNAČOVÁNÍ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT – PRASATA, SKOT, OVCE A KOZY – SMR 6, 7 a 8

PŘÍKLADY Z PRAXE (společné pro všechny kontrolované požadavky SMR 6, 7 a 8):

První chovatel má ve svém hospodářství v podhorské oblasti ustájeno 510 kusů skotu. V den kontroly byla všechna zvířata označena dvěma platnými ušními známkami, ani jedno zvíře nebylo neoznačené nebo neidentifikovatelné. Stájový registr je veden zakoupeným počítačovým programem, schváleným pověřenou osobou. V ústřední evidenci jsou evidována všechna zvířata a veškeré jejich pohyby. Zvířata jsou evidována bez příznaku. Jediné zjištěné neevidované zvíře bylo tele ve stáří 7 dnů. Na všechna zvířata byl vystaven průvodní list skotu.

Hodnocení: V tomto případě jsou všechny kontrolované požadavky Kontroly podmíněnosti splněny.

Druhý chovatel má na hospodářství 1128 kusů skotu. Při kontrole byly zjištěny jediné nedostatky v označení 10 zvířat, u nichž došlo ke ztrátě ušní známky.

Hodnocení: V takovém případě nejsou body za neshody s požadavky Kontroly podmíněnosti uděleny. Chovateli bude pouze uloženo zvláštní opatření: zákaz přemísťování (podle § 25 odst. 3 plemenářského zákona) na 10 zvířat neoznačených podle vyhlášky.

Třetí chovatel chová 40 kusů skotu, 5 z nich nebylo označeno podle vyhlášky. Šest zvířat evidovaných v registru ústřední evidence bylo přesunuto a chovatel tento přesun nenahlásil do ústřední evidence. 2 zvířata nebyla nikdy evidována. Chovatel nepředložil 3 průvodní listy skotu, které ztratil, a 2 průvodní listy, které nebyly ústřední evidencí nikdy vydány.

Hodnocení: Tento chovatel není ve shodě s kontrolovanými požadavky: „Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?“ a „Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata, na která nebyly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?“ Protože se však jedná o méně než 20 % zvířat, porušení se v rámci kontrol podmíněnosti hodnotí celkem 2 body jako zanedbatelné. Chovateli bylo uloženo zvláštní opatření: zákaz přemísťování (podle § 25 odst. 3 plemenářského zákona) 10 zvířat (5 kvůli označování, 3 z důvodů ztráty PLS, 2 z důvodu nezaevidování v ústřední evidenci a nevydaným PLS) a současně opatření (podle § 24 odst. 3 plemenářského zákona) na vyřazení 6 zvířat fyzicky nepřítomných. Chovatel chyby odstranil a opatření splnil.

Čtvrtý chovatel má stádo 30 kusů ovcí, z nichž 7 dospělých zvířat starších 1 roku určených na chov nebylo nikdy označeno. Chovatel vede stájový registr úplný a v rozsahu stanoveném vyhláškou. V ústřední evidenci nebylo nikdy evidováno 7 zvířat, 40 zvířat je evidováno navíc a 25 je evidováno s příznakem.

Hodnocení: Tento chovatel není ve shodě s kontrolními požadavky „Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?“ a „Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?“ Protože se jedná o více než 20 % zvířat, porušení se hodnotilo celkem 18 body. Chovateli bylo uloženo opatření k odstranění nedostatků.

**Identifikace a označování hospodářských zvířat – prasata
SMR 6/1: JE HOSPODÁŘSTVÍ S CHOVEM PRASAT ZAREGISTROVÁNO V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI?**

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne		Ano
	1	x	x	x	x	x	x		
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

SMR 6/2: JE ZALOŽEN A VEDEN REGISTR PRASAT V HOSPODÁŘSTVÍ?

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne		Ano
	2	x	x	x	x	x	x		
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

SMR 6/3: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA NIKDY NEOZNAČENÁ ZVÍŘATA?

	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne		Ano
	3	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.	Menší než 20 % kontrolovaných zvířat.	20,1-50 % kontrolovaných zvířat.	Nad 50 % kontrolovaných zvířat.		
	1	2	3	1	2	3	1	x	7

Identifikace a označování hospodářských zvířat – skot

SMR 7/1: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA NIKDY NEOZNAČENÁ ZVÍŘATA?

1	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Malá	Střední	Ne	Ano	
	Do 20 % zvířat.	20,01-50%.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	Velká	Nad 50 % zvířat.	
	1	5	9	1	3	5	1 x 15

SMR 7/2: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA ZVÍŘATA, NA KTERÁ NEBYLY VYDÁNY PRŮVODNÍ LISTY SKOTU POVĚŘENOU OSOBOU?

2	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Malá	Střední	Ne	Ano	
	Do 20 % zvířat.	20,01-50%.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	Velká	Nad 50 % zvířat.	
	1	5	9	1	5	9	1 x 19

SMR 7/3: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

3	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Malá	Střední	Ne	Ano	
	Malý	Střední <td>Velký <td>Malá <td>Velká</td> <td></td> <td></td> </td></td>	Velký <td>Malá <td>Velká</td> <td></td> <td></td> </td>	Malá <td>Velká</td> <td></td> <td></td>	Velká		
	x	x	x	x	x		
	x	x	6	x	9	1 x	16

SMR 7/4: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA ZVÍŘATA NIKDY NEEVIDOVANÁ V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI?

4	Rozsah		Závažnost		Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Malá	Střední	Ne	Ano	
	Do 20 % zvířat.	20,01-50 %.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	Velká	Nad 50 % zvířat	
	1	5	9	1	5	9	1 x 19

**Identifikace a označování hospodářských zvířat – ovce a kozy
SMR 8/1: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA NIKDY NEOZNAČENÁ ZVÍŘATA?**

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
1	Do 20 % zvířat.	20,01-50 %.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 %.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	3	5	1	x	15

SMR 8/2: JE ZALOŽEN A VEDEN STÁJOVÝ REGISTR?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
2	Malý	x	x	Malá	x	x			
	x	x	6	x	x	9	1	x	16

SMR 8/3: NEBYLA NA HOSPODÁŘSTVÍ ZJIŠTĚNA ZVÍŘATA NIKDY NEEVIDOVANÁ V ÚSTŘEDNÍ EVIDENCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	Do 20 % zvířat.	20,01-50 %.	Nad 50 % zvířat.	Do 20 % zvířat.	20,1-50 %.	Nad 50 % zvířat.			
	1	5	9	1	5	9	1	x	19

3.2.2. 8a: minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření

Požadavky jsou stanoveny ve čtyřech okruzích:

- omezení aplikace přípravků v blízkosti vod a jiných citlivých lokalit;

- odborná způsobilost žadatele pro nakládání s přípravky;
- kontrolní testování zařízení pro aplikaci přípravků na OR;
- bezpečné skladování přípravků.

Týká se: ■ Všech žadatelů o podpory v agroenvironmentálních opatřeních, kteří používají přípravky na ochranu rostlin.

Kontroluje: ■ Státní rostlinolékařská správa (SRS)

Kde můžete získat informace:

- Požadavky se odvolávají na zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči, v platném znění, jenž byl změněn zákonem č. 245/2011 Sb. (tzv. „1. Novela zákona“) účinným od 1. 9. 2011 a zákonem č. 199/2012 Sb. (tzv. „2. Novela zákona“) účinným od 1. 7. 2012, prováděcí vyhlášku č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů (novela vyhlášky č. 326/2012 Sb. je účinná od 1. 11. 2012), vyhlášku č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, v platném znění, která je účinná od 1. 11. 2012 a vyhlášku č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin, která je účinná od 1. 7. 2012.

Požadavky na vedení záznamů (evidenci) o používaných přípravcích na ochranu rostlin:

Od 14. 6. 2011 je účinné přímo použitelné Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „Nařízení ES“), které svým článkem 67 odst. 1 nahradilo ustanovení § 49 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, v provedení dle § 19 vyhlášky č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, v platném znění. Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin včetně všech svých novel byla zrušena a nahrazena s účinností od 1. 2. 2012 vyhláškou č. 32/2012 Sb., v platném znění. Vyhláška č. 32/2012 Sb.

byla změněna novelou č. 326/2012 Sb. s účinností od 1. 11. 2012. Tato novela vyhlášky v ustanovení § 9a upravuje způsob vedení záznamů o používaných přípravcích profesionálními uživateli.

Přímo aplikovatelným předpisem ES se zkrátila pro profesionální uživatele přípravků na ochranu rostlin doba, po kterou mají povinnost vést „záznamy o jimi používaných přípravcích“, a to z 5 let (dle § 49 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění) na 3 roky (dle Nařízení ES).

V článku 3 bod 25) Nařízení ES je v definicích odkaz na čl. 3 bod 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES, kde je uvedeno:

Profesionálním uživatelem je osoba, která používá pesticidy v rámci svých profesních činností, včetně obsluhy, techniků, zaměstnanců a samostatně výdělečně činných osob, jak v oblasti zemědělství, tak v jiných odvětvích.

Rozsah evidovaných údajů o aplikovaných přípravcích byl Nařízením ES zúžen na následující údaje:

Čl. 67 odst. 1 Nařízení ES: Profesionální uživatelé přípravků na ochranu rostlin vedou alespoň tři roky záznamy o jimi používaných přípravcích, v nichž uvedou **název přípravku na ochranu rostlin, dobu a aplikační dávku a oblast a plodinu, pro něž byl tento přípravek použit.**

Pokud bude kontrolován žadatel o dotace zpětně za období delší než 3 roky ode dne kontroly, vyplývá povinnost pro kontrolovaný subjekt z hlediska uchování dokladů prokazujících poskytnutí a užití dotace **z ustanovení § 11 odst. 6 zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o SZIF“).** Evidence dokladuje způsob aplikace přípravků a slouží i pro posuzování, zda uživatel postupoval v souladu se zákonem a přímo použitelným předpisem EU. Podrobnější požadavky na vedení záznamů o používaných přípravcích stanovuje v ustanovení § 9a novela vyhlášky č. 326/2012 Sb., v platném znění, která mění vyhlášku č. 32/2012 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin.

Při vedení záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích je nutno dodržovat zejména následující obecné zásady:

- záznamy (evidence) o používaných přípravcích na ochranu rostlin musí být zapsány bezodkladně, nejpozději následující pracovní den po aplikaci přípravku na OR a dalšího prostředku na ochranu rostlin (tj. pomocného prostředku a bioagens);
- při vedení evidence nezáleží na formě, ale na obsahu;
- evidence může být vedena několika způsoby (v papírové podobě, pomocí počítačových programů, s využitím Portálu farmáře);

- evidence se uchovává podle čl. 67 odst. 1 Nařízení ES s účinností od 14. 6. 2011 tři roky a musí být na požádání předložena kontrolnímu orgánu, kterému také musí být umožněno ověření údajů v ní uvedených (na základě dodacích listů, faktur apod.). Pokud je nebo byl kontrolovaný subjekt žadatelem o dotace, je podle § 11 odst. 6 zákona č. 256/2000 Sb., o SZIF jako příjemce dotace povinen po dobu 10 let uchovávat doklady prokazující poskytnutí a užití dotace, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Z toho vyplývá pro tyto subjekty povinnost uchovávat evidenci o používaných přípravcích déle než 3 roky.

Kontrola evidence se zaměřuje na shodu evidovaných údajů s předepsanými relevantními údaji, tzn., zda jsou záznamy o použitých přípravcích na OR vedeny v rozsahu údajů, které jsou stanoveny čl. 67 odst. 1 Nařízením ES a § 9a vyhlášky č. 32/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Neúplnost údajů v evidenci používání přípravků na ochranu rostlin bude kontrolní orgán posuzovat z hlediska možnosti kontroly daného požadavku. Jestliže chybějící údaj nemá vliv na výsledek kontroly, nebude neúplnost evidence považována za porušení požadavku.

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 7:

Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásnu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vod, tzn. použití přípravku, který je v rámci povolení přípravku klasifikován jako vyloučen z použití v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje (OPVZ) na pozemku nacházejícím se v ochranném pásnu zdroje podzemních vod nebo vodárenských nádrží, může způsobit znehodnocení zdroje pitné vody a poškodit zdraví lidí i zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR. Kontrolou evidence používání POR bude hodnoceno, zda nebyly použity přípravky, jejichž použití je v návodu nebo na etiketě vyloučeno z použití v pásmech ochrany vod. Kontrolou vybraných pozemků (půdních bloků – PB) nacházejících se v ochranných pásmech podzemních vod nebo vodárenských nádrží bude kontrolován stav porostů s ohle-

dem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásnu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu).

Pokud subjekt hospodaří v OPVZ, inspektor SRS se seznámí se zákresy OPVZ a kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných POR ověří, zda na pozemcích v 2. stupni OPVZ nebyly použity přípravky, které mají omezení v používání v 2. stupni OPVZ.

Upřesnění postupu SRS při kontrolách CC v roce 2013

(totožný s postupem u kontrol požadavku SMR 9/4):

- Pro posouzení plnění požadavků 8a/AEO 7 a SMR 9/4 bude SRS provádět kontroly výhradně u těch ochranných pásem vodních zdrojů (OPVZ, pásma hygienické ochrany PHO), která jsou uvedena v LPIS.
- Správnost zakreslení ochranného pásma vodních zdrojů (OPVZ, PHO) v LPIS je nutné ověřit na základě podkladů získaných inspektorem SRS u příslušného vodoprávního úřadu. Pokud by bylo porovnáním těchto podkladů s LPIS zjištěno, že jsou OPVZ či PHO v LPIS v nesouladu s podklady vodoprávních úřadů, zašle rozhodnutí o stanovení OPVZ nebo PHO včetně mapy se zákresem na kontaktní adresy Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka, který provede opravu v databázi DIBAVOD a následně bude MZE v pravidelných intervalech aktualizovat databázi OPVZ a PHO v LPIS, obdobně jako tomu bylo v předcházejících dvou letech. Bude-li v LPIS při kontrole SRS zjištěno, že na obhospodařovaných půdních blocích kontrolovaného subjektu nejsou žádná OPVZ či PHO, bude výsledek kontroly požadavků 8a/AEO 7 a SMR 9/4 označen jako v pořádku. I v tomto případě inspektor SRS zkontroluje u příslušného vodoprávního úřadu, zda skutečnost v LPIS odpovídá vydanému rozhodnutí včetně zákresu OPVZ nebo PHO v mapě. Důvodem je zkvalitnění mapových podkladů o ochranných pásmech vodních zdrojů v LPIS.

Tento postup je platný pro kontroly podmíněnosti včetně postupů při kontrolách předpisů dle národní legislativy.

Poznámka:

V rámci kontroly podmíněnosti u požadavku 8a/AEO 7 a SMR 9/4 nebude v roce 2013 kontrolováno dodržování omezení při použití přípravků na ochranu rostlin a dalších prostředků v souvislosti s ochrannými vzdálenostmi stanovenými za účelem ochrany povrchových a podzemních vod, necilových členovců a necilových rostlin. V roce 2013 bude v rámci národních kontrol ověřováno dodržování požadavků u přípravků na OR a dalších prostředků v souvislosti s ochranou povrchových a podzemních vod.

Informace ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin ke zkracování ochranných vzdáleností, naleznete na webových stránkách SRS na adrese <http://portal.mze.cz/public/web/srs/portal/mechanizace/minimalizace-uletu/>.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 Nařízení ES s účinností od 14. 6. 2011, § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Využití seznamu POR s omezením použití v ochranných pásmech vodních zdrojů na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> - on-line. Postup:

Registr přípravků na ochranu rostlin, Vyhledávání v registru, Výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů např. zatrhnout „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití v OPVZ nebo zadání konkrétního názvu POR nebo postupem: Výběr dle omezení pro použití - označení Výběr z předdefinovaných filtrů a zde označením současně Přípravky, které nejsou vyloučené z použití v OPVZ II. stupně a Přípravky, u kterých není uvedeno, že jsou vyloučené z použití v OPVZ II. stupně, včetně přípravků v kategorii „Nezařazeno“. Získáte tak seznam přípravků bez omezení použití v OPVZ. Uživatel je povinen se řídit návodem k použití na obalu přípravku nebo dalšího prostředku na ochranu rostlin. **Od roku 2012 je možné využít v on-line „Registru přípravků“ nový výběr z předdefinovatelných filtrů, a to:**

1. V případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO podzemního zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z OP II. st. podzemního zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zatrhne řádek „Přípravek

je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádce plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se dá vyhledat), nebo

2. V případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO povrchového zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z OP II. st. povrchové zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádce plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se dá vyhledat).

Na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> naleznete také ve dle informací ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha pšenice ozimé (23,3 % z celkové výměry zemědělské půdy v OPVZ - 150 ha) byl použit přípravek (např. Mustang), který je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje, i když je tento POR vyloučen z použití v II. stupni OPVZ, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho kolik % z celkové obhospodařované výměry zemědělské půdy v OPVZ bylo ošetřeno POR, který je vyloučen z použití v II. stupni OPVZ.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – střední, porušení trvalé.

V příkladu je uvedeno zjištění a vyhodnocení porušení u pozemku v OPVZ. Obdobně bude vyhodnoceno porušení při použití POR vyloučeného z použití v II. stupni ochranného pásma povrchových nebo podzemních zdrojů vod na pozemku v PHO. Ministerstvo životního prostředí vydalo **právní výklad k PHO a OPVZ**, který je zveřejněn na webových stránkách MŽP - Témata/Voda / Legislativa a metodické pokyny / Legislati-va ČR / Výklady odboru ochrany vod k zákonu č. 254/2001 Sb. o vodách.

Z výkladu vyplývá, že PHO nebyla vodním zákonem zrušena. Pokud nebylo vyhlášeno OPVZ podle nového zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů nebo zrušeno či změněno původní PHO, zůstává v platnosti PHO stanovené na základě předchozích legislativních norem. Důležitá je skutečnost, že zákon č. 254/2001 Sb. ve znění zákona č. 150/2010 Sb. ani původní úprava zákona č. 254/2001 Sb. nestanoví vodoprávním úřadům povinnost ani termín pro případnou transformaci PHO dle dřívějších předpisů na „nová“ OPVZ.

Přípravky vyloučené z použití v ochranném pásmu II. stupně povrchového nebo podzemního zdroje vody představují značné riziko pro zdroje pitné vody i v PHO.

Kontrolovaný požadavek 8a/AEO 8:

Má podnikatel používající přípravky na ochranu rostlin nakládání s nimi zabezpečeno odborně způsobilou osobou podle § 86 zákona?

Důvod: Zamezit neodbornému používání přípravků na ochranu rostlin osobami bez odpovídající způsobilosti.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předložení platného osvědčení Státní rostlinolékařské správy o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky vydané podle § 86 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění osobám, které řídí nakládání s přípravky na ochranu rostlin v rámci podnikání a vy-

konávají dohled nad touto činností včetně dohledu nad osobou, která je držitelem osvědčení I. stupně a nakládá s přípravky na OR podle § 86 odst. 1 zákona nebo předložení rozhodnutí Ministerstva zemědělství o uznání odborné kvalifikace příslušníků jiných členských států EU.

Poznámka:

Platnost osvědčení musí být v pětiletých lhůtách obnovována.

Kde můžete získat informace:

§ 86 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění

- Od 1. 7. 2012 je účinný zákon č. 199/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, který ukládá v § 86 zákona, aby fyzická osoba, která v rámci svých profesních činností nakládá s přípravky, byla držitelem osvědčení o odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky na ochranu rostlin s rozdělením do tří stupňů - I., II. a III. stupně.
- Podrobnější informace k problematice odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky najdete na webových stránkách SRS pod odkazem „Odborná způsobilost – Pro veřejnost“:

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/odborna-zpusobilost/pro-verejnost/>

a v Tiskovém servisu – Tiskové zprávy za rok 2012 a 2013

Tisková zpráva - Odborná způsobilost pro zacházení s přípravky na ochranu rostlin od příštího roku nově (14. 8. 2012)

http://eagri.cz/public/web/srs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2012_odborna-zpusobilost-pro-zachazeni-s.html

Tisková zpráva - Přechnodné období po transformaci institutu odborné způsobilosti pro nakládání s přípravky (2. 1. 2013)

http://eagri.cz/public/web/srs/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/x2013_prechodne-obdobi-po-transformaci.html

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 9:

Plní odborně způsobilá osoba povinnosti podle zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění?

Vzhledem k tomu, že povinnosti odborně způsobilé osoby dle § 86 odst. 3 zákona, byly novelou zákona č. 199/2012 Sb. účinného od 1. 7. 2012 zrušeny, nebude tento požadavek CC 8a/AEO9 od 1. 1. 2013 SRS v rámci kontrol CC kontrolovat.

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO 10:

Bylo profesionální zařízení pro aplikaci přípravků používané v rámci podnikání podrobeno kontrolnímu testování podle zákona?

Důvod: Zajistit, aby aplikace přípravků na ochranu rostlin byla prováděna pomocí seřízených a funkčních zařízení pro aplikaci přípravků.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Platný doklad (osvědčení Státní rostlinolékařské správy) o funkční způsobilosti, který se vydává pro zařízení pro aplikaci přípravků na OR (ZAP) v souladu s intervaly kontrolního testování stanovenými vyhláškou č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních

pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin (dále jen „vyhláška o ZAP“). Číslo na osvědčení se

shoduje s číslem na kontrolní nálepce. Doba mezi dvěma kontrolními testováními (KT) nebo mezi uvedením ZAP do provozu (uvedením do provozu se rozumí den porřízení ZAP – datum na účetním dokladu – dodacím listu, faktuře) a prvním KT **nesmí přesáhnout 5 let.**

Po 1. 1. 2020 tato doba nesmí překročit 3 roky. Stále platí povinnost přistavit ZAP

ke KT uvedeného do provozu po opravách nebo úpravách, které mohou ovlivnit aplikaci přípravků, a to před jejich prvním použitím po této opravě nebo úpravě.

Podrobována KT podle zákona musí být od 1. 7. 2012 všechna ZAP, s **výjimkou ručních a zádových ZAP.** Nezáleží tedy již na počtu trysek, případně na způsobu pohonu a používání.

Poznámka:

Osvědčení o funkční způsobilosti ZAP vydávají provozovny kontrolního testování na základě výsledků testování. Kontrolní nálepkou jsou označena všechna ZAP, která prošla pravidelným testováním a jsou funkčně způsobilá k aplikaci přípravků. I v případě nečitelné nálepky, popř. její absence, pokud žadatel předloží osvědčení o funkční způsobilosti ZAP, se bude kontrolované ZAP považovat za splňující požadavky zákona.

Od 1. července 2012 je účinný zákon č. 199/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a také znění příslušných ustanovení tohoto zákona.

Nejviditelnější změnou je změna názvosloví, kdy se pro mechanizační prostředek (aplikační techniku) nově zavádí termín „profesionální zařízení pro aplikaci přípravků“, a to dle § 61 odst. 1 zákona, s účinností od 1. 7. 2012. Povinnost pro subjekty používající dle zákona účinného do 30. 6. 2012 mechanizační prostředek a od 1. 7. 2012 používající k aplikaci přípravku profesionální zařízení pro aplikaci přípravků, a to podrobit toto zařízení kontrolnímu testování podle tohoto zákona (novely zákona) zůstává nezměněna. V novele zákona č. 199/2012 Sb., došlo kromě změny názvosloví i ke změně odkazu na ustanovení zákona, z kterého povinnost vyplývá, a to z původního § 66 odst. 1 a 2 zákona účinného do 30. 6. 2012 na nový odkaz § 61 odst. 1 zákona v návaznosti na § 64 odst. 4 písm. a) zákona účinného od 1. 7. 2012.

Vzhledem k výše uvedenému bylo znění požadavku upraveno tak, aby obsahovalo nově používaný pojem ZAP ze zákona. Bodové hodnocení při zjištění porušení zůstalo beze změn. Dle novely zákona již není od 1. 7. 2012 povinnost uvádět na trh v ČR a používat v rámci podnikání typy ZAP (mechanizační prostředky) zapsané v úředním registru mechanizačních prostředků. Požadavky na nová ZAP řeší tzv. strojní směrnice.

Kde můžete získat informace:

- Novelou zákona č. 199/2012 Sb., došlo ke změně odkazu na ustanovení zákona, z kterého povinnost kontrolního testování vyplývá, a to z původního § 66 odst. 1 a 2 zákona účinného do 30. 6. 2012 na nový odkaz § 61 odst. 1 zákona v návaznosti na § 64 odst. 4 písm. a) zákona účinného od 1. 7. 2012.
- Vyhláška č. 207/2012 Sb., o profesionálních zařízeních pro aplikaci přípravků a o změně vyhlášky č. 384/2011 Sb., o technických zařízeních a o označování dřevěného obalového materiálu a o změně vyhlášky č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin.

MINIMÁLNÍ POŽADAVKY PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN ■ 8a

Vzory kontrolních nálepek: zelená – používaná od roku 2009, žlutá používaná po 1. 7. 2012.

Kontrolovaný požadavek 8a/ AEO I I:

Jsou přípravky na ochranu rostlin uskladněny v originálních obalech podle jejich druhů a odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků?

Důvod: Zamezit možné záměně přípravku na ochranu rostlin s jinou látkou a předejít škodlivému vlivu přípravku na lidské zdraví a životní prostředí.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Předmětem kontroly bude přehledně uložený přípravek ve skladu podle druhu a v originálním obalu, odděleně podle obchodních názvů, aby se předešlo možné záměně přípravků při výdeji ze skladu, dále odděleně sklado-

vání (ve vymezené části skladu nebo regálu) přípravků určených k likvidaci a zda ve skladu s přípravky nejsou skladovány výrobky, které mohou ovlivnit vlastnosti přípravků (barvy, laky, rozpouštědla, ropné výrobky apod.).

Kde můžete získat informace:

- Požadavek je formulován podle § 46 písm. a) bod I a 5 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- V souvislosti se skladováním přípravků na ochranu rostlin **došlo k novele vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby** (dále vyhláška), jejíž navrhované úpravy měla možnost Státní rostlinolékařská správa v roce 2011 připomínkovat. Předkladatelem návrhu novely této vyhlášky bylo Ministerstvo pro místní rozvoj. **Jedná se o vyhlášku č. 20/2012 Sb., ze dne 9. ledna 2012, kterou se mění vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Tato novela vyhlášky je účinná od 1. 2. 2012.** V § 3 písm. f) bod 6 vyhlášky č. 20/2012 Sb., v platném znění je definice pro příruční sklad, která zní: „6. **příruční sklad**, stavba, část stavby nebo oddělená místnost určená pro skladování přípravků a prostředků na ochranu rostlin **o maximální přípustné hmotnosti do 1 000 kg** přípravků a prostředků na ochranu rostlin.“ Tím se opětovně do vyhlášky o technických požadavcích na stavby vrátil tento pojem. V § 53a odst. 1 až 5 vyhlášky jsou upraveny požadavky na stavby pro skladování přípravků a dalších prostředků na ochranu rostlin s kapacitou nad 1 000 kg a v § 53a odst. 6 vyhlášky jsou uvedeny technické požadavky na příruční sklad.

Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin v rámci agroenvironmentálních opatření 8a/ AEO 7: BYLO PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN POSTUPOVÁNO V SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VOD A BYLO DODRŽENO OMEZENÍ PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLINY PAS-MU OCHRANY ZDROJŮ PODZEMNÍCH VOD NEBO VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Pevně stanoveno	x	Použití přípravku do 10 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku od 10,01 % do 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	Použití přípravku nad 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod.	x		
x	3	x	2	8	27	x	20	50

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat

8a/ AEO 8: MÁ PODNIKATEL POUŽÍVAJÍCÍ PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN NAKLÁDÁNÍ S NIMI ZABEZPEČENO ODBORNĚ ZPŮSOBILOU OSOBOU PODLE § 86 ZÁKONA?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno	x	x	
x	x	3	x	x	3	1	x	7

8a/ AEO 10: BYLO PROFESIONÁLNÍ ZAŘÍZENÍ PRO APLIKACI PŘÍPRAVKŮ POUŽÍVANÉ V RÁMCI PODNIKÁNÍ
PODROBENO KONTROLNÍM TESTOVÁNÍ PODLE ZÁKONA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
	10	x	x	Pevně stano- veno	x	x	Pevně stano- veno		x	
	x	x	3	x	x	3	1	x		7

8a/ AEO 11: JSOU PŘÍPRAVKY NA OCHRANU ROSTLIN USKLADNĚNY V ORIGINÁLNÍCH OBALECH PODLE
JEJICH DRUHŮ A ODDĚLENĚ OD JINÝCH VÝROBKŮ A PŘÍPRAVKŮ URČENÝCH K LIKVIDACI JAKO ODPAD
A MIMO DOSAH LÁTEK, KTERÉ BY MOHLY OVLIVNIT VLASTNOSTI SKLADOVANÝCH PŘÍPRAVKŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
	11	x	x	1 druh skladovaného přípravku (podle ob- chod. názvu).	2-5 druhů skladovaných přípravků (podle ob- chod. názvu).	6 a více druhů sklado- vaných přípravků (podle obch. názvu).			x	
	x	x	3	1	2	3	1	x		7

3.2.3. SMR 9: uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh

Hlavní cíl požadavků souvisejících s používáním přípravků na ochranu rostlin (dále jen POR) je snížení rizika ohrožení zdraví lidí, zvířat a rostlin nejen při aplikaci POR, ale také po sklizni ošetřené plodiny, u níž se při nesprávném použití POR zvyšuje pravděpodobnost nadlimitního výskytu reziduí v konečném produktu určeného k potravinářským účelům nebo jako krmivo pro hospodářská zvířata. Nedodržení pokynů k ochraně vod může způsobit znehodnocení podzemního nebo povrchového zdroje pitné vody a v důsledku výskytu reziduí účinných látek použitých POR může poškodit zdraví lidí a zvířat. Pokud bude aplikace POR provedena formou služby a dojde k porušení zákona 326/2004

Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, např. k zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace, bude vedeno správním řízením s tím subjektem, kterému bude prokázáno, že v souvislosti s jeho aplikací byly rostliny na sousedním pozemku zasaženy nebo došlo v souvislosti s aplikací POR k úhynu včel, zvěře, ryb. Před aplikací POR pro hubení hlodavců (rodenticidu) na pozemek subjektu, který si tuto službu objednal, je důležité prokazatelně dohodnout (písemnou formou dohody, smlouvy), kdo zajistí oznámení aplikace POR nejpozději 3 dny předem SRS a oprávněnému uživateli honitby.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří používají přípravky na ochranu rostlin.

Kontroluje: ■ Státní rostlinolékařská správa (SRS)

Kontrolovaný požadavek SMR 9/1: Byl použitý přípravek povolen SRS?

Důvod: Vzhledem k tomu, že nebyl nepovolený (neregistrovaný) přípravek posouzen z hlediska ochrany zdraví Státním zdravotním ústavem (dále jen SZÚ) a SRS z hlediska vlivu na rostliny, životní prostředí a necílové organismy, představuje jeho použití v ochraně rostlin přímé nebezpečí pro zdraví lidí a zvířat, a proto je kontrola používání povolených přípravků SRS jedním z nejdůležitějších požadavků, a to nejen u zemědělců žádajících o dotace.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení těchto dokladů:

1. Dokladů o nákupu přípravků na ochranu rostlin a pomocných prostředků na ochranu rostlin, tzn. dodací listy, faktury.
2. Při kontrole u subjektů, které POR skladují, bude vyžadováno předložení evi-

dence o příjmu a výdeji přípravků na OR (skladová evidence)

3. Evidence používání přípravků na ochranu rostlin.

V rámci kontroly budou inspektoři SRS kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat, zda byly použity v rámci podnikání pouze povolené přípravky.

Poznámka:

Podle čl. 28 odst. 1 Nařízení EP a R č. 1107/2009 se přípravek na ochranu rostlin neuvede na trh ani nepoužije, pokud nebyl v dotyčném členském státě povolen v souladu s tímto nařízením. Účinnost nařízení EP a R č. 1107/2009 je od 14. 6. 2011.

§ 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění

Fyzická nebo právnická osoba, která pěstuje, vyrábí, zpracovává anebo uvádí na trh rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, a vlastník pozemku nebo objektu nebo osoba, která je užívá z jiného právního důvodu, jsou povinni používat k ošetřování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů proti škodlivým organismům pouze přípravky, další prostředky a mechanizační prostředky povolené k používání podle tohoto zákona, a to způsobem, který nepoškozuje okolní porost, zdraví lidí a zvířat a životní prostředí.

Kde můžete získat informace:

- **Článek 28 odst. 1 Nařízení** Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS (dále jen „Nařízení ES“), který nahradil obsahově odpovídající ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platné znění, které bylo novelou zákona o rostlinolékařské péči, a to zákonem č. 245/2011 Sb. změněno. Zákon č. 245/2011 Sb. (tzv. „I. Novela zákona o rostlinolékařské péči“) nabyl účinnosti 1. 9. 2011.
- § 3 odst. 1, písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
- Informace o seznamu registrovaných resp. povolených přípravků je možné získat na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> - on-line v Registru přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na ochranu rostlin, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek SRS do PC.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/2:

Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?

Důvod: Použitím přípravku v rozporu s návodem k použití uvedeného na obalu přípravku může být přímo ohroženo zdraví lidí a zvířat. Tzn., použití přípravku k ochraně plodiny, pro kterou nebylo v rámci žádosti o povolení (dříve používaný termín „registraci“), re-registraci nebo žádosti o rozšířené použití POR požádáno a nebylo použito do této plodiny posouzeno z hlediska maximálních limitů reziduí v konečném produktu a další hodnocení z hlediska ochrany zdraví lidí a zvířat, je toto použití POR rizikové.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude inspektor SRS zjišťovat, zda byl aplikovaný přípravek použit v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu, tzn. v povoleném rozsahu použití (plodina – škodlivý organismus).

Při kontrole bude požadováno předložení shodných dokladů uvedených u požadavku SMR 9/1 pod body 1 až 3.

V rámci kontroly budou inspektoři SRS kontrolovat záznamy (evidence) o aplikovaných přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat a namátkovou kontrolou návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR ověřovat, zda byly použity v rámci podnikání přípravky v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému ŠO (škůdce, choroba, plevele, jiný účel). Při kontrole budou inspektoři využívat také informací z povolení (dříve pojem „rozhodnutí o registraci POR“) kontrolovaných POR.

UVÁDĚNÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN NA TRH – SMR 9

Poznámka: Čl. 55 Nařízení ES - Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení. Musí být rovněž v souladu se směrnicí 2009/128/ES, a zejména s obecnými zásadami integrované ochrany rostlin uvedenými v článku 14 a v příloze III uvedené směrnice, která se použije nejpozději ode dne 1. ledna 2014.

Podle § 49 odst. 1 zákona nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákonem s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009, **ustanovení § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.**
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků je možné získat na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> - on-line „Registr přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na OR, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek SRS do PC. V „Registru POR“ na webu SRS je možné dohledat, zda je SRS povoleno rozšíření použití dle § 37 zákona nebo je povoleno Nařízením SRS o rozšíření povolení pro menšinová použití, která jsou vyvěšována na úřední desce SRS nebo lze také tato Nařízení SRS dohledat prostřednictvím „Registru POR“ po zadání do řádku držitele povolení %Státní rostlinolékařská správa% - v dodatečných informacích pak najdete příslušné Nařízení SRS.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha řepky ozimé byl z celkové výměry 150 ha osevní plochy použit přípravek, který není do této plodiny povolen. To znamená, že na 23,3 % osevní plochy plodiny byla provedena nepovolená aplikace.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno nepovolené použití POR, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které tuto nepovolenou aplikaci prokazují. Bude-li v evidenci používání POR uvedena aplikace registrovaného resp. povoleného POR, který však byl použit do nepovolené plodiny, bude vyhodnocen tento požadavek z hlediska jeho rozsahu, trvalosti a závažnosti, a to podle toho na jakém % výměry osevní plochy plodiny byla tato nepovolená aplikace provedena.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/3:

Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?

Důvod: Použitím přípravku v dávce, která přesahuje nejvyšší povolenou dávku, je ohroženo nejen zdraví lidí, zvířat, ale také životní prostředí. Zvyšuje se riziko fytotoxicity, odrudové citlivosti a další účinky na rostliny nebo rostlinné produkty.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude inspektor SRS zjišťovat, zda byl aplikovaný přípravek použit v souladu s návodem k použití POR, a to k ochraně povolené plodiny proti škodlivému organismu v dávce, která nesmí překročit nejvyšší povolenou dávku stanovenou v povolení.

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR.

V rámci kontroly budou inspektoři SRS kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných

přípravcích s využitím informací z dokladů o nákupu přípravků a skladové evidence zjišťovat a namátkovou kontrolou návodu k použití (etikety) skladovaných balení POR ověřovat, zda byly použity v rámci podnikání přípravky v povoleném rozsahu použití, tzn. do povolené plodiny proti danému ŠO (škůdce, choroba, plevele, jiný účel) v povolené rozsahu dávkování, které nesmí překročit nejvyšší povolenou dávku. Při kontrole budou inspektoři využívat také informací z povolení kontrolovaných POR.

Poznámka: Čl. 55 Nařízení ES - Přípravky na ochranu rostlin se používají náležitým způsobem. Náležité použití zahrnuje uplatnění zásad správné praxe v ochraně rostlin a dodržení podmínek stanovených podle článku 31 a uvedených na označení. Musí být rovněž v souladu se směrnicí 2009/128/ES, a zejména s obecnými zásadami integrované ochrany rostlin uvedenými v článku 14 a v příloze III uvedené směrnice, která se použije nejpozději ode dne 1. ledna 2014.

Podle § 49 odst. 1 zákona nesmí být používány přípravky v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie a tímto zákone s výjimkou rozšířeného povolení nebo použití pro účely výzkumu a vývoje nebo zkoušení. Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho o kolik % byla povolená dávka překročena.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009, § 49 odst. 1 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Informace o povoleném rozsahu použití přípravků a dávkování je možné získat na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> - on-line „Registr přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru včetně seznamu souběžných přípravků povolených SRS nebo v tištěné formě ve věstníku – seznamu povolených POR a pomocných prostředků na OR, který je možno si stáhnout v elektronické podobě ve formátu pdf z webových stránek SRS do PC.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Ze tří použitých přípravků na ochranu rostlin do máku setého v dávce, která překročila nejvyšší povolenou dávku, byl použit jeden přípravek, u kterého byla překročena nejvyšší povolená dávka o 100 %, což bylo největší překročení povolené dávky ze tří použitých přípravků.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/4:

Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?

Důvod: Použití přípravku v rozporu s pokyny k ochraně vod, tzn. použití přípravku, který je v rámci registrace klasifikován jako vyloučen z použití v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje (OPVZ) na pozemku nacházejícím se v ochranném pásmu zdroje podzemních vod nebo vodárenských nádrží, může způsobit znehodnocení zdroje pitné vody a poškodit zdraví lidí i zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR. Kontrolou evidence používání POR bude hodnoceno, zda nebyly použity přípravky, jejichž použití je v návodu nebo na etiketě vyloučeno z použití v pásmech ochrany vod. Kontrolou vybraných pozemků (půdních bloků – PB) nacházejících se v ochranných pásmech podzemních vod nebo vodárenských nádrží bude kontrolován stav porostů s ohle-

dem na POR vykázané v evidenci používání POR (stav plevelných rostlin v ochranném pásmu po aplikaci herbicidu a stav chorob nebo živočišných škůdců po aplikaci fungicidu nebo insekticidu).

Pokud subjekt hospodaří v OPVZ, inspektor SRS se seznámí se zákresy OPVZ a kontrolou záznamů (evidence) o aplikovaných POR ověří, zda na pozemcích v 2. stupni OPVZ nebyly použity přípravky, které mají omezení v používání v 2. stupni OPVZ.

Upřesnění postupu SRS při kontrolách CC v roce 2013:

Postup při kontrole plnění požadavku SMR 9/4 je totožný s postupem kontroly požadavku 8a/AEO 7. Více informací naleznete v kapitole 3.2.2. – požadavky 8a/AEO 7.

Kde můžete získat informace:

- **Článek 55 Nařízení ES** s účinností od 14. 6. 2011, § 49 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů v provedení dle § 13 odst. 1, 5, 6, 7 vyhlášky č. 327/2012 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- Využití seznamu POR s omezením použití v ochranných pásmech vodních zdrojů na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> - on-line „Registr přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru, výběr dle omezení pro použití – výběr z předdefinovaných filtrů např. zatrhnout „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody - vyfiltrování seznamu přípravků s omezením v použití v OPVZ nebo zadání konkrétního názvu POR a zadat „Vyhledat“, pak kliknout na podtržený název a dále pak záložku „Hodnocené údaje“, kde je informace o klasifikaci daného POR z hlediska OPVZ.
- **Od roku 2012 je možné využít v on-line „Registru přípravků“ nový výběr z předdefinovatelných filtrů, a to:**
I. V případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO podzemního zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z OP II. st. podzemního zdroje vody, (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“

a současně se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se zadá Vyhledat)

nebo

2. V případě hospodaření na pozemcích nacházejících se v OPVZ nebo PHO povrchového zdroje vody lze vyfiltrovat POR vyloučené pouze z OP II. st. povrchové zdroje vody (ve výběru z předdefinovaných filtrů se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody“ a současně se zatrhne řádek „Přípravek je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů povrchové vody“ a potvrdí se zadání a následně lze ve filtru upřesnit výběr v řádku plodina a typ přípravku podle biologické funkce např. se zvolí herbicid a na závěr se zadá Vyhledat).

- Na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> naleznete také vedle informací ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Na 35 ha pšenice ozimé (23,3 % z celkové výměry zemědělské půdy v OPVZ - 150 ha) byl použit přípravek (např. Mustang), který je vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Pokud bude při kontrole evidence používání přípravků zjištěno, že byl použit POR v II. stupni ochranného pásma vodního zdroje, i když je tento POR vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO), pořídí inspektor fotodokumentaci příslušných dokladů, které toto prokazují. Porušení bude vyhodnoceno z hlediska jeho rozsahu a závažnosti, a to podle toho kolik % z celkové obhospodařované výměry zemědělské půdy v OPVZ bylo ošetřeno POR, který je vyloučen z použití v II. stupni OPVZ (PHO).

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost – střední, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/5:

Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?

Důvod: Zamezit úhynům včel, zvěře, ryb a dalších vodních organismů v důsledku nedodržení opatření k ochraně včel, zvěře a vodních organismů uvedených v návodu k použití a stanovných v § 51 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění a vyhlášce č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, v platném znění. **Vyhláškou č. 327/2012 Sb., ze dne 21. září 2012 došlo s účinností od 1. listopadu 2012 ke zrušení vyhlášky č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů - včetně její novely vyhl. č. 33/2012 Sb.).**

UVÁDĚNÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN NA TRH – SMR 9

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud bude řešen případ konkrétního úhynu včel, zvěře a vodních organismů v souvislosti s použitím přípravku na ochranu rostlin a kontrolovanému subjektu bude v rámci správního řízení prokázáno nedodržení opatření k jejich ochraně, bude toto zjištění uvedeno v protokole z plánované kontroly CC včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly. Prokázaný úhyn včel, zvěře a vodních organismů bude hodnocen jako porušení požadavků kontroly podmíněnosti i v případě zjištění v rámci konání kontroly pouze předpisů národní legislativy nebo kontroly konané na podnět třetí osoby. Při kontrole bude požadováno předložení záznamů (evidence) o aplikovaných POR,

ve které se inspektoři SRS zaměří na přípravky klasifikované jako nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely a suchozemské obratlovce. Zjistí-li v rámci této kontroly nedodržení oznamovací povinnosti pro přípravky k hubení hlodavců (rodenticidy) nebo další povinnosti vyplývajících z § 51 zákona a prováděcí vyhlášky č. 327/2012 Sb., uvedou tato zjištění do protokolu o kontrole.

V rámci správního řízení a prokazování porušení zákona využívá SRS jako jeden z hlavních podkladů laboratorní výsledky vzorků uhynulých včel a rostlin ošetřených POR odebraných pracovníky Krajské veterinární správy (KVS). Odběru vzorků předchází místní šetření KVS a SRS a na jeho základě je vyhodnocena souvislost aplikace přípravku na ochranu rostlin s úhynem včel.

Poznámka: Kontrolou tohoto požadavku bude SRS ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR bylo postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu.

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009
- § 49 odst. 1 písm. a) zákona, § 49 odst. 6 zákona a § 51 zákona č. 326/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 3, 4, 5, 11, 12 vyhlášky č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin, v platném znění.
- Využití seznamu POR na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> on-line „Registr přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru, výběr dle omezení pro použití (vyfiltrování seznamu přípravků z hlediska rizika pro suchozemské obratlovce a/nebo včely) nebo zadání konkrétního názvu POR a dát vyhledat, pak kliknout na podtržený název a dále pak záložku hodnocené údaje a získáte informaci o klasifikaci daného POR.
- Na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> naleznete také vedle informací ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Místním šetřením a následným správním řízením byl prokázán kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR úhyn 4 a více včelstev.

Hodnocení porušení: rozsah - střední , závažnost – velká, porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 9/6:

Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace?

Důvod: Zamezit zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se provádí aplikace, a to v důsledku nedodržení pokynů uvedených v návodu k použití.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud v daném roce SRS bude řešit konkrétní případ zasažení necílových rostlin na pozemku v souvislosti s aplikací POR na sousedním pozemku a kontrolovanému subjektu bylo v rámci správního řízení prokázáno porušení § 49 odst. 1 písm. b) zákona, bude

toto zjištění uvedeno v protokolech z plánovaných kontrol CC u tohoto hodnoceného požadavku SMR 9/6 včetně odkazu na zápis z místního šetření a protokol z národní kontroly. Jako porušení požadavků kontroly podmíněnosti bude hodnoceno i prokázané zasažení necílových rostlin na sousedním pozemku zjištěné v rámci národní kontroly.

Poznámka:

Kontrolou tohoto požadavku bude SRS ověřovat pouze to, zda při aplikaci přípravku na OR nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek, na němž se prováděla aplikace. Nejčastěji se jedná o zasažení rostlin herbicidy s účinnou látkou glyphosate (např. Roundup Klasik, Glyfogan 480 SL, Barclay Gallup Hi-Aktiv atd.), diquat-dibromid (Reglone) a 2,4-D, florasulam (Mustang).

Kde můžete získat informace:

- Článek 55 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1107/2009
- Ustanovení § 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění.
- Využití seznamu POR na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> on-line „Registr přípravků na ochranu rostlin, vyhledávání v registru, vyfiltrování informací o POR před plánovanou aplikací z hlediska jeho potencionálního rizika pro necílové rostliny a pro následně ošetřované plodiny z důvodu nedostatečně vyčištěného zařízení pro aplikaci. Informace zde uvedené jsou nezávazné. Uživatel je povinen se řídit návodem k použití na obalu přípravku nebo dalšího prostředku na OR.
- Na webových stránkách SRS <http://eagri.cz/public/web/srs/portal/> naleznete také vedle informací ke klasifikaci protiúletových opatření používaných při aplikaci přípravků na ochranu rostlin a tabulky zkrácení ochranných vzdáleností, tabulky protiúletových tříd zařízení k aplikaci přípravků a příklad zkrácení ochranné vzdálenosti.

Příklad z praxe: Místním šetřením a následným správním řízením byl prokázán kontrolovanému subjektu v souvislosti s aplikací POR souvislý pásový úlet postřikové kapaliny a poškození rostlin na sousedícím pozemku.

Hodnocení porušení: rozsah - střední, závažnost - velká, porušení trvalého charakteru.

Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh SMR 9/1: BYL POUŽITÝ PŘÍPRAVEK POVOLEN SRS?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
x	x	Pevně stanovené	x	x	Pevně stanovené	x			
x	x	10	x	x	10	x	10	30	

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat.

SMR 9/2: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT K OCHRANĚ PLODINY PROTI ŠKODLIVÉMU ORGANISMU V SOULADU S ÚDAJI, JIMIŽ JE OZNAČEN NA OBALU?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
x	Pevně stanoveno	x	Nedodržení povoleného použití POR do 10% výměry osevní plochy plodiny/kultury	Nedodržení povoleného použití POR od 10,01 do 30% výměry osevní plochy plodiny/kultury	Nedodržení povoleného použití POR nad 30 % a více výměry osevní plochy plodiny/kultury	x			
x	6	x	4	7	8	x	8	22	

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.

SMR 9/3: BYL APLIKOVANÝ PŘÍPRAVEK POUŽIT V MNOŽSTVÍ, KTERÉ NEPŘESÁHLO NEJVYŠŠÍ POVOLENOU DÁVKU?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Pevně stanoveno	x	Překročení povolené dávky od 1 do 10 %	Překročení povolené dávky od 10,01 do 30 %	Překročení povolené dávky nad 30 % a více	x		
x	6	x	4	7	8	x	8	22
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.								

SMR 9/4: BYLO PŘI APLIKACI PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN POSTUPOVÁNO V SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VOD A BYLO DODRŽENO OMEZENÍ PRO POUŽITÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLINY PÁSMU OCHRANY ZDROJŮ PODZEMNÍCH VOD NEBO VODÁRENSKÝCH NÁDRŽÍ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Pevně stanoveno		Použití přípravku do 10 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod	Použití přípravku od 10,01 % do 25 % obhospodařované plochy ochranného pásma vod	Použití přípravku nad 25 % a více obhospodařované plochy ochranného pásma vod	x		
x	10	x	2	10	32	x	40	82
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.								

UVÁDĚNÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN NA TRH – SMR 9

SMR 9/5: BYLO PŘÍAPLIKACI PŘÍPRAVKU POSTUPOVÁNOV SOULADU S POKYNY K OCHRANĚ VČEL, ZVĚŘE A VODNÍCH ORGANISMŮ TAK, ABY NEDOŠLO K JEJICH ÚHYNŮ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Pevně stanoveno	x	x	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 3 a méně včelstev, nebo otravy 3 a méně ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů	Místním šetřením bylo prokázáno poškození 4 a více včelstev nebo otravy 4 a více ks suchozemských obratlovců nebo vodních organismů	x	Poškozená včelstva nebo suchozemští obratlovci nebo vodní organismy uhybnuli	
x	6	x	x	7	8	x	8	22

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.

SMR 9/6: BYL PŘÍPRAVEK APLIKOVÁN TAK, ABY NEDOŠLO K PROKAZATELNÉMU ZASAŽENÍ ROSTLIN MIMO POZEMEK, NA NĚMŽ SE PROVÁDĚLA APLIKACE?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Pevně stanoveno	x	x	Místním šetřením byl prokázán ojedinělý okrajový úlet postríkové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB	Místním šetřením byl prokázán souvislý pásový úlet postríkové jichy a poškození rostlin na sousedících pozemcích/PB	x		
x	6	x	x	7	8	x	8	22

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení porušení střední nebo velké závažnosti.

3.2.4. SMR 10: zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat

Záměrem vybraných požadavků je kontrola nad používáním zakázaných látek nebo nad jejich používáním nepovoleným způsobem v chovech zvířat a tím omezení bezprostředního ohrožení bezpečnosti potravin. Kontrolováno je, zda nedochází k přechovávání

zakázaných látek nebo přípravků, jejichž přechovávání představuje velké riziko možného použití. Při použití zakázaných látek povoleným způsobem v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: ■ Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)

Kontrolovaný požadavek SMR 10/1:

Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?

Důvod: Používání zakázaných látek nebo jejich používání nepovoleným způsobem (u látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem) ohrožuje bezprostředně bezpečnost potravin a nemůže být tolerováno.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor příslušné dozorové organizace bude provádět kontrolu

■ dokladů o nákupu léčiv

- záznamů o používání léčiv
- prostor pro skladování léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázaná léčiva skladována.

Poznámka:

Některé látky jsou k používání u zvířat zakázány z důvodů jejich toxicity pro zvířata nebo z důvodu toxicity jejich reziduí, které zůstávají následně v potravinách živočišného původu pro člověka. U hospodářských zvířat lze používat pouze látky, pro něž byly posouzeny a stanoveny maximální reziduální limity. Používáním registrovaných veterinárních léčiv v souladu s podmínkami jejich registrace a podle pokynů veterinárního lékaře nemůže dojít k porušení tohoto požadavku.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Používání zakázaných látek: Při kontrole bylo zjištěno používání chloramfenikolu v hospodářství, a to i lékovek, které byly mnoho let po uplynutí doby jejich použitelnosti, čímž došlo k bezprostřednímu ohrožení zdraví a života zvířat a následně člověka reziduí v živočišných potravinách.

Hodnocení: Použití bylo zjištěno u 5 zvířat v chovu tj. do 5% - rozsah-střední, závažnost - velká, porušení trvalé.

ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ NĚKTERÝCH LÁTEK S HORMONÁLNÍM A TYREOSTATICKÝM ÚČINKEM – SMR 10

Kontrolovaný požadavek SMR 10/2:

Nejsou v hospodářství přechovávány a vlastněny zakázané látky nebo přípravky?

Důvod: Přechovávání zakázaných látek nebo přípravků představuje velké riziko jejich možného použití a s ohledem na nebezpečnost těchto látek není přípustné, aby chovatel skladoval ve svých prostorách zakázané látky nebo přípravky. V reprodukčních chovech, kde je použití látek s estrogením, gestagením či androgením účinkem povoleno, jejich množství musí odpovídat počtu ošetřovaných zvířat.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor příslušné dozorové organizace bude provádět kontrolu prostor pro sklado-

vání léčiv a přilehlých prostor nebo prostor podezřelých, kde by mohla být zakázána léčiva skladována.

Poznámka:

U chovatelů, kteří se chovem hospodářských zvířat zabývají několik desetiletí, je možné, že existují historické zásoby léčiv s obsahem zakázaných látek z doby, kdy daná omezení nebyla zavedena. Použití léčivých přípravků s prošlou expirací, které obsahují zakázané látky je ohrožením bezpečnosti potravin živočišného původu i bezprostředním ohrožením života a zdraví zvířat.

PŘÍKLAD Z PRAXE: U chovatele byly zajištěny přípravky s obsahem zakázaných látek vyrobených více než před deseti lety, pocházející z doby, kdy takové látky bylo možné při léčbě hospodářských zvířat používat.

Hodnocení: Vzhledem k tomu, že v hospodářství, kde se zakázané látky nesmějí vyskytovat, bylo zjištěno přechovávání zakázaných látek, jedná se o rozsah – velký, závažnost velkou, porušení trvalé.

Hodnocení trvalosti u kontrolovaného požadavku SMR 10/2:

Hodnocení porušení jako neodstranitelné (trvalost „ano“) se týká hospodářství, kde tyto zakázané látky se nesmějí vyskytovat, jako odstranitelné (trvalost „ne“) pak hospodářství, kde se estrogení a gestagení a androgení látky mohou používat, ale množství neodpovídá počtu zvířat a účelu ošetření během příštích tří-čtyř týdnů (doba, pro niž může veterinář léčiva vydat chovateli nebo pro něj napsat na toto množství veterinární předpis).

Kontrolní požadavek SMR 10/3:

Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek v souladu s právními předpisy?

Důvod: V případě některých látek (např. hormonální látky s estrogením, gestagením či androgením účinkem) je povoleno jejich použití u hospodářských zvířat v přesně stanovených důvodech, v takových případech je však potřeba striktně dodržovat stanovené ochranné lhůty.

ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ NĚKTERÝCH LÁTEK S HORMONÁLNÍM A TYREOSTATICKÝM ÚČINKEM – SMR 10

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem nebo veterinárním lékařem. Tyto údaje jsou stanoveny v § 7 (§8) vyhlášky č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče. Záznamy vedené chovatelem, který jako podnikatel chová hospodářská zvířata, která produkují živočišné produkty určené k výživě člověka, o použití léčivého přípravku, jehož výdej je vázán na lékařský předpis, obsahují

- a) název použitého léčivého přípravku, popřípadě i šarži, je-li na léčivém přípravku uvedena,
- b) datum použití léčivého přípravku,
- c) druh a kategorii zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- d) počet a identifikaci zvířat, pro která byl léčivý přípravek použit,
- e) důvod použití léčivého přípravku,
- f) dávku, popřípadě množství použitého léčivého přípravku,
- g) stanovenou ochrannou lhůtu podle § 3 odst. 2 zákona,
- h) identifikaci hospodářství⁴), kde byl léčivý přípravek použit.

Poznámka:

Jedná se především o použití látek s estrogenním, gestagenním či androgenním účinkem např. v rozmnožovacích chovech. Zvíře ošetřené v rámci řízení reprodukce hormonálním přípravkem není možné odeslat v případě jeho např. zranění na jatka před uplynutím ochranné lhůty. Vedení evidence léčení je možné přímo ve webové aplikaci Portál farmáře v části Registr zvířat.

Kontrolní požadavek SMR 10/4:

Jsou dodržována omezení v souvislosti s použitím zakázaných látek v souladu s právními předpisy?

Důvod: Při použití zakázaných látek povoleným způsobem (látky s estrogenním, gestagenním či androgenním účinkem) v případech, které legislativa umožňuje, musí být dodržována omezení, garantující jejich správné a oprávněné použití a vedeny příslušné záznamy pro možnost následného ověření, že byly splněny podmínky stanovené legislativou v zájmu ochrany spotřebitele.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při kontrole bude požadováno předložení záznamů o používání léčiv vedených chovatelem.

Poznámka:

Směrnice Rady č. 96/22/ES striktně vymezuje případy, ve kterých je možné použít zakázané látky, především v případech řízení reprodukce zvířat. Při tomto použití však musí být pečlivě vedeny příslušné záznamy, náležitě identifikována zvířata, dodržována omezení ve vztahu k osobě, která přípravek aplikuje, vždy s vědomím ošetřujícího veterinárního lékaře.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Hormonální přípravky byly používány bez vědomí veterináře, nebyly vedeny záznamy umožňující identifikaci zvířete, bez informací o množství a názvu léčiva a osobě, která přípravek aplikovala.

Hodnocení: Použití hormonálních látek se týkalo 30 zvířat z 200 chovaných tj. 15% - rozsah velký, závažnost velká, porušení trvalé.

Kde můžete získat informace:

- Požadavky jsou vedeny v národní legislativě zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změnách některých souvisejících zákonů, v platném znění a vyhláškou č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, v platném znění.
- Nařízení Komise (EU) č. 37/2010 ze dne 22. prosince 2009 o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu.
- Omezení v souvislosti s legálním použitím zakázaných látek jsou stanovena ve vyhlášce č. 291/2003 Sb., § 5 a 6.

Zákaz používání některých látek s hormonálním a tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat SMR 10/1: JE DODRŽOVÁN ZÁKAZ PODÁVAT ZVÍŘATŮM PRODUKUCÍM POTRAVINY ZAKÁZANÉ LÁTKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
	Jediné zvíře ošetřené v chovu	Do 5% ošetřených zvířat v chovu	Nad 5% ošetřených zvířat v chovu		x	x	Pevně stanoveno	x		
2	5	10	x	x	10	x	x	10	30	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy										

SMR 10/2: NEJSOU V HOSPODÁŘSTVÍ PŘECHOVÁVÁNY A VLASTNĚNY ZAKÁZANÉ LÁTKY NEBO PŘÍPRAVKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagenním či androgenním účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, vyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými zá-	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagenním či androgenním účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, vyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými zá-	Množství přípravků s obsahem látek s estrogením, gestagenním či androgenním účinkem, v chovech zvířat, u kterých mohou být takové přípravky podávány, vyšuje dávky pro ošetření daných zvířat v rámci příslušné léčebné kúry doložené úplnými zá-	Velký	Malá	Střední	Velká	x	x	Pevně stanoveno
2	5	8	x	x	10	x	x	8	26	

SMR 10/3: JSOU DODRŽOVÁNY OCHRANNÉ LHŮTY V PŘÍPADĚ LEGÁLNÍHO OŠETŘENÍ PŘÍPRAVKEM S OBSAHEM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	Do 1% ošetřených zvířat v chovu	Od 1% do 10% ošetřených zvířat v chovu	Nad 10% ošetřených zvířat v chovu	x	x	Pevně stanoveno	x		
	2	4	6	x	x	8	x	5	19
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 10/4: JSOU DODRŽOVÁNA OMEZENÍ V SOUVISLOSTI S LEGÁLNÍM POUŽITÍM ZAKÁZANÝCH LÁTEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
4	Do 1% zvířat v chovu, jichž se problém týká	Od 1% do 10% zvířat v chovu, jichž se problém týká	Nad 10% zvířat v chovu, jichž se problém týká	Neúplné vedení záznamů, záznamy nedostupné na místě	Aplikace přípravků zootechnikem v případě aplikace vyžadující veterináře (článek 4), nebo nedostatečná identifikace zvířat	Ošetření bez vědomí veterináře, nebo absen- ce záznamů	x		
	1	3	5	1	3	5	x	5	15

3.2.5. SMR I I: zásady a požadavky potravinového práva

Dosažení vysoké úrovně ochrany lidského života a zdraví je jedním ze základních cílů potravinového práva.

Cílem zavedení těchto požadavků je zajištění bezpečnosti potravin a krmiv dle zásad potravinového práva, například zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné pro lidské zdraví, při uvádění krmiva na trh zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat nebo dodržování pravidel pro používání doplňkových látek, léčivých přípravků u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí.

Zásady a požadavky potravinového práva stanoví nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Požadavky jsou prováděny zejména prostřednictvím navazujících nařízení:

- nařízením (EHS) č. 2377/90, kterým se stanoví postup Společenství pro stanovení maximálních limitů reziduí veterinárních léčivých přípravků v potravinách živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 852/2004, o hygieně potravin;
- nařízením (ES) č. 853/2004, kterým se stanoví zvláštní hygienická pravidla pro potraviny živočišného původu;
- nařízením (ES) č. 183/2005, kterým se stanoví požadavky na hygienu krmiv;
- nařízením (ES) č. 396/2005, o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu a o změně směrnice Rady 91/414/EHS.

Všechna uvedená nařízení ES jsou přímo aplikovatelná a není tedy nutné jejich transponování do národních právních předpisů. Jimi dané požadavky jsou přímo závazné.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří jsou provozovateli potravinářského podniku (PPP) nebo provozovateli krmivářského podniku nebo provozovateli podniku živočišné výroby.

Kontroluje: ■ Na kontrole požadavků se podílí 3 dozorové organizace, každá v rámci své kompetence: Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) v oblasti kontrol provozovatelů potravinářských podniků (SMR 11/1 – 7), Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) v oblasti kontrol krmivářských podniků (SMR 11/8 – 11) a Státní veterinární správa (SVS) v oblasti kontrol živočišné produkce (SMR 11/12 – 18).

Provozovatelé potravinářských podniků

Definice:

„potravinou“ se rozumí jakákoli látka nebo výrobek, zpracované, částečně zpracované nebo nezpracované, které jsou určeny ke konzumaci člověkem nebo u nichž lze důvodně předpokládat, že je člověk bude konzumovat. Rostliny před sklizní se za potraviny nepovažují (čl. 2 nařízení 178/2002)

- „potravinovým právem“ se rozumí právní a správní předpisy použitelné ve Společenství nebo na vnitrostátní úrovni pro potraviny obecně, a zejména pro bezpeč-

nost potravin; vztahuje se na všechny fáze výroby, zpracování a distribuce potravin a rovněž krmiv, která jsou vyrobena pro zvířata určená k produkci potravin nebo kterými se tato zvířata krmí (článek 3 odst. 1 nařízení 178/2002).

- „potravinářským podnikem“ se rozumí veřejný nebo soukromý podnik, ziskový nebo neziskový, který vykonává činnost související s jakoukoli fází výroby, zpracování a distribuce potravin (čl. 2 odst. 2 nařízení 178/2002)

- „provozovatelem potravinářského podniku“ je fyzická nebo právnická osoba odpovědná za plnění požadavků potravinového práva v potravinářském podniku, který řídí (čl. 2 odst. 3 nařízení 178/2002)
- „fázezi výroby, zpracování a distribuce“ se rozumí jakákoli fáze včetně dovozu od prvovýroby potravin až po jejich skladování, přepravu, prodej nebo dodání konečnému spotřebiteli (článek 3 odst. 16 nařízení 178/2002).
- „prvovýroba“ je definována jako chov zvířat nebo pěstování plodin, včetně sklizně, dojení a chovu zvířat určených k produkci potravin před porážkou. Rovněž zahrnuje lov zvířat, rybolov a sběr volně rostoucích plodů (článek 3 odst. 17 nařízení 178/2002).
- „kompetence SZPI“ – inspekce u fyzických a právnických osob kontroluje zemědělské výrobky a potraviny dle § 16 zákona č. 110/1997 Sb..

Kontrolovaný požadavek SMR II/1:

Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?

Důvod: Zamezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda provozovatel potravinářského podniku (PPP) neuvádí nebo neuvádí do oběhu potraviny jiné než bezpečné. Za bezpečnou potraviny se považuje taková potravina, která není škodlivá pro zdraví a není nevhodná k lidské spotřebě. Potravina škodlivá pro zdraví vykazuje nepříznivé, případně kumulativní toxické účinky na lidské zdraví. Potravina není vhodná k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu kažení, hniloby nebo rozkladu.

V rámci kontroly odebere inspektor vzorky a bude laboratorními rozbory ověřovat, zda potraviny určené k uvedení na trh neobsahovaly nebo neobsahují některou kontaminující látku uvedenou v příloze nařízení Komise (ES) č. 178/2006 v množství, jež přesahuje maximální limit stanovený přílohou a zda neobsahují rezidua pesticidů vyšší než maximální reziduální limity stanovené v přílohách nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Vzorek jablek Jonagold-Red o velikosti šarže 104 kg nevyhověl požadavkům uvedeným v článku 14, bod 2, písm. b) nařízení EP a Rady (ES) č. 178/2002, jelikož laboratorní rozbor prokázal přítomnost cizorodé látky fenitrothion v množství 0,021 mg/kg (MLR 0,01 mg/kg). Potravina nebyla tudíž bezpečná, protože nebyla vhodná k lidské spotřebě (z důvodu kontaminace cizorodou látkou).

Při projednání výsledků rozborů bylo fyzickou kontrolou ve skladě zjištěno, že kontrolovaná osoba již neskladovala nevyhovující šarži potraviny jablka Jonagold-Red. Dle sdělení kontrolované osoby nebyla potravina jablka Jonagold-Red z tohoto skladu dodána žádnému stravovacímu zařízení ani nebyla vyvezena mimo území ČR. Veškerý prodej byl skutečně drobným odběratelům a 78 kg bylo zlikvidováno.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Analytické stanovení reziduí pesticidů

Kontrolovaný požadavek SMR I I/2:

Je potravinu prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísňě viditelné pouhým okem?

Důvod: Zmezit uvádění na trh potravin, které nejsou bezpečné z hlediska lidského zdraví

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda PPP neuvádí nebo neuvedl do oběhu potravinu jiné než bezpečné. Za bezpečnou potravinu se považuje taková potravinu, která není škodlivá pro zdraví a není nevhodná k lidské spotřebě. Potravinu škodlivá pro zdraví vykazuje nepříznivé, případně kumulativní toxické

účinky na lidské zdraví. Potravinu není vhodná k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami nebo z důvodu kažení, hniloby nebo rozkladu. Kontrolní úřad případně odebere vzorek na ověření přítomnosti toxinů plísní nebo bakteriální kontaminace potravinu.

Poznámka:

Požadavky na bezpečnost potravinu jsou uvedeny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 14 odst. 5. Přítomnost či překročení limitů např. pro salmonely a listerie jsou hodnoceny dle nařízení Komise (ES) č. 2073/2005.

Plíseň rodu *Aspergillus* na kukuřici (autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.)

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole byl odebrán vzorek žita šarže 21,2 t na stanovení ochratoxinu A. Uvedený vzorek na základě výsledků laboratorních analýz nevyhověl požadavkům stanoveným v oddílu 2 přílohy k nařízení Komise (ES) č. 1881/2006, kde je stanoven limit pro ochratoxin 5,0 µg/kg. Laboratorním rozbohem bylo zjištěno 11,4 µg/kg. Kontrolovaná osoba tím, že uvedla žito na trh, porušila ustanovení čl. 14 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, v platném znění, neboť potravina podle výše citovaného článku nesmí být uvedena na trh není-li bezpečná. Při projednání protokolu bylo zjištěno, že kontrolovaná šarže žita se již nenachází na provozovně, podle předložených dokladů byla vyexpedována, potravinářské žito pro mletí žitné mouky na provozovně již pochází od jiných prvovýrobců, než pocházela šarže, ze které byl odebrán nevyhovující vzorek. Kontrolované osobě bylo sice uloženo opatření informovat odběratele žita o výsledku rozboru vzorku, ale vzhledem k tomu, že potravinářské žito pro mletí žitné mouky se mísí s šaržemi i od jiných prvovýrobců a následným opatřením nebylo možno příslušnou šarži stáhnout z oběhu, proto byl kvalifikován trvalý účinek tohoto porušení.

Hodnocení: Vzhledem k velikosti šarže byl rozsah kvalifikován jako velký a závažnost střední (s ohledem na překročení stanoveného limitu pro ochratoxin A) a s odstranitelným účinkem.

Kontrolovaný požadavek SMR 11/3:

Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?

Důvod: Splnění požadavků potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda potraviny ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce splňují požadavky potravinového práva. Potravinovým právem se rozumí soubor právních norem, které stanovují požadavky na potraviny. Provozovatelé potravinářských podniků musí mít zavedený systém sledování skutečnosti, zda během výroby nedochází

k ohrožení bezpečnosti potravin a surovin, především pokud jde o kontaminaci cizorodými látkami, kontaminaci způsobenou zvířaty a škůdci.

Kontrolní orgán dále ověří, zda PPP přijal vhodná opatření k tomu, aby skladoval odpady a nebezpečné látky a manipuloval s nimi tak, aby nedošlo ke kontaminaci potravin a zda přihlíží k výsledkům laboratorních rozborů.

Poznámka:

Povinnost PPP je uvedena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002, čl. 17, odst. I a v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004, čl. 4, odst. I a příloha I

Bázlivec kukuřičný (*Diabrotica virgifera*) působí značné škody na kukuřici (autor Ing. Eva Hrudová Ph.D.)

Kontrolovaný požadavek SMR II/4:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda PPP je schopen identifikovat každého dodava-

tele surovin a látek určených k přimísení do potravin a sdělit tyto informace na požádání příslušným orgánům.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda má PPP zavedený systém identifikace přijímaných surovin např. pomocí dodacích listů a faktur. Tzn., zda při příjmu eviduje jednotlivé dodavatele, druh dodané suroviny, jeho množství a šarží. Způsob naplnění požadavku je ponechán na PPP. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 2.

Kontrolovaný požadavek SMR II/5:

Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda provozovatel potravinářského podniku je schopen

identifikovat podniky, kterým dodává svoje produkty – své odběratele.

Poznámka:

Kontrolní orgán bude kontrolovat kopie průvodních dokumentů, které provázejí expedovanou potravinu od PPP k odběrateli. Povinnost PPP je dána nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 3.

Kontrolovaný požadavek SMR II/6:

Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?

Důvod: Dodržování požadavku sledovatelnosti surovin dle potravinového práva.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude ověřovat, zda jsou potraviny odpovídajícím způsobem označeny na spotřebitelských nebo skupinových oba-

lech, případně v průvodních dokumentech (dodacích listech nebo fakturách), podle požadavků stanovených ve specifických předpisech, s cílem umožnit jejich sledovatelnost.

Poznámka:

V zájmu PPP je, aby jednotlivé produkty, ať již odebrané či dodávané, byly blíže specifikovány, neboť nedostatek informací v podnikovém „systému“ sledovatelnosti mohou vést k širšímu dopadu případných uložených opatření. Jedná se zejména o údaje: jméno, adresa a sídlo provozovatele potravinářského podniku, druh produktu, datum sklizně, popř. číslo šarže. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 18 bod 4.

Kontrolovaný požadavek SMR I I/7:

Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorový orgán a zajistil stažení nebezpečné potraviny z trhu?

Důvod: Kontrola provedených opatření PPP při výskytu jeho nebezpečné potraviny.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolní orgán bude u PPP ověřovat, jak rychle a jakým způsobem PPP informoval odběratele a příslušný kontrolní orgán o potravině uvedené na trh, která mohla být škodlivá

pro lidské zdraví, a jaká opatření přijal s cílem předejít riziku pro konečného spotřebitele. Přitom nesmí bránit ostatním provozovatelům ve spolupráci s orgány dozoru.

Poznámka:

V zájmu PPP je uchovat pro účely dokladování plnění legislativních požadavků údaje o provedených úkonech navazujících na zjištění, že byla uvedena na trh potravina, která mohla být škodlivá pro lidské zdraví. Povinnost PPP je stanovena nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 čl. 19.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Kontrolované osobě bylo uloženo nápravné opatření informovat odběratele o výsledcích rozborů a zajistit stažení nevyhovující šarže jablek, neboť potravina nevyhověla ve znaku captan požadavkům uvedeným v příloze II k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 o maximálních limitech reziduí pesticidů v potravinách a krmivech rostlinného a živočišného původu a na jejich povrchu v platném znění. Následnou kontrolou bylo zjištěno, že předmětná šarže se již nenachází v tržní síti. Kontrolovanou osobou bylo doloženo, že informovala všechny své odběratele o výsledcích rozborů 3 dny po jejich obdržení.

Hodnocení: Porušení bylo kvalifikováno jako porušení se středním rozsahem, střední závažností a odstranitelným účinkem.

Zásady a požadavky potravinového práva Požadavky - potraviny

SMR III: SPLNUJE POTRAVINA LIMITY NA OBSAH CIZORODÝCH LÁTEK A REZIDUŮ PESTICIDŮ?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg	PPP uvedl na trh potraviny nevhodnou k lidské spotřebě	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů		x	
4	6	8	4	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení								

SMR I I/2: JE POTRAVINA PROSTÁ ŠKŮDCŮ A BEZ ZNÁMEK MIKROBIÁLNÍHO KAŽENÍ ČI PLÍSŇĚVIDITELNÉ POUHÝM OKEM?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg	PPP uvedl na trh potraviny nevhodnou k lidské spotřebě	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, nehrozí však akutní ohrožení zdraví spotřebitelů	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů		x	
4	6	8	4	6	8	1	x	17
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení								

SMR I I/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

Rozsah			Závažnost		Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano Max. počet
Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP nebo šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost PPP nebo šarže nad 1000 kg	PPP splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu totožnosti	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin	Nedodržováním požadavků potravinového práva je přirozeno ohrožena bezpečnost potravin	Nedostatky v dodržování potravinového práva byly odstraněny	x
4	6	8	4	6	8	1	x 17

SMR I I/4: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO DODAVATELE SUROVIN A LÁTEK URČENÝCH K PŘÍMÍSENÍ DO POTRAVIN?

Rozsah			Závažnost		Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano Max. počet
Nelze identifikovat dodavatele do 10 % hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat dodavatele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat dodavatele než 50 % hmotnosti vyrobených šarží	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika proškození zdraví spotřebitelů	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika proškození zdraví spotřebitelů	PPP odebírá potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika proškození zdraví spotřebitelů	PPP zavedl nebo zlepšil systém evidence svých dodavatelů	x
2	4	6	2	4	6	1	x 13

SMR 11/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ano	Max. počet
Nelze identifikovat odběratele do 10% hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat odběratele 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat odběratele více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	Ne	13
2	4	6	2	4	6	I	

SMR 11/6: JE ZAJIŠTĚNO TAKOVÉ OZNAČENÍ NEBO IDENTIFIKACE PRODUKTU, KTERÉ ZAJIŠŤUJE JEHO SLEDovatelnost?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ano	Max. počet
Nelze identifikovat do 10% hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat 11 – 50 % hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat více než 50 % hmotnosti vyrobených šarží	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	Ne	13
2	4	6	2	4	6	I	

SMR 11/7: POKUD SE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU DOZVĚDĚL O TOM, ŽE JÍM VYPRODUKOVANÁ A DODANÁ POTRAVINA ČI SUROVINA NEBYLA BEZPEČNÁ, INFORMOVAL O TOM VŠECHNY SVĚ ODBĚRATELE A PŘÍSLUŠNÝ DOZOROVÝ ORGÁN A ZAJISTIL STAŽENÍ NEBEZPEČNÉ POTRAVINY Z TRHU?

7	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 1 až 2 dny	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností 3 až 7 dní	Prodleva od zjištění do splnění informačních povinností více než 7 dní	PPP uvedl na trh potraviny nevhodnou k lidské spotřebě	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, ohrožení akutní spotřebitelů	PPP uvedl na trh potraviny škodlivou pro zdraví, kterou lze považovat za akutní ohrožení zdraví spotřebitelů	PPP bylo zajištěno stažení potraviny z trhu	PPP nebyly dány relevantní informace příslušným orgánům a nebylo zajištěno stažení potraviny z trhu	52

Provozovatelé krmivářských podniků

Při uvádění krmiva na trh je nutné zajistit jeho bezpečnost pro produkci potravin a ke krmení zvířat. Provozovatelé krmivářských podniků ve všech fázích výroby, zpracování a distribuce musí zajistit ve svých podnicích, aby potraviny a krmiva splňovaly po-

žadavky potravinového práva. Tyto povinné požadavky týkající se činnosti krmivářských podniků kontroluje ÚKZÚZ s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele s ohledem na bezpečnost potravin a krmiv.

Týká se: ■ Provozovatelů krmivářských podniků ve všech stádiích od prvovýroby krmiv po uvádění krmiv na trh včetně krmení zvířat určených k produkci potravin.

Kontroluje: ■ Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Kontrolovaný požadavek SMR II/8:

Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou řádně registrovány?

Důvod: Používání krmiv od registrovaných výrobců přispívá k udržení nezávadnosti krmiv, zajištění zdraví zvířat a bezpečnosti potravinového řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrolovaný subjekt předkládá evidenci odebíraných krmiv včetně jejich dodavatelů (např. doklad o příjmu krmiva). Kontrolní orgán ověřuje, zda veškerá nakupovaná krmiva

pocházejí z registrovaných provozů. V případě porušení tohoto požadavku bude zjištěno množství přijatého a skladovaného krmiva pro posouzení trvalosti porušení kontrolního bodu.

Poznámka:

Každý, kdo vyrábí a uvádí krmiva na trh, musí být řádně registrován. Kontrolovaný podnikatel je povinen se o registraci svého dodavatele přesvědčit. Platné registrace českého kontrolního úřadu jsou k dispozici na stránkách ÚKZÚZ: <http://eu183.ukzuz.cz>

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělec jednorázově nakoupil 5t krmné pšenice od jiného subjektu. Při kontrole bylo zjištěno, že dodavatel krmiva není řádně registrován. Ve skladu byly uloženy 3t krmiva, zbytek byl již zkrmen.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR II/9:

Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?

Důvod: Z důvodu ochrany zdraví lidí a zvířat je nutné zabránit kontaminaci krmiv různými látkami, které mohou ohrozit jejich zdraví. Rovněž je třeba zamezit znehodnocení krmiv jejich skladováním v nevhodných podmínkách.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Fyzická kontrola skladových prostor zjišťuje, zda systém skladování krmiv umožňuje jejich snadnou identifikaci a zabraňuje znehodnocení krmiv nebo jejich kontaminaci. Sklady musí být snadno čitelné a musí být zamezeno přístupu hlodavců, ptáků nebo vniku nepovolaných osob. Kontrolním orgánem bude kontrolováno, zda skladové prostory a zařízení, která přijdou do styku s krmivem (krmné vozy, žlaby, přepravní prostředky a další zařízení) svým stavem odpovídají pravidelnému čištění, neobsahují staré zbytky krmiv a různé znečištění. Použité desinfekční prostředky a prováděná deratizace bude zaznamenána ve vedené evidenci, jejíž předložení bude při kontrole vyžadováno. Látky, které neslou-

ží ke krmení (přípravky na ochranu rostlin, biocidní produkty, geneticky modifikované osivo aj.), musí být skladovány od krmiv zcela odděleně. Rovněž je kontrolováno, zda-li zvířatům nejsou zkrmována krmiva určená pro jiná zvířata nebo krmiva kontaminovaná chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami. Kontaminace chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami je kontrolována i u volně skladovaných krmiv (stohy slámy, balíky sena, siláže apod.). Znehodnocení (kontaminace) volně skladovaných krmiv plísňemi či hnilobou není inspektory považována za porušení požadavku podmíněnosti, ale toto porušení bude řešeno v rámci národní kontroly.

Poznámka:

Pokud jsou v podniku současně chováni přežvýkavci a nepřežvýkavci, kteří jsou krmení krmivem s obsahem živočišných bílkovin, je nezbytně nutné skladovat tato krmiva odděleně od ostatních krmiv. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejlíže stájím, kde jsou tato krmiva používána, v místě odděleném od skladu, kde jsou krmiva pro přežvýkavce. Krmiva s obsahem živočišných bílkovin musí být v podniku přepravována tak, aby nepřišla do kontaktu s krmivem pro přežvýkavce, vhodné je používání různých přepravních prostředků.

Nevhodné skladování surovin

Správné skladování siláže

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) Zemědělský podnikatel umístil do skladu krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

2) Zemědělský podnikatel skladoval ve skladu krmiv neoznačené chemické prostředky a medikovaná krmiva nebyla skladována odděleně od ostatních krmiv. V tomto případě hrozí kontaminace krmiva chemickými látkami ohrožujícími zdraví zvířat a zkrmení medikovaného krmiva necílovou kategorií zvířat.

3) Zemědělský podnikatel umístil do skladu s 12 tunami krmiv součásti strojů znečištěné zbytky paliv a technických olejů. Zde existuje reálné riziko znehodnocení skladovaných krmiv látkami nebezpečnými pro zdraví zvířat.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

4) Ve skladu krmiv se nacházel volně ložený sójový extrahovaný šrot, kontaminovaný plísní. Při bližším šetření bylo zjištěno zkrmení části závadného krmiva skotu v rozsahu 44 DJ. Závadné krmivo bylo rovněž přítomno v krmeném vozu.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR I I/10:

Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?

Důvod: Dohledatelnost krmiv je nezbytná v případech, kdy je nutné stáhnout z trhu závadné krmivo nebo kdy existuje podezření, že krmivo může ohrozit bezpečnost potravinového řetězce.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Provozovatelé vedou evidenci krmiv, obsahující údaje o nákupu, výrobě, spotřebě a prodeji krmiv včetně jejich rámcového množství tak, aby byl zřejmý původ krmiva (vlastní výroba nebo od koho bylo krmivo nakoupeno), kte-

rým druhům a kategoriím zvířat bylo krmivo zkrmeno, případně kterému odběrateli bylo dodáno. Inspektoři posuzují úplnost a správnost záznamů v evidenci krmiv a porovnávají tyto údaje s aktuálními skladovými zásobami.

POŽADOVANÉ ÚDAJE V RÁMCI KONTROLY EVIDENCE KRMIV:

Nákup a výroba

- Název krmiva a množství
- Původ (vlastní výroba nebo nákup)
- Obchodní název dodavatele (v případě nákupu)
- Místo uskladnění (např. označení zásobníku)

Spotřeba

- Název krmiva a zkrmené množství
- Krmené druhy a kategorie zvířat

Prodej

- Název krmiva a dodané množství
- Obchodní název odběratele

Záznamy do evidence krmiv lze nahradit jinými doklady (např. účetní doklady, jiné evidence provozu), pokud obsahují uvedené položky. Údaje do evidence krmiv je možné doplňovat průběžně nebo turnusově za uplynulý kalendářní měsíc, pouze záznamy o výrobě krmiv se vždy evidují průběžně. Spotřeba krmiva se uvádí pouze rámcově, na základě velikosti krmných dávek a početnosti zvířat. U všech záznamů je nutno uvádět datum jejich vzniku.

PŘÍKLADY Z PRAXE (porušení):

1) Kontrola zjistila zkrmování kukuřičné siláže vlastní výroby, v evidenci krmiv záznam chybí, evidence dalších krmiv je bez závad.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné

2) Zemědělec nevede evidenci krmiv, ve skladu je zjištěno krmivo, jehož původ nelze doložit. Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR II/II:

Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?

Důvod: Vedení záznamů a zohledňování výsledků analýz zaměřených na bezpečnost krmiv snižuje riziko použití krmiva ohrožujícího zdraví zvířat a bezpečnost potravinového řetězce

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Kontrola vedení záznamů o používání přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů a geneticky modifikovaného osiva. Údaje v evidenci jsou porovnávány s dokla-

dy o nákupu těchto prostředků. Rovněž se kontroluje dodržování opatření uložených příslušným orgánem v případě výskytu krmiv nespĺňujících požadavky na bezpečnost (např. nadlimitní obsah reziduí pesticidů aj.).

PŘÍKLADY Z PRAXE:

1) V účetních dokladech byl zjištěn nákup biocidního přípravku, přípravek již není k dispozici, avšak v záznamech není doložen způsob použití, další záznamy v evidenci jsou v pořádku.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné.

2) Na základě výsledku analýzy vzorku krmiva bylo uloženo

Ve vzorku krmiva odebraného při kontrole byl analýzou prokázán nadlimitní obsah pesticidů. Příslušným orgánem bylo uloženo opatření likvidace daného krmiva. Při následné kontrole zemědělec neprokázal likvidaci krmiva uloženou příslušným orgánem. Krmivo bylo znovu nalezeno v prostoru podniku.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné.

Sklad přípravků na ochranu rostlin

Zásady a požadavky potravinového práva Požadavky – krmiva

SMR 11/8: JSOU KRMIVA ODEBÍRÁNA JEN Z PROVOZŮ, KTERÉ JSOU ŘÁDNĚ REGISTROVÁNY?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Zjištěn jedno- rázový odběr	Provozovatel opakovaně odebírá krmiva z neregistrovaných provozů	x	Odebraná krmiva neobsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny	Odebraná krmiva obsahují doplňkové látky nebo zpracované živočišné bílkoviny	Krmivo z neregistrovaného provozu nebylo zkrmeno	Krmivo z neregistrovaného provozu bylo zkrmeno	50
x	8	10	x	8	14	1	26	50

SMR 11/9: JSOU KRMIVA SKLADOVÁNA ODDĚLENĚ OD CHEMICKÝCH LÁTEK, ODPADŮ A DALŠÍCH NEBEZPEČNÝCH A ZAKAZANÝCH LÁTEK, MEDIKOVANÝCH KRMIV, DOPLŇKOVÝCH A JINÝCH KRMIV TAK, ABY BYLO TAKÉ PŘI JEJICH DISTRIBUCI A MANIPULACI ZABRÁNĚNO KONTAMINACI ČI ZKRMENÍ ZVÍŘATŮM, KTERÝM NENÍ KRMIVO URČENO A SKLADY KRMIV JSOU UDRŽOVÁNY ČISTĚ A SUCHĚ AV PŘÍPADĚ POTŘEBY JSOU PŘIJATA VHDNÁ OPATŘENÍ K HUBENÍ ŠKŮDCŮ?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Nesprávné skladování krmiva o hmotnosti do 1 tuny nebo zkrmení kontaminované* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu do 10 Dj včetně	Nesprávné skladování krmiva od 1 tuny do 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu od 10 do 50 Dj včetně	Nesprávné skladování krmiva nad 10 tun nebo zkrmení kontaminovaného* nebo pro jiné zvíře určeného krmiva v rozsahu nad 50 Dj	Skladovací podmínky nezabraňují kontaminaci krmiva	Vyskyt kontaminovaného krmiva	V distribučních systémech jsou přítomna kontaminovaná* krmiva nebo krmiva určená jiným zvířatům	Zá- vadné krmivo nebylo zkr- meno	Zá- vadné krmivo bylo zkr- meno	52
8	10	12	8	10	14	1	26	52

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení

* Za kontaminaci je v tomto případě považována kontaminace krmiva chemickými látkami, odpady, nebezpečnými a zakázanými látkami

SMR II/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚTAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
10	Nedostatků v I záznamu	Nedostatků ve více než I záznamu	Záznamy nevedené	Nedostatků v záznamech, které nebrání dohledatelnosti krmiva	Ze záznamů nelze krmivo dohledat	Ze záznamů nelze krmivo identifikovat	Doplnění nebo zavedení záznamů	x		
	I	3	5	I	3	5	I	x	II	

SMR II/11: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O KAŽDÉM POUŽITÍ PŘÍPRAVKŮ NA OCHRANU ROSTLIN, BIOCIDNÍCH PRODUKTŮ, GENETICKY MODIFIKOVANÉHO OSIVA A ZOHLEDŇOVÁNY VÝSLEDKY ANALÝZ VZORKŮ KRMIV ZAMĚŘENÝCH NA BEZPEČNOST KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
11	Nedostatků v I záznamu	Nedostatků ve 2 až 3 záznamech nebo nezhodnění výsledků analýz	Nedostatků ve 4 a více záznamech nebo opakovaně nezohlednění výsledků analýz	Chybějící údaje v záznamech	Požadované záznamy nevedeny	Nejsou zohledněny výsledky analýz nebo re-spektovány doporučené postupy pro nakládání s krmivy	Doplnění nebo zavedení záznamu nebo zahájení uložení opatření	Základné krmivo bylo zkrmeno		
	8	10	12	8	10	14	I	26	52	

Provozovatelé podniků živočišné výroby

Požadavky jsou zaměřeny na kontrolu produkce živočišného původu. Jedná se o kontroly dodržování zákazu podávání zvířatům látek a přípravků, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. V případě použití povolených doplňkových látek, léčivých přípravků u těchto zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, je kontrolováno dodržení ochranných lhůt po podání přípravků. Širokou kapitolou v oblasti potravinového práva jsou hygienické požadavky dané legislativou k zabezpečení dodávek a nakládání se syrovým mlékem, mlezivem i vejci. Kontroly jsou zaměřeny na systém, který má chovatel zaveden pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat, jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky a jak je zabezpečena její nezávadnost. Vejce počínaje výrobními prostorami musí být až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.

Provozovatelé podniků živočišné výroby – chovatelů hospodářských zvířat.

Týká se: ■ Provozovatelů podniků živočišné výroby – chovatelů hospodářských zvířat.

Kontroluje: ■ Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR I I/12:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I. směrnice Rady 96/23/EHS?

Důvod: Chovatel hospodářských zvířat nesmí podat zvířatům látky a přípravky, jejichž používání u hospodářských zvířat nebo u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, není povoleno. Zcela je zakázáno používání tyreostatik, stilbenů, derivátů stilbenů a jejich esterů a solí a 17-beta-estradiolu.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem na hospodářství (včetně používání mediko-

vaných krmiv). Záznamy o přesunech zvířat na jatky. Kontrola používání a skladování léčiv. Možná je i fyzická kontrola zvířat v hospodářství.

Poznámka:

Látky skupiny A přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES:

1. Stilbeny, deriváty stilbenů, jejich solí a estery
2. Látky s thyreostatickým účinkem
3. Steroidy
4. Laktony kyseliny resorcylové včetně Zeranolu
5. Betamimetika
6. Látky s farmakologickým účinkem, pro které nemohou být stanoveny žádné maximální limity (dle nařízení EP a Rady č. 470/2009)

Zakázané látky dle směrnice Rady č. 96/22/ES jsou vyjmenovány v příloze II a III této směrnice. Zakázané látky dle Nařízení EP a Rady č. 470/2009 jsou vyjmenovány v tabulce 2, přílohy nařízení Komise č. 37/2010:

podražec a přípravky z něj, chloramfenikol, chloroform, chlorpromazin, kolchicin, dapson, dimetridazol, metronidazol, nitrofurany (včetně furazolidonu) a ronidazol.

Kde můžete získat informace:

- Směrnice Rady č. 96/22/ES;
- Směrnice Rady č. 96/23/ES;
- Nařízení EP a Rady č. 470/2009;
- Nařízení Komise č. 37/2010;
- Zákon č. 166/1999 Sb.
- Vyhláška č. 291/2003 Sb.
- Zákon č. 378/2007 Sb.

Kontrolovaný požadavek SMR II/13:

Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady č. 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?

Důvod: Chovatel hospodářských zvířat smí podat a používat u zvířat, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, pouze doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky určené pro tato zvířata, které byly vyrobeny a uvedeny do oběhu v souladu s tímto zákonem a zvláštními právními předpisy. Zvířata, jimž byly podány doplňkové látky, léčivé přípravky a další přípravky zanechávající nežádoucí rezidua v živočišných produktech, mohou být využívána k získávání nebo výrobě produktů určených k výživě lidí až po uplynutí ochranné lhůty.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Záznamy o veterinární léčbě vedené chovatelem i soukromým veterinárním lékařem

na hospodářství (včetně používání medikovaných krmiv). Záznamy o přesunech zvířat na jatka. Kontrola používání a skladování léčiv.

Poznámka:

Látky skupiny B1 a B2 přílohy I směrnice Rady č. 96/23/ES:

B1. Antibakteriální látky včetně sulfonamidů a chinolonů

B2. Ostatní veterinární léčivé přípravky:

- a) Antihelmintika
- b) Antikokcidika včetně nitroimidazolů
- c) Karbamáty a pyretroidy
- d) Sedativa
- e) Nesteroidní protizánětlivá léčiva
- f) Ostatní farmakologicky účinné látky

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady č. 470/2009, kterým se stanoví postupy Společenství pro stanovení limitů reziduí farmakologicky účinných látek v potravinách živočišného původu, kterým se zrušuje nařízení Rady (EHS) č. 2377/90 a kterým se mění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/82/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004;
- Nařízení Komise č. 37/2010, o farmakologicky účinných látkách a jejich klasifikaci podle maximálních limitů reziduí v potravinách živočišného původu;
- Směrnice Rady č. 96/22/ES, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnic 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS;

- Směrnice Rady č. 96/23/ES, o kontrolních opatřeních u některých látek a jejich reziduí v živých zvířatech a živočišných produktech a o zrušení směrnic č. 85/358/EHS a 86/469/EHS a rozhodnutí 89/187/EHS a 91/664/EHS;
- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění;
- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech, v platném znění;
- Vyhláška č. 291/2003 Sb., o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech, v platném znění.

Kontrolovaný požadavek SMR I I/14:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?

Důvod: Brucelóza je bakteriální onemocnění přenosné na člověka i tepelně neošetřené mléko, resp. výrobky z něj. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

V případě pozitivního nálezu brucelózy na hospodářství SVS zkontroluje, jak probíhá dodávka mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství a bude zkontrolováno plnění opatření stanovených mimořádnými veterinárními opatřeními (MVO) vydanými příslušnou Krajskou veterinární správou (KVS). Pokud nákaza na hospodářství nebyla prokázána, chovatel musí dokladovat prove-

dení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví. Povinnost uchovávat výsledky vyšetření je jeden rok.

V rámci tohoto kontrolního bodu se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola). V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Metodika kontroly zdraví: Ministerstvo zemědělství stanovuje povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdolávání, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, které z nich a v jakém rozsahu se hradí z prostředků státního rozpočtu.

Související legislativa:

- Směrnice Rady č. 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., §18.

Kontrolovaný požadavek SMR II/15:

Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?

Důvod: Tuberkulóza je bakteriální onemocnění přenosné i na člověka a tepelně neošetřené kravské mléko je jedním z hlavních zdrojů nákazy pro konzumenta. Proto v případě výskytu této nemoci na hospodářství je zákaz dodávek mléka do mlékárny mimo souhlasu příslušné veterinární správy za stanovení konkrétních podmínek.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

V případě pozitivního nálezu tuberkulózy na hospodářství SVS zkontroluje, jak probíhá dodávka mléka, resp. jeho uvádění na trh formou vedených záznamů na hospodářství a bude zkontrolováno plnění opatření stanovených MVO vydaných příslušnou KVS.

Pokud nákaza na hospodářství nebyla prokázána, chovatel musí dokladovat provedení zdravotních zkoušek na hospodářství dle Metodiky kontroly zdraví. Povinnost uchovávat

výsledky vyšetření je dle zákona č. 166/1999 Sb., jeden rok.

V rámci tohoto kontrolního bodu se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola).

V případě porušení se bude posuzovat množství mléka dodaného přes zákaz a komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u kozího do 100 litrů/den, ovčího 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

Související legislativa:

- Směrnice Rady ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., §18.

Kontrolovaný požadavek SMR II/16:

Nezařadil chovatel do dodávky mléko od zvířat, které ze zdravotního hlediska nespĺňují podmínky pro dodávku mléka?

Důvod: Mléko je produktem živočišného původu, který odráží zdravotní stav zvířat, které ho produkují. Špatný zdravotní stav zvířat se může projevit nejen sníženou kvalitou mléka, kterého výživná hodnota klesá, ale může přímo ohrozit zdraví spotřebitele i vliv patogenů pocházejících od nemocných zvířat, které nemusí být ve všech případech eliminovány tepelným ošetřením mléka. Proto nemocná zvířata nemůžou být zařazena do dodávky mléka a chovatel musí mít vypracovaný systém, který tato zvířata hlídá.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

SVS se zaměří na systém, který má chovatel zavedený pro kontrolu dodávek mléka od jednotlivých zvířat, jakým způsobem jsou vyřazena nemocná zvířata z dodávky a jak je zabezpečena její nezávadnost. V rámci toho se kontroluje zavedení systému identifikace a registrace na hospodářství, včetně vedení stájového registru a hlášení přesunů (namátková kontrola).

Pokud jsou záznamy a evidence vedeny pomocí elektronických prostředků a výpočetní techniky, musí být údaje aktuální a správné, systém musí spolehlivě zajistit vyčlenění výše uvedených zvířat.

Předmětem kontroly bude, zda syrové mléko a mlezivo pochází od zvířat:

- a) která nevykazují žádný příznak nakažlivé choroby přenosné mlékem a mlezivem na člověka;
- b) která jsou celkově v dobrém zdravotním stavu, nevykazují známky nákazy, která by mohla mít za následek kontaminaci mléka a mleziva, a zejména netrpí žádnou infekcí pohlavního ústrojí doprovázenou výtokem, ani enteritidou s průjemem, doprovázenou horečkou, nebo viditelným zánětem vemene;
- c) která nevykazují žádné zranění vemene, jež by mohlo mít vliv na mléko a mlezivo;
- d) kterým nebyly podány nepovolené látky či přípravky a která nebyla protiprávně ošetřena ve smyslu směrnice č. 96/23/ES;
- e) u nichž byla v případě podání povolených přípravků či látek dodržena ochranná lhůta stanovená pro tyto přípravky a látky.

V případě porušení se bude posuzovat, komu bylo mléko určeno (do mlékárny nebo přímo k prodeji).

Poznámka:

Požadavek se vztahuje i na dodávky mléka s nálezem reziduí inhibičních látek (antibiotika, pesticidy, konzervační, desinfekční a sanitační prostředky, toxiny produkované mikroorganismy v důsledku onemocnění dojníc atp.)

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá pouze mlékárna, na počet somatických buněk překračují povolený limit 400 000. Při kontrole na místě je zjištěno, že nejsou označeny kusy trpící zánětem vemene (mastitidou) a jejich mléko se dostává do nádoje spolu s mlékem zdravých dojníc. O těchto kusech jsou sice vedeny záznamy, ale dojič neví, že mléko kusu nesmí být použito k lidské výživě.

Hodnocení: Rozsah - střední, vzhledem k tomu, že mléko je určeno k mlékárenskému ošetření: závažnost - střední. Byla ihned zjednána náprava, kusy řádně doznačeny, situace hodnocena bez trvalého účinku.

Související legislativa:

- Směrnice Rady 64/432/EHS ze dne 26. června 1964 o veterinárních otázkách obchodu se skotem a prasaty uvnitř Společenství;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka;
- Zákon č. 166/1999 Sb., §18;
- Nařízení EP a Rady č.853/2004, příloha III, oddíl IX, kapitola I, část I odstavec I.

Kontrolovaný požadavek SMR II/17:

Je s mlékem při získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?

Důvod: Mléko jako velmi citlivá a snadno se kazící surovina vyžaduje maximální hygienickou úroveň již ve fázi prvovýroby. Proto nařízení EP a Rady ES č. 853/2004, v příloze III oddíl IX kapitola I, část II stanovuje poměrně přesná kritéria jak na prostory určené pro zacházení a zařízení s mlékem, tak i na pracovní postupy.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Bude vyžadováno, aby byly plněny požadavky na prostory:

1. Zařízení k dojení a prostory pro skladování a chlazení mléka a mleziva a pro manipulaci s nimi musí být umístěny a konstruovány tak, aby se omezilo riziko kontaminace mléka a mleziva.
2. Prostory pro skladování mléka a mleziva musí být chráněny proti škůdcům, musí být dostatečně odděleny od prostor, kde jsou zvířata ustájena a musí mít vhodné chladičské zařízení.

3. Povrch zařízení, které má přijít do styku s mlékem a mlezivem (nástroje, nádoby, cisterny atd. určené k dojení, sběru nebo k přepravě), musí být snadno čistitelný a případně dezinfikovatelný a musí být udržován v řádném stavu. To vyžaduje použití hladkých, omyvatelných a netoxických materiálů.

4. Po použití musí být takové povrchy vyčištěny a případně vydezinfikovány.

Dojení se musí provádět hygienicky, a zejména je třeba zajistit, aby:

a) před zahájením dojení byly struky, vemeno a přilehlé části čisté;

b) v mléce a mlezivu od každého zvířete byly zkontrolovány organoleptické nebo fyzikálněchemické abnormality, a to dojičem nebo metodou poskytující podobné výsledky, a aby mléko vykazující takové abnormality nebylo použito k lidské spotřebě;

c) mléko a mlezivo zvířat, která vykazují klinické příznaky onemocnění vemene, nebyly použity k lidské spotřebě jinak než v souladu s pokyny veterinárního lékaře;

d) byla identifikována zvířata, která se podrobila léčbě, v jejímž důsledku může dojít k přenosu reziduí do mléka a mleziva, a aby mléko a mlezivo od takových zvířat nebylo

do konce předepsané ochranné lhůty použito k lidské spotřebě a

e) koupele nebo postřiky struku byly použity pouze po schválení nebo registraci v souladu s postupy podle směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 98/8/ES ze dne 16. února 1998 o uvádění biocidních přípravků na trh
f) mlezivo bylo dojeno odděleně a nebylo smícháno se syrovým mlékem.

Bezprostředně po nadojení musí být mléko a mlezivo uchováno v čistém místě, které je navrženo a vybaveno tak, aby se zamezilo kontaminaci.

1. Mléko musí být v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C;

2. Mlezivo musí být skladováno odděleně a v případě, že je sváženo každý den, ihned zchlazeno na teplotu nejvýše 8 °C, a v případě, že svoz není prováděn každý den, zchlazeno na teplotu nejvýše 6 °C, nebo zmrazeno.

3. Během přepravy musí být zachován chladicí řetězec a při dodání do cílového zařízení nesmí teplota mléka ani mleziva přesáhnout 10 °C.

4. Provozovatelé potravinářských podniků nemusí dodržet požadavky na teplotu uvedené v předchozích dvou bodech, pokud mléko splňuje kritéria v celkovém počtu mikroorganismů a počtu somatických buněk a buď:

a) je mléko zpracováno do 2 hodin po nadojení nebo

b) je z technologických důvodů souvisejících s výrobou některých mléčných výrobků nezbytná vyšší teplota a příslušný orgán ji povolí. Inspektoři KVS se budou při svých kontrolách přesvědčovat, že výše uvedené požadavky jsou dodržovány.

Poznámka:

Jestliže na příjmu zpracovatel zjistí inhibice, nesmí mléko nakoupit. Pokud záchyt reziduí inhibičních látek (RIL – rezidua antibiotik, pesticidů apod.) byl až v centrální laboratoři, tudíž v té době už mléko je zpracováno, potom je nakoupeno, započítáno do kvóty a zaplácena je smluvní cena. Pokud se najdou RIL i v úředně odebraném vzorku, je takový nález hodnocen. Pokud KVS obdrží oznámení od mlékárny o výskytu RIL v dodávce mléka, uskuteční KVS kontrolu u chovatele. Pouze oznámení z mlékárny ale není porušením požadavků CC. Porušení požadavku je hodnoceno, pokud při kontrole u subjektu na základě oznámení z mlékárny, inspektor KVS zjistí porušení požadavků na hygienu dojení a skladování mléka.

Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů): je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v 1 ml u kravského mléka, na 1 500 000 v 1 ml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v 1 ml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebíraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výsledky vyšetření mléka, které odebírá mlékárna a které je rovněž prodáváno přímo spotřebitelům, jsou pozitivní na rezidua inhibičních látek. Při kontrole na místě bylo zjištěno, že není vedena evidence léčených kusů, léčené dojnice nejsou označeny. Podobný problém se vyskytl již před deseti měsíci.

Hodnocení: Rozsah i závažnost takového případu jsou hodnoceny jako vysoké, problém je označen jako odstranitelný.

Kde můžete získat informace:

- Informace mají pracoviště KVS, celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Kontrolovaný požadavek SMR I I/18:

Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?

Důvod: Nešetrným a nesprávným zacházením může dojít k poškození vajec, ke snížení jakosti a v krajním případě i k ohrožení zdravotní nezávadnosti. Nařízení EP a Rady ES č. 853/2004, v příloze III, oddíl X kapitola I bod 1 stanovuje příslušná kritéria, která musí být dodržována.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Počínaje výrobními prostorami musí být vejce až do prodeje spotřebiteli udržována čistá, suchá, bez cizorodého zápachu, účinně chráněná proti otřesům a přímému slunečnímu světlu.

Vejce musí být skladována a přepravována pokud možno při stálé teplotě, která nejlépe zaručuje jejich jakost z hygienického hlediska. Inspektoři KVS se budou při svých kontrolách přesvědčovat, že výše uvedené požadavky jsou dodržovány.

Kde můžete získat informace:

- Informace mají pracoviště KVS, celý předpis je možné najít na stránkách <http://eur-lex.europa.eu/cs/index.htm>.

Zásady a požadavky potravinového práva Požadavky – živočišná výroba

SMR 11/12: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVÁDĚNY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, KTERÝM BYLY PODÁNY LÁTKY SKUPINY A PŘÍLOHY I. SMĚRNICE RADY 96/23/EHS?

12	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body Max. počet	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne		Ano
	x	x	V případě porušení jsou ohrožení spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat chovatel dodal	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká		x	
	x	x	8	x	x	8	I	x	17

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat

SMR 11/13: NEBYLA DODÁNA NA JATKA ZVÍŘATA NEBO UVEDENY DO OBĚHU PRODUKTY POCHÁZEJÍCÍ ZE ZVÍŘAT, U KTERÝCH NEBYLA DODRŽENA OCHRANNÁ LHŮTA UVETERINÁRNÍCH LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ SKUPINY B1 A B2 SMĚRNICE RADY 96/23/EHS NEBO V JEJICHŽ PRODUKTECH BYLA ZJIŠTĚNA REZIDUA NAD STANOVENÝ MAXIMÁLNÍ REZIDUÁLNÍ LIMIT?

13	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body Max. počet	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne		Ano
	x	x	V případě porušení jsou ohrožení spotřebitelé bez ohledu na to, kolik zvířat dodal	x	x	V případě porušení je závažnost ohrožení spotřebitelů vždy velká		x	
	x	x	8	x	x	8	I	x	17

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat

SMR 11/14: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTÉHO BRUCELOZY SKOTU NEBO ÚŘEDNĚ PROSTÉ BRUCELOZY OVCÍ A KOZÍ

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
14	Malý množství mléka	Střední množství mléka	Velký množství mléka	Malá	Střední	Velká		x		
	2	4	x	x	4	6	I	x	I	I
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení										

* Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u kozího do 100 litrů/den, ovčím 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

SMR 11/15: NEBYLO DODÁNO MLÉKO DO MLÉKÁRNY BEZ SOUHLASU KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVY V DOBĚ, KDY MĚLO HOSPODÁŘSTVÍ POZASTAVENÝ NEBO ODEBRANÝ STATUS HOSPODÁŘSTVÍ ÚŘEDNĚ PROSTÉHO TUBERKULÓZY SKOTU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
15	Malé množství mléka	Střední množství mléka	Velký množství mléka	Malá	Střední	Velká		x		
	2	4	x	x	4	6	I	x	I	I
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení										

* Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/den, u kozího do 100 litrů/den, ovčím 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vyhláškou č. 128/2009 Sb.)

SMR 11/16: NEZAŘADIL CHOVATEL DO DODÁVKY MLÉKO OD ZVÍŘAT, KTERÉ ZE ZDRAVOTNÍHO HLEDISKA NESPLŮJÍ PODMÍNKY PRO DODÁVKU MLÉKA?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	Chovatel vede záznamy o zvířatech nevhodných pro dodávku mléka -vyřazených z dojení; kontrolou byly zjištěny nesrovnalosti	Chovatel nevede záznamy a dodal mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku	x	Veškeré mléko je dodáváno k mlékárenskému ošetření	Podnik dodává mléko také/ pouze přímo konečnému spotřebiteli		x	
x	6	8	x	6	8	1	x	17

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení střední nebo velké závažnosti porušení

SMR I I/17: JE S MLÉKEM PŘI ZÍSKÁVÁNÍ A SKLADOVÁNÍ ZACHÁZENO TAK, ABY SE VYLOUČILO OHROŽENÍ ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOSTI NEBO SNIŽENÍ JEHO JAKOSTI?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Prostory pro skladování nejsou dostatečně chráněny proti škůdcům, nebo nejsou odděleny od prostor se zvířaty nebo mají nedostatečně chladící zařízení; prostory získávání a skladování mléka jsou nedostatečně čišťeny a slitovány; povrchy zařízení vykazují mírné poškození; jsou čištěvány drobné nedostatky v čištění a sanitaci; před dojením nejsou vhodným způsobem očištěny struky	Prostory jsou zcela nechráněny před vnikáním škůdců; mléko není chlazené, přestože není zpracováno do 2 hodin, ani nebyl tento postup z technologických důvodů povolen KVS; zařízení vykazuje rozsáhlá poškození vylučující jeho řádnou sanitaci; je zjištěno nedostatečné čištění a sanitace v zařízení přicházející do styku s mlékem; vemena jsou špinavá, nebo jsou pro strukové koupele, či postříky použity látky neschválené, nebo neregistrované; v mléce zjištěny nežádoucí příměsi	V mléce určeném k lidské spotřebě zjištěna přítomnost škůdců nebo prokázána zanařezidua inhibičních látek, případně jiných nepovolených léčiv	Malé množství mléka, mléko není ihned po dojení chlazené na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdenním svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů	Větší než malé množství mléka, mléko není ihned po dojení chlazené na teplotu 8°C, resp. 6°C při obdenním svozu, pokud není zpracováno do 2 hodin, nebo pokud KVS nepovolila výjimku z technologických důvodů	1) Byla prokázána rezidua inhibičních látek 2) Provozovatel dodává mléko přímo konečným spotřebitelům		x	
2	4	6	2	4	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení								

17

*Malé množství je u kravského mléka do 500 litrů/úden, u kozlího do 100 litrů/úden, ovčích 50 litrů za den (stanoveno v souladu s nařízením EP a R (ES) 853/2004 vylučkou č. 128/2009 Sb.)

Geometrický průměr CPM (celkový počet mikroorganismů); je zjišťován z nejméně dvou vzorků za měsíc, vypočítává se jako klouzavý průměr za poslední dva měsíce a je stanoven na 100 000 v 1 ml u kravského mléka, na 1 500 000 v 1 ml mléka jiných druhů, pokud je mléko jiných druhů použito pro výrobu výrobků ze syrového mléka na 500 000 v 1 ml; PSB se vypočítávají jako geometrický klouzavý průměr ze vzorků odebraných nejméně jednou měsíčně po dobu tří měsíců. U mléka jiných druhů se PSB nestanovuje.

SMR II/18: JE SVEJCI ZACHÁZENO TAK, ABY NEBYLA OHROŽENA JEJICH ZDRAVOTNÍ NEZÁVADNOST NEBO JAKOST?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
18	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce mírně znečištěná; při manipulaci nejsou chráněna proti otřesům a přímému slunečnímu světlu	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce silně znečištěná *, anebo vejce na povrchu vlhká, například vlivem kolísání skladovací teploty	V kontrolovaném množství se vyskytují vejce zkažená, plesnivá nebo rozbitá	V kontrolovaném množství je znečištění vajec zjištěno pouze ojedinelé**	V kontrolovaném množství vajec je znečištění zjištěno u více než 20% vajec	V kontrolovaném množství jsou zjištěna vejce silně znečištěná a vlhká anebo více než 5% vajec je zkažených nebo plesnivých či rozbitých		x	
	2	4	6	2	4	6	1	x	13

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení

*více než 40 mm² souvislého, nebo 320 mm² rozptýleného znečištění

**více než 5, maximálně však do 20% z celkového počtu kontrolovaných vajec

3.2.6. SMR 12: pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)

Jako přenosné spongiformní encefalopatie (TSE) jsou označovány choroby, které vyvolávají neurodegenerativní onemocnění lidí i zvířat, způsobené nahromaděním patologicky změněného, odolného proteinu, tzv. prionu, v mozkové tkáni. Mají velmi dlouhou inkubační dobu a vždy končí smrtí postiženého jedince. Nemoc se může ve stádě objevit jen u jednoho nebo několika kusů. Do této kategorie spadá bovinní spongiformní encefalopatie (BSE), onemocnění skotu, jehož první případ byl popsán ve Velké Británii již v roce 1985. Nemoc se rozšířila patrně díky zkrmování masokostních mouček a kafilerního tuku vyrobeného z nemocných zvířat. K těmto nemocem je řazeno také onemocnění ovcí a koz, podobné BSE, označované jako klusavka. Z důvodu minimalizace rizik přenosu spongiformní encefalopatie (TSE) u zvířat byly stano-

veny určitá pravidla vymezující zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a důsledné dodržování odděleného skladování krmiv obsahující živočišné bílkoviny. Kontroly jsou zaměřeny na pravděpodobný původ onemocnění tj. na zkrmování živočišných bílkovin hospodářským zvířatům nebo na dodržování povinnosti ohlášení podezření z výskytu nebezpečné nákazy. V případě podezření z onemocnění jsou krajskou veterinární správou (KVS) vydána mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, která nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zaslání vzorků pro laboratorní vyšetření na potvrzení nebo vyloučení nákazy. Dozorová organizace je pak povinna se zaměřit na dodržování stanovených postupů a opatření proti dalšímu možnému šíření onemocnění.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby (chovatelé hospodářských zvířat) nebo krmivářské podniky.

Kontrolní požadavky 12/3 – 12/11 se týkají chovatelů skotu, ovcí, koz nebo jelenovitých.

Kontroluje: ■ V rámci svých působností se na kontrole požadavků stanovených uvedeným nařízením v rámci kontroly podmíněnosti podílí dvě dozorové organizace: požadavky 12/1 – 12/2 Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) a požadavky 12/3 – 12/11 Státní veterinární správa ČR (SVS).

Požadavky jsou prováděny zejména prostřednictvím navazujících nařízení:

- nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, čl. 7 odst. 1 a 2, příloha IV
- dotčená nařízení kontrolovaná SVS: nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, čl. 12 odst. 1, 2, 3, čl. 13 odst. 1 písm.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/1:

Dodržuje provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?

Důvod: Živočišné bílkoviny nejsou součástí přirozené potravy dospělých přežvýkavců, a proto je nutné zachovat zákaz jejich zkrmování, aby se zabránilo nebezpečí infekce TSE.

Zákaz zkrmování živočišnými bílkovinami je rozšířen i na jiná zvířata než přežvýkavce:

- krmení farmových zvířat, s výjimkou masožravých kožešinových zvířat těmito látkami (zpracovanými živočišnými bílkovinami, želatinou z přežvýkavců, krevními produkty, di- a tri-fosforečnan vápenatý živočišného původu...)

PRÁVIDLA PRO PREVENCI, TLUMENÍ A ERADIKACI NĚKTERÝCH PŘENOSNÝCH SPONGIFORMNÍCH ENCEFALOPATIÍ (TSE) – SMR 12

Zákaz krmení živočišnými bílkovinami se nevztahuje na:

- krmení farmových zvířat vejci, mlékem, mlezivem, želatinou získanou z nepřežvýkavců, hydrolyzovanými bílkovinami z nepřežvýkavců a z kůží přežvýkavců
- krmení nepřežvýkavých farmových zvířat rybí moučkou nebo krevními produkty z nepřežvýkavců

Produkty živočišného původu, které jsou dle nařízení ES č. 999/2001 pro některé druhy zvířat zakázané (x):

	Zpracované živočišné BK	Želatina		Krevní produkty		Hydrolyz. BK		Di- a tricalcium fosfát		Mléko, mléčné výrobky, vejce	Rybí moučka	Krevní moučka z nepřežvýkavců
		z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	z přežvýkavců	z nepřežvýkavců	živočišného původu	jiný než živočišný původ			
Přežvýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	x	x
Neodstavení přežvýkavci	x	x	✓	x	x	x	✓	x	✓	✓	✓	x
Prasata	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Drůbež	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Ryby	x	x	✓	x	✓	x	✓	✓	✓	✓	✓	x
Kožešinová zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Domácí zvířata	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Co bude kontrolní orgán požadovat:

V průběhu kontroly je senzorycky kontrolováno, zda krmiva podávaná přežvýkavcům a dalším hospodářským zvířatům neobsahují živočišné bílkoviny. Dále je ověřováno, zda v podniku nejsou skladována zakázaná krmiva. Pokud jsou v podniku skladována hnojiva

na bázi masokostní moučky, kontroluje inspektor, že uskladněné množství odpovídá nakoupenému množství.

Při podezření, že jsou v podniku zkrmovány zakázané bílkoviny, je odebrán vzorek k mikroskopické analýze.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel zkrmoval dojnicím masokostní moučku určenou ke hnojení, což je zakázáno.

Hodnocení: Masokostní moučkou byla krmena skupina 15 dojnic – rozsah střední – závažnost velká – trvalost – porušení trvalé.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/2:

Dodržuje provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?

Důvod: Zabránit kontaminaci krmiv živočišnými bílkovinami, které mohou vyvolat onemocnění TSE.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Při samotné kontrole je posuzováno, zda sklady umožňují oddělené skladování.

Poznámka:

Oddělení musí být nejen prostorové, ale i fyzické, například zdí. Sklad krmiv s obsahem živočišných bílkovin by měl být co nejbližší stájím, kde jsou tato krmiva používána, v jiném místě než kde jsou krmiva pro přežvýkavce.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/3:

Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?

Důvod: Požadavky na prevenci, tlumení a eradikaci (pozn. vymýcení choroby) některých přenosných spongiformních encefalopatií jsou stanoveny nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001, které je přímo aplikovatelné a jeho ustanovení není třeba převádět do národní legislativy. Hlášení nebezpečných nálezů (podezření, nebo potvrzení) je však jednou z hlavních povinností chovatele i dle zákona č. 166/1999Sb., o veterinární péči (veterinární zákon).

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Bude kontrolováno dodržování povinností chovatele dle požadavků Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, dále vedení evidence o léčbě, úhynech a přesunech (prodej, jatky). Záznamy chovatele o léčbě prováděné veterinárním lékařem, případně chovatelem pod dohledem veterinárního lékaře. Zejména důležité jsou záznamy o léčbě neúspěšné, končící porážkou nebo úhynem zvířete. K těmto záznamům budou požadovány i informace

typu protokolu o vyšetření ze Státních veterinárních ústavů (SVÚ), případně jatek. Tyto informace lze získat i přímo ze strany SVÚ a v případě pozitivního výsledku je tento ihned hlášen krajské veterinární správě. Následně konané epizootologické šetření může prokázat nečinnost chovatele při příznacích onemocnění u zvířat.

Kontrola je zaměřena na evidenci a označování zvířat, na vedení související dokumentace a také na zdravotní stav zvířat.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.

Závažnost neohlášení nebezpečných nálezů (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 11.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.

Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 11.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/4:

Nebyla přemístěována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou KVS?

Důvod: Chovatel je povinen bránit vzniku a šíření nákaz a podrobit se opatřením, které vydává místně příslušná KVS.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

V případě výskytu TSE budou požadovány záznamy chovatele o přesunech zvířat v určitém časovém úseku. Kontrola se provádí kontrolou veterinárních osvědčení, resp. osvědčení TRACES (při přemístěování do jiných ČS) a zároveň i údajů ústřední evidence

(IZR), stájového registru zvířat na hospodářství.

Kontrola bude zaměřena také na zdravotní stav zvířat. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemístění podezřelých zvířat.

Přemístěování podezřelých zvířat a všech ostatních zvířat stejného druhu (vnímavých zvířat) může mít dlouhodobé následky na další restriktivní opatření u jiných hospodářství.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/5:

Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavku SMR 12/4. V případě porušení bude počítáno procento zvířat - počet zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/6:

Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č.1069/2009?

Co bude kontrolní orgán požadovat?

V případě výskytu TSE bude zkontrolováno místo, kde byly části těla ponechány, bude **posouzeno zabezpečení místa** jak proti

vniknutí nepovolaných osob tak volně žijících živočichů. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění.

Poznámka:

V případě podezření z nákazy se vydávají mimořádná veterinární opatření (MVO), resp. opatření na místě, které nařizují usmrcení zvířat podezřelých z nákazy a zamezují manipulaci s jejich částí do doby potvrzení nákazy.

Kontrola se provádí kontrolou veterinárních osvědčení, zároveň i údajů ústřední evidence (IZR), stájového registru zvířat na hospodářství a záznamů jatek a asanačního podniku.

Kontroluje se dodržování nařízení MVO.

Přemísťování podezřelých zvířat může mít vliv na trvání restriktivních opatření i u jiných hospodářství.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 12, odst. 3;
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu)

Kontrolovaný požadavek SMR 12/7:

Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č.1069/2009 ?

Důvod požadavku, způsob kontroly i zdroje informací jsou totožné jako u požadavku SMR 12/4, 12/6.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Budou zkontrolovány **doklady o převzetí k neškodnému odstranění**. V případě

porušení bude posuzováno procento zvířat přemístěných z podezřelých k datu přemístění (resp. jejich části).

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je MVO nařízená likvidace všech částí těla pozitivního zvířete jako materiál kategorie I dle nařízení (ES) č.1069/2009, které musí být do obdržení laboratorního vyšetření pozastaveny.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/8:

Nebyla přemístována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/4, 12/6 a 12/7. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z rizikových, která se přemístila k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy TSE u zvířete na hospodářství je na základě epizotologického šetření vybrána skupina zvířat (kohorta). V MVO je na tato zvířata vydán zákaz přemístování a je nařízeno jejich utracení s cílem eradikace nákazy na hospodářství. V MVO je dále nařízená likvidace všech částí těl zvířat z kohorty jako materiál kategorie I dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009. Přemístování podezřelých zvířat, zvířat určených k likvidaci z důvodu eradikace nákazy a produktů živočišného původu získaných z vnímavých zvířat může mít vliv na trvání restriktivních opatření i u jiných hospodářství.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady č. 999/2001, článek 13, odst. 1, písm. c);
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009

Kontrolovaný požadavek SMR 12/9:

Nebyla přemístována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno, přemístování bylo jenom na základě schválení příslušné KVS?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/4, 12/6 a 12/7. V případě porušení bude posuzováno procento zvířat z vnímavých, která se přemístila k datu přesunu.

Poznámka:

V případě potvrzení nákazy na hospodářství se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zamezují přemístování všech vnímavých zvířat a produktů živočišného původu získaných z těchto zvířat až do ukončení epizotologického šetření na hospodářství. KVS může povolit přemístění vnímavých zvířat nebo produktů živočišného původu ještě před ukončením epizotologického šetření v případě, že hospodářství, kde bylo pozitivní zvíře zjištěno, není hospodářstvím, kde mohlo být zvíře vystaveno infekci TSE.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 999/2001, článek 13, odst. 2.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/10:

Je uváděn na trh skot mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření a jejich embrya a vajíčka, a tyto jsou doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod: Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko.

Co bude kontrolní orgán požadovat?

Záznamy chovatele o přesunech zvířat včetně veterinárních osvědčení v určitém čas-

vém úseku. Kontrola dále bude zaměřena na evidenci a označování zvířat a na vedení související dokumentace.

Poznámka:

V případě podezření nebo potvrzení nákazy TSE se vydávají mimořádná veterinární opatření, resp. opatření na místě, které zakazují uvádění na trh první generaci potomstva, spermatu, embryí a vajíček zvířat podezřelých nebo zvířat s potvrzeným onemocněním TSE.

Jako **kohorta** jsou označovány:

- a) zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo
- b) zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady č. 999/2001, článek 15, odst. 1.

Kontrolovaný požadavek SMR 12/11:

Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem, jejich embrya a vajíčka a zda jsou doprovázeny příslušným veterinárním osvědčením?

Důvod požadavku i způsob kontroly jsou totožné jako u požadavků SMR 12/10

Poznámka:

Za vhodný genotyp se považuje: berani - jenom genotyp ARR/ARR, ovce - genotyp bez alely VRQ.

Související legislativa:

- Nařízení EP a Rady č. 999/2001, článek 15, odst. 1.

**Prevence, tlumení a eradikace některých přenosných spongiformních encefalopatií (TSE)
SMR 12/1 DODRŽUJE PROVOZOVATEL ZÁKAZ KRMENÍ HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘAT ŽIVOČIŠNÝMI BÍLKOVINAMI A KRMIVY TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCIMI?**

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Krmeno méně než 5 DJ	Krmeno 5 – 20 DJ	Krmeno více než 20 DJ	x	Provozovatel krmí hospodářská zvířata zakázanými živočišnými bílkovinami	Provozovatel krmí přežvýkavce živočišnými bílkovinami	x		
4	6	8	x	6	8	x	8	24

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek při stanovení velké závažnosti porušení

SMR 12/2 DODRŽUJE PROVOZOVATEL PODMÍNKY ODDĚLENÉHO SKLADOVÁNÍ ŽIVOČIŠNÝCH BÍLKOVIN A KRMIV TYTO BÍLKOVINY OBSAHUJÍCÍCH?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Nedostatky zjištěny v jednom provozu	Nedostatky zjištěny ve dvou provozu	Nedostatky zjištěny u tří a více provozů	x	x	Není zajištěno oddělené skladování		x	
2	4	6	x	x	6	1	x	13

SMR 12/3: BYL NAHLÁŠEN KRAJSKÉ VĚTERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT TSE A TO NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNĚM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ TSE?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
x	x	Při neohlášené nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy	x	x	Závažnost neohlášené nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká	x			
x	x	6	x	x	6	x	8	20	

Požadavek představuje přímé nebezpečí pro zdraví lidí nebo zvířat

SMR 12/4: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA ZVÍŘATA Z HOSPODÁŘSTVÍ PODEZŘELÁ Z INFEKCE TSE, KTERÁ BYLA ÚŘEDNĚ OMEZENÁ V POHYBU DO DOBY, KDY BYLY ZNÁMY VÝSLEDKY KLINICKÉHO VYŠETŘENÍ A EPIZOOTOLOGICKÉHO ŠETŘENÍ PROVEDENÉ PŘÍSLUŠNOU KVS?

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
1-30% zvířat přemísťovaných z podezřelých k datu přemístění	31-70% zvířat přemísťovaných z podezřelých k datu přemístění	71-100% zvířat přemísťovaných z podezřelých k datu přemístění	x	x	Závažnost přemístování podezřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriktivní opatření u jiných hospodářství	x			
2	4	6	x	x	6	1	x	13	

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

SMR 12/5: NEBYLO MANIPULOVÁNO SE ZVÍŘATY PODEZŘELÝMI Z INFEKCE TSE, KTERÁ MĚLA BÝT ZA ÚŘEDNÍHO DOHLEDU USMRCENA PRO LABORATORNÍ VYŠETŘENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
5	I-30% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu přemístění	31-70% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu přemístění	71-100% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu přemístění	x	x	Závažnost přemísťování podzřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/6: BYLY VŠECHNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE PODEZŘELÉHO Z INFEKCE TSE PONECHÁNY POD ÚŘEDNÍM DOZOREM DO DOBY STANOVENÍ DIAGNÓZY NEBO ODSTRANĚNY V SOULADU S NAŘÍZENÍM (ES) Č. 1069/2009 ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
6	I-30% zvířat, jejichž části byly přemísťovány z podzřelých zvířat k datu přemístění	31-70% zvířat, jejichž části byly přemísťovány z podzřelých zvířat k datu přemístění	71-100% zvířat, jejichž části byly přemísťovány z podzřelých zvířat k datu přemístění	x	x	Závažnost přemísťování podzřelých zvířat má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství		x	
	2	4	6	x	x	6	1	x	13
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy									

SMR 12/7: NEBYLY PŘEMÍSTOVÁNY ČÁSTI TĚLA ZVÍŘETE POZITIVNÍHO NA TSE, KTERÉ SE MĚLY NEŠKODNĚ ODSTRANIT V SOULADU S NAŘIZENÍM (ES) Č. 1069/2009?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
7	1-30% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu zřelých k datu přemístění.	31-70% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu zřelých k datu přemístění.	71-100% zvířat přemísťovaných z podzřelých k datu zřelých k datu přemístění.	x	x	Závažnost přemísťování částí zvířat podezřelých může mít dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství		x		
	2	4	6	x	x	6	1	x	13	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy										

SMR 12/8: NEBYLA PŘEMÍSTOVÁNA RIZIKOVÁ ZVÍŘATA A PRODUKTY Z NICH, KTERÁ BYLA IDENTIFIKOVÁNA ŠETŘENÍM A MĚLA BÝT USMRCENA A NEŠKODNĚ ODSTRANĚNA V SOULADU S NAŘIZENÍM (ES) Č. 1069/2009?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
8	1-30% zvířat přemísťovaných z rizikových k datu přesunu	31-70% zvířat přemísťovaných z rizikových k datu přesunu	71-100% zvířat přemísťovaných z rizikových k datu přesunu	x	x	Závažnost přemísťování zvířat rizikových má dlouhodobé následky na další restriční opatření u jiných hospodářství		x		
	2	4	6	x	x	6	1	x	13	
Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy										

SMR 12/9: NEBYLA PŘEMÍŠTOVÁNA ZVÍŘATA VNÍMÁVÁ KTSE A PRODUKTY ŽIVOČIŠNÉHO PŮVODU, KTERÉ Z NICH BYLY ZÍSKÁNY NA HOSPODÁŘSTVÍ, NA KTERÉM BYLO INFIKOVANÉ ZVÍŘE PŘÍTOMNO, PŘEMÍŠTOVÁNÍ BYLO JENOM NA ZÁKLADĚ SCHVALENÍ PŘÍSLUŠNÉ KVS?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
1-30% zvířat přemís- těných z vni- mavých k datu přesunu	31-70% zvířat přemís- těných z vni- mavých k datu přesunu	71-100% zvířat přemís- těných z vni- mavých k datu přesunu	x	x		x		
2	4	6	x	x	1	x	11	

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

SMR 12/10: JE UVÁDĚN NA TRH SKOT, MIMO POZITIVNÍHO ZVÍŘETE A KOHORTY* VYTVOŘENÉ NA ZÁKLADĚ ŠETŘENÍ, A JEJICH EMBRYA A VAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko	x	Genetický materiál představuje dlouho- dobé riziko pro jiná hospodářství		x		
x	x	5	x	5	1	x	11	

* a) zvířata narozená ve stejném stádu jako postižený kus skotu do 12 měsíců před datem narození postiženého kusu skotu nebo po něm, nebo zvířata, která v jakémkoliv období během prvního roku svého života byla chována spolu s postiženým kusem skotu během prvního roku jeho života.

SMR 12/II: JSOU UVÁDĚNY NA TRH OVCE SVYHOVUJÍCÍM GENOTYPEM A JEJICH EMBRYA A VAJÍČKA DOPROVÁZENA PŘÍSLUŠNÝM VETERINÁRNÍM OSVĚDČENÍM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
II	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství, proto i přesun jednoho zvířete z rizikové skupiny, resp. jejich genetického materiálu představuje velké riziko	x	x	Genetický materiál představuje dlouhodobé riziko pro jiná hospodářství		x	
	x	x	5	x	x	5	I	x	II

3.2.7. SMR 13, 14 a 15: oznamování nákaz - tlumení slintavky a kulhavky, tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat, tlumení a eradikace katarální horečky ovcí

Hlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je jednou z hlavních povinností chovatele. Chovatel má povinnost ohlásit jakékoliv podezření na nákazu, kterou pozoruje na svém hospodářství. Hlášení podezření z nákazy (jakékoliv, jelikož chovatel není vždy schopen rozeznat příznaky konkrétní nákazy) je možné provést i prostřednictvím soukro-

mého veterinárního lékaře, který na hospodářství provádí léčbu a který pak posléze ohlásí podezření krajské veterinární správě. Chovatel by měl mít k dispozici písemný doklad o uvědomění veterinárního lékaře o těchto skutečnostech. Podezření se týká zejména zdravotního stavu zvířat, změny chování zvířat, úhynů, trvání příznaků i po zavedení léčby.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby (jsou chovateli hospodářských zvířat).

Kontroluje: ■ Státní veterinární správa ČR (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR 13/1:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavky a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Slintavka a kulhavka jsou virová onemocnění, která patří mezi nebezpečné náказы. V případě šíření této nákazy je ohroženo zdraví zvířat, a zemědělství vznikají velké ekonomické ztráty z důvodů přímých a nepřímých ztrát vznikajících v důsledku rychlého rozšíření nákazy na vnímavé druhy zvířat. Chovatel je dle veterinárního zákona povinen nahlásit podezření z výskytu nebezpečné nákazy.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Inspektor provádí kontrolu záznamů o veterinární léčbě vedené chovatelem, včetně záznamů vedených soukromým veterinárním lékařem na hospodářství o léčbě nemocných kusů zvířat, resp. protokolů Státního veterinárního ústavu (SVÚ), které lze získat přímo

ze strany SVÚ (v případě pozitivního výsledku tento inspektor ihned hlásí na KVS a SVS). Následně epizootologické šetření může prokázat nečinnost chovatele při příznacích onemocnění u zvířat. Bude požadováno doplnění informací k případným nálezům. Možná je i fyzická kontrola zdravotního stavu zvířat.

Poznámka:

Při neohlášení nákazy resp. podezření z něj je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy.

Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká. Vnímavými druhy zvířat jsou: skot, ovce, kozy, prasata i jelenovití.

Související legislativa:

- Směrnice Rady č. 85/511/EHS, článek 3;
- Zákon č. 166/1999 Sb., v platném znění, §11, odst. 1;
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Kde můžete získat informace:

- Internetové stránky SVS, záložka Zdraví zvířat.

Kontrolní požadavek SMR 14/1:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida 2. vezikulární choroba prasat 3. mor skotu 4. mor malých přežvýkavců 5. nodulární dermatitida skotu 6. horečka údolí Rift 7. katarální horečka ovcí 8. neštovice ovcí a koz 9. africký mor prasta 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Nákazy uvedené v dané směrnici (mor skotu, mor malých přežvýkavců, vezikulární choroba prasat, katarální horečka ovcí, epizootická hemoragická choroba jelenovitých, neštovice ovcí a koz, vezikulární stomatitida, těšínská choroba prasat, nodulární dermatitida, horečka údolí Rift) jsou v rámci veterinárního zákona zařazené mezi nebezpečné nákazy. V případě šíření těchto nákazy je ohroženo zdraví zvířat, a v zemědělství vznikají velké ekonomické ztráty z důvodů přímých a nepřímých ztrát v důsledku rychlého rozšíření nákazy na vnímavé druhy zvířat. Chovatel je dle veterinárního zákona povinen nahlásit podezření z výskytu nebezpečné nákazy.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Způsob kontroly a zdroje informací jsou totožné jako pro kontrolovaný požadavek SMR 13/1.

Kontrolní požadavek SMR 15/1:

Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění KVS?

Důvod: Katarální horečka ovcí je virové onemocnění v rámci veterinárního zákona zařazené mezi nebezpečné nákazy. V případě šíření této nákazy je ohroženo zdraví zvířat.

Co bude kontrolní orgán požadovat:

Způsob kontroly a zdroje informací jsou totožné jako pro kontrolovaný požadavek SMR 13/1.

Poznámka:

Kontrolní požadavek se nevztahuje na chovatele prasat.

**Oznamování nákaz - tlumení slintavky a kulhavky
SMR 13/1: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT SLINTAVKY A KULHAVKY A TO NE-
PRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ, NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?**

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	x	Při neohlášené nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy	x	x	Závažnost neohlášené nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká	x		
x	x	10	x	x	10	x	5	25

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

**Oznamování nákaz – tlumení některých chorob zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat
SMR 14/1: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT NÁSLEDUJÍCÍCH NÁKAZ A TO NE-
PRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ: 1. VEZIKULÁRNÍ STOMATITIDA 2. VEZIKULÁRNÍ CHOROBA PRASAT 3. MOR SKOTU 4. MOR MALÝCH PŘEŽÝKAVCŮ 5. NODULÁRNÍ DERMATITIDA 6. HOREČKA ÚDOLÍ RIFT 7. KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ 8. NEŠTOVICE OVCÍ A KOZ 9. AFRICKÝ MOR PRASAT 10. ENZOOTICKÁ HEMORAGICKÁ CHOROBA JELENOVITÝCH NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?**

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	x	Při neohlášené nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy	x	x	Závažnost neohlášené nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká	x		
x	x	10	x	x	10	x	5	25

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

**Oznamování nákaz - tlumení a eradikace katarální horečky ovcí
SMR 15/1: NAHLÁSIL CHOVATEL KRAJSKÉ VETERINÁRNÍ SPRÁVĚ VÝSKYT KATARÁLNÍ HOREČKY OVCÍ A TO
NEPRODLENĚ PŘI ZÁVAŽNÉM PODEZŘENÍ NEBO POZITIVNÍM ZJIŠTĚNÍ, NEBO ZAJISTIL UVĚDOMĚNÍ KVS?**

Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x	x	Při neohlášení nákazy resp. podezření z ní je nebezpečí šíření nákazy i na další hospodářství, bez ohledu na to, kolik zvířat je nemocných, resp. podezřelých z nákazy	x	x	Závažnost neohlášení nebezpečných nákaz (podezření, nebo potvrzení) je vždy velká	x		
x	x	10	x	x	10	x	5	25

Přímé nebezpečí pro zdraví představuje požadavek vždy

3.3. DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT

3.3.1. SMR 16: minimální požadavky pro ochranu telat

Evropská směrnice Rady 2008/119/ES, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat transponovaná do národní legislativy, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, definují, jaké minimální požadavky musí být splněny, aby byla zajištěna péče o pohodu telat. Od počátku narození je nezbytné telatům zajistit správnou výživu, především včasným podáním mleziva nebo jeho náhraž-

ky, zajistit dostatek napájecí vody, krmiva, pravidelnou a pečlivou kontrolu zdravotního stavu, včasné ošetření v případě poranění a mimo jiné i vhodné ustájovací prostory a vybavení. Jakékoliv zanedbání nebo nedodržení těchto požadavků dle platné legislativy může vést ke zpomalení vývoje telat, k poškození jejich zdraví či utrpení a často pak již nemůže být kompenzováno v dospělosti. Je potřeba mít na paměti, že budoucností každého stáda skotu jsou zdravě odchovaná telata.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z OSY II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Poznámka: ■ Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu telat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly. Teletem se rozumí mládě tura domácího do 6 měsíců stáří.

Kontroluje: ■ Státní veterinární správa (SVS)

Kontrolovaný požadavek SMR 16/1:

Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?

Důvod: Každodenní kontrolou telat je možno včas zjistit případné poranění, narušení zdravotního stavu nebo onemocnění a zajistit následné ošetření chovatelem nebo veterinárním lékařem.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje zdravotní stav telat. Pokud se prokáže, že případné

poranění či narušení zdravotního stavu telete trvá déle než 2 dny, že chybí záznam o lékařském ošetření telete, o přivolání veterinárního lékaře, pak bude posuzováno jako porušení.

Kde můžete získat informace:

- v § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 2 odst. 1 písm. l) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 16/2:

Je dodržen zákaz uvazování telat s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení nejdéle (1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?

Důvod: Zákaz uvazování telat a zákaz používání náhubku u telat je legislativně stanoven a to z důvodu zachování přirozených reflexů telat (např. zívání, olizování apod.) a i s ohledem na jejich přirozený pohyb, postoj a ležení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu telat přímo na místě v chovu. Zkontroluje, zda v době kontroly nebyla telata

uvázaná, vyjma případů skupinově ustájených zvířat, pokud byla v době kontroly krmena (maximálně však jednu hodinu). Dále budou zkontrolovány uvazovací postroje, pokud jsou používány, aby nezpůsobovaly poranění telat.

Kde můžete získat informace:

- v § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Archiv SVS – Příklad porušení požadavku – uvázané tele

Kontrolovaný požadavek SMR 16/3:

Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?

Důvod: Dodržovat stanovené rozměry kotců a zajistit přítomnost otvorů pro vizuální a hmatový kontakt mezi telaty je důležité z hlediska etologických a fyziologických potřeb telat, a rovněž z hlediska dostatečného prostoru pro pohyb telat tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v rámci kontroly provede měření namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5% kotců) a posoudí požadované

minimální rozměry ve vztahu ke zvířatům. Provede se kontrola, zda celá stěna mezi jednotlivými kotci není do výše hlavy telete celistvá a má požadované otvory pro vizuální a hmatový kontakt mezi telaty.

Poznámka:

Namátková kontrola v množství 5% kotců je běžnou a zavedenou praxí v chovech. Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Zemědělský podnikatel choval všechna telata na hospodářství v individuálních kotcích, které rozměrově neodpovídaly legislativě.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – venkovní ustájení telat

Kontrolovaný požadavek SMR 16/4:

Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod: Nedržet telata starší 8 týdnů v individuálních kotech je důležité z hlediska jejich anatomického, fyziologického vývoje a navázání sociálních kontaktů. Je potřeba přizpůsobit ustájení telat z individuálního na přechodné skupinové ustájení a vytvořit tak postupně sociální skupinu v návaznosti na používanou technologii ustájení v daném chovu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu údajů ve stájovém registru zvířat a dále prove-

de kontrolu namátkově vybraných kotců, zda telata starší 8 týdnů nejsou držena v době kontroly v individuálním kotci. Posoudí se požadované rozměry prostor ve vztahu ke zvířatům.

Poznámka:

Tento požadavek nebude kontrolován v provozech, kde je méně než šest telat nebo v provozech, kde jsou telata chována společně se svými matkami z důvodu kojení.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Úřední veterinární lékař zjistil při kontrole v chovu, že chovatel držel dvě telata ve stáří 17 týdnů v individuálních kotech. Bylo zjištěno a potvrzeno soukromým veterinárním lékařem, který se stará pravidelně o chov, že jejich zdravotní stav ani chování nevyžadovalo individuální ustájení.

Hodnocení porušení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 16/5:

Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?

Důvod: Zamezit poranění a poškození zdraví telat. Vytvořit všem telatům vhodný prostor pro ustájení tak, aby každé tele mohlo bez obtíží uléhat, odpočívat, postavit se a čistit se.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu ve všech ustájecích zařízeních

prostorech, kde jsou zvířata chována, kdy se v době kontroly zejména zaměří na stavební řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně

ucpání odtoku. V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky. V přístřešku na pastvině se nebude posuzovat stavební materiál

podlahy, ale povrch, po kterém se zvířata mohou pohybovat tak, aniž by docházelo k poškození jejich zdraví (neměla by být přítomna například souvislá vrstva ledu).

Poznámka:

Řádným odtokem se rozumí odtok, který zajišťuje dostatečné odtékání vody a jiných odpadů tak, aby nedocházelo k jejich rozlévání po podlaze a tak způsobovat kluzkost podlah s případným zraněním zvířat.

Kde můžete získat informace:

- v § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- v § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že v prostoru pro ustájení telat chyběla podestýlka např. ze slámy. Telata ležela z části ve vlastních výkalech a byla značně znečištěná. Dále bylo zjištěno, že chovatel neprovádí pravidelný úklid ve stájích.

Hodnocení porušení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – skupinové ustájení telat

Kontrolovaný požadavek SMR 16/6:

Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejdéle však do 6 hodin?

Důvod: Včasný příjem mleziva, který je legislativně stanoven podáním do 6 hodin po narození telete, je nezbytný pro nastartování imunitního systému telete, které se rodí fyziologicky zcela bez protilátek. Tele by opakovaným napojením mělo přijmout mlezivo během prvních 24 hodin, neboť mlezivo je důležitým zdrojem imunoglobulinů a střevní stěna telete propouští imunoglobuliny do krevního řečiště pouze po dobu prvních 24 hodin po narození.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu v teletnicích, kde jsou telata odstavována od matek po porodu, zda má chovatel v době

kontroly zajištěné prostředky k podání mleziva. V případě, že nepoužívá mlezivo přímo od matky, proběhne kontrola zásob uskladněného mleziva.

Poznámka:

V rámci tohoto kontrolovaného požadavku nebude po chovateli požadována evidence.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 16/7:

Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?

Důvod: Zajistit zdravý odchov a průměrné přírůstky telat, jejich dobrý zdravotní a výživný stav. Předcházet vzniku anémie a oslabení imunity telat v důsledku podávání nevyvážené dávky krmiva s nedostatečným obsahem železa a vlákniny.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje u telat, která jsou krmena ve skupinách bez matek,

zda mají v době kontroly přístup ke krmivu a ke žlabům. Dále u namátkově vybraných telat provede klinickou kontrolu sliznic s případným odběrem krve.

Poznámka:

Všechna telata musí být krmena alespoň dvakrát denně, pro všechna telata ustájená ve skupině, která nejsou krmena do nasycení podle vlastní potřeby zvířete nebo pomocí automatického krmného systému, musí být zajištěn přístup ke krmivu ve stejné době, jako mají ostatní telata ve skupině. Při horkém počasí nebo nemocným telatům se čerstvá voda poskytuje neustále.

Strava pro telata musí obsahovat tolik železa, aby byla zajištěna průměrná hladina krevního hemoglobinu, minimálně však 4,5 mmol/litr, každé tele starší dvou týdnů musí dostávat stravu obsahující vlákninu v minimálním množství zvyšujícím se postupně od 50 g do 250 g pro telata ve stáří 8 až 20 týdnů.

Krevní rozbor se provede až v případě podezření na nedostatečnou hladinu železa u telat, po provedené klinické kontrole sliznic u namátkově vybraných telat v chovu.

Kde můžete získat informace:

- v § 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Telata byla v době kontroly ve špatném výživném stavu, měla vystouplá žebra, kyčelní klouby i páteř a nebylo hmatatelné téměř žádné osvalení na těchto partiích těla. Byla apatická a nejevila zájem o okolí.

Hodnocení porušení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 16/8:

Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?

Důvod: Zajistit telatům vodu, případně jiné nápoje patří k základním požadavkům na ochranu zvířat a je předpokladem zdravého odchovu telat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly zkontroluje funkčnost napájecího zařízení, dále, zda

všechna telata starší 2 týdnů mají k vodě přístup a zda na pastvině existuje zdroj vody. Nápojem se rozumí voda nebo rehydratační roztoky, nerozumí se tím mléko a mléčné náhražky.

Archiv SVS – individuální ustájení telat umožňující vizuální i hmatový kontakt mezi telaty

Kde můžete získat informace:

- v § 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

**Minimální požadavky pro ochranu telat
SMR 16/1: JSOU TELATA VE STAJÍCH KONTROLOVÁNA ALESPŮŇ DVAKRÁT DENNĚ, A TELATA CHOVANÁ VENKU ALESPŮŇ JEDNOU DENNĚ?**

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
Kontrola není prováděna ve stáncích veně míře		x	x	Pevně stanoveno	x	x		x	
Pevně stanoveno									
1		x	x	2	x	x	1	x	4

SMR 16/2: JE DODRŽEN ZÁKAZ UVÁZOVÁNÍ TELAT, SVÝJIMKOU SKUPINOVÉHO USTÁJENÍ PO DOBU KRMENÍ NEJDÉLE (1 HODINU) A ZÁKAZ POUŽÍVÁNÍ NÁHUBKU U TELAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≤ 20% zvířat		Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat	Dlouhodobě uvázáno a/nebo s náhubkem bylo zjištěno ≥ 50% zvířat	x	Pevně stanoveno	x		x	
2		3	5	X	4	x	1	x	10

SMR 16/3: ODPOVÍDAJÍ ROZMĚRY INDIVIDUÁLNÍHO KOTCE PRO TELATA STANOVENÝM POŽADAVKŮM A KOTCE MAJÍ STĚNY S OTVORY, KTERÉ UMOŽNÍJÍ VIZUÁLNÍ A HMATOVÝ KONTAKT MEZI TELATY?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
3	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je do 20% zvířat	Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je 20 - 50 % zvířat	Velký Počet zvířat v nevyhovujících kotcích je nad 50% zvířat	x	Pevně stanoveno	x	x	
1	3	5	x	4	x	1	x	10

SMR 16/4: JE ZAJIŠTĚNO, ŽE TELATA STARŠÍ 8 TÝDŇŮ NEJSOU DRŽENA V INDIVIDUÁLNÍM KOTCI A VYMĚŘENÝ PROSTOR PRO KAŽDÉ TELE PŘI CHOVUVE SKUPINÁCH ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
4	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno do 20% zvířat	V nevyhovujícím držení bylo zjištěno 20 - 50 % zvířat	Velký V nevyhovujícím držení bylo zjištěno nad 50% zvířat	x	Pevně stanoveno	x	x	
1	3	5	x	4	x	1	x	10

SMR 16/5: JSOU PODLAHY HLADKÉ, (NIKOLIV VŠAK KLUZKÉ), VYTVÁŘÍ PEVNÝ, ROVNÝ A STABILNÍ POVRCH A PROSTOR PRO USTÁJENÍ TELAT JE POHODLNÝ, ČISTÝ A S ŘÁDNÝM ODTOKEM?

Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
5	x	Pevně stanoveno	x	Pevně stanoveno	x	x	x	
x	3	x	x	4	x	1	x	8

SMR 16/6: DOSTÁVAJÍ TELATA PO NAROZENÍ CO NEJDŘÍVE MLEZIVO, NEJDELEVŠAK DO 6 HODIN?

		Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	x	x		Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x	
	x	x	5		x	x	6	1	x	12

SMR 16/7: JE ZAJIŠTĚNO KRMENÍ, KTERÉ OBSAHUJE STANOVENÉ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY A ŽELEZA, NEJMÉNĚ DVAKRÁT DENNĚ A VŠECHNA TELATA VE SKUPINĚ MAJÍ PŘÍSTUP KE KRMIVU?

		Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	x	x		Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x	
	x	x	5		x	x	6	1	x	12

SMR 16/8: MAJÍ TELATA STARŠÍ 2 TÝDŇŮ PŘÍSTUP K DOSTATEČNĚMU MNOŽSTVÍ NAPÁJECÍ VODY, PŘÍPADNĚ JINÝCH NÁPOJŮ?

		Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
		Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
6	x	x		Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x	
	x	x	5		x	x	6	1	X	12

3.3.2. SMR 17: minimální požadavky pro ochranu prasat

Základním cílem stanovených požadavků je vytvoření dostatečného a vhodného životního prostoru pro všechna prasata, uspokojení jejich přirozených potřeb, např. přítomností manipulovatelného materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity. Přístup k napájecí vodě a krmivu, pohodlné

místo k odpočinku, chov ve stanovených skupinách a mimo jiné i důležitá preventivní péče o jejich zdraví, to vše je nejen stanoveno evropskou i národní legislativou, ale především je důležité z hlediska zajištění pohody ustájeným prasatům, která je předpokladem maximální užitkovosti každého chovu.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: ■ Státní veterinární správa (SVS)

Poznámka: Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu prasat budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/1:

Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?

Důvod: Agresivní prasata je nutné izolovat z hlediska zabránění útokům na ostatní prasata. Prasatům, která byla napadena jinými prasaty, dále všem nemocným nebo jinak poraněným prasatům, je potřeba vytvořit vhodný prostor a čas k rekonvalescenci, vyléčení a zahojení případných ran. Chovateli umožňuje ustájení v samostatných kotcích lepší přístup k jednotlivým prasatům (např. podávání případných léků) bez vzniku nadměrného stresu u ostatních prasat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař se v rámci kontroly dotáže chovatele, zda má k dispozici izolační box a kde se nachází. Dále zkontroluje zví-

řata umístěná v izolačním boxu v době kontroly, a zda tento box odpovídá stanovených kategoriím zvířat. Poté se namátkově zkontrolují ostatní zvířata v kotcích.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že několik prasat má viditelné poranění na těle způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty. Jedno prase mělo zranění na zadních končetinách a nemohlo se postavit. Chovatel nezajistil umístění agresivních prasat ani poraněných do samostatného kotce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – poranění způsobené vzájemnými souboji mezi prasaty

Kontrolovaný požadavek SMR 17/2:

Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?

Důvod: Vytvořit jednotlivým kategoriím prasat ustájených pro odchov a výkrm ve všech hospodářství stejné podmínky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v rámci kontroly provede měření namátkově vybraných kot-

ců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5% kotců) a posoudí požadované minimální rozměry ve vztahu k počtu zvířat ve vybraných kategoriích.

Poznámka:

Pojmem volná plocha se rozumí pouze čistá plocha pro ležení zvířete, nepočítá se do toho žádná část chodby, krmíště, napájení a jiné překážky. Jedná se pouze o plochu, kterou má zvíře k dispozici pro ležení, stání a pohyb.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 4 a § 3 odst. 2 a 3, § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 17/3:

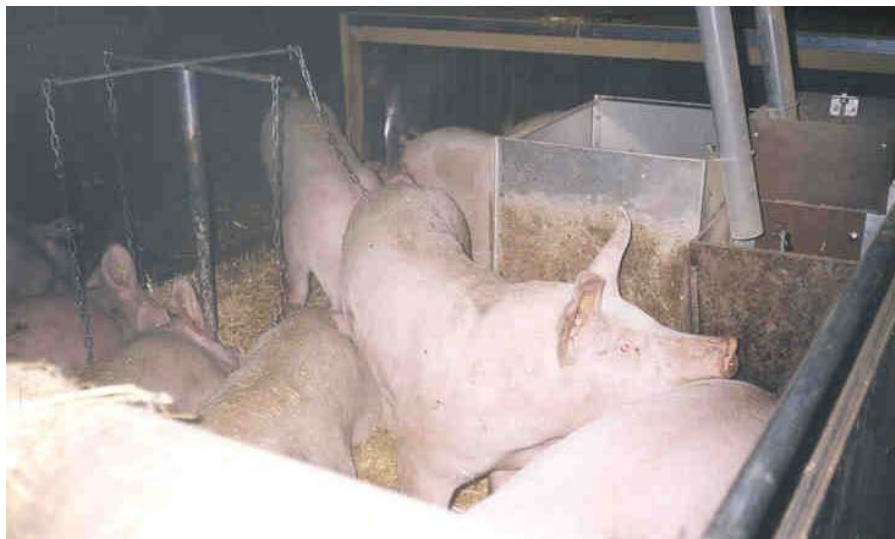
Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?

Důvod: Je prokázáno, že prasata ve svém přirozeném prostředí tráví až 75 % dne rytím, hledáním potravy a zkoumáním svého okolí. Z vědeckých výzkumů vyplývá, že pokud nemají prasata k dispozici vhodné materiály k manipulaci, nemají tak ničím obohacené prostředí a dochází u nich ke vzájemnému okusování ocásků a uší. Proto je nutné zajistit i v chovech v rámci ustájení přítomnost manipulovatelného materiálu a tak prasatům částečně zajistit podobnost přirozeného prostředí.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede namátkovou kontrolu kotců (minimálně 5 % kotců), zda mají prasata v době kontroly k dispozici manipulovatelný materiál, kdy se připouští i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál.

Manipulovatelný materiál nebude úředním veterinárním lékařem v době kontroly přímo posuzován z hlediska jeho zdravotní nezávadnosti, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezu z jatek o přítomnosti cizorodých látek v masě, mléce, může odebrat vzorky na zjištění cizorodých látek.

Archiv SVS – příklad manipulovatelného materiálu (řetízky)

Archiv SVS – příklad manipulovatelného materiálu (dřevěný špalek)

Poznámka:

Prasata musí mít trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity, jako je např. sláma, seno, dřevo, piliny, houbový kompost, rašelina nebo směs takových materiálů, které neohrožují zdraví zvířat. Je povinností chovatele zajistit zdravotní nezávadnost předmětů a pomůcek.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole nebyly nalezeny ani v jednom kotci žádné manipulovatelné materiály, i přesto, že chovatel byl upozorňován, že se jako vhodný materiál bude připouštět i jiný než ve vyhlášce vyjmenovaný manipulovatelný materiál.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 17/4:

Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a zaprahlé prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?

Důvod: Zajistit všem chovaným prasatům vyváženou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu krmných žlabů v kotci, kontrolu zásob krmiva, v případě automatického napájení

funkčnost napájecího zařízení. Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení prasat, musí být zajištěna stálá přítomnost vody. Krmná směs se posuzuje pro danou kategorii prasat.

Archiv SVS – automatické krmení prasnic

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 10 a 11, odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Krmná dávka pro prasata se posuzuje konkrétně pro každou kategorii zvlášť. Správné složení krmné směsi garantuje výrobce, případně sám chovatel, pokud si směsi tvoří sám.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu bylo zjištěno, že ne všechna prasata starší dvou týdnů mají zajištěn přístup k napáječkám a některé napáječky, které byly prasatům k dispozici, byly nefunkční. **Hodnocení:** rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – nedostatečná výživa prasat – viditelná kachexie

Archiv SVS – prasata musí mít stálý přístup k napájecí vodě

Kontrolovaný požadavek SMR 17/5:
Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?

Důvod: Neomezovat přirozený pohyb prasnic a prasniček (např. při obranných reflexech) a tak předcházet poškozování jejich zdraví.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu všech ustájecích prostor, kde

se chovají prasnice a prasničky, nesmí zde být v době kontroly zaznamenán žádný kotec s vazným ustájením, ani žádné postroje pro uvázání prasnic a prasniček.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 17/6:

Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapuštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod: Dodržet stanovené legislativní požadavky tak, aby byla zajištěna opatření k ochraně zdraví a pohody všech prasnic a prasniček.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu namátkově vybraných kotců (v případě namátkových kontrol znamená nejméně 5 % kotců), jestli jsou v době kontroly zaprahnuté březí prasnice a prasničky v provozech nad 10 ks v uvedeném období ustájené

ve skupinách a posoudí požadované minimální rozměry kotců ve vztahu ke zvířatům.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Požadavky na rozměry kotců jsou uvedeny ve vyhlášce č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů. Požadavek se nevztahuje na chovatele s méně než 10 prasničkami/prasnicemi, ty mohou být ustájeny jednotlivě v uvedeném období za předpokladu, že se mohou snadno otočit.

Archiv SVS – porodní kotec se selaty

Kontrolovaný požadavek SMR 17/7:

Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?

Důvod: Ochrana zdraví prasat před nepříznivými účinky hluku, jehož hladina je legislativně stanovena a vytvoření vhodných ustájovacích podmínek s odpovídající intenzitou světla.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly ve vybrané stáji, kde jsou chována prasata,

provede měření intenzity světla v úrovni očí prasat. Kontrola hladiny hluku v chovu bude posuzována pouze v případech, kdy je využíváno neustálé nucené větrání a kdy je

v době kontroly v provozu slyšitelný nadměrný hluk. Dále se hladina hluku posoudí ve vztahu k chování prasat (stres). V opodstatněných případech bude přistoupeno k odbornému změření hluku v ustájovacím zařízení.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

V budovách, kde jsou prasata chována, nesmí být překročena hladina nepřetržitého hluku 85 dB a intenzita světla musí být alespoň 40 luxů po dobu minimálně 8 hodin denně. Pokud chovatel využívá automatický systém rozsvěcování a zhasínání, zkontroluje se časový harmonogram nastavení světla.

Kontrolovaný požadavek SMR 17/8:

Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?

Důvod: Legislativně stanovený požadavek, aby se zabránilo poškození zdraví prasat v chovu (např. podklouznutí, poranění končetiny)

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu ve všech ustájovacích zastřešených prostorech, kde jsou zvířata chována, kdy se v době kontroly zejména zaměří na staveb-

ní řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně ucpání odtoku. V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok, ale při odstranění podestýlky podlaha musí splňovat dané požadavky.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Nezáleží na použitém materiálu podlahy, ale na konečných vlastnostech podlahy. Kluzkost podlah se posuzuje v době kontroly a zkontroluje se, zda nedochází k poranění zvířat (podkluzování).

Kontrolovaný požadavek SMR 17/9:

Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem, tak aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?

Důvod: Vytvořit vhodný životní prostor pro všechna prasata, uspokojit jejich přirozené, fyziologické a biologické potřeby.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede fyzickou kontrolu přímo v ustájecích prostorech, kdy se v době kontroly zaměří na stavební řešení povrchu podlah, na stavební řešení odtoku tekutin, na znečištění podlah včetně

ně ucpání odtoku, což bývá zjištěna jako častá závada (dočasná). V případě chovu na hluboké podestýlce se nebude kontrolovat odtok. Kontrola bude provedena namátkově u všech kategorií prasat, s výjimkou prasnic 1 týden před porodem a v jeho průběhu, pokud jde o požadavek vidění na jiná zvířata.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Bude posuzováno podle aktuálního klimatického období a pro každou kategorii prasat.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že zemědělský podnikatel chová prasata v nevhodných podmínkách, neboť v kotcích, kde byla zvířata chována, bylo velké množství výkalů, staré zbytky potravy a nepořádek. Prasata neměla v žádné části kotce čistý prostor pro ležení.

Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – ekologický volný chov prasat

Kontrolovaný požadavek SMR 17/10:

Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?

Důvod: Zamezit neodborně provedeným zákrokům na prasatech, předejít poškození jejich zdraví a způsobení jejich utrpení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Krácení ocásků a snižování špičáků u selat se nesmí provádět rutinně, chovatel musí zdůvodnit, proč tak činí a písemně doloží,

jaké přijímá opatření k zabránění okusování ocásků. V případě kastrace se dotáže úřední veterinární lékař, do kdy provádí chovatel u selat kastraci a poté zkontroluje, zda byla provedena do 7 dnů života selat.

Kde můžete získat informace:

- § 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Krácení ocasu a snižování špičáků se nesmí provádět rutinně, pouze při poranění struků, ocasu a uší prasnic a ostatních prasat. Je nutné přijmout vhodná opatření před těmito zákroky. Tyto postupy provádí osoba odborně způsobilá podle veterinárního zákona.

Minimální požadavky pro ochranu prasat
SMR 17/1: JSOU PRASATA AGRESIVNÍ, NAPADENÁ, PORANĚNÁ NEBO NEMOCNÁ USTÁJENA DOČASNĚ V SAMOSTATNÝCH KOTČÍCH, KDE SE MOHOU SNADNO OTOČIT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Pevně stanoveno		x	x	x	Pevně stanoveno	x		x	
I		x	x	x	4	x	I	x	6

SMR 17/2: ODPOVÍDÁ VYUŽITELNÁ VOLNÁ PODLAHOVÁ PLOCHA PRO KAŽDOU SKUPINU PRASAT A ROŠTOVÉ PODLAHY STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno do 20 % zvířat	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno 20 - 50 % zvířat	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno nad 50 % zvířat	Na neodpovídající podlah. ploše a/nebo neodpovídající roštové podlaze je chováno nad 50 % zvířat	x	x	Pevně stanoveno		x	
I	3	5	6	x	x	6	I	x	12

SMR 17/3: JE PRASATŮM ZAJIŠTĚN TRVALÝ PŘÍSTUP K MATERIÁLU, KTERÝ JIM UMOŽŇUJE ETOLOGICKÉ AKTIVITY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	Body
3	Etologické aktivity nejsou umožněny do 20 % zvířat	Etologické aktivity nejsou umožněny 20 - 50 % zvířat	Etologické aktivity nejsou umožněny nad 50 % zvířat	x	Pevně stanoveno	x		x		
	1	3	5	x	4	x	1	x		10

SMR 17/4: DOSTÁVAJÍ PRASATA ALESPŇ JEDENKRÁT DENNĚ KRMIVO A MAJÍ STÁLÝ PŘÍSTUP K NAPÁJECÍ VODĚ A ZAPRAHLÉ PRASNICE A PRASNIČKY DOSTATEČNĚ MNOŽSTVÍ VLÁKNINY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	Body
4	x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x		
	x	x	5	x	x	6	1	x		12

SMR 17/5: NEPOUŽÍVÁ SE VAZNÉ USTÁJENÍ PRASNIC NEBO PRASNÍČEK NEBO POSTROJE PRO JEJICH UVAZOVÁNÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	Body
5	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≤ 20 % zvířat	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány 20 - 50 % zvířat	Vazné ustájení nebo postroje jsou používány ≥ 50 % zvířat	x	x	Pevně stanoveno		x		
	1	3	5	x	x	6	1	x		12

SMR 17/6: JSOU PRASNICE A PRASNIČKY USTÁJENY V OBDOBÍ 4 TÝDNŮ PO ZAPUŠTĚNÍ AŽ DO DOBY I TÝDEN PŘED PORODEM VE SKUPINÁCH A KOTEC, VE KTERÉM JE SKUPINA CHOVÁNA, ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
6	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≤ 20 % zvířat	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno 20 - 50 % zvířat	Neodpovídajícím způsobem a/nebo v neodpovídajícím kotci je chováno ≥ 50 % zvířat	x	x	Pevně stanovenou		x	
	1	3	5	x	x	6	1	x	12

SMR 17/7: JSOU PRASATA CHOVÁNA V PROSTŘEDÍ, KDE HLADINA HLUKU A INTENZITA SVĚTLA ODPOVÍDÁ STANOVENÝM POŽADAVKŮM?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body Max. počet
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
7	Nedostatků zjištěny pouze buď u limitů hluku anebo světla	Nedostatků zjištěny u limitů hluku i u limitů světla	x	x	Hladina hluku /nebo intenzita světla neodpovídá požadavkům	x		x	
	1	3	x	x	Pevně stanoveno	x	1	x	8

SMR 17/8: JSOU PODLAHY HLADKÉ, (NIKOLIVŠAK KLUZKÉ), ABY SE PŘEDEŠLO PORANĚNÍ PRASAT?

8	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x		Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno	x		x	
x	3		x	x	4	x	1	x	8

SMR 17/9: ZAJIŠŤUJE USTÁJENÍ PRO PRASATA FYZICKY A TEPELNĚ POHODLNÝ A ČISTÝ PROSTOR, VYBAVENÝ ODTOKEM, TAK ABY PRASATA MOHLA ULÉHAT, VSTÁVAT A ODOČÍVAT A VIDĚT NA OSTATNÍ PRASATA?

9	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x		Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno	x		x	
x	3		x	x	4	x	1	x	8

SMR 17/10: JSOU VŠECHNY ZÁKROKY A POSTUPY PROVÁDĚNÉ PRO JINÉ NEŽ TERAPEUTICKÉ A DIAGNOSTICKÉ ÚČELY NEBO PRO IDENTIFIKACI PRASAT PROVÁDĚNÝ SOULADU SE STANOVENÝMI POŽADAVKY?

10	Rozsah		Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet
x		x	Prováděné zákroky a postupy nejsou v souladu s požadavky	x	x	Pevně stanoveno		x	
x		x	Pevně stanoveno	x	x	6	1	x	12

POŽADAVKY NA OCHRANU ZVÍŘAT CHOVANÝCH PRO HOSPODÁŘSKÉ ÚČELY – SMR 18

3.3.3. SMR 18: požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely

Hlavním cílem zavedení požadavků pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely je vytvořit vhodné podmínky odpovídající jejich etologickým a fyziologickým potřebám. Zvířata musí být chována s ohledem na druh, věkovou kategorii a hmotnost. Zdraví a pohoda zvířat je

odrazem jejich správného a důsledného ošetřování, veterinární péče, podávání zdravotně nezávadného krmiva a vody, chovu ve vhodném prostředí, kde je zajištěn dostatečný prostor pro pohyb a kde jsou zvířata chráněna před nepříznivými vlivy počasí a jinými riziky.

Týká se: ■ Všech žadatelů o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem, kteří provozují podniky živočišné výroby.

Kontroluje: ■ Státní veterinární správa (SVS)

Poznámka:

Veškeré kontrolované požadavky pro ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely budou posuzovány a hodnoceny úředním veterinárním lékařem v době kontroly.

Archiv SVS – skot na pastvě

Kontrolovaný požadavek SMR 18/1:

Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?

Důvod: Zajistit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely vhodné podmínky pro ochranu jejich zdraví a pohody tak, aby nedocházelo k poškozování jejich zdraví a utrpení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Pokud je péče o zvířata v hospodářství zajištěna prostřednictvím i jiných pracovníků kromě majitele a chovatele, úřední veterinární lékař bude v době kontroly požadovat předložení dokumentu o proškolení těchto

osob z problematiky ochrany zdraví a pohody zvířat. Forma zápisu školení je na chovateli. (Může být doloženo např. osvědčení o absolvování školení, formulář v rámci školení o bezpečnosti práce, interní záznam chovatele o proškolení apod.) Neposuzuje se počet zaměstnanců k počtu chovaných zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat

Poznámka:

Směrnice 98/58/ES nestanovuje žádnou frekvenci školení. Pokud není jinou legislativou stanoveno jinak (jako např. vyhláškou č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů, která stanovuje podmínky kurzu odborné přípravy k péči o kuřata), nebude frekvence školení posuzována.

Kontrolovaný požadavek SMR 18/2:

Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?

Důvod: Chovatel musí mít přehled o aktuální situaci v chovu, zda nedošlo ke vzniku onemocnění zvířat, poranění či náhlému úhynu zvířat, aby mohl v návaznosti na zjištěné nedostatky a závady včas podniknout nápravu a poskytl zvířatům potřebnou péči a ošetření.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje zdravotní stav zvířat. Pokud se prokáže, že případně

poranění či narušení zdravotního stavu zvířete trvá déle než 2 dny, že chybí záznam o lékařském ošetření zvířete a o přivolání veterinárního lékaře, pak bude posuzováno jako porušení.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Po chovateli nebude požadována evidence.

PŘÍKLAD č. 1 Z PRAXE:

Při kontrole v chovu hospodářských zvířat bylo zjištěno, že 1 kus jalovice má viditelné zranění na zadní končetině. Končetina byla značně nateklá a jalovice se velmi špatně pohybovala. Po přivolání soukromého veterinárního lékaře bylo potvrzeno, že zranění je již dlouhodobějšího charakteru a jalovice ošetřena nebyla. K tomuto zranění zřejmě došlo v prostoru pastviny, kde byla zvířata chována, neboť se zde nacházelo mnoho zemědělské techniky, o která se mohla zvířata kdykoliv poranit.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné

PŘÍKLAD č. 2 Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že v horní části pastviny asi 15 m vpravo pod napajedlem byl nalezen uhynulý kus ovce, který se zde nacházel podle stavu rozkladu již delší dobu (oční jamky byly prázdné, kadaver byl pokryt množstvím červů, část tkání byla již macerovaná a část mumifikovaná). Chovatel zajistil odvoz kadaveru k likvidaci až po veterinární kontrole. V případě, že by byl řádně sledován stav stáda, nemohlo by chovateli tak dlouho unikát, že se v blízkosti napajedla nachází uhynulá ovce.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/3:

Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?

Důvod: Zajistit včasné ošetření nemocných nebo zraněných zvířat chovatelem, případně veterinárním lékařem, aby nedocházelo k utrpení zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař se v rámci kontroly dotáže chovatele, zda má k dispozici izolační box pro nemocná a poraněná zvířata a kde se nachází. Dále se v době kontroly zkontrolují zvířata umístěná v izolačním boxu. Poté se namátkově zkontrolují ostatní zvířata

v kotcích. Proveďte se kontrola záznamů o lékařském ošetření zvířat a o přivolání veterinárního lékaře. Zkontrolují se záznamy o odeslání kadaverů do asanačního podniku ve vztahu k počtu uhynulých zvířat, v rozsahu minimálně 1 měsíc zpět. V případě, že se zjistí nedostatky, provede se kontrola záznamů za delší časové období.

Kde můžete získat informace:

- § 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že kráva holštýnského plemene měla na pravé straně trupu viditelný rozsáhlý otok. Po konzultaci s přivolaným soukromým veterinárním lékařem byl tento útvar diagnostikován jako kýla, absces (patologicky vzniklá dutina vyplněná hnisem), či otok po zhmoždění. Na základě tohoto zjištění byl chovatel vyznán, aby doložil doklad, ze kterého vyplývá, jakým způsobem, kdy a kým byla skotu poskytnuta odborná veterinární péče. Chovatelem nebyl žádný takový doklad doložen.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/4:

Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, které by vedlo k jeho poškození?

Důvod: Volnost pohybu hospodářského zvířete nesmí být omezována způsobem, který by mu způsobil utrpení. Ustájení musí umožnit hospodářským zvířatům bez obtíží uléhat, odpocívat, vstávat a pečovat o povrch těla a vidět na ostatní zvířata.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu přímo v chovu zvířat (namátkově u 5 %), zda

mají zvířata v době kontroly k dispozici celý prostor stanovený v souladu s danou technologií chovu dle minimálních standardů.

Archiv SVS – omezování volnosti pohybu skotu na pastvě řetězy, které způsobují zařezávání do kůže v oblasti krku

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

POŽADAVKY NA OCHRANU ZVÍŘAT CHOVANÝCH PRO HOSPODÁŘSKÉ ÚČELY – SMR 18

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole v chovu skotu bylo zjištěno, že jsou zvířata přivázaná za řetěz okolo krku, který je značně omezoval v pohybu a který jim způsoboval zranění, neboť docházelo k zařezávání části řetězu do kůže v oblasti krku.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/5:

Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s platnými předpisy?

Důvod: Vytvořit všem zvířatům chovaným pro hospodářské účely odpovídající podmínky v chovu tak, aby byla zajištěna veškerá opatření k ochraně jejich zdraví a pohody.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu technologie chovu a veškerých pomůcek používaných v souvislosti se zvířaty, jako pomůcky k uvazování zvířat, používání náhubku u telat,

vybavení pro první pomoc, pomoc při porodu, pomůcek pro přemístění nepohyblivých zvířat, pomůcek pro nezbytné poražení, podávání zakázaných a nepovolených látek zvířatům. Dále se posoudí stav prostoru ustájení pro zvířata, kondice zvířat a případná poranění zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon)
- § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Kontrolovaný požadavek SMR 18/6:

Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?

Důvod: Zajistit všem zvířatům vhodné podmínky ustájení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Ve stájích, kde není přirozené větrání, chovatel popíše režim nuceného větrání a především jeho funkčnost. Úřední veterinární lékař

zkontroluje, zda nedošlo k zvýšenému úhynu zvířat v důsledku nevhodného nebo závadného mikroklimatu (např. udušení kuřat). Dále se zkontroluje zdravotní stav zvířat.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů
- § 34 odst. 2 písm. a) a b) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Cirkulace vzduchu, prašnost, teplota a relativní vlhkost vzduchu, koncentrace plynů, osvětlení a hluchnost musí být udrženy v mezích, které nejsou pro zvířata škodlivé (např. u brojlerů je měření mikroklimatu konkrétně stanoveno vyhláškou při dané hustotě osazení).

Kontrolovaný požadavek SMR 18/7:

Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?

Důvod: Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení s odpovídající intenzitou světla pro uspokojení jejich fyziologických a etologických potřeb.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Ve stájích, kde není denní osvětlení a kde zvířata nemají možnost využívat venkovní výběh, úřední veterinární lékař provede kontrolu a chovatel popíše světelný režim a předvede jeho funkčnost. Dále musí chovatel předložit, že má k dispozici mobilní nebo stabilní funkční osvětlení pro provede-

ní detailní kontroly zvířat v kteroukoli dobu. U kategorií zvířat jako jsou brojleři, nosnice a prasata, kde jsou stanoveny číselné limity, se v chovu zkontroluje podle nich intenzita světla (u prasat alespoň 40 luxů minimálně 8 hod denně, u brojlerů a nosnic musí intenzita a doba trvání osvětlení, včetně doby stmívání odpovídat minimálním standardům pro ochranu hospodářských zvířat).

Kde můžete získat informace:

- § 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 2 odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Poznámka:

Ve stájích s telaty musí být zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení. Při použití umělého osvětlení nejméně po dobu od 9 do 17 hodin v intenzitě odpovídající přirozenému světlu.

Archiv SVS – nevhodný chov skotu za nedostatku světla ve stáji bez oken

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole úřední veterinární lékař zjistil, že prasata jsou chována v budově, kde denní světlo pronikalo pouze malými okenními otvory ve stěnách, které byly navíc velmi znečištěné, plné pavučin a zaschlé špíny, a proto příliš světla nepropouštěly. Prasata neměla žádnou možnost výběhu a nebylo zjištěno žádné jiné umělé osvětlení. Úřední veterinární lékař provedl měření intenzity světla pomocí luxmetru a výsledkem měření byla značně neodpovídající intenzita světla.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/8:

Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?

Důvod: Vytvořit hospodářským zvířatům vhodné podmínky ustájení a předcházet případnému zranění a poškození zdraví zvířat.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu zařízení a prostor, kde jsou chována zvířata, že se v dosahu zvířat nevyskytují okraje a výčnělky, o které by se mohla zvířata zranit. Kontrola účinnosti dezinfekce se bude kontrolovat jen v případech, kdy je předepsaná (např. turnusové chovy, kde dochází k vyskladnění a naskladnění zvířat, následnému čištění a dezinfekci prostor a zařízení), nebude se kontrolovat v případě chovu na hluboké podestýlce.

Kde můžete získat informace:

- § 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

Archiv SVS – příklad nevhodného použití ostnatého drátu k oplotení

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že na pozemku, kde probíhala pastva zvířat, se nacházejí nevhodné ostré předměty, konkrétně se jednalo např. o zbytek drátěného pletiva, ostnatý drát a torzo plechového kýblu. Tyto předměty se mohly kdykoliv stát příčinou poranění zvířat a způsobit tak poškození jejich zdraví. Chovateli bylo závazným pokynem uloženo odstranění těchto nevhodných předmětů, ale chovatel nevhodné předměty přesto neodstranil.

Hodnocení: rozsah – střední, závažnost – střední, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/9:

Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana podle potřeby před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví?

Důvod: Ochránit hospodářská zvířata před nepříznivými klimatickými podmínkami, predátory a jinými dalšími riziky, které by mohly způsobit narušení pohody a zdravotního stavu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař zkontroluje, zda v době kontroly zvířata mají možnost úkrytu, mají k dispozici přístřešek nebo přístup do stáje nebo přirozený úkryt. Velikost pří-

střešku, úkrytu musí odpovídat počtu zvířat, tak aby všem zvířatům byla zajištěna ochrana před sluncem, deštěm a jinými nepříznivými podmínkami a nedocházelo tak k poškození jejich zdraví. Záleží na způsobu chovu, počtu a kategorii zvířat, klimatických podmínkách

POŽADAVKY NA OCHRANU ZVÍŘAT CHOVANÝCH PRO HOSPODÁŘSKÉ ÚČELY – SMR 18

v době kontroly. V případě chovu masného skotu (např. horská plemena highland), kdy tato zvířata byla na tento způsob chovu

v daných klimatických podmínkách navykána a nedochází při tomto chovu k poškození jejich zdraví, se přístřešek požadovat nebude.

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel chová 3 kusy holštýnského skotu na pozemku, který byl v době kontroly pod vysokou vrstvou sněhu, a již po dobu cca 2 týdnů trvalo mrazivé počasí. Plechový přístřešek byl značně zničený a zvířata ho tak nemohla zcela využít k úkrytu před nepříznivým počasím. U dvou kusů skotu byl během kontroly pozorován obtížný pohyb. Zvířata nebyla schopna odolávat nepříznivým životním podmínkám, kterým byla vystavena během trvalého pobytu ve venkovním prostředí bez možnosti úkrytu.

Hodnocení: rozsah – malý, závažnost – malá, trvalost – porušení odstranitelné

Archiv SVS – příklad ustájení skotu

Kontrolovaný požadavek SMR 18/10:

Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stáji pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?

Důvod: Zajistit funkčnost, pravidelnou kontrolu a odstranění závad veškerých automatických a mechanických vybavení, které jsou hlavní součástí staveb, kde jsou chována hospodářská zvířata a podílí se na vytváření vhodných podmínek ustájení.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

V době kontroly chovatel předvede funkčnost veškerých automatických a mechanických zařízení (např. dle provozního řádu). V případě chovů, kde jsou zvířata odkázána

na nucené větrání (např. prasata, drůbež), úřední veterinární lékař zkontroluje také přítomnost a funkčnost náhradního zdroje a poplašného systému. Chovatel popíše systém alarmu (zda např. dostává zprávu na mobilní telefon o závadě systému).

Kde můžete získat informace:

- § 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Byla provedena kontrola v chovu brojlerů z důvodu nahlášení zvýšeného úhynu v ranních hodinách, kdy došlo k úhynu cca 2 tis. kusů. Venkovní teploty se pohybovaly přes den okolo 30°C (tropické dny). Během noci přišla silná bouřka a došlo k výpadku elektrické energie a následně k úhynu brojlerů. Při kontrole bylo zjištěno, že v hale zcela chybí funkční alarmní systém i náhradní zdroj elektrické energie.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/11:

Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezávadné potravy a napájecí vody?

Důvod: Zajistit hospodářským zvířatům nezávadnou potravu a dostatek napájecí vody patří k základním požadavkům na ochranu zvířat.

Archiv SVS – viditelná kachexie u skotu na pastvě

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař provede kontrolu krmných žlabů v kotci, kontrolu zásob krmiva, v případě automatického napájení funkčnost napájecího zařízení. Pokud nejsou k dispozici samostatné napáječky, tak pouze s výjimkou po dobu krmení, musí být zajištěna stálá přítomnost vody. Provede se kont-

rola zdravotního stavu zvířat, zejména se posoudí kondice a výživný stav zvířat. Chovatel doloží krmnou dávku. V době kontroly úřední veterinární lékař nebude přímo posuzovat zdravotní nezávadnost krmiva a vody, ale v případě podezření v době kontroly nebo nálezu z jatek o přítomnosti cizorodých látek v mase, mléce, může odebrat vzorky na zjištění cizorodých látek.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍKLAD Č. I Z PRAXE:

Při kontrole bylo zjištěno, že chovatel v prostoru, který využíval k chovu 450 ks nosnic nezajistil dostatečně dlouhý napájecí ani krmný prostor (žlábkové či kruhové krmítko a žlábkovou nebo kruhovou napáječku), které by poskytovaly legislativně stanovený prostor pro každou nosnici.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

PŘÍKLAD č. 2 Z PRAXE:

Kontrolou podmínek chovu ovcí a koz chovaných na pastvině u břehu řeky bylo zjištěno, že dospělé ovce byly ve špatném výživném stavu, všechna žebra byla viditelná, sedací hrboly, výběžku lumbálních obratlů a páteř zřetelně promínovaly, měly silně vykasané břicho. Bylo zjištěno, že chovatel nezajistil kojícím matkám zvýšenou potřebu energeticky a dieteticky výživné dávky.

Hodnocení: rozsah – velký, závažnost – velká, trvalost – porušení odstranitelné

Kontrolovaný požadavek SMR 18/12:

Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?

Důvod: Zajistit zvířatům chovaným pro hospodářské účely zdravotně nezávadné krmivo a napájecí vodu.

Co bude kontrolní/dozorový orgán požadovat:

Úřední veterinární lékař v době kontroly provede namátkovou kontrolu krmných žla-

bů a napájecích zařízení, zejména pokud jde o jejich funkčnost, čistotu, počet a jejich rozmístění.

Kde můžete získat informace:

- § 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů
- § 1b odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, ve znění pozdějších předpisů

**Požadavky na ochranu zvířat chovaných pro hospodářské účely
SMR 18/1: JE ZAJIŠTĚN DOSTATEČNÝ POČET ODBORNĚ ZPŮSOBILÝCH ZAMĚSTNANCŮ K PÉČI O ZVÍŘATA?**

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
1	Péče o zvířata není zajištěna odpovídajícími zaměstnanci	x	x	Pevně stanoveno	x	x		x	
	Pevně stanoveno								
	I	x	x	2	x	x	I	x	4

SMR 18/2: JE PROVÁDĚNA KONTROLA HOSPODÁŘSKÝCH ZVÍŘATVY CHOVECH NEJMÉNĚ JEDENKRÁT DENNĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
2	Kontrola není prováděna ve stanovené míře	x	x	Pevně stanoveno	x	x		x	
	Pevně stanoveno								
	I	x	x	2	x	x	I	x	4

SMR 18/3: JSOU ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, S PŘÍZNAKY ONEMOCNĚNÍ NEBO ZRANĚNÍ BEZODKLADNĚ OŠETŘENA, VEDE CHOVATEL ZÁZNAMY O TĚCHTO LÉKÁRSKÝCH OŠETŘENÍCH A O POČTU UHYNULÝCH ZVÍŘAT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x	
	x	x	5	x	x	6	I	x	12

SMR 18/4: NENÍ OMEZENAVOLNOST POHYBU ZVÍŘAT S OHLEDEM NA JEHO DRUH, KTERÉ BYVEDLO K JEHO POŠKOZENÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
4	Volnost pohybu zvířat je omezena na nedovoleným způsobem	x	x	x	Pevně stanoveno	x		x		
	Pevně stanoveno									
	I	x	x	x	4	x	I	x		6

SMR 18/5: NEPOUŽÍVAJÍ SE ZPŮSOBY CHOVU, KTERÉ BY MĚLY ZA NÁSLEDEK POŠKOZENÍ ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NEJSOU PODÁVÁNY LÉČIVÉ PŘÍPRAVKY A DALŠÍ LÁTKY V ROZPORU S PRÁVNÍMI PŘEDPISY A PRAVIDLY PRO JEJICH POUŽÍVÁNÍ A NEJSOU PROVÁDĚNY ÚPRAVY VZHLEDU ZVÍŘAT V ROZPORU S PLATNÝMI PŘEDPISY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
5	x	x	Jsou používány nedovolené způsoby chovu	x	x	Pevně stanoveno		x		
			Pevně stanoveno							
	x	x	5	x	x	6	I	x		12

SMR 18/6: UMOŽŇUJÍ STAVBY A USTÁJENÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, DODRŽENÍ MIKROKLIMATICKÝCH PODMÍNEK?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max. počet	
6	x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno	x	x		
	x	3	x	x	4	x	I	x		8

SMR 18/7: JE VE STÁJÍCH ZAJIŠTĚNO PŘIROZENÉ NEBO UMĚLÉ OSVĚTLENÍ TAK, ABY ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, NEBYLA DRŽENA VĚTMĚ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
7	x	x	Držení zvířat v nedostatečných světelných podmínkách je závažným porušením podmínek ochrany zvířat	x	x	Pevně stanoveno		x		12
	x	x	Pevně stanoveno	x	x	6	1	x		

SMR 18/8: JE MATERIÁL POUŽITÝ K USTÁJENÍ ZVÍŘAT, VČETNĚ TELAT, SNADNO ČISTITELNÝ A DEZINFIKOVATELNÝ A NEMÁ OSTRÉ OKRAJE A VÝČNĚLKY, O KTERÉ BY SE ZVÍŘATA MOHLA PORANIT?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
8	x		Velký	x				x		
	x	3		x	4		1	x		8

SMR 18/9: JE POSKYTOVÁNA HOSPODÁŘSKÝM ZVÍŘATŮM, KTERÁ NEJSOU CHOVÁNA V BUDOVAČI, PŘÍMĚŘENÁ OCHRANA PODLE POTŘEBY PŘED NEPŘÍZNIVÝMI POVĚTRNOSTNÍMI PODMÍNKAMI, PREDÁTORY A RIZIKY OHROŽUJÍCÍMI JEJICH ZDRAVÍ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
9		x	x					x		
	1	x	x	2			1	x		4

SMR 18/10: JSOU JEDENKRÁT DENNĚ KONTROLOVÁNA VEŠKERÁ DISPOZIČNÍ, TECHNICKÁ A PROVOZNÍ ŘEŠENÍ STAJÍ PRO ZVÍŘATA, VČETNĚ TELAT, V PŘÍPADĚ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ I VĚTRACÍ A POPLAŠNÝ SYSTÉM A DÁLĚ JE ZABEZPEČENO ODSTRANĚNÍ PŘÍPADNĚ ZÁVADY NEBO ZAJIŠTĚNO ZDRAVÍ A DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT DO DOBY ODSTRANĚNÍ ZÁVADY?

10	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
	x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno		x		
x	x	5	x	x	6	1	x	12		

SMR 18/11: DOSTÁVAJÍ ZVÍŘATA V INTERVALECH ODPOVÍDAJÍCÍCH JEJICH FYZIOLOGICKÝM POTŘEBÁM DOSTATEČNÉ MNOŽSTVÍ NEZÁVADNÉ POTRAVY A NAPÁJECIVODY?

11	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
	x	x	Zajistit zvířatům potravu a vodu patří k základním požadavkům na ochranu zvířat	x	x	Pevně stanoveno		x		
x	x	Pevně stanoveno	x	x	6	1	x	12		

SMR 18/12: JE U NAPÁJECÍCH A KRMNÝCH SYSTÉMŮ ZAJIŠTĚNO OMEZENÍ ZNEČIŠTĚNÍ VODY A KRMIV?

12	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body	
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	Max.	počet
	x	x	Pevně stanoveno	x	x	Pevně stanoveno	x	x		
x	3	x	x	4	x	1	x	8		

4. KONTROLA A HODNOCENÍ V ROCE 2013

Způsob vyhodnocování zjištění z kontrol podmíněnosti popsany v této kapitole nebyl od roku 2011, kdy bylo nutné zohlednit ve vyhodnocování zjištěných porušení podmíněnosti kontroly požadavků kontrolovaných více než jednou dozorovou organizací (SMR I 1 a I 2), měněn.

Zohledňuje tak i nadále veškerá zjištěná porušení ze všech zpráv o kontrole v příslušném aktu za kalendářní rok. Tím je i u aktů,

na jejichž kontrole se podílí více dozorových organizací, dosaženo pokrytí všech požadavků.

Tento způsob vyhodnocování stanovený nařízením vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor, v platném znění také uvádí, že každý jednotlivý standard Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) je považován za akt a dle toho je i vyhodnocováno jeho porušení.

4.1. VÝBĚR SUBJEKTŮ KE KONTROLE, POČET KONTROL

Kontroly podmíněnosti podléhají všichni žadatelé, kteří žádají o přímé platby, některé podpory z osy II Programu rozvoje venkova a některé podpory v rámci společné organizace trhu s vínem. Počet podniků vybraných ke kontrole podmíněnosti musí dosáhnout nejméně 1 % žadatelů z každé výše uvedené podpory. I v roce 2013 probíhá výběr podniků na úrovni jednotlivých kontrolních organizací. Minimálně 20 - 25 % subjektů je vybráno náhodným výběrem, větší část z vybraných podniků ke kontrole, cca 75 % subjektů, je vybrána na základě rizikové analýzy. Rizikové faktory jsou navrženy pro každý povinný požadavek na hospodaření (SMR) a standard GAEC.

V dalších letech bude žadatel, který v předchozích obdobích nedodržel některý z kontrolovaných požadavků, posuzován jako rizikovější a pravděpodobnost, že bude vybrán znovu, se zvyšuje. Vliv na výběr ke kontrole má také výše a průběh čerpání podpor v minulosti. Tento rizikový faktor je použit ve všech rizikových analýzách.

Pokud v rámci kontroly plnění národních právních předpisů zjistí kontrolní orgán porušení některého z požadavků podmíněnosti, jehož kontrolou je pověřen, vždy vypracuje zprávu o kontrole.

Znamená to tedy, že **na základě kontroly národní legislativy může dojít ke snížení podpor i u zemědělských podniků, původně nevybraných pro kontrolu podmíněnosti**, pokud u nich bude zjištěno porušení požadavků podmíněnosti.

Pokud budou u zanedbatelných porušení splněna uložena nápravná opatření v určeném termínu, nepromítnou se do snížení plateb.

Tím, že Kontrolu podmíněnosti provádí kontrolní orgán společně s kontrolou národních právních předpisů, není počet kontrol u vybraných subjektů navýšen. To se však nevztahuje na kontroly prováděné na podnět třetí osoby a kontroly plnění nápravných opatření.

4.2. ZPŮSOB A PRŮBĚH KONTROLY

Kontroly se dělí na:

- **administrativní** – kontroly a ověřování elektronických informací, materiálů a dokumentů, které se týkají kontrolované oblasti a žadatele. Pro potřeby kontrol je možno využívat i dálkového průzkumu Země (DPZ);
- **kontroly na místě (KNM)** – ověřování originálních dokladů, chovatelských a pěstebních technologií a postupů a přímých dopadů těchto činností.

Za provádění kontrol zodpovídají jednotlivé kontrolní organizace. Působnost každého

kontrolního orgánu je upravena příslušným zákonem, nebo přímo použitelným evropským předpisem, na jehož základě je orgán pověřen kontrolou provádět.

Oznámení o kontrole

Kontrola může být předem ohlášená, pokud tím nebude narušen její účel. Ohlášení může být učiněno v minimální nezbytné lhůtě, která nesmí překročit 14 dní²⁵. U kontrol na místě týkajících se žádostí o podporu „na zvířata“ se obvykle provádějí kontroly neohlášené. V případě potřeby lze i zde kontrolu ohlásit, zpravidla však ne dříve než 48 hodin předem.

Přehled maximálních možných lhůt pro ohlášení kontroly

Kontrolovaná oblast	Kontrolní orgán	Maximální možná lhůta ohlášení předem
GAEC	SZIF	14 dní
SMR 1	ČIŽP	14 dní
SMR 2	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 3	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 4	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 5	ČIŽP	14 dní
AEO – hnojiva (5a)	ÚKZÚZ	14 dní
SMR 6	ČPI	48 hodin
SMR 7	ČPI	48 hodin
SMR 8	ČPI	48 hodin
AEO – přípravky na ochranu rostlin (8a)	SRS	14 dní
SMR 9	SRS	14 dní
SMR 10	SVS/ÚSKVBL	48 hodin
SMR 11	SZPI + ÚKZÚZ + SVS	14 dní
SMR 12	ÚKZÚZ + SVS	48 hodin
SMR 13	SVS	48 hodin
SMR 14	SVS	48 hodin
SMR 15	SVS	48 hodin
SMR 16	SVS	48 hodin
SMR 17	SVS	48 hodin
SMR 18	SVS	48 hodin

²⁵ Čl. 27 NK (ES) č. 1122/2009

Zahájení plánované kontroly podmíněnosti na místě

Kontrolní pracovník je povinen oznámit kontrolovanému subjektu zahájení kontroly, zejména jej upozornit, že součástí kontroly je i kontrola podmíněnosti a seznámit subjekt s předmětem kontroly. Pokud kontrolovaný subjekt neumožní provést kontrolu, například

nevpuštěním kontrolního orgánu do kontrolovaných objektů, kontrola je považována za **zmařenou** a podpora se neposkytne. Pokud kontrolovaný subjekt znemožní kontrolu částečně, bude u těch kontrolovaných požadavků, které nemohly být kontrolovány, hodnoceno porušení jako nedbalostní, velkého rozsahu a velké závažnosti.

4.3. VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Protokol o kontrole

V průběhu kontroly se pořizuje protokol o kontrole. Každý protokol musí obsahovat podrobný a výstižný popis zjištěných skutečností s uvedením nedostatků a označením ustanovení právních předpisů, které byly porušeny; dále označení kontrolního orgánu a kontrolních pracovníků, kteří se kontroly zúčastnili; označení kontrolovaného subjektu; místo a čas provedení kontroly; předmět kontroly; kontrolní zjištění a označení dokladů a ostatních materiálů, o které se kontrolní zjištění opírá. Povinnosti inspektora je seznámit zemědělského podnikatele s obsahem protokolu a předat mu stejnopis.

Námítky proti protokolu

Kontrolovaný subjekt může proti protokolu o kontrole podat písemné a zdůvodněné námítky²⁶, a to buď přímo do protokolu při kontrole, nebo ve lhůtě 5 dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li inspektor lhůtu delší (tato lhůta pak musí být zapsána v protokolu o kontrole). O námítkách může inspektor sám rozhodnout pouze v případě, že jim v plném rozsahu vyhoví. V opačném případě je musí dotýčný inspektor předat do 7 dnů vedoucímu kontrolního orgánu. S tímto postupem je kontrolovaný subjekt seznámen.

Řízení o námítkách

Dnem doručení námitek kontrolní organizaci je zahájeno řízení o námítkách, jehož výsled-

kem je rozhodnutí o námítkách, které bude zasláno žadateli. Rozhodnutím mohou být námítky uznány jako důvodné nebo nedůvodné. Důvodné námítky se uznají s tím, že mohou být změněny výsledky kontroly (kontrolní zjištění), nebo může být věc předána k došetření. V rámci došetření může být provedena doplňková kontrola. Nedůvodné námítky se neuznají a potvrdí se kontrolní zjištění z provedené kontroly. Každé rozhodnutí o námítkách musí obsahovat zdůvodnění.

Proti rozhodnutí o námítkách není již opravný prostředek přípustný. Na rozhodování kontrolního orgánu o námítkách se nevztahuje správní řád²⁷.

Zpráva o kontrole (ZoK)

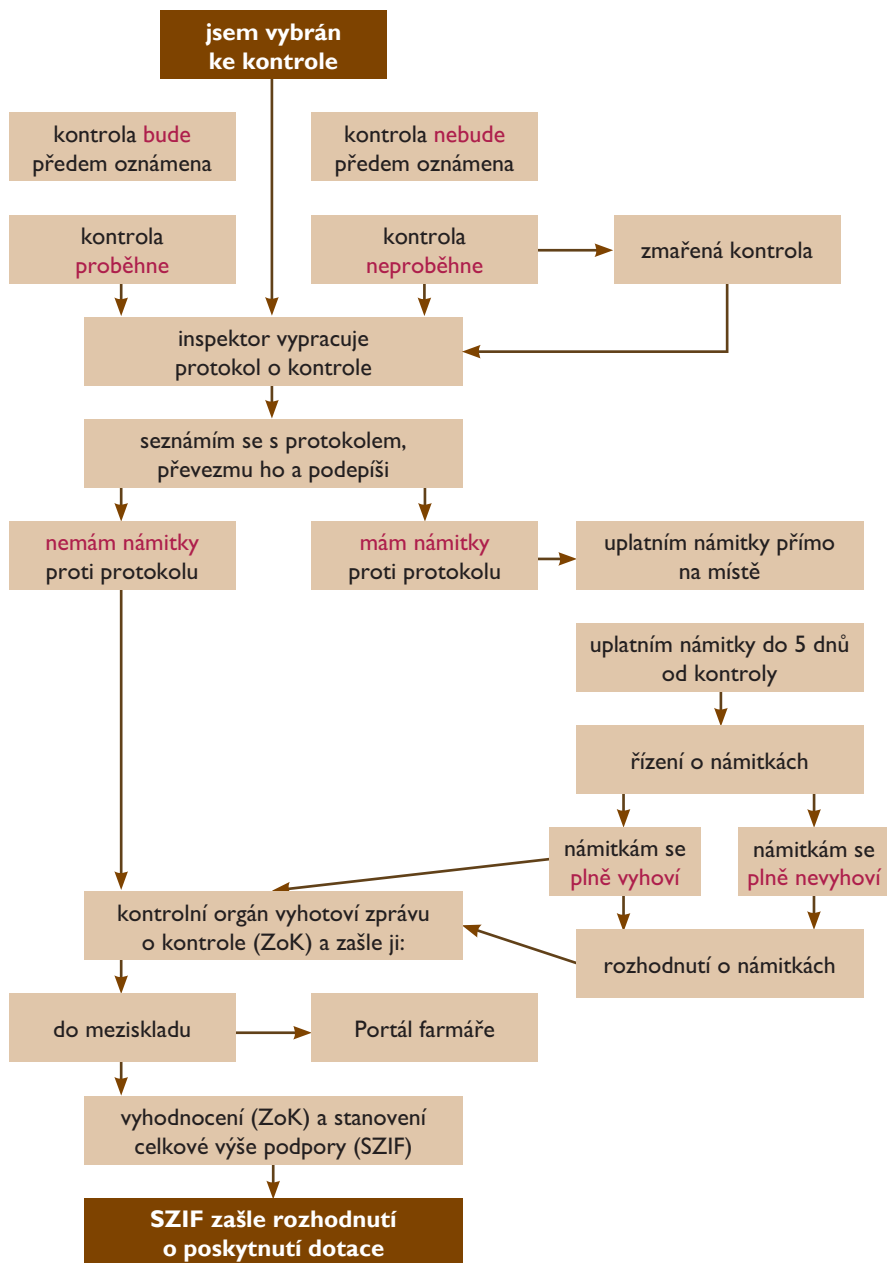
Po provedení každé kontroly a jejím uzavření na úrovni kontrolního orgánu (po ukončení případného řízení o námítkách) je odpovědným kontrolním orgánem zpracována zpráva o kontrole. ZoK obsahuje popis zjištěných skutečností ve vztahu k jednotlivým kontrolovaným požadavkům popř. standardům GAEC a bylo-li zjištěno jejich porušení, pak hodnocení míry porušení. Toto hodnocení je poté odesláno do tzv. „meziskladu zpráv o kontrole“ (MZK), který je součástí společného informačního systému Ministerstva zemědělství. Současně je ZoK zpřístupněna kontrolovanému subjektu na Portálu farmáře.

²⁶ Podle § 17 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění.

²⁷ § 26 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Proces kontroly a vyhodnocení kontroly podmíněnosti

Postup při hodnocení kontrol podmíněnosti

Celkový výpočet snížení podpory probíhá v těchto 6 krocích:

1. Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků popř. standardů GAEC (provádí kontrolní organizace/SZIF)
2. Stanovení celkové míry porušení za každý akt popř. standard GAEC (provádí SZIF)
3. Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké (provádí SZIF)
4. Převedení slovního ohodnocení na procentuelní snížení (provádí SZIF)
5. Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav (provádí SZIF)
6. Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti (provádí SZIF)

Ad 1) Bodové ohodnocení míry porušení kontrolovaných požadavků popř. standardů GAEC

Ke každému kontrolovanému požadavku (popř. standardu GAEC) je v případě porušení nejprve inspektorem příslušného kontrolního orgánu přiřazeno bodové hodnocení zvláště na základě následujících hledisek:

Rozsah – určuje se zejména s přihlédnutím k tomu, zda má porušení dalekosáhlý dopad nebo zda se omezuje na samotné hospodářství. Hodnotí se ve třech stupních jako malý, střední nebo velký.

Závažnost – hodnotí se, jak významné jsou důsledky daného porušení s ohledem na cíle kontrolovaného požadavku či směrnice nebo nařízení, a to opět ve stupních malá, střední a velká závažnost.

Trvalost – hodnotí se doba, po kterou trvá účinek porušení nebo zda je možné ukončit toto působení přiměřenými prostředky.

Ad 2) Stanovení celkové míry porušení za každý akt popř. standard GAEC

SZIF stanovuje celkovou míru porušení za každý akt (popř. standard GAEC) postupem uvedeným v §2 odst. 3 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění. SZIF nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu, popř. standardu GAEC. Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt zohlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Ad 3) Převedení bodového ohodnocení na slovní – zanedbatelné, malé, střední, velké

Přehled maximálních bodových ztrát za jednotlivé akty

Oblasti/jednotlivé akty	Počet kontrolovaných požadavků	Maximální možný počet „trestných“ bodů
GAEC/		
GAEC 1	1	42
GAEC 2	1	42
GAEC 3	1	41
GAEC 4	1	42
GAEC 5	1	42
GAEC 6	1	42
GAEC 7	1	41
GAEC 8	1	42
GAEC 9	1	41
GAEC 10	1	42
GAEC 11	1	42
Životní prostředí/		
SMR 1	3	69
SMR 2	4	57
SMR 3	5	120
SMR 4	7	183
SMR 5	1	25
AEO 1-6 (5a)	6	156
Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin/		
SMR 6	3	39
SMR 7	4	69
SMR 8	3	50
AEO 7-11 (8a)	4	71
SMR 9	6	200
SMR 10	4	90
SMR 11	18	406
SMR 12	11	155
SMR 13	1	25
SMR 14	1	25
SMR 15	1	25
Dobré životní podmínky zvířat/		
SMR 16	8	78
SMR 17	10	100
SMR 18	12	114

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VÝHODNOCENÍ

Převedení bodového hodnocení na slovní

Zisk bodů z maximálního možného porušení	Celková míra porušení kontrolovaného aktu popř. standardu GAEC
do 10% včetně	zanedbatelné porušení
vyšší než 10% do 40% včetně	malé porušení
vyšší než 40% do 80% včetně	střední porušení
nad 80%	velké porušení

Ad 4) Převedení slovního ohodnocení na procentuelní snížení

Celková míra porušení u kontrolovaného aktu/standardu GAEC	Procentuelní snížení
zanedbatelné porušení	0%
malé porušení	1%
střední porušení	3%
velké porušení	5%

Ad 5) Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav

SZIF pro stanovení celkového procentuelního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav použije (dle §3 odst. 2 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění) snížení s nejvyšším procentuelním hodnocením.

Ad 6) Součet souhrnných procentních snížení za všechny oblasti CC

SZIF stanoví celkové snížení dotace za všechny oblasti CC jako součet souhrnných procentuelních snížení za jednotlivé oblasti řízení a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav.

PŘÍKLAD č. 1 – Výpočet bodů u GAEC:

Zemědělec byl vybrán kontrolním orgánem (SZIF) ke kontrole GAEC. Při řádné (plánované) kontrole bylo zjištěno porušení pouze standardu GAEC 7 (Nevyskytují se na dotčených půdních blocích neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?). Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, malé závažnosti a porušení nebylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

6 bodů ✓ (za střední rozsah) + 1 bod ✓ (za malou závažnost) + 1 bod ✓ (za trvalost) = 8 bodů.

GAEC 7: NEVYSKYTÚJÍ SE NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEREGULOVANÉ INVAZNÍ ROSTLINY NETÝKAVKA ŽLÁZNATÁ A BOLŠEVNÍK VELKOLEPÝ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
7	Počet všech neregulovaných rostlin nepřesáhl 15 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin dosáhl 15-30 jedinců	Počet všech neregulovaných rostlin přesáhl 30 jedinců	Neregulované rostliny se vyskytovaly na méně než 10% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na 10 – 30% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly	Neregulované rostliny se vyskytovaly na více než 30% počtu všech půdních bloků užívaných žadatelem v době kontroly			
	1	6 ✓	14	1 ✓	10	26	1 ✓	x	41

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 7 možno získat, je celkem 41 (viz tabulka str. 33). Po převedení na procenta tvoří 8 získaných bodů ze 41 možných za tento standard/akt 20%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10% do 40% včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1%.

V průběhu kalendářního roku provedl SZIF u tohoto zemědělce též kontrolu na podnět, při které bylo zjištěno porušení GAEC 4 (Nebyly na dotčených půdních blocích nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?) Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, střední závažnosti a porušení bylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

6 bodů ✓ (za střední rozsah) + 10 bodů ✓ (za střední závažnost) + 2 body ✓ (za trvalost) = 18 bodů.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

GAEC 4: NEBYLY NA DOTČENÝCH PŮDNÍCH BLOCÍCH NEBO JEJICH DÍLECH PÁLENY BYLINNÉ ZBYTKY?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
4	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), nepřesáhl 1ha	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je 1-2ha	Součet ploch, kde došlo k pálení (spáleníšť), je nad 2 ha	Pálení bylo prováděno pouze na orné půdě	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a nebylo prováděno plošně	Pálení bylo prováděno alespoň na jednom pozemku s kulturou travní porost, sad či vinice, a to plošně			
	2	6 ✓	14	2 ✓	10	26	x	2 ✓	42

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 4 možno získat, je celkem 42 (viz tabulka str. 31). Po převedení na procenta tvoří 18 získaných bodů ze 42 možných za tento standard/akt 43%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 40% do 80% včetně“, a je proto hodnocena jako „střední porušení“, což odpovídá snížení dotace o 3%.

U tohoto zemědělce provedl SZIF též kontrolu administrativní, při které bylo zjištěno porušení GAEC 8 (Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?) Protože se jednalo o porušení malého rozsahu, střední závažnosti a porušení bylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

2 body ✓ (za malý rozsah) + 10 bodů ✓ (za střední závažnost) + 2 body ✓ (za trvalost) = 14 bodů.

GAEC 8: NEDOŠLO KE ZMĚNĚ KULTURY Z TRAVNÍHO POROSTU NA ORNOU PŮDU?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
8	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, nepřesáhl 1 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je 1-5 ha	Součet ploch, kde došlo ke změně kultury, je nad 5ha	Průměrná sklonitost každého rozoraného pozemku je do 7°, rozorané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho rozoraného pozemku je 7°-9°, rozorané pozemky neobsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) a nebyla rozorána stálá pastvina	Průměrná sklonitost alespoň jednoho pozemku je nad 9°, rozorané pozemky obsahují vybrané hlavní půdní jednotky (HPJ) nebo byla rozorána stálá pastvina			
	2 ✓	6	14	2	10 ✓	26	x	2 ✓	42

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za GAEC 8 možno získat, je celkem 42 (viz tabulka str. 33). Po převedení na procenta tvoří 14 získaných bodů ze 42 možných za tento standard/akt 33%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10% do 40% včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1%.

V souladu s §3 odst. 2 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění, použije SZIF pro stanovení celkového procentuelního snížení dotace za oblast dobrý zemědělský a environmentální stav snížení s nejvyšším procentuelním hodnocením; tzn. 3%.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Přehled provedených kontrol u dotčeného zemědělce a jejich vyhodnocení

Standard GAEC (kontrolovaný požadavek/akt)	ZoK z řádné kontroly	ZoK z kontroly na podnět	ZoK z administrativní kontroly	Vyhodnocení míry porušení
GAEC 1	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 2	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 3	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 4	Neporušeno	3%	x	3% ✓
GAEC 5	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 6	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 7	1%	Neporušeno	x	1%
GAEC 8	Neporušeno	Neporušeno	1%	1%
GAEC 9	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 10	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno
GAEC 11	Neporušeno	Neporušeno	x	Neporušeno

PŘÍKLAD č. 2 – Výpočet bodů u SMR 11:

Zemědělec byl vybrán kontrolními orgány (SZPI, ÚKZÚZ a SVS) ke kontrole SMR 11: Zásady a požadavky potravinového práva.

Při řádné (plánované) kontrole požadavků SMR 11/1 až 11/7 zjistila SZPI porušení požadavků SMR 11/3 (Je zabráněno kontaminaci potravin cizorodými látkami a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?) a SMR 11/5 (Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?). Protože se v obou případech jednalo o porušení středního rozsahu, velké závažnosti a porušení bylo odstranitelné, bylo bodové ohodnocení následovné:

SMR 11/3: 8 bodů ✓ (za velký rozsah) + 8 bodů ✓ (za velkou závažnost) + 1 bod ✓ (za trvalost) = 17 bodů;

SMR 11/5: 6 ✓ bodů (za velký rozsah) + 6 bodů ✓ (za velkou závažnost) + 1 bod ✓ (za trvalost) = 13 bodů.

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

SMR 11/3: JE ZABRÁNĚNO KONTAMINACI POTRAVINY CIZORODÝMI LÁTKAMI A JINÝMI LÁTKAMI A KONTAMINACI ZPŮSOBENÉ ZVÍŘATY A ŠKŮDCI?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
3	Místní působnost PPP nebo šarže do 100 kg	Regionální působnost PPP šarže do 1000 kg	Celostátní nebo nadnárodní působnost nebo šarže nad 1000 kg	PPP splňuje požadavky potravinového práva, avšak neprovádí pravidelnou kontrolu tohoto plnění	PPP nedodržuje některé požadavky potravinového práva, avšak tato porušení nemají vliv na bezpečnost potravin	Nedodržáním požadavků potravinového práva je přímo ohrožena bezpečnost potravin			
	4	6	8 ✓	4	6	8 ✓	1 ✓	x	17

SMR 11/5: JE PROVOZOVATEL POTRAVINÁŘSKÉHO PODNIKU SCHOPEN IDENTIFIKOVAT KAŽDÉHO ODBĚRATELE SVÝCH PRODUKTŮ?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
5	Nelze identifikovat odběratele do 10% hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat odběratele 11-50% hmotnosti vyrobených šarží	Nelze identifikovat odběratele více než 50% hmotnosti vyrobených šarží	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá nízká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá střední míra rizika poškození zdraví spotřebitelů	PPP dodává potraviny, z jejichž podstaty nebo způsobu použití vyplývá vysoká míra rizika poškození zdraví spotřebitelů			
	2	4	6 ✓	2	4	6 ✓	1 ✓	x	13

VÝSLEDEK KONTROLY A JEHO VYHODNOCENÍ

Při kontrole požadavků SMR 11/8 až 11/11 zjistil ÚKZÚZ porušení pouze u požadavku 11/10 (Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?). Protože se jednalo o porušení středního rozsahu, velké závažnosti a porušení nebylo trvalé, bylo bodové ohodnocení následovné:

5 bodů ✓ (za velký rozsah) + 5 bodů ✓ (za velkou závažnost) + 1 bod ✓ (za trvalost) = 11 bodů.

SMR 11/10: JSOU VEDENY ZÁZNAMY O ZDROJI A MNOŽSTVÍ KRMIVA A JEHO SPOTŘEBĚ TAK, ABY BYL ZACHOVÁN PRINCIP DOHLEDATELNOSTI POUŽITÉHO KRMIVA?

	Rozsah			Závažnost			Trvalost		Body
	Malý	Střední	Velký	Malá	Střední	Velká	Ne	Ano	
10	Nedostatk v 1 zá- znamu	Nedo- statky ve více než 1 záznamu	Zá- zna- my neve- deny	Nedostatk v záznamech, které nebrání dohledatel- nosti krmiva	Ze zá- znamů nelze krmivo dohledat	Ze zázna- mů nelze krmivo identifiko- vat			
	1	3	5 ✓	1	3	5 ✓	1 ✓	x	11

Při kontrole požadavků SMR 11/12 až 11/18 nezjistila SVS porušení žádného z nich.

Požadavek	SZPI	ÚKZÚZ	SVS	Míra porušení
SMR 11/1	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/2	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/3	17 bodů	x	x	17 bodů
SMR 11/4	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/5	13 bodů	x	x	13 bodů
SMR 11/6	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/7	neporušeno	x	x	neporušeno
SMR 11/8	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/9	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/10	x	11 bodů	x	11 bodů
SMR 11/11	x	neporušeno	x	neporušeno
SMR 11/12	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/13	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/14	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/15	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/16	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/17	x	x	neporušeno	neporušeno
SMR 11/18	x	x	neporušeno	neporušeno
				41 bodů

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

Maximální počet „trestných“ bodů, který je za SMR 11 možno získat, je celkem 406 (viz tabulka str. 206). Po převedení na procenta tvoří 41 získaných bodů ze 406 možných za tento akt 11%. Míra porušení tedy odpovídá kategorii „vyšší než 10% do 40% včetně“, a je proto hodnocena jako „malé porušení“, což odpovídá snížení dotace o 1%.

Pokud nebude u dotyčného zemědělce zjištěno žádné další porušení v oblasti Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin, stanoví SZIF v souladu s §3 odst. 2 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění, celkové procentuelní snížení dotace za tuto oblast řízení 1%.

Pokud nebude u dotyčného zemědělce zjištěno žádné další porušení, stanoví SZIF celkové snížení dotace za všechny oblasti CC jako součet souhrnných procentuelních snížení za jednotlivé oblasti řízení a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav (v tomto konkrétním případě tedy: za oblast Životní prostředí 0% + za oblast Veřejné zdraví, zdraví zvířat a rostlin 1% + za oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav 3% = 4%.

Dalšími kritérii hodnocení jsou:

Opakování – hodnotí se, zda došlo ke stejnému porušení více než jednou v průběhu tří po sobě jdoucích let, pokud byl žadatel o předchozím porušení informován, a měl tedy i možnost zajistit nápravu.

Úmysl – hodnotí se, zda kontrolovaný požadavek byl porušen úmyslně nebo z nedbalosti. Úmyslné porušení je hodnoceno přísněji, a to minimálním snížením o 15%.

Opakování a úmysl zaznamenává kontrolní orgán do Zprávy o kontrole (ZoK).

Pozor! Zpráva o kontrole hodnotí pouze míru porušení za právě kontrolované nařízení, směrnice nebo standardy. Protože subjekt může být vybrán ke kontrole i jinou kontrolní organizací, nebo může být v příslušném kalendářním roce kontrolován vícekrát, neobsahuje ZoK výsledné procento snížení podpor. Stanovení celkového snížení podpor provádí platební agentura (SZIF).

4.4. SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

SZIF vyhodnotí všechny obdržené zprávy o kontrole na základě postupů definovaných v nařízení vlády č. 479/2009 Sb.²⁸ v platném znění:

1. Nejprve stanoví celkovou míru porušení za každý **akt popř. standard GAEC** a to postupem uvedeným v §2 odst. 3 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění. SZIF nejprve sčítá míru porušení každého kontrolovaného požadavku a dále sčítá míru porušení za všechny zprávy o kontrole příslušného aktu, popř. standardu GAEC. Je-li v příslušném kalendářním roce v rámci aktu více zpráv o kontrole s porušením stejného požadavku, pro stanovení celkové míry porušení za akt zo-

hlední SZIF pouze porušení s nejvyšší mírou.

2. Stanovení souhrnného procentního snížení dotace za každou **oblast řízení a oblast Dobrý zemědělský a environmentální stav**. SZIF pro stanovení celkového procentuelního snížení dotace za každou oblast řízení a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav použije (dle §3 odst. 2 NV č. 479/2009 Sb., v platném znění) snížení s nejvyšším procentuelním hodnocením.
3. Stanovení celkového snížení dotace za všechny oblasti CC jako součet souhrnných procentuelních snížení za jednotlivé oblasti řízení a oblast dobrý zemědělský a environmentální stav.

²⁸ nařízení vlády č. 479/2009 Sb., o stanovení důsledků porušení podmíněnosti poskytování některých podpor

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

V případě, že je v průběhu tří po sobě jdoucích kalendářních let zjištěno **opakované porušení** kontrolovaného požadavku, procentní snížení dotace za příslušný akt se při prvním opakování násobí koeficientem 3. V případě dalších opakování se násobící koeficient 3 použije pokaždé na výsledek snížení stanovený pro předchozí opakované porušení. Maximální snížení však nepřekročí 15%. V případě dosažení maximálního procentního

ho snížení ve výši 15% sdělí platební agentura dotčenému zemědělci, že pokud bude totéž porušení zjištěno znovu, bude považováno za **úmyslné** (tzv. „úmysl z opakování“). Jestliže poté dojde ke zjištění dalšího porušení, použije se procentní podíl snížení, který se stanoví tak, že se výsledek předchozího násobení před případným omezením na 15% vynásobí koeficientem 3 (viz následující příklad).

Porušení a snížení v roce N:

první opakované porušení a snížení v roce N+1:

další opakované porušení a snížení v roce N+2:

3%;

$3\% \times \text{koeficient } 3 = 9\%$;

$9\% \times \text{koeficient } 3 = 27\% \rightarrow$ po omezení **15%**;

$27\% \times \text{koeficient } 3 = 81\%$.

další opakované porušení (považované za úmyslné!)

Při prokázání **úmyslného porušení** se SZIF bude při stanovování celkového procentního snížení dotace řídit přímo použitelnými předpisy EU, tj. čl. 24 NR (ES) č. 73/2009 a čl. 72 NK (ES) č. 1122/2009 a pravidly uvedenými v následující hodnotící tabulce.

Hodnotící tabulka úmyslných porušení kontrolovaných požadavků CC

Rozsah	Závažnost	Trvalost	Snížení dotace [%]
malý	malá	ne	15
malý	malá	ano	20
střední	malá	ne	25
malý	střední	ne	25
malý	střední	ano	30
střední	malá	ano	30
střední	střední	ne	35
velký	malá	ne	35
malý	velká	ne	40
velký	malá	ano	40
malý	velká	ano	50
střední	střední	ano	50
střední	velká	ne	60
velký	střední	ne	60
velký	střední	ano	70
střední	velká	ano	80
velký	velká	ne	90
velký	velká	ano	100

PŘÍKLAD: Pokud by zemědělec porušil standard GAEC 4 a toto porušení by bylo středního rozsahu, velké závažnosti a bylo by trvalé, tak by v případě, že by zemědělci bylo prokázáno, že se porušení dopustil úmyslně, SZIF stanovil míru snížení dotace na 80%.

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

Maximální výše snížení podpory podle typu porušení

Typ porušení	Míra snížení
neopakované nedbalostní	max. 5%
opakované nedbalostní	max. 15%
úmyslné porušení	15% - 100%
zmaření kontroly	100%

Výpočet v případě porušení Minimálních požadavků pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

V případě, že byl subjekt hodnocen i na „Minimální požadavky v rámci AEO“, bude toto snížení uplatněno pouze pro podpory pobírané v rámci opatření osy II PRV. Nebude však mít vliv na výši přímých plateb ani některých podpor v rámci SOT s vínem.

Pozor! Kontrola podmíněnosti nenahrazuje kontrolu národních právních předpisů. Zjištění porušení požadavků zařazených do Kontroly podmíněnosti může znamenat snížení přímých plateb, některých plateb Programu venkova a společné organizace trhu s vínem. Toto snížení plateb ale v žádném případě nenahrazuje správní pokutu ani jakoukoliv jinou sankci, která může být udělena příslušným kontrolním orgánem za porušení národních právních předpisů.

Grafické znázornění dopadu porušení kontrol podmíněnosti do jednotlivých skupin podpor

SOUHRNNÉ VYHODNOCENÍ ZPRÁV O KONTROLE A STANOVENÍ VÝŠE PODPORY

Zanedbatelná porušení

Pokud je zjištěný případ porušení kontrolovaného požadavku s ohledem na svůj rozsah, závažnost a trvalost vyhodnocen jako „**zanedbatelný**“, je zemědělcí příslušným kontrolním orgánem uloženo nápravné opatření (toto nápravné opatření může zemědělec učinit okamžitě nebo ve stanovené lhůtě). Pokud je toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, porušení se nepromítne do snížení plateb. V případě, že nápravné opatření splněno není, nelze porušení považovat za „zanedbatelné“ a uplatní se snížení alespoň 1%.

Nápravné opatření má zemědělec možnost provést okamžitě.

Pozor! V souladu s čl. 23 NR (ES) č. 73/2009 však za „zanedbatelné“ nelze považovat porušení kontrolovaných požadavků, jež představují přímé nebezpečí pro lidské zdraví nebo zdraví zvířat. Seznam těchto kontrolovaných požadavků je uveden v příloze č. 5.7.

Pokud konkrétní výše snížení nebo vyloučení z plateb nepřesáhne u zemědělce v příslušném kalendářním roce částku 100€, je zemědělcí příslušným kontrolním orgánem uloženo nápravné opatření. Pokud je toto nápravné opatření v určeném termínu splněno, snížení nebo vyloučení se neuplatní. V případě, že nápravné opatření splněno není, snížení nebo vyloučení se uplatní.

Souhrnné stanovení výše podpor

V případě, že bude vydáno rozhodnutí o poskytnutí podpory před ukončením kontrol podmíněnosti, budou případná zjištění vedoucí ke snížení této podpory řešena následně řízením o vrácení podpory (tzv. „vratka“). Proti rozhodnutí o poskytnutí podpory je možné se odvolat dle pokynů, které jsou uvedeny v rozhodnutí o poskytnutí podpory zasílaném SZIF.

PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

4.5. PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Práva a povinnosti kontrolovaného subjektu a kontrolních pracovníků (inspektorů) upravuje zejména zákon o státní kontrole č. 552/1991 Sb., v platném znění, a dále nařízení Komise (ES) č. 1122/2009.

Práva kontrolovaného subjektu	Povinnosti kontrolních organizací a kontrolních pracovníků:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Být seznámen s tím, že je zahájena kontrola, a vidět písemné pověření ke kontrole. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Oznámit kontrolovanému subjektu, že je zahájena kontrola, a předložit písemné pověření ke kontrole.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Pokud se domnívá, že je kontrolní pracovník podjatý, oznámit to vedení kontrolní organizace. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kontrolní pracovník musí oznámit svému nadřízenému skutečnosti nasvědčující jeho podjatosti bezprostředně poté, co se o nich dozví. Vedoucí kontrolního orgánu o podjatosti rozhodne bez zbytečného odkladu.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Předkládat doklady a objektivní důkazy o tom, že jeho činnost je v souladu s kontrolovanými požadavky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zjišťovat při kontrole skutečný stav věci, prokazovat svá kontrolní zjištění doklady, předat převzaté doklady neprodleně zpět kontrolovanému subjektu, pominou-li důvody jejich převzetí, zajistit řádnou ochranu převzatých originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Být seznámen s obsahem protokolu a obdržet jeho stejnopis. Dostat vysvětlení všech zjištěných skutečností, jejich rozsahu, závažnosti a trvalosti a způsobu, jakým se k nim dospělo. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pořizovat o výsledcích kontroly protokol. Seznámit kontrolovaný subjekt s obsahem protokolu a předat mu stejnopis protokolu.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Podat písemné a zdůvodněné námítky proti protokolu a to buď přímo na místě vyjádřením do protokolu, nebo do pěti pracovních dnů ode dne seznámení s protokolem, nestanoví-li kontrolní pracovník lhůtu delší. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Poučit kontrolovaný subjekt o možnosti podání námitek a jejich odůvodnění a o lhůtě pro jejich podání, případně zvážit nutnost prodloužení této lhůty.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Uplatnit nárok na náhradu nákladů za použití telekomunikačního zařízení inspektorem nebo škody u kontrolního orgánu nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy vznikly. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Informovat kontrolovaný subjekt o možnosti uplatnění nároku na náhradu nákladů, případně škod vzniklých při výkonu kontroly.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyžadovat ze strany kontrolních orgánů a kontrolních pracovníků ochranu svých práv a svých právem chráněných zájmů, zejména respektování nedotknutelnosti obydlí a zachování mlčenlivosti. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Šetřit práva a právem chráněné zájmy kontrolovaných subjektů, předat převzaté doklady neprodleně zpět kontrolovanému subjektu, pominou-li důvody jejich převzetí, zajistit řádnou ochranu převzatých originálních dokladů proti jejich ztrátě, zničení, poškození nebo zneužití. ■ Zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o kterých se kontrolní pracovníci dozvěděli při výkonu kontroly a nezneužit znalosti těchto skutečností; mlčenlivosti je může zbavit ten, v jehož zájmu tuto povinnost mají, nebo ve veřejném zájmu vedoucí kontrolního orgánu; tím není dotčena povinnost oznamovat určité skutečnosti příslušným orgánům podle zvláštních předpisů.

PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU A KONTROLNÍCH PRACOVNÍKŮ

Povinnosti kontrolovaného subjektu:	Oprávnění kontrolních pracovníků:
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vytvořit základní podmínky k provedení kontroly, zejména poskytnout součinnost odpovídající oprávněním kontrolních pracovníků. Fyzické osoby nemají tuto povinnost, kdyby jejím splněním způsobily nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám blízkým. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaného subjektu, pokud souvisí s předmětem kontroly (nedotknutelnost obydlí je zaručena). ■ Požadovat na kontrolovaných subjektech, aby ve stanovených lhůtách předložily originální doklady a další písemnosti, záznamy dat na paměťových médiích prostředků výpočetní techniky, jejich výpisy a zdrojové kódy programů, vzorky výrobků nebo jiného zboží (jinde jen „doklady“). ■ Seznamovat se s utajovanými informacemi, prokáží-li se osvědčením pro příslušný stupeň utajení těchto informací, vydaným podle zvláštního právního předpisu. ■ Požadovat na kontrolovaných subjektech poskytnutí pravdivých a úplných informací o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech. ■ Zajišťovat v odůvodněných případech doklady; jejich převzetí musí kontrolovanému subjektu písemně potvrdit a ponechat mu kopie převzatých dokladů.
<ul style="list-style-type: none"> ■ Kontrolované osoby jsou povinny v nezbytném rozsahu odpovídajícím povaze jejich činnosti a technickému vybavení poskytnout materiální a technické zabezpečení pro výkon kontroly. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Požadovat, aby kontrolované subjekty podaly ve stanovené lhůtě písemnou zprávu o odstranění zjištěných nedostatků. ■ V případech stanovených zákonem ukládat pořádkové pokuty. ■ Používat telekomunikační zařízení kontrolovaných subjektů po jejich svolení v případech, kdy je jejich použití nezbytné pro zabezpečení kontroly. ■ Požadovat po kontrolovaných subjektech předvedení vyjmenovaných hospodářských zvířat, označovaných zvířat nebo evidovaných zvířat nebo vyžadovat jiný způsob umožňující individuální kontrolu zvířat. ■ K odstranění zjištěných nedostatků ukládat opatření nebo zvláštní opatření k jejich odstranění.

5.1. HARMONOGRAM POSTUPNÉHO ZAVÁDĚNÍ POVINNÝCH POŽADAVKŮ NA HOSPODAŘENÍ (SMR) V ČR

Bod A. (v ČR platné od 1. 1. 2009)		
Oblast ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
SMR 1	Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/147/ES ze dne 30. listopadu 2009, o ochraně volně žijících ptáků	Čl. 3 odst. 1 a čl. 3 odst. 2 písm. b), čl. 4 odst. 1, 2 a 4, Čl. 5 písm. a), b) a d)
SMR 2	Směrnice Rady 80/68/EHS ze dne 17. prosince 1979, o ochraně podzemních vod před znečišťováním některými nebezpečnými látkami	články 4 a 5
SMR 3	Směrnice Rady 86/278/EHS ze dne 12. června 1986, o ochraně životního prostředí a zejména půdy při používání kalů z čistíren odpadních vod v zemědělství	článek 3
SMR 4	Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991, o ochraně vod před znečištěním dusičnanů ze zemědělských zdrojů	články 4 a 5
SMR 5	Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	Článek 6 a čl. 13 odst. 1 písm. a)
Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN – IDENTIFIKACE A OZNAČOVÁNÍ ZVÍŘAT		
SMR 6	Směrnice Rady 2008/71/ES ze dne 15. července 2008, o identifikaci a evidování prasat.	články 3, 4 a 5
SMR 7	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1760/2000 ze dne 17. července 2000, o systému identifikace a evidence skotu, o označování hovězího masa a výrobků z hovězího masa a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 820/97	články 4 a 7
SMR 8	Nařízení Rady (ES) č. 21/2004 ze dne 17. prosince 2003, o stanovení systému identifikace a evidence ovcí a koz a o změně nařízení (ES) č. 1782/2003 a směrnice 92/102/EHS a 64/432/EHS	články 3, 4 a 5

HARMONOGRAM POSTUPNÉHO ZAVÁDĚNÍ POVINNÝCH POŽADAVKŮ NA HOSPODAŘENÍ (SMR) V ČR

Bod B. (v ČR platné od 1. 1. 2011)

Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

SMR 9	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnice Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS	článek 28 a 55
SMR 10	Směrnice Rady 96/22/ES ze dne 29. dubna 1996, o zákazu používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta-sympatomimetik v chovech zvířat a o zrušení směrnice 81/602/EHS, 88/146/EHS a 88/299/EHS	čl. 3 písm. a), b), d) a e), články 4, 5 a 7
SMR 11	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin.	články 14 a 15, čl. 17 odst. 1, články 18, 19 a 20
SMR 12	Nářízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 999/2001 ze dne 22. května 2001, o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií	články 7, 11, 12, 13 a 15

Oblast VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN – OZNAMOVÁNÍ NÁKAZ

SMR 13	Směrnice Rady 85/511/EHS ze dne 18. listopadu 1985, kterou se zavádějí opatření Společenství pro tlumení slintavky a kulhavky	článek 3
SMR 14	Směrnice Rady 92/119/EHS ze dne 17. prosince 1992, kterou se zavádějí obecná opatření Společenství pro tlumení některých nálezů zvířat a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat	článek 3
SMR 15	Směrnice Rady 2000/75/ES ze dne 20. listopadu 2000, kterou se stanoví zvláštní ustanovení týkající se tlumení a eradikace katarální horečky ovcí	článek 3

Bod C. (v ČR platné od 1. 1. 2013)

Oblast DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT

SMR 16	Směrnice Rady 2008/119/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu telat	články 3 a 4
SMR 17	Směrnice Rady 2008/120/ES ze dne 18. prosince 2008, kterou se stanoví minimální požadavky pro ochranu prasat	článek 3 a čl. 4 odst. 1
SMR 18	Směrnice Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely	článek 4

5.2. PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

Oblast: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ		
Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
Ochrana volně žijících ptáků SMR I		
Kontrolní orgán Česká inspekce životního prostředí		
SMR I/1	Nedošlo k poškození nebo zničení významného krajinného prvku vodní tok a niva?	§ 4 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
SMR I/2	Nedošlo k zásahu do krajinných prvků (remízky, meze, křovinné pásy a jiná rozptýlená zeleň) v rozporu se zákonem?	§ 8 a § 5 a odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
SMR I/3	Nedošlo k úmyslnému usmrcení ptáků jakýmkoliv způsobem, k úmyslnému poškozování hnízd a vajec vedoucí k jejich zničení nebo odstraňování, k úmyslnému vyrušování vybraných druhů ptáků, zejména během rozmnožování a odchovu mláďat?	§ 5 a odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
Ochrana podzemních vod před znečištěním nebezpečnými látkami SMR 2		
Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský		
SMR 2/1	Nedošlo při zacházení s nebezpečnými látkami k jejich vniknutí do povrchových či podzemních vod nebo k ohrožení jejich prostředí?	§ 39 odst. 1, 5 a 9 zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění
SMR 2/2	Jsou sklady nebezpečných látek vhodné z hlediska ochrany vod?	§ 39 odst. 4 písm. a) a b) zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění
SMR 2/3	Jsou nejméně jednou za pět let, pokud není technickou normou nebo výrobcem stanovena lhůta kratší, prováděny zkoušky těsnosti potrubí a nádrží určených pro skladování ropných látek?	§ 39 odst. 4 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění
SMR 2/4	Je vybudován a provozován odpovídající kontrolní systém pro zjišťování úniku skladovaných ropných látek?	§ 39 odst. 4 písm. e) zákona č. 254/2001 Sb., v platném znění

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

Používání upravených kalů na zemědělské půdě SMR 3

Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

SMR 3/1	Bylo používání kalů podloženo zpracovaným Programem použití upravených kalů na zemědělské půdě?	§ 33 odst. 2 zákona č. 185/2001 Sb., v platném znění a § 5 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/2	Byl dodržen zákaz použití kalu?	§ 33 odst. 3 zákona č. 185/2001 Sb., v platném znění a § 2, 3 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/3	Byla dodržena dávka sušiny kalu na 1 ha?	§ 1 písm. c) vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/4	Byly na zemědělské půdě použity upravené kaly splňující mezní hodnoty obsahu rizikových látek a rizikových prvků a jejich použití nemohlo vést ke vzniku škody na zemědělské půdě nebo na okolních pozemcích?	§ 9 odst. 2 a 3 zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění a § 3 vyhlášky č. 382/2001 Sb., v platném znění
SMR 3/5	Je soustavně a řádně vedena evidence o upravených kalech použitých na zemědělské půdě?	§ 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění

Ochrana vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů SMR 4

Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

SMR 4/1	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?	§ 6 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/2	Byly při hnojení jednotlivých plodin dodrženy limity stanovené v příloze č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb.?	§ 7 odst. 1 a příloha č. 3 k nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/3	Byl dodržen maximální limit 170 kg N/ha/rok v použitých organických, organominerálních a statkových hnojivech v průměru zemědělského podniku?	§ 8 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění

SMR 4/4	Byla dodržena kapacita skladovacích prostor pro statková hnojiva, která musí být dostatečná pro uskladnění statkových hnojiv v období zákazu hnojení a v období, kdy nelze hnojit s ohledem na půdně-klimatické podmínky?	§ 9 odst. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/5	Byl dodržen zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice širok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?	§ 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/6	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?	§ 12 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
SMR 4/7	Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?	§ 7 odst. 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., a v § 9 odst. 2 písm. d) zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění

Ochrana přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin SMR 5

Kontrolní orgán Česká inspekce životního prostředí

SMR 5/1	Nedochází k poškození předmětu ochrany evropsky významné lokality?	§ 45b zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění
---------	--	---

Minimální požadavky pro použití hnojiv AEO 1 – 6 (5a)

Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

5a/ AEO 1	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek v období zákazu hnojení?	§ 6 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
5a/ AEO 2	Byl dodržen zákaz pěstování širokořádkových plodin (kukuřice, brambory, řepa, bob setý, sója, slunečnice a širok) na zemědělských pozemcích se sklonitostí převyšující 7°, jejichž jakákoliv část se nachází ve vzdálenosti menší než 25 m od útvaru povrchových vod?	§ 11 odst. 2 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění
5a/ AEO 3	Jsou v blízkosti povrchových vod udržovány ochranné nehnojené pásy v šířce 3 m od břehové čáry?	§ 12 odst. 1 písm. a) 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

5a/ AEO 4	Je při hnojení zajištěno rovnoměrné pokrytí pozemku?	§ 9 odst. 2 písm.b) zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění
5a/ AEO 5	Byl na zemědělských pozemcích dodržen zákaz používání dusíkatých hnojivých látek v případě nepříznivých půdních podmínek definovaných v zákoně o hnojivech?	příloha 3 bod 6 nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění a § 9 odst. 2 písm. d) zákona č. 156/1998 Sb., v platném znění
5a/ AEO 6	Byl dodržen zákaz použití dusíkatých hnojivých látek na orné půdě se svažitostí nad 10°, s výjimkou tuhých statkových hnojiv a tuhých organických hnojiv zapravených do půdy do 24 hodin po jejich použití?	§ 11 odst. 3 nařízení vlády č.262/2012 Sb., v platném znění

Oblast: VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

Identifikace a označování prasat SMR 6

Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce

SMR 6/1	Je hospodářství s chovem prasat zaregistrováno v ústřední evidenci?	§ 23 odst. 1 písm. a) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 28 a 29 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 6/2	Je založen a veden registr prasat v hospodářství?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 52 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 6/3	Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění

Identifikace a označování skotu SMR 7

Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce

SMR 7/1	Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění
SMR 7/2	Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata, na která nebyly vydány průvodní listy skotu pověřenou osobou?	§ 23 odst. 4 § zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 39 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění

SMR 7/3	Je založen a veden stájový registr?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 7/4	Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
Identifikace a označování ovcí a koz SMR 8		
Kontrolní orgán Česká plemenářská inspekce		
SMR 8/1	Nebyla na hospodářství zjištěna nikdy neoznačená zvířata?	§ 22 odst. 1 zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění
SMR 8/2	Je založen a veden stájový registr?	§ 23 odst. 1 písm. b) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 34 a příloha č. 7 k vyhlášce č. 136/2004 Sb., v platném znění
SMR 8/3	Nebyla na hospodářství zjištěna zvířata nikdy neevidovaná v ústřední evidenci?	§ 23 odst. 1 písm. c) zákona č. 154/2000 Sb., v platném znění a § 35 odst. 3 vyhlášky č. 136/2004 Sb., v platném znění
Minimální požadavky pro použití přípravků na ochranu rostlin AEO 7- 11 (8a)		
Kontrolní orgán Státní rostlinolékařská správa		
8a/ AEO 7	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	§ 49 odst. 1 písm. b) zákona č. 326 / 2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 8	Má podnikatel používající přípravky na ochranu rostlin nakládání s nimi zabezpečeno odborně způsobilou osobou podle § 86 zákona?	§ 86 odst. 4 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 9	Plní odborně způsobilá osoba nebo absolvent odborného kurzu povinnosti podle § 86 odst. 3?	§ 86 odst. 3 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

8a/ AEO 10	Bylo profesionální zařízení pro aplikaci přípravků používané v rámci podnikání podrobena kontrolnímu testování podle zákona?	§ 66 zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění
8a/ AEO 11	Jsou přípravky na ochranu rostlin uskladněny v originálních obalech podle jejich druhů a odděleně od jiných výrobků a přípravků určených k likvidaci jako odpad a mimo dosah látek, které by mohly ovlivnit vlastnosti skladovaných přípravků?	§ 46 písm. a) bod 1 a 5) zákona č. 326/2004 Sb., v platném znění

Oblast: VEŘEJNÉ ZDRAVÍ, ZDRAVÍ ZVÍŘAT A ROSTLIN

Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
-------	--------------------------------	--

Uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh 9

Kontrolní orgán Státní rostlinolékařská správa

SMR 9/1	Byl použitý přípravek povolen Státní rostlinolékařskou správou?	x
SMR 9/2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	x
SMR 9/3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	x
SMR 9/4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s právními předpisy k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	x
SMR 9/5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s právními předpisy k ochraně včel, zvěře a vodních organismů tak, aby nedošlo k jejich úhynu?	x
SMR 9/6	Byl přípravek aplikován tak, aby nedošlo k prokazatelnému zasažení rostlin mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	x

Zákaz používání některých látek s hormonálním nebo tyreostatickým účinkem a beta – sympatomimetik v chovech zvířat SMR 10

Kontrolní orgány Státní veterinární správa a Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv

SMR 10/1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	§ 5 odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 písm. b) vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/2	Nejsou v hospodářství přechovávány ani vlastněny zakázané látky nebo přípravky?	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a § 3 písm. a) a § 5 odst. 5 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/3	Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě legálního ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek ?	§ 19 odst. 2 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 8 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 10/4	Jsou dodržována omezení v souvislosti s legálním použitím zakázaných látek v souladu s právními předpisy?	§ 19 odst. 3 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 5 a 6 vyhlášky č. 291/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Obecné zásady a požadavky potravinového práva, bezpečnost potravin SMR 11

Kontrolní orgány Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Státní veterinární správa a Státní zemědělská a potravinářská inspekce

SMR 11/1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	x
SMR 11/2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísně viditelné pouhým okem?	x
SMR 11/3	Je zabráněno kontaminaci potraviny cizorodými a jinými látkami a kontaminaci způsobené zvířaty a škůdci?	x

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

SMR 11/4	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého dodavatele surovin a látek určených k přimísení do potravin?	x
SMR 11/5	Je provozovatel potravinářského podniku schopen identifikovat každého odběratele svých produktů?	x
SMR 11/6	Je zajištěno takové označení nebo identifikace produktu, které zajišťuje jeho sledovatelnost?	x
SMR 11/7	Pokud se provozovatel potravinářského podniku dozvěděl o tom, že jím vyprodukovaná a dodaná potravina či surovina nebyla bezpečná, informoval o tom všechny své odběratele a příslušný dozorový orgán a zajistil stažení nebezpečné potraviny z trhu?	x
SMR 11/8	Jsou krmiva odebírána jen z provozů, které jsou řádně registrovány?	x
SMR 11/9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	x
SMR 11/10	Jsou vedeny záznamy o zdroji a množství krmiva a jeho spotřebě tak, aby byl zachován princip dohledatelnosti použitého krmiva?	x
SMR 11/11	Jsou vedeny záznamy o každém použití přípravků na ochranu rostlin, biocidních produktů, geneticky modifikovaného osiva a zohledňovány výsledky analýz vzorků krmiv zaměřených na bezpečnost krmiva?	x
SMR 11/12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny a přílohy I směrnice Rady 96/23/EHS?	x

SMR 11/13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	x
SMR 11/14	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého brucelózy skotu nebo úředně prosté brucelózy ovcí a koz?	x
SMR 11/15	Nebylo dodáno mléko do mlékárny bez souhlasu krajské veterinární správy v době, kdy mělo hospodářství pozastavený nebo odebraný status hospodářství úředně prostého tuberkulózy skotu?	x
SMR 11/16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nespĺňují podmínky pro dodávku mléka?	x
SMR 11/17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	x
SMR 11/18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	x

Pravidla pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií SMR 12

Kontrolní orgán Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský a Státní veterinární správa

SMR 12/1	Dodržíze provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?	x
SMR 12/2	Dodržíze provozovatel podmínky odděleného skladování živočišných bílkovin a krmiv tyto bílkoviny obsahujících?	x
SMR 12/3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	x

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

SMR 12/4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	x
SMR 12/5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	x
SMR 12/6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/7	Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/8	Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1069/2009?	x
SMR 12/9	Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno; přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	x
SMR 12/10	Je uváděn na trh skot, mimo pozitivního zvířete a kohorty vytvořené na základě šetření, a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	x
SMR 12/11	Jsou uváděny na trh ovce s vyhovujícím genotypem a jejich embrya a vajíčka doprovázena příslušným veterinárním osvědčením?	x

Opatření pro dohled nad slintavkou a kulhalkou SMR 13

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 13/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavy, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	--	---

SMR 14 Opatření pro tlumení některých nákaz a zvláštní opatření týkající se vezikulární choroby prasat

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 14/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida, 2. vezikulární choroba prasat, 3. mor skotu, 4. mor malých přežvýkavců, 5. nodulární dermatitida skotu, 6. horečka údolí Rift, 7. katarální horečka ovcí, 8. neštovice ovcí a koz, 9. africký mor prasat, 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	---	---

Zvláštní ustanovení týkající se tlumení a eradikace katarální horečky ovcí SMR 15

Kontrolní orgán Státní veterinární správa

SMR 15/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	§ 11 odst. 1 zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů
----------	---	---

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

Oblast: DOBRÉ ŽIVOTNÍ PODMÍNKY ZVÍŘAT		
Číslo	Znění kontrolovaného požadavku	Vymezení požadavku v právním předpise ČR
Minimální požadavky na ochranu telat		
Kontrolní orgán Státní veterinární správa ČR		
SMR 16/1	Jsou telata ve stájích kontrolována alespoň dvakrát denně, a telata chovaná venku alespoň jednou denně?	§ 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. l), vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/2	Je dodržen zákaz uvazování telat, s výjimkou skupinového ustájení po dobu krmení (nejdéle 1 hodinu) a zákaz používání náhubku u telat?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/3	Odpovídají rozměry individuálního kotce pro telata stanoveným požadavkům a kotce mají stěny s otvory, které umožňují vizuální a hmatový kontakt mezi telaty?	§ 2 odst. 1 písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/4	Je zajištěno, že telata starší 8 týdnů nejsou držena v individuálním kotci a vyměřený prostor pro každé tele při chovu ve skupinách odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 2 odst. 1 písm. g) a h) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/5	Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), vytváří pevný, rovný a stabilní povrch a prostor pro ustájení telat je pohodlný, čistý a s řádným odtokem?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1b odst. 4 a § 2 odst. 1 písm. n) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/6	Dostávají telata po narození co nejdříve mlezivo, nejdéle však do 6 hodin?	§ 2 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 16/7	Je zajištěno krmení, které obsahuje stanovené množství vlákniny a železa, nejméně dvakrát denně a všechna telata ve skupině mají přístup ke krmivu?	§ 2 odst. 1 písm. d) a e) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

SMR 16/8	Mají telata starší 2 týdnů přístup k dostatečnému množství napájecí vody, případně jiných nápojů?	§ 12b písm. b) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
Minimální požadavky na ochranu prasat		
Kontrolní orgán Státní veterinární správa ČR		
SMR 17/1	Jsou prasata agresivní, napadená, poraněná nebo nemocná ustájena dočasně v samostatných kotcích, kde se mohou snadno otočit?	§ 3 odst. 5 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/2	Odpovídá využitelná volná podlahová plocha pro každou skupinu prasat a roštové podlahy stanoveným požadavkům?	§ 1b odst. 4, § 3 odst. 2 a 3 a § 3 odst. 4 písm. c) a d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/3	Je prasatům zajištěn trvalý přístup k materiálu, který jim umožňuje etologické aktivity?	§ 3 odst. 9, odst. 15 písm. d) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/4	Dostávají prasata alespoň jedenkrát denně krmivo a mají stálý přístup k napájecí vodě a zaprahlé prasnice a prasničky dostatečné množství vlákniny?	§ 3 odst. 10 a 11 a § 3 odst. 15 písm. e) a f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/5	Nepoužívá se vazné ustájení prasnic nebo prasniček nebo postroje pro jejich uvazování?	§ 3 odst. 15 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/6	Jsou prasnice a prasničky ustájeny v období 4 týdny po zapuštění až do doby 1 týden před porodem ve skupinách a kotec, ve kterém je skupina chována, odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 3 odst. 15 písm. b) a c) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/7	Jsou prasata chována v prostředí, kde hladina hluku a intenzita světla odpovídá stanoveným požadavkům?	§ 3 odst. 6 a 7 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/8	Jsou podlahy hladké, (nikoliv však kluzké), aby se předešlo poranění prasat?	§ 3 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 17/9	Zajišťuje ustájení pro prasata fyzicky a tepelně pohodlný a čistý prostor, vybavený odtokem, tak aby prasata mohla uléhat, vstávat a odpočívat a vidět na ostatní prasata?	§ 3 odst. 8 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

PŘEHLED KONTROLOVANÝCH POŽADAVKŮ V ROCE 2013

SMR 17/10	Jsou všechny zákroky a postupy prováděné pro jiné než terapeutické a diagnostické účely nebo pro identifikaci prasat prováděny v souladu se stanovenými požadavky?	§ 3 odst. 12 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/1	Je zajištěn dostatečný počet odborně způsobilých zaměstnanců k péči o zvířata?	§ 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 12 odst. 2 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/2	Je prováděna kontrola hospodářských zvířat v chovech nejméně jedenkrát denně?	§ 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/3	Jsou zvířata, včetně telat, s příznaky onemocnění nebo zranění bezodkladně ošetřena, vede chovatel záznamy o těchto lékařských ošetřeních a o počtu uhynulých zvířat?	§ 11 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/4	Není omezena volnost pohybu zvířat s ohledem na jeho druh, které by vedlo k jeho poškození?	§ 12a odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1c písm. f) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/5	Nepoužívají se způsoby chovu, které by měly za následek poškození zdraví zvířat, a nejsou podávány léčivé přípravky a další látky v rozporu s právními předpisy a pravidly pro jejich používání a nejsou prováděny úpravy vzhledu zvířat v rozporu s platnými předpisy?	§ 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 166/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 12a odst. 1 a 2 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. c), § 3 odst. 15 písm. a), § 9 odst. 3 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/6	Umožňují stavby a ustájení pro zvířata, včetně telat, dodržení mikroklimatických podmínek?	§ 1b odst. 1 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 34 odst. 2 písm. a) a b) vyhlášky č. 268/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů

SMR 18/7	Je ve stájích zajištěno přirozené nebo umělé osvětlení tak, aby zvířata, včetně telat, nebyla držena ve tmě?	§ 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 1 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 2 odst. 1 písm. i) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/8	Je materiál použitý k ustájení zvířat, včetně telat, snadno čistitelný a dezinfikovatelný a nemá ostré okraje a výčnělky, o které by se zvířata mohla poranit?	§ 1b odst. 6 a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/9	Je poskytována hospodářským zvířatům, která nejsou chována v budovách, přiměřená ochrana podle potřeby před nepříznivými povětrnostními podmínkami, predátory a riziky ohrožujícími jejich zdraví?	§ 12a odst. 4 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/10	Jsou jedenkrát denně kontrolována veškerá dispoziční, technická a provozní řešení stáji pro zvířata, včetně telat, v případě nuceného větrání i větrací a poplašný systém a dále je zabezpečeno odstranění případné závady nebo zajištěno zdraví a dobré životní podmínky zvířat do doby odstranění závady?	§ 12a odst. 3 zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1b odst. 2 vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/11	Dostávají zvířata v intervalech odpovídajících jejich fyziologickým potřebám dostatečné množství nezaváděné potravy a napájecí vody?	§ 12b písm. a) a b) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů
SMR 18/12	Je u napájecích a krmných systémů pro zvířata, včetně telat, zajištěno omezení znečištění vody a krmiv?	§ 12b písm. c) zákona č. 246/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 1b odst. 2 písm. d) a § 2 odst. 1 písm. m) vyhlášky č. 208/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

KONTROLNÍ DOTAZY PRO STANDARDY DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU (GAEC)

5.3. KONTROLNÍ DOTAZY PRO STANDARDY DOBRÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO A ENVIRONMENTÁLNÍHO STAVU (GAEC)

Platné od 1. 7. 2010	
Eroze půdy	
Standard GAEC 1	Byly na půdních blocích (PB) s průměrnou sklonitostí nad 7° dodrženy předepsané zásady ochrany půdy proti erozi?
Standard GAEC 2	Byly na plochách půdních bloků (PB) označených jako silně nebo mírně erozně ohrožené*, dodrženy předepsané zásady hospodaření? * Pozn.: Požadavek pro mírně erozně ohrožené půdy platí od 1.7.2011.
Organické složky půdy	
Standard GAEC 3	Byla na předepsané výměře půdních bloků (PB) použita nařízená opatření vedoucí k zachování úrovně organických složek půdy?
Standard GAEC 4	Nebyly na dotčených půdních blocích (PB) nebo jejich dílech páleny bylinné zbytky?
Struktura půdy	
Standard GAEC 5	Byl dodržen zákaz provádění agrotechnických zásahů v době, kdy je půda zaplavená nebo přesycená vodou, s výjimkou vlastní sklizně plodiny a plnění podmínky bodu (standardu) 7?
Minimální úroveň péče	
Standard GAEC 6	Nebyly rušeny, popřípadě poškozovány definované krajinné prvky a druh zemědělské kultury rybníků?
Standard GAEC 7	Nevyskytují se na dotčených půdních blocích (PB) neregulované invazní rostliny netýkavka žláznatá a bolševník velkolepý?
Standard GAEC 8	Nedošlo ke změně kultury z travního porostu na ornou půdu?
Standard GAEC 9	Nenachází se na dotčeném půdním bloku (PB) po 31. říjnu travní porost vyšší než 30 cm?
Ochrana vody a hospodaření s ní	
Standard GAEC 10	Bylo předloženo platné povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami?.
Standard GAEC 11	Jsou v blízkosti povrchových vod zachovány ochranné pásy nehnojené půdy v šířce minimálně 3m od břehové čáry? Pozn.: Tento standard je uplatňován od 1. 1. 2012.

5.4. DODATEK KE STANDARDU GAEC 2

Podklad Zjištění erozně ohrožených pozemků a export hranic do GPS

Podklad obsahuje následující postupy získání podkladů týkající se erozní ohroženosti v LPIS:

1. Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků
2. Změření vzdálenosti (šíře) erozně ohrožených pozemků pro ruční odměření pozemku v terénu
3. Zakreslení dílčího erozně ohroženého pozemku a jeho identifikace skrz GPS souřadnice

1) Tisk přehledu erozně ohrožených pozemků

Tisk a následné zjištění erozně ohrožených pozemků provedu následovně:

1. **Na základním uživatelském postavení** (tj. zobrazení údajů celého podniku) na záložce „Tisky“ vyberu tisk erozně ohrožených pozemků, tj. odkaz „Erozní ohroženost PB/DPB“. Po prokliku slova „Tisknout“ na následné stránce potvrdím tlačítkem OK rok, pro který chci tisknout erozi. Přednastaven je aktuální rok.

LPIS - registr půdy
Farmář | MARIE HORÁKOVÁ

Uživatel: 41898 JI: XXX

Obchodní jméno (PO): XXX
Adresa: XXX

PB/DPB Podrobné Zem.parcely Areály **Tisky** KP v evidenci Řízení

Hospodářství Hnojiště Dotace

Typ výstupu: PDF Identifikace*: půdní bloky

Informativní výpisy

Tisknout	Přehled PB/DPB se základními údaji k datu*
Tisknout	Přehled PB/DPB s detailními údaji k aktuálnímu datu*
Tisknout	Přehled PB/DPB s agroenvironmetálními údaji EAFRD k aktuálnímu datu
Tisknout	Přehled PB/DPB se základními údaji včetně návrhů a zrušených k aktuálnímu datu
Tisknout	Přehled účinných PB/DPB s údaji LFA a údaji o nároku na dotaci v rámci opatření NATura 2000 na zem. půdě k datu
Tisknout	Přehled účinných PB/DPB k datu
Tisknout	Přehled obhosp. půdy v členění na KÚ dle zákona č. 252/1997 Sb.ke dni 01.12.10
Tisknout	Přehled PB/DPB se zařazením do katastrálních území ke dni 01.12.10
Tisknout	Půdní bloky s AEO-EAFRD závazky
Tisknout	Platnosti AEO-EAFRD závazků na PB/DPB
Tisknout	Erozní ohroženost PB/DPB
Tisknout	Zpráva o výsledcích měření AZPP

Pro možnost tisku se musím pohybovat na úrovni zobrazení údajů o celém podniku.

Na záložce „tisky“ vyberu variantu „Erozní ohroženost PB/DPB“. Stisknu tlačítko „Tisknout“.

DODATEK KE STANDARDU GAEC 2

2. Ve vygenerovaném souboru se soustředím na půdní bloky dotčené silně erozně ohroženou půdou s kódem erozní ohroženosti A2 (kódy jsou uvedené v posledním sloupci „M“ zobrazené sestavy). Pro osevy

od 1.7.2011 bude dále do sestavy doplněno opatření B1, B2 a B3 na půdní bloky s kulturou R a mírně erozně ohroženou půdou (dnes půdní bloky s kódem A1 nebo A2, které mají ve sloupci L nenulovou výměru)

Registrační číslo:	41898
Obchodní jméno:	XXX
Příjmení a jméno:	
Adresa:	XXX
Jednotný identifikátor pro dotace:	XXX
IČ:	XXX

Evidované údaje o půdních blocích/dílech:

Poř. č.	Čtverec	Kód bloku/dílu	Kultura	Celková výměra bloku [ha]	Pro osevy v období 01.01.2010 - 30.06.2010				Pro osevy v období 01.07.2010 - 30.06.2011			
					Vým. silně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně neohrožené půdy [ha]	Uplatňované opatření	Vým. silně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně ohrožené půdy [ha]	Vým. mírně neohrožené půdy [ha]	Uplatňované opatření
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1	690-0980	4901/1	R	3,47	0,00	0,08	3,39	A1	0,13	0,10	3,24	A2
2	690-0990	2201/1	R	4,27	0,00	0,37	3,90	A1	0,39	1,33	2,55	A2
3	690-0990	3108/4	R	17,34	0,00	1,15	16,19	A1	0,45	2,00	14,89	A2
4	690-0990	3111/6	R	5,48	0,00	0,04	5,44	A1	0,38	0,02	5,08	A2
5	690-0990	3203/1	R	13,60	0,00	0,94	12,66	A1	0,53	1,82	11,25	A2
6	690-0980	2902/2	R	14,91	0,00	0,35	14,56	A1	0,00	1,56	13,35	A1
7	690-0980	3906/1	R	20,00	0,00	0,73	19,27	A1	0,00	1,78	18,22	A1

Půdní bloky (díly) s kódem A2, tj. s výskytem silně erozně ohrožené půdy na části bloku.

Sloupec „M“ značí opatření v rámci erozní ohroženosti jednotlivých pozemků.

2) Vyhledání PB/DPB s kódem A2 v mapě a zobrazení silně erozně ohrožených ploch

1. K tomu, abych si mohl v mapě prohlédnout, které části daného pozemku jsou silně (nebo mírně) erozně ohrožené, si

musím daný pozemek nejprve vyhledat v mapě, tj. kliknu na **ikonku lupy na detailu bloku nebo v přehledu všech půdních bloků a následně zapnu vrstvu „Eroze“ ve stroměčku (tj. kliknu na žárovku odkazu Eroze).**

U vyhledaného PB/DPB stisknu ikonku lupy pro vyhledání pozemku v mapě.

PB/DPB: 2201/1 (690-0990)	
Základní	Podrobné Zem.parcely NS Klasif. Dotace Katastr KP Eroze Vazby
AZZP	OPVZ GMO Historie Změny Log
Stav:	Účinný
Účinnost od:	20.03.2010
Účinnost do:	
Účinnost od dne aktualizace EP:	20.03.2010

2. Pro úplnost si ve stromečku mohou zobrazit legendu k erozní mapě. K tomu musím kliknout (pacičkou) na slovo „Eroze“, čímž rozbalím podstrom a následně zapnu vrstvu (rozsvítím šipkou žárovku) u odkazu

zu „Podkladová vrstva“ a dále „Opatření pro osevy 1.7.2010-30.6.2011“. Po kliknutí pacičkou na tento výraz se dále rozbalí legenda znázorňující barevnou škálu jednotlivých stupňů erozní ohroženosti.

Eroze

- Podkladová vrstva
  - Opatření pro osevy 1.1.20-30.6.2010
  - Opatření pro osevy 1.7.20-30.6.2011

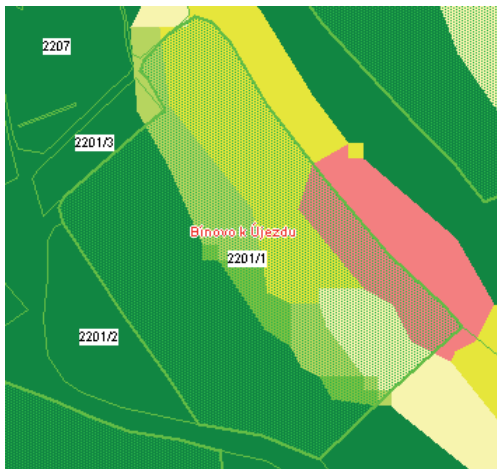
do 0,005
0,005 - 0,02
0,02 - 0,05
0,05 - 0,1
0,1 - 0,15
0,15 - 0,2
nad 0,2

Rozsvítím žárovku u odkazu „Eroze“, následně „Podkladová vrstva“ a dále „Opatření pro osevy 1.7.2010-30.6.2011“.

Po rozkliknutí nápisu „Opatření pro osevy 1.7.2010-30.6.2011“ se mi rozbalí vysvětlující legenda. Silně erozně ohrožené plochy jsou zobrazeny červeně a růžově, mírně erozně ohrožené půdy odstíny žluté a neohrožené půdy odstíny zelené.

3. Jako výsledek výše uvedeného postupu se mi zobrazí v mapě u půdního bloku růžová plocha (oblast), která značí území evidova-

né jako silně erozně ohrožené (žlutě nebo béžově pak vrstva mírně erozně ohrožená)

Distance: 26,7 (m)
Total: 26,7 (m)

Příklad zobrazení silně erozně ohrožené plochy na PB/DPB číslo 2201/1. Zelené čáry jsou hranice PB/DPB. Růžové území je silně erozně ohrožená plocha.

3) Měření vzdálenosti silně erozně ohrožené plochy od hranic pozemku

Pro účely ručního odměření erozně ohrožených ploch od hranic pozemků, mám v LPIS možnost použít nástroje pro ad hod měřené vzdálenosti. Postup:

- Pod mapou stisknu ikonku pro měření vzdálenosti .
- Pohybují se kurzorem myši nad mapou pozemku. Levé tlačítko myši stisknu v místě, kde chci začít s měřením vzdálenosti (tedy

např. na hranici pozemku). Stále držím stisknuté levé tlačítko myši a táhnu kurzorem myši až do bodu, kde na pozemku končí silně erozně ohrožená plocha (růžová barva). V důsledku tohoto postupu se mi u kurzoru myši na obrazovce objeví v metrech údaj o naměřené vzdálenosti – v popisovaném případě jde o vzdálenost od okraje pozemku po místo konce růžové plochy (tedy úsek, kdy držím levé tlačítko myši).

4) Zakreslení erozně ohroženého pozemku v mapě a export do GPS

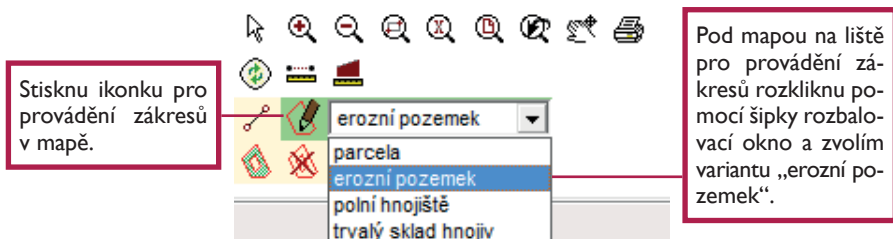
Aplikace LPIS mi umožní zakreslit si erozně ohrožený pozemek a následně tuto plochu jako polygon exportovat do přístroje GPS pro účely přesnějšího zaměření v terénu.

Niže uvedený postup je dostupný v rámci internetového prohlížeče MS Explorer (tedy nikoli v prostředí prohlížeče Mozilla Firefox).

Výchozím stavem je situace, kdy mám v mapě vyhledaný PB/DPB s kódem A2 a zapnutou vrstvu pro zobrazení erozních opatření (viz výše postup v bodě 2). Další postup je následující:

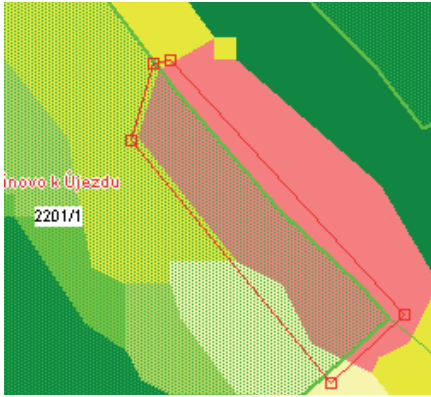
- Dole pod mapou půdních bloků si musím zvolit v rozbalovacím políčku variantu „erozní pozemek“.

- Nalevo od rozbalovacího okna stisknu ikonku pro provádění zákresů v mapě .
- Najedu myší do mapy nad místo, kde se silně erozně ohrožená plocha (růžové území) překrývá s plochou PB/DPB.
- Následně pomocí myši obtáhnou plochu, kde silně erozně ohrožená plocha zasahuje do pozemku. Postupuji tak, že stisknu levé tlačítko myši v místě, kde se kříží hranice pozemku a růžové plochy a táhnu myší ve směru růžové plochy. Na tzv. lomovém bodu stisknu levé tlačítko myši a znovu jedu myší po další hraně až obtáhnou celou plochu překryvu.
- Pozor:** na závěr nedotahuji myší až k úvodnímu bodu, ale skončím před ním (aby se obě čáry nepřekřížily). Kreslení zakončím tzv. dvojklikem levým tlačítkem myši.

DOPORUČENÍ č. 1: Doporučuje se uvnitř bloku obtáhnout plochu o něco větší než je vlastní překryv pozemku a erozně ohrožené plochy – vytvořím si tak určitou rezervu a vyhnou se tak případným sankcím v důsledku nepřesnosti vlastního osevu v terénu.

DOPORUČENÍ č. 2: Mimo hranice pozemku nemusím provádět zákres přesně (přímo po hranici pozemku), ale mohu jet myší i mimo pozemek. Při uložení se zákres „rozhne“ podle hranice půdního bloku. Výsledek provedeného zákresu pomocí myši je vidět na následujícím obrázku:

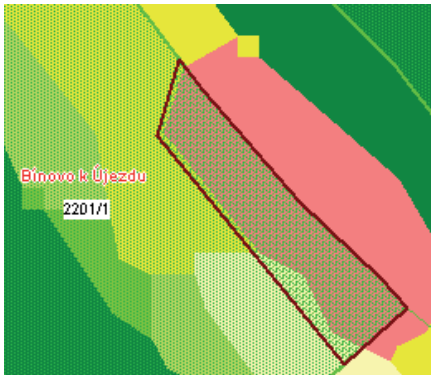
6. Na závěr provádění zákresu stisknu pod mapou tlačítko „Uložit“. V důsledku

Červené čáry znázorňují zákres erozně ohroženého pozemku u PB 2201/1 pomocí tahů myši.

Zákres nemusím provádět přímo po hranici PB/DPB (tj. po zelené čáře), protože po uložení zákresu se plocha ořízne dle hranic PB/DPB.

Uvnitř PB/DPB se však doporučuje zvolit o něco větší plochu pro vytvoření určité rezervy.

toho se uloží vytvořený zákres (hranice se upraví podle hranic PB/DPB).

7. Po uložení zákresu si v detailu PB/DPB zobrazím záložku „Eroze“ a následně pod-

Příklad zákresu erozně ohroženého pozemku po uložení. Hranice zákresu mimo PB/DPB jsou upraveny dle hranic PB.

záložku „Erozní pozemky“. Obsahuje údaje o uložném zakresleném pozemku.

PB/DPB: 2201/1 (690-0990)

Základní Podrobné Zem.parcely NS Klasif. Dotace Katastr. KP **Eroze** Vazby

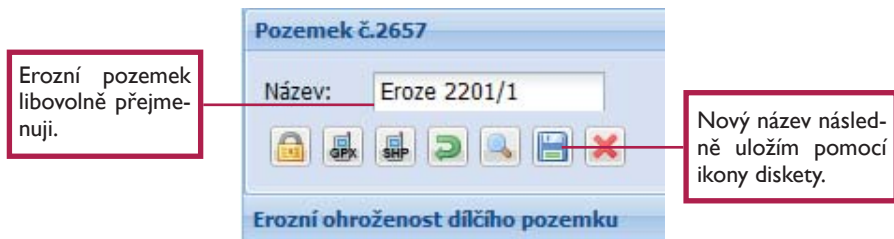
AZZP OPVZ GMO Historie Změny Log

Eroze **Erozní pozemky**

Název	Opatření
pozemek	A2

Na detailu PB/DPB zvolím záložku „Eroze“ a dále podzáložku „Erozní pozemky“.

Uložený erozní pozemek následně rozkliknu do detailu kliknutím na slovo „pozemek“.

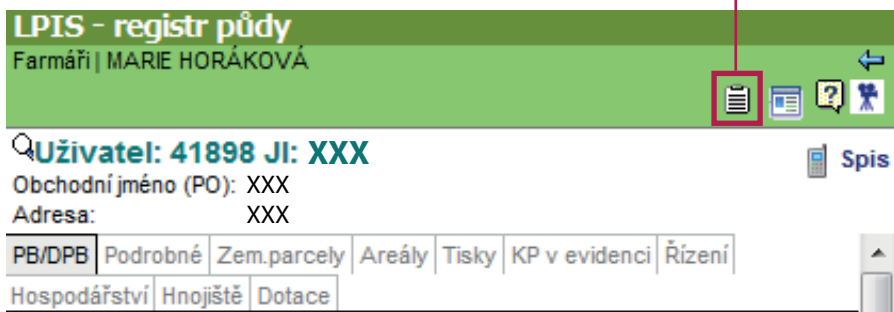

8. Podstatným přínosem je možnost exportu provedeného zakresu do přístroje GPS za účelem zaměření v terénu. K tomu slouží ikony   pod názvem pozemku.

Uložený zakres mohou přenést buď do formátu GPX (formát běžného souřadnicového systému WGS 84) či do formátu SHP (alternativní souřadnicový systém JTSK).

9. Exportovaný soubor si uložím na PC a následně nahráju do GPS přístroje. K exportu všech erozních pozemků mohou

také využít cestu ze základního uživatelského postavení (zobrazení údajů celého podniku) pomocí ikonky mobilu:

5.5. DODATEK K SMR 3

Kontrolovaný požadavek č. 2

Mezní hodnoty koncentrací vybraných rizikových prvků v půdě:

Mezní hodnoty koncentrací prvků v extraktu lučavkou královskou v mg.kg ⁻¹ sušiny v půdě								
	As	Cd	Cr	Cu	Hg	Ni	Pb	Zn
běžné půdy	20	0,5	90	60	0,3*	50	60	120
písky, hlinité písky, štěrkopísky	15	0,4	55	45	0,3*	45	55	105

* celkový obsah

Mikrobiologická kritéria pro použití kalů na zemědělské půdě:

Kategorie kalů	Přípustné množství mikroorganismů (KTJ*) v 1 gramu sušiny aplikovaného kalu		
	termotolerantní koliformní bakterie	enterokoky	Salmonella sp.
I	< 10 ³	< 10 ³	negativní nález
II	10 ³ -10 ⁶	10 ³ -10 ⁶	nestanovuje se

* KTJ - kolonie tvořící jednotku

Kategorie I – kaly je možno obecně aplikovat na půdy využívané v zemědělství při dodržení ostatních ustanovení vyhlášky č. 382/2001 Sb.

Kategorie II – kaly je možno aplikovat na zemědělské půdy určené k pěstování tech-

nických plodin a na půdy, na kterých se nejméně 3 roky po použití čistírenských kalů nebude pěstovat polní zelenina ani intenzivně plodící ovocná výsadba, při dodržení zásad ochrany zdraví při práci a ostatních ustanovení vyhlášky č. 382/2001 Sb.

Kontrolovaný požadavek č. 4

Mezní hodnoty koncentrací vybraných rizikových látek a prvků v kalech pro jejich použití na zemědělské půdě (ukazatele pro hodnocení kalů):

Riziková látka	Mezní (maximální) hodnoty koncentrací v kalech (mg.kg ⁻¹ sušiny)
As – arzén	30
Cd – kadmium	5
Cr – chróm	200
Cu – měď	500
Hg – rtuť	4
Ni – nikl	100
Pb – olovo	200
Zn – zinek	2500
AOX	500
PCB (suma 6 kongenerů – 28+52+101+138+153+180)	0,6

5.6. DODATEK K SMR 4

Kontrolovaný požadavek č. 1

Období zákazu jsou rozlišena podle klimatického regionu stanoveného první číslicí kódu bonitované půdně ekologické jednotky BPEJ³⁰, podle hnojené kultury nebo plodiny a podle typu dusíkaté hnojivé látky.

Zemědělský pozemek s pěstovanou plodinou nebo připravený pro založení porostu plodiny		Období zákazu hnojení	
plodina nebo kultura	klimatický region ³¹	hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem	minerální dusíkatá hnojiva
plodiny na orné půdě (mimo travní a jetelovinotravní porosty), trvalé kultury	0-5	15. 11. -31. 1.	1. 11. -31. 1. (pro ozimou řepku a ozimou pšenici) 15.10.-31.1. (pro ostatní plodiny)
	6-9	5. 11. -28. 2.	15. 10. -15. 2. pro ozimou řepku a ozimou pšenici) 1. 10.-15.2. (pro ostatní plodiny)
travní (jetelovinotravní) porosty na orné půdě, trvalé travní porosty	0-5	15. 11. -31. 1.	1. 10. -28. 2.
	6-9	5. 11. -28. 2.	15. 9. -15. 3.

Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem³² na orné půdě je zakázáno v období 1. 6. -31. 7. (neplatí, jsou-li následně pěstovány ozimé plodiny a meziplodiny) a v období 15.12.-15.2. Používání hnojiv s pomalu uvolnitelným dusíkem na trvalých travních porostech je zakázáno v období 15.12.-15.2..

Dusíkaté hnojivé látky obsahují v účinném množství dusík pro výživu rostlin, nemusí však být hnojivem ve smyslu zákona o hnojivech. Dělí se na:

- **minerální dusíkatá hnojiva**; a to minerální jednosložková dusíkatá hnojiva a minerální vícesložková hnojiva s obsahem dusíku
- **hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem**, a to statková hnojivajako je kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci , hnojůvka, močůvka, silážní šťávy, trus drůbeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou

nebo bez podestýlky, výkaly popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě nebo při jiném pobytu na zemědělském pozemku a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku (C:N) nižší než 10;

- **hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem**, a to statková hnojiva, jako je hnůj nebo tekutý podíl Kejdy po její mechanické separaci a organická nebo organominerální hnojiva, v nichž je poměr uhlíku k dusíku roven 10 nebo je vyšší;

³⁰ Vyhláška č. 327/1998 Sb., Charakteristika bonitovaných půdně ekologických jednotek, v platném znění.

³¹ 1. číslice kódu bonitované půdně ekologické jednotky.

³² Platí i pro upravené kaly.

- **skliditelné rostlinné zbytky** (jako např. sláma, chrást, plodina na zelené hnojení a tráva);
- **upravené kaly**.

Příkladem hnojiv **s pomalu uvolnitelným dusíkem** jsou statková hnojiva se zbytky steliva (např. hnůj skotu či prasat).

Pokud jsou však místo slámy přidávány obtížně rozložitelné uhlíkaté látky (např. piliny či dřevěné hobliny), může se i z těchto látek **rychle uvolňovat minerální dusík**. Taková statková hnojiva (z podestýlky z pilin či hoblin) či organická hnojiva (např. kompost na bázi drubežního trusu a pilin) mohou mít poměr C:N pod 10 a při jejich používání je nutno se řídit opatřeními pro hnojiva s rychle uvolnitelným dusíkem. Typickými představiteli hnojiv s rychle uvolnitelným dusíkem jsou kejda a tekutý podíl po její mechanické separaci (fugát), hnojůvka, močůvka, silážní šťáva, trus drubeže a drobných hospodářských zvířat s podestýlkou nebo bez podestýlky, výkaly, popřípadě moč zanechané hospodářskými zvířaty při pastvě.

Zařazování hnojiv do skupin dle rychlosti uvolňování dusíku:

- Statková hnojiva jsou do skupin (pomalu nebo rychle uvolnitelným N) zařazena přímo, tedy taxativně.
- Organická, organominerální hnojiva dle poměru C:N, který je zjišťován laboratorním rozbořem, současně se stanovením obsahu

živin. Digestáty z bioplynových stanic řadíme mezi hnojiva s rychle uvolnitelným N. Separát, který je při mechanické separaci oddělen, je hnojivem s pomalu uvolnitelným N.

Údaj o poměru C : N, získaný na základě výpočtu (vážený průměr) nebo rozboru akreditovanou laboratoří lze využít rovněž při zařazení směsi statkových hnojiv, skládovaných a aplikovaných společně. V případě zanedbatelného podílu (do 20 %) hnojiv z jiné skupiny, se zařazení převažujícího hnojiva do kategorií (hnojiva s rychle a hnojiva s pomalu uvolnitelným dusíkem) nemění.

U schválených organických a organominerálních hnojiv zanesených v registru ÚKZÚZ³³ je uveden obsah spalitelných látek a celkového dusíku v procentech sušiny hnojiva³⁴. Obsah uhlíku (C) v organických (spalitelných) látkách se pohybuje mezi 40-60 %. Pro orientační výpočet obsahu C lze použít hodnotu 50 %. Pokud není u hnojiva přímo uveden poměr C:N, je snadné jej vypočítat z uvedeného obsahu spalitelných látek a dusíku.

Výpočet poměru C:N u registrovaného organického hnojiva s obsahem 72 % spalitelných látek a 3 % celkového N v sušině: **C:N** = $(72 / 2) / 3 = 12$.

Pro používání tohoto hnojiva platí stejná pravidla jako pro používání hnojiv **s pomalu uvolnitelným dusíkem**.

Kde můžete získat informace:

- Obsah dusíku ve statkových hnojivech živočišného původu může být zjištěn vlastními rozboři nebo z přílohy č. 2 vyhlášky č. 274/1998 Sb.
- Vedle standardní papírové evidence o hnojivech a komerčních SW programů je také možno využívat bezplatnou základní Evidenci o hnojivech na Portálu farmáře.

³³ Ústřední kontrola a zkušební ústav zemědělský.

³⁴ Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech; vyhláška č. 474/2000 Sb., o stanovení požadavků na hnojiva, v platném znění.

Kontrolované požadavky č. 2

Limity hnojení jsou pro jednotlivé plodiny uvedeny v následující tabulce³⁵:

Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu	Plodina	Limit hnojení [kg N/ha]	Výnos hlavního produktu (t) stanovený dle koeficientu potřeby N na 1 t hlavního produktu a příslušného množství vedlejšího produktu
pšenice ozimá	190	7,7	zelí	250	
pšenice jarní	120	5,5	květák	220	
žito ozimé	120	6,0	brokolice, mrkev	200	
ječmen ozimý	140	6,7	kapusta hlávková, celer bulevnatý	180	
ječmen jarní	110	6,0	kedluben, zelí pekingské, kapusta růžičková	150	
oves	120	4,8	cibule kuchyňská, póř pravý, pažitka pravá, okurky salátové, petržel zahradní natěová	120	
triticale	140	6,1	okurky nakládačky, špenát setý, salát hlávkový, pastinák setý, paprika zeleninová, rajčata	100	
kukuřice na zmo	230	11,0	ředkvička, řepa salátová, kukuřice cukrová, petržel zahradní kořenová	80	
luskoviny	30		kopr vonný, hrách zahradní, fazol obecný	60	
brambory sadbové	140	30,0	česnek	30	
brambory ostatní	180	40,0	trvalé travní porosty	160	
brambory ranné	120	25,0			
cukrovka	210	70,0			
krmná řepa	150	70,0			
řepka ozimá	230	4,5			
slunečnice	140	2,9			
mák	85	1,2			
len	80	2,0			
kukuřice na siláž	230	60,0			
jetel	40				
vojtěška	40				
trávy na orné půdě	200	10,0			

³⁵ Limity jsou stanovené v § 7 odst. 1 a v příloze 3 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v platném znění.

V limitu hnojení je započítán celkový dusík z minerálních hnojiv a podíl dusíku využitelného pěstovanou plodinou ze statkových hnojiv živočišného původu a z organických a organominerálních hnojiv, popř. z upravených kalů.

U hnojiv s **pomalou uvolnitelným dusíkem** a **upravených kalů** se započítává **40 %** přívodu a u hnojiv s **rychle uvolnitelným dusíkem** **60 %** přívodu celkového dusíku v hnojivu s výjimkou kejdy prasat a digestátu z bioplynové stanice (příp. jejich tekutých podílů po mechanické separaci), kde se započítává **70%..**

U jetele a vojtěšky se limit vztahuje k celkové dávce za všechny roky pěstování. Do uvedeného limitu (40 kg N/ha) se nezapočítává případné hnojení krycí plodiny do doby její sklizně. Dusík použitý k podpoře rozkladu slámy nebo k meziplodině se nezapočítává do limi-

tu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu.

Pro účely hodnocení limitu hnojení se tedy zohledňuje pouze přímé působení dusíku **v prvním roce** po použití uvedených statkových, organických a organominerálních hnojiv, popřípadě upravených kalů. V dalších letech se dusík z těchto hnojiv do limitu už **nezapočítává**. Také dusík použitý k podpoře rozkladu slámy předplodiny se do limitu přívodu dusíku pro následně pěstovanou plodinu **nezapočítává**.

Limity uvedené v tabulce je nutné dodržet na jednotlivých zemědělských pozemcích. Při pěstování plodin ve směsích je limit určen nejvyšším limitem plodiny ve směsi. Plodiny v tabulce neuvedené limit nemají, hnojí se podle jejich potřeby na konkrétních stanovištích a podle pěstitelských podmínek.

PŘÍKLAD Z PRAXE:

Výpočet přívodu dusíku:

Plodina: druh (odrůda) = brambory (Lenka), užitkový směr – konzum

1. Na podzim (konec října) – 40 t hnoje/ha.

Hněj obsahuje 5 kg N/t, tj. $40 \times 5 = 200$ kg N/ha.

Přívod celkového dusíku je 200 kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

Do limitu se započte 40 %, tj. 80 kg N/ha (jde o hnojivo s pomalou uvolnitelným dusíkem).

2. Na jaře před sázením 200 kg/ha ledku amonného s vápencem (LAV 27).

Přívod celkového dusíku je $200 \times 0,27 = 54$ kg N/ha (uvádí se v evidenci o hnojivech).

3. Celkový přívod dusíku k uvedené plodině je $80 + 54 = 134$ kg N/ha.

Závěr: Limit pro hnojení konzumních brambor (200 kg N/ha) nebyl překročen.

Kontrolovaný požadavek č. 6

Existence třímetrového nehnojeného pásma od břehové čáry

V případě ponechání nehnojeného pásu v šířce alespoň tři metry od břehové čáry platí zásady:

- Třímetrové pásmo se počítá od „břehové čáry“, tj. místa odkud se vodní tok v případě zvýšení hladiny rozlévá do volné krajiny.
- Zákaz hnojení se vztahuje na aplikaci všech hnojiv (tedy i nedusíkatých), čistírenských kalů a sedimentů.

- Zákaz se netýká pastvy hospodářských zvířat, tj. pastva je v tomto pásmu povolena. Musí však být zabráněno vstupu zvířat do vody (optimálně za pomoci ohradníků).
- Omezení rovněž neplatí rovněž pro aplikace tzv. pomocných látek a logicky rostlinných zbytků.
- Kontrola dodržení podmínky je ověřována v terénu (ve formě kontroly výskytu hnojiv ve třímetrovém pásmu). Není tedy povinnost zaznamenávat tuto skutečnost v evidenci hnojení a provádět tak odpočty v rámci aplikované plochy.

VYBRANÉ OTÁZKY SOUVISEJÍCÍ S EVIDENCÍ HNOJENÍ:

1. Evidence hnojení při pobytu hospodářských zvířat na zemědělské půdě v zimním období a výpočet produkce statkových hnojiv na tzv. zimovišti

Pobyt hospodářských zvířat v zimním období na tzv. zimovišti s sebou z hlediska evidence hnojení nese dva aspekty:

- a. Pobývají-li zvířata během zimování na zemědělských pozemcích, musí být přívod živin ve formě přísunu výkalů a moči zanesen do evidence hnojení na těchto pozemcích (dle vyhlášky č. 274/1998 Sb.)
- b. Je-li ze zimoviště odvezen po skončení zimování zvířat hnůj, musí být z evidencí zemědělce dohledatelná jeho aplikace na zemědělský pozemek nebo prodej jinému subjektu

Pro správné zapsání do evidence hnojení platí následující zásady:

- 1) Hnůj ze zimoviště se považuje za **hnůj z hluboké podestýlky s** obsahem dusíku 0,6% (6 kg N v 1 t hnoje).
- 2) Množství takto vyprodukovaného hnoje v zásadě odpovídá konkrétní situaci na farmě dle poměru *skutečného pobytu zvířat na zimovišti a případné pastvy či jiného pobytu na přilehlých zemědělských pozemcích v zimním období*. Mohou tak nastat různé situace:

- **Zvířata se pohybují v malém zimovišti** (jež ani není vedeno jako půdní blok). Výsledkem je **pouze produkce hnoje z hluboké podestýlky (24 hodin) a neviduje se žádná pastva** ani jiný pobyt zvířat na zemědělské půdě.
- **Zvířata se pohybují částečně po zimovišti a současně se pohybují i po přilehlé pastvině**. V takovém případě je výsledkem jednak **produkce hnoje z hluboké podestýlky** a jednak je do evidence hnojení nutné **zaevidovat přívod živin z pobytu zvířat na pastvině**. Podle reálné situace pak může jít o poměr ustájení/pastva ve variantě 12 hodin/12 hodin nebo 6/18 či naopak 18/6 apod. Tomu by tedy návazně měla odpovídat produk-

ce hnoje z hluboké podestýlky (včetně následné evidence jeho aplikace na zemědělské půdě nebo prodeje) či naopak evidence pobytu na zemědělské půdě při pastvě.

- Může existovat rovněž situace, kdy **neexistuje klasické zimoviště, ale zvířata se „intenzivně“ pohybují po celém pozemku**. Nevzniká tak **žádný hnůj**, který by byl z pozemku odvezen a z hlediska evidence hnojení (*a přísunu živin*) by mělo být **zaznamenáno jako 24 hodinový pobyt zvířat na pastvině**.
- 3) Dále platí, že **zimoviště není považováno za složiště statkových hnojiv** a jako takové nemusí být schváleno v havarijním plánu (*havarijní plán – viz § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách*). Toto však neplatí v případech, kdy **hnůj ze zimoviště zůstává uložen na daném pozemku i po přesunu zvířat zpět na běžnou pastvu**, tj. *není odvezen ihned po ukončení pobytu zvířat v zimovišti*. V takovém případě se jedná o uložení tuhých statkových hnojiv na zemědělské půdě a jako takové musí být součástí schváleného havarijního plánu (*v souladu s § 39 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách*).

2. Povinnost evidence použití rostlinných zbytků ke hnojení

Do evidence hnojení se zaznamenává i použití vedlejších produktů při pěstování kulturních rostlin (tzv. sklíditelné rostlinné zbytky), a to jen s datem použití a případného zapravení do půdy, **bez uvedení množství zbytků a přívodu živin**. Dle § 9 odst. 6 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech se tato povinnost vztahuje od roku 2009 **pouze na slámu**.

Použití **ostatních rostlinných zbytků** (*jako např. chrást, nat', plodiny na zelené hnojení, nedopasky či mulčování*) vede **v evidenci hnojení zemědělec dobrovolně**, a to zejména za účelem splnění předepsané podmínky GAEC č. 3 (*zachování úrovně organických složek půdy*).

3. Záznam o přívodu živin v případě použití statkových hnojiv, včetně pastvy

V případě **pastvy hospodářských zvířat (výkaly, moč) stejně jako u aplikace tuhých či kapalných statkových hnojiv** se do evidence hnojení zaznamenává přívod živin pouze v rozsahu **N, P a K (dle koeficientů v příloze č. 2 vyhlášky č. 274/1998 Sb., popřípadě dle doložených vlastních rozborů zemědělce).**

U ostatních hnojiv (tedy jiných než statkových hnojiv, včetně výkalů a moči hosp. zvířat) by měl být v evidenci zaznamenán přívod živin, které jsou uvedeny na etiketě nebo v příbalovém letáku. Výjimka je pouze u kompostu vyrobe-

ného pro vlastní účely ze statkových hnojiv, kde je možné použít koeficienty pro N, P, K uvedené v poznámce pod tabulkou v příloze č. 2 vyhlášky č. 274/1998 Sb.

Z hlediska kontroly náležitosti evidence hnojení platí, že zásadní pro posouzení splnění podmínek pro obdržení dotací či naopak uplatnění případných sankcí je skutečnost, **zda se z evidence hnojení dá zjistit množství přívodu dusíku.** Nedostatky u zaevidování ostatních živin mohou vést k uložení nápravného opatření podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ne však ke srážce z dotací.

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ

5.7. TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ, JEJICHŽ PORUŠENÍ PŘEDSTAVUJE PŘÍMÉ NEBEZPEČÍ PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ NEBO ZDRAVÍ ZVÍŘAT

Dozorová organizace	Číslo aktu/ požadavku	Znění požadavku	Hodnocení
SRS	9/1	Byl použitý přípravek povolen SRS?	při porušení vždy
	9/2	Byl aplikovaný přípravek použit k ochraně plodiny proti škodlivému organismu v souladu s údaji, jimiž je označen na obalu?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/3	Byl aplikovaný přípravek použit v množství, které nepřesáhlo nejvyšší povolenou dávku?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/4	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	při porušení vždy
	9/5	Bylo při aplikaci přípravku postupováno v souladu s pokyny k ochraně včel, zvěře a vodních organismů?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	9/6	Byl přípravek aplikován tak, aby nebyly zasaženy rostliny mimo pozemek/půdní blok, na němž se prováděla aplikace?	při porušení střední nebo velké závažnosti
	8a/AEO 7	Bylo při aplikaci přípravku na ochranu rostlin postupováno v souladu s pokyny k ochraně vod a bylo dodrženo omezení pro použití přípravku na ochranu rostlin v pásmu ochrany zdrojů podzemních vod nebo vodárenských nádrží?	při vždy
ÚSKVBL	10/1	Je dodržován zákaz podávat zvířatům produkujícím potraviny zakázané látky?	při porušení vždy
	10/3	Jsou dodržovány ochranné lhůty v případě ošetření přípravkem s obsahem zakázaných látek v souladu s právními předpisy?	při porušení vždy
SZPI	11/1	Splňuje potravina limity na obsah cizorodých látek a reziduí pesticidů?	při porušení velké závažnosti

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ

	11/2	Je potravina prostá škůdců a bez známek mikrobiálního kažení či plísně viditelné pouhým okem?	při porušení velké závažnosti
ÚKZÚZ	11/9	Jsou krmiva skladována odděleně od chemických látek, odpadů a dalších nebezpečných a zakázaných látek, medikovaných krmiv, doplňkových a jiných krmiv tak, aby bylo také při jejich distribuci a manipulaci zabráněno kontaminaci či zkrmení zvířatům, kterým není krmivo určeno a sklady krmiv jsou udržovány čisté a suché a v případě potřeby jsou přijata vhodná opatření k hubení škůdců?	při porušení velké závažnosti
	12/1	Dodrůže provozovatel zákaz krmení hospodářských zvířat živočišnými bílkovinami a krmivy tyto bílkoviny obsahujícími?	při porušení velké závažnosti
SVS	11/12	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uváděny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, kterým byly podány látky skupiny A přílohy I směrnice Rady 96/23/EHS?	při porušení vždy
	11/13	Nebyla dodána na jatka zvířata nebo uvedeny do oběhu produkty pocházející ze zvířat, u kterých nebyla dodržena ochranná lhůta u veterinárních léčivých přípravků skupiny B1 a B2 směrnice Rady 96/23/EHS nebo v jejichž produktech byla zjištěna rezidua nad stanovený maximální reziduální limit?	při porušení vždy
	11/16	Nezařadil chovatel pro dodávku mléka mléko od zvířat, která ze zdravotního hlediska nesplňují podmínky pro dodávku mléka?	při porušení velké závažnosti
	11/17	Je s mlékem při jeho získávání a skladování zacházeno tak, aby se vyloučilo ohrožení zdravotní nezávadnosti nebo snížení jeho jakosti?	při porušení velké závažnosti
	11/18	Je s vejci zacházeno tak, aby nebyla ohrožena jejich zdravotní nezávadnost nebo jakost?	při porušení velké závažnosti
	12/3	Byl nahlášen krajské veterinární správě výskyt TSE, a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění TSE?	při porušení vždy
	12/4	Nebyla přemísťována zvířata z hospodářství podezřelá z infekce TSE, která byla úředně omezena v pohybu do doby, kdy byly známy výsledky klinického vyšetření a epizootologického šetření provedené příslušnou krajskou veterinární správou?	při porušení vždy

TABULKA KONTROLNÍCH POŽADAVKŮ

12/5	Nebylo manipulováno se zvířaty podezřelými z infekce TSE, která měla být za úředního dohledu usmrcena pro laboratorní vyšetření?	při porušení vždy
12/6	Byly všechny části těla zvířete podezřelého z infekce TSE ponechány pod úředním dozorem do doby stanovení diagnózy nebo odstraněny v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002?	při porušení vždy
12/7	Nebyly přemísťovány části těla zvířete pozitivního na TSE, které se měly neškodně odstranit v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002?	při porušení vždy
12/8	Nebyla přemísťována riziková zvířata a produkty z nich, která byla identifikována šetřením a měla být usmrcena a neškodně odstraněna v souladu s nařízením (ES) č. 1774/2002?	při porušení vždy
12/9	Nebyla přemísťována zvířata vnímavá k TSE a produkty živočišného původu, které z nich byly získány na hospodářství, na kterém bylo infikované zvíře přítomno, přemísťování bylo jenom na základě schválení příslušné krajské veterinární správy?	při porušení vždy
13/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt slintavky a kulhavky a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy
14/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt následujících nákaz a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění: 1. vezikulární stomatitida, 2. vezikulární choroba prasat, 3. mor skotu, 4. mor malých přežvýkavců, 5. nodulární dermatitida skotu, 6. horečka údolí Rift, 7. katarální horečka ovcí, 8. neštovice ovcí a koz, 9. africký mor prasat, 10. enzootická hemoragická choroba jelenovitých nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy
15/1	Nahlásil chovatel krajské veterinární správě výskyt katarální horečky ovcí a to neprodleně při závažném podezření nebo pozitivním zjištění, nebo zajistil uvědomění krajské veterinární správy?	při porušení vždy

5.8. SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Význam, popřípadě překlad nebo anglický ekvivalent
AEO	Agroenvironmentální opatření (opatření v rámci PRV)
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
BPEJ	Bonitované půdně-ekologické jednotky
BSE	Bovinní (hovězí) spongiformní encefalopatie
CC	Cross Compliance
CPM	Celkový počet mikroorganismů
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČMSCH	Českomoravská společnost chovatelů
ČPI	Česká plemenářská inspekce
ČR	Česká republika
ČS	Členské státy
ČSN	Označení pro české technické normy
DJ	Dobytčí jednotka
DPZ	Dálkový průzkum Země
EAGF	Evropský zemědělský garanční fond (European Agricultural Guarantee Fund)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EP	Energetické plodiny
EP a R	Evropského parlamentu a Rady
ES	Evropská společenství
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
EZFR (EAFRD)	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (European Agricultural Fund for Rural Development)
FAQ	Často kladené dotazy (Frequently asked questions)
FKNM	Fyzická kontrola na místě
GAEC	Dobry zemědělský a environmentální stav (Good agricultural and environmental conditions)
GPS	Vojenský globální družicový polohový systém (Global positioning system)
HPJ	Hlavní půdní jednotky (2. a 3. číslice kódu BPEJ)

SEZNAM ZKRATEK

CHKO	Chráněná krajinná oblast
IZR	Stákový registr
K	Odkameňování
KP	Krajinný prvek
KTJ	Kolonie tvořící jednotku
KVS	Krajská veterinární správa
LFA	Méně příznivé oblasti (Less favoured areas)
LPIS	Systém evidence využití půdy (Land parcel identification system)
MEO	Mírně erozně ohrožená půda
MP	Mechanizační prostředky
MVO	Mimořádné veterinární opatření
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Ekologická síť chráněných území Evropské unie
NK	Nařízení Komise
NP	Národní park
NV	Nařízení vlády
OOP	Orgán ochrany přírody
OPT	Obecná půdoochranná technologie
OPVZ	Ochranné pásmo vodních zdrojů
OR	Ochrana rostlin
P	Přerušovací pás
PB/DPB	Půdní blok/díl půdního bloku
PC	Osobní počítač (Personal computer)
PHO	Pásmo hygienické ochrany
PLS	Průvodní list skotu
POR	Přípravky na ochranu rostlin
PPD	Platby na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka
PPP	Provozovatel potravinářského podniku
PRV	Program rozvoje venkova

PSB	Počet somatických buněk
RIL	Rezidua inhibičních látek
S	Osetí souvratí
SAPS	Systém jednotné platby na plochu (Single Area Payment Scheme)
Sb.	Sbírka zákonů
SEO	Silně erozně ohrožená půda
SMR	Povinné požadavky na hospodaření (Statutory Management Requirements)
SOT	Společná organizace trhu
SPT	Speciální půdoochranná technologie
SRS	Státní rostlinolékařská správa
SSP	Oddělená platba za cukr (Separate sugar payment)
STP	Oddělená platba za rajčata (Separate tomato payment)
SVS	Státní veterinární správa
SVÚ	Státní veterinární ústav
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZPI	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
SZÚ	Státní zdravotní ústav
TOU	Třída omezení úletu
TSE	Transmisivní (přenosná) spongiformní encefalopatie
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ÚSKVBL	Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv
ÚZEI	Ústav zemědělské ekonomiky a informací
V	Setí/sázení po vrstevnici
VKP	Významný krajinný prvek
VÚMOP	Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i.
VÚRV	Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i.
Z	Zasakovací pás
ZoK	Zpráva o kontrole

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

5.9. DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Ministerstva

Ministerstvo zemědělství (MZe)

Těšnov 65/17, 117 05 Praha 1
Tel.: 221 811 111
Fax: 224 810 478
e-mail: info@mze.cz
www.eagri.cz

Ministerstvo životního prostředí (MŽP)

Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10
Tel.: 267 121 111
Fax: 267 310 308
e-mail: info@mzp.cz
www.mzp.cz

Kontrolní orgány

Státní zemědělský intervenční fond (SZIF)

Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1
Tel.: 222 871 620
Fax: 222 871 765
e-mail: info@szif.cz
www.szif.cz

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP)

Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
Zelená linka pro bezplatné volání: 800 011 011
e-mail: Public@cizp.cz
www.cizp.cz

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ)

Hroznová 2, 656 06 Brno
Tel.: 543 548 111
e-mail: podatelna@ukzuz.cz
www.ukzuz.cz

Česká plemenářská inspekce (ČPI)

Štěpánská 63, 110 00 Praha 1
Tel.: 296 326 221
Fax: 296 326 222
e-mail: podatelnacpi@cpinsp.cz
www.cpinsp.cz

Státní rostlinolékařská správa (SRS)

Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6
Tel.: 235 010 300
Fax: 235 010 363
e-mail: epo@srs.cz; sekretariat@srs.cz
www.srs.cz

Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI)

Ústřední inspektorát
Květná 15, 603 00 Brno
Tel.: 543 540 111
Fax: 543 540 202
e-mail: epodatelna@szpi.gov.cz
www.szpi.gov.cz

Státní veterinární správa České republiky (SVS ČR)

Slezská 7, 120 00 Praha 2
Tel.: 227 010 142 – sekretariát ústředního ředitele
Fax: 227 010 191
E-mail: epodatelna@svschr.cz
www.svschr.cz

Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)

Hudcova 56a, 621 00 Brno-Medlánky
Tel.: 541 518 211
E-mail: uskvbl@uskvbl.cz
www.uskvbl.cz

Další informační zdroje

www.agronavigator.cz
www.nitrat.cz
www.agroenvi.cz

www.agroporadenstvi.cz
www.infovenkov.cz
www.natura2000.cz

Odborné instituce

Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, v.v.i. (VÚMOP)

Žabovřeská 250, 156 27 Praha 5 – Zbraslav
Tel.: 257 027 111
e-mail: info@vumop.cz
www.vumop.cz

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, v.v.i. (ÚZEI)

Mánesova 1453/75, 120 56 Praha 2
Tel.: 227 010 111
e-mail: info@uzei.cz
www.uzei.cz

Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. (VÚRV)

Drnovská 507, 161 06 Praha 6 – Ružyně
Tel.: 233 022 111
Fax: 233 311 591
e-mail: cropscience@vurv.cz
www.vurv.cz

Agentura ochrany přírody a krajiny (AOPK)

Nuselská 39, 140 00 Praha 4
Tel.: 241 082 219
Fax: 241 082 999
e-mail: sekretariatkred@nature.cz
aopkcr@nature.cz
www.ochranaprirody.cz

Asociace a svazy

Svaz vlastníků půdy České republiky (SVP ČR)

Dělnická 30, 170 00 Praha 7
Tel.: 266 710 414
e-mail: info@svazvlastnikupudy.cz
www.svazvlastnikupudy.cz

Společnost mladých agrárníků České republiky

Plaská 622/3, 150 00, Praha – Malá Strana
Tel.: 724 506 933
e-mail: smacr@smacr.cz
hoskova@smacr.cz
www.smacr.cz

Agrární komora ČR

Blanická 3, 772 00 Olomouc
Tel.: 585 228 530
Fax: 585 222 517

Svaz marginálních oblastí

Horní Police čp. 1, 471 06 Česká Lípa
Tel./fax: 487 861 368
e-mail: lfa@lfa.cz
www.lfa.cz

Agrární komora ČR

pracoviště Praha
Štěpánská 63, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 215 946
Fax: 224 215 944
e-mail: sekretariat@akcr.cz
www.apic-ak.cz

Asociace soukromého zemědělství ČR

Dělnická 30 Praha 7, Holešovice 170 00
Tel.: 266 710 414, 283 923 306, 266 710 713
e-mail: kancelar@asz.cz
www.asz.cz

Zemědělský svaz České republiky

Hyberská 38, 110 00 Praha 1
Tel.: 224 225 730
Fax: 224 225 521
e-mail: aacr@zscr.cz
www.zscr.cz

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Nemocniční 53, 787 01 Šumperk
Tel.: 583 216 609
e-mail: pro-bio@pro-bio.cz
www.pro-bio.cz

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Regionální odbory SZIF

(Dříve Agentury pro zemědělství a venkov, od 1. 1. 2013 jejich činnost řídí SZIF)

SZIF Praha

Slezská 7, 120 56 Praha 2
Tel.: 227 010 460
Fax: 227 010 536
e-mail: ro.ph@szif.cz

SZIF České Budějovice

Rudolfovska 80, 370 21 České Budějovice
Tel.: 387 004 801
Fax: 387 004 808
e-mail: ro.cb@szif.cz

SZIF Ústí nad Labem

Masarykova 19/275, 403 40 Ústí n. Labem
Tel.: 475 651 152
Fax: 475 651 149
e-mail: ro.ul@szif.cz

SZIF Hradec Králové

Ulrichovo nám. 810, 500 02 Hradec Králové
Tel.: 495 070 300
Fax: 495 070 330
e-mail: ro.hk@szif.cz

SZIF Brno

Kotlářská 53, 602 00 Brno
Tel.: 541 614 112
Fax: 541 614 115
e-mail: ro.br@szif.cz

SZIF Olomouc

Blanická 1, 772 00 Olomouc
Tel.: 585 526 511
Fax: 585 244 539
e-mail: ro.ol@szif.cz

SZIF Opava

Horní nám. 2, 746 57 Opava
Tel.: 553 696 135
Fax: 553 696 143
e-mail: ro.op@szif.cz

Krajská informační střediska

(poskytování informací, zajištění spolupráce s cílovými skupinami a s krajskou reprezentací)

Karlovarský

Hlavní 27, Dalovice, 362 63
Tel.: 607 103 244
e-mail: kis-karlovarskykraj@seznam.cz,
perlinger@volny.cz
www.kis-karlovarskykraj.cz

Jihočeský

Rudolfovska tr. 493/80, České Budějovice, 370 01
Tel.: 387 411 710, 724 525 873
e-mail: oakcb@wvgroup.cz
www.kisjk.cz

Královéhradecký

Nerudova 37, Hradec Králové, 500 02
Tel.: 495 535 997, 494 949 206
e-mail: kishk@quick.cz
www.apickhk.cz

Plzeňský

Nerudova 2672/35, Plzeň, 301 00
Tel.: 377 220 578
e-mail: agentura.venkova@iol.cz
www.kispk.cz

Moravskoslezský

Horní nám. 103/2, Opava, 746 01
Tel.: 553 696 138-140; 602 549 116;
775 590 464-5
e-mail: mskis@opava.cz;
oakop@opava.cz;
www.mskis.cz

Jihomoravský

Kotlářská 902/51, Brno, 602 00
Tel.: 549 216 864
e-mail: kis@kisjm.cz
www.kisjm.cz

Vysočina

Fritzova 4260/4, Jihlava, 586 01
Tel.: 567 308 764
e-mail: zs.jihlava@seznam.cz
www.kis-vysocina.cz

Ústecký

Dělnická 33, Most, Velebudice, 434 01
Tel.: 476 700 658
e-mail: oakmo@oakmo.cz
www.kisuk.cz

Středočeský

Poštovní 4, Příbram, 261 01
Tel.: 318 476 222, 721 315 260
e-mail: kis.stredocesky@atlas.cz
www.kis-stredocesky.cz

Pardubický

Poděbradova 842, Chrudim, 537 01
Tel.: 465 524 214, 739 055 928, 731 471 711
e-mail: agrovenkov.uo@tiscali.cz,
sabata.agrovenkov@seznam.cz
www.agrovenkov.cz

Olomoucký

Blanická 383/3, Olomouc, 779 00
Tel.: 585 230 670
e-mail: redakce@kis-olomoucky.cz
www.kis-olomoucky.cz

Zlínský

Smetanova 1484, Vsetín, 755 01
Tel.: 571 418 014
e-mail: akzk@seznam.cz
www.kis-zvzk.cz

Liberecký

U Nisy 745/6a, Liberec, 460 07
Tel.: 485 108 040
e-mail: oak.lbc@volny.cz
www.apic.cz

